

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ
«ΛΟΜΠΥ»
ΣΤΙΣ Η.Π.Α.

ΔΑΥΛΟΣ

ΔΡΧ. 1500

**ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΗ
10.000 ΕΤΩΝ ΣΤΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΟ!**

Γιουγκοσλαβία: Ἡ ἄλλη ὄψη

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό
Κυδαθηναίων 29, Πλάκα
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 3223957, 9841655.
Τηλεομοιότητα: 3314997.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ («Internet»):
<http://www.davlos.gr>
Ηλεκτρονική Άλληλογραφία:
davlos@otenet.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9.30 - 14.30
καθημερινά (και Σάββατο).

Ίδρυτής-Ίδιοκτήτης-
Εκδότης-Διευθυντής:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ
Άχιλλεύς - Μουσών 51
Παλαιό Φάληρο.

Παραγωγή:
PRESS LINE
Μάγερ 11, Αθήνα, τηλ.: 5225.479.

- Τιμή αντιτύπου: 1.500 δρχ.
- Δωδεκάμηνη συνδρομή: 14.000 δρχ.
- Οργανισμών κ.λπ.: 20.000 δρχ.
- Φοιτητών: 10.000 δρχ.
- Έξωτერიку: 80 δολλ. ΗΠΑ.
- Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
- Η συνδρομή ανανεώνεται
αυτόματα μετά την λήξη του
12μήνου. Διακοπή της συνδρομής
γίνεται μόνον κατόπιν
τηλεφωνήματος του ενδιαφερομένου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά εμβάσματα στη διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ, Μουσών 51
175 62, Π. Φάληρο, Αθήνα.

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Απαγορεύεται η εν όλω ή εν μέρει
αναδημοσίευση ή αναμετάδοση
καθ' οιονδήποτε τρόπον
δημοσιευμάτων του «Δαυλού»
χωρίς την γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 13296:

Τὰ γαλαζόμαντρα πλοκάμια

Δ.Ι.Α.

ΣΕΛΙΣ 13298:

Πανεπιστήμιο φερώνυμο ενός σκοταδιστή

Β. ΠΕΛΑΣΓΟΣ - ΓΟΥΣΙΟΣ

ΣΕΛΙΣ 13298:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Α. ΚΟΥΝΤΑΚΗΣ, Κ. ΓΚΑΡΜΑΤΗΣ, Ε. ΚΟΡΔΑΚΙΣ, Μ. ΔΑΝΙΚΑΣ,
ΣΤ. ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡ. ΡΟΥΦΑΝΗΣ, Γ. ΓΑΥΡΙΝΙΩΤΗΣ, Γ.
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ, Π. ΛΕΙΒΑΔΑΣ, Η. ΓΑΖΗΣ, Χ. ΗΣΑΪΑΣ

ΣΕΛΙΣ 13305:

Γιονγκοσλαβία: Η άλλη όψη της

ΣΕΛΙΣ 13311:

«Δέν υπάρχει ελληνικό "λόμπυ" στις ΗΠΑ»

Συνέντευξη του προέδρου του Ε.Σ.Ε.

ΝΑΝΣΥ ΜΠΙΣΚΑ

ΣΕΛΙΣ 13317:

Έκτροπή ποταμού από Μυκηναίους

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΛΑΣΣΑΡΑ

ΣΕΛΙΣ 13325:

Υποβρύχια ελληνική πόλη

10.000 ετών στον Ειρηνικό

ΚΩΝ. - ΕΥΣΤ. ΓΕΩΡΓΙΑΝΑΣ

ΣΕΛΙΣ 13337:

Οί νέγροι Έβραίοι της αφρικανικής ζούγκλας,

το DNA... του Ααρών και η άπατη

του Αφροκεντρικού τερατολογήματος

Συνέντευξη των Ε. ΣΠΑΝΔΑΓΟΥ και Ν. ΠΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΜΑΝΕΑΣ

ΣΕΛΙΣ 13346:

Η Τέχνη στο Σύμπαν και στις... γκαλερί

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΛΑΡΟΣ

ΣΕΛΙΣ 13347:

Απρογραμμάτιστα «πειράματα» θεμελιώνουν

την ύπαρξη του «πληροφοριακού αϊθέρα»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΑΛΥΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ 13357:

Γεώργιος Καστριώτης - Σκεντέρμπεης

ΔΗΜ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΣΕΛΙΣ 13360:

Μυκηναίοι στη Γερμανία το 1600 π.Χ.!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ 13361:

Η «γεωμετρία» των οπειρών του Δίακου της Φαιστού

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΤΣΙΑΔΡΑΜΗΣ

ΣΕΛΙΣ 13369:

Ένα ιδανικό για σήμερα αρχαίο ημερολόγιο

ΚΩΝ. ΚΑΡΜΙΡΑΝΤΖΟΣ

ΣΕΛΙΣ 13371:

Φεντέρικο Σαγρέδο, ό Έλληνας

ΑΘΑΝ. ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ: σελ. 13309 • Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ: σελ. 13324 •
Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ: σελ. 13336 • ΟΙ ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ ΤΟΥ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ: σελ. 13355 • ΓΕΛΟΓΡΑΜΑ: σελ. 13365 •
Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ: σελ. 13371.

Τὰ γαλαζόμαυρα πλοκάμια

Ἡ δύναμη τοῦ ἐκτὸς κράτους Ἑλληνισμοῦ ἦταν πάντοτε καὶ παραμένει τεράστια καὶ προσδιοριστική γιὰ τὴν ἐπιβίωσή του. Ἡ λέξη «κράτος», ποὺ χρησιμοποιοῦμε ἐδῶ, ἔχει τὴν ἔννοια τῆς οἰασθήποτε καὶ ἐκάστοτε κρατικῆς ὀντότητας, ποὺ κατὰ καιροὺς ἐξουσιάζει τὴν ἀρχέγονη γεωγραφικὴ κοιτίδα τῶν Ἑλλήνων – καὶ δὲν κάνουμε διάκριση μεταξὺ τῆς βυζαντινῆς, τῆς τουρκικῆς καὶ ρωμαϊκῆς ἐπικράτειας. Καὶ ὁ ὅρος «ἐκτὸς κράτους Ἑλληνισμός» χρησιμοποιεῖται ἐδῶ μὲ διπλὴ ἔννοια: πρῶτον, τῶν διάσπαρτων ἀνὰ τὴν ὑφήλιο ὁμογενῶν Ἑλλήνων· καί, δεύτερον, τῶν ἄλλοεθνῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν παιδεία καὶ τῶν ἐχόντων συνείδηση τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ Παγκόσμιου Πολιτισμοῦ, φωτεινῶν προσωπικοτήτων, ποὺ κατὰ μυριάδες ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς καὶ σ' ὅλα τὰ πλάτη τοῦ πλανῆτη μετὰ τὴν Ἀναγέννηση (= τῆς ἐλληνικότητος).

Αὐτὸς ὁ Ἑλληνισμός, ὁ ἐκτὸς (οἰονδήποτε) ἐντόπιου κράτους, μόλις διέφυγε ἀπὸ τὸ θανάσιμο σκοταδιστικὸ ἀγκάλιασμα τοῦ Βυζαντίου καὶ θρῆθηκε ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ ἀνθελληνικοῦ ἐκείνου κατασκευάσματος, ἔγινε μετὰ ἀπὸ 1.000 χρόνια Μεσαίωνος ὁ δημιουργὸς τῆς ἀναδιώσεως τοῦ Πολιτισμοῦ στὴν Εὐρώπη σὲ συνεργασία μὲ τοὺς Ἰταλοὺς κυρίως καὶ λοιποὺς Ἕλληνας τὴν ψυχὴν Εὐρωπαίους (ποὺ ἤδη εἶχαν μνηθῆ στὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ ἀπὸ τοὺς ἐλληνίζοντες Ἀραβες ἐπιστήμονες τῆς Ἰσπανίας – καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν διώκτρια τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς ἐλληνικότητος Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία). Αὐτὸς ὁ Ἑλληνισμός, ὁ «ἐκτὸς κράτους», μόλις ξέφυγε ἀπὸ τὴν σουλτανικὴ πολιτικὴ ἐξουσία καὶ – κυρίως – ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ πνευματικὴ τυραννία (αὐτὴν ποὺ κατέτρεχε καὶ ἐξώντωνε ἀδίστακτα οἰονδήποτε Ἕλληνα – ἀκόμη καὶ κληρικοὺς – καὶ οἰανδήποτε σχολὴ ἢ προσπάθεια ποὺ ἀπέβλεπε στὴν ἐξελληνίστη καὶ τὴν πολιτιστικὴ ἀφύπνιση ἀπὸ τὸν πνευματικὸ λήθαργο τῶν Ἑλλήνων, διδάσκοντας τὰ «διαβολικά» ἐλληνικὰ μαθήματα τῆς φιλοσοφίας, τῶν μαθηματικῶν, τῆς λογικῆς κ.λπ.), αὐτὸς λοιπὸν ὁ Ἑλληνισμός τῆς Βιέννης, τῆς Ὁδησοῦ, τοῦ Λιδόρνου, τοῦ Παρισιοῦ κ.λπ. σὲ συνεργασία μὲ τοὺς Εὐρωπαίους – Ἕλληνας τὸ πνεῦμα ἐπέτυχε τὸν λαμπρὸ ἄθλο τῆς ἰδεολογικῆς καὶ ψυχολογικῆς προετοιμασίας τοῦ ἔθνους γιὰ τὸ μεγαλόρρημα τῆς ἀναστάσεως τῆς Ἑλλάδος τὸ 1821 – ὅταν ἡ ἐντὸς κράτους πνευματικὴ (= πατριαρχικὴ) ἡγεσία «του» ἀφώριξε καὶ κατεδίωκε μὲ πολλοὺς

τρόπους τούς επαναστάτες. Καί αὐτὸς ὁ Ἑλληνισμὸς τέλος σήμε-
ρα, ὁ ἐκτὸς (τοῦ Ρωμαίου τῶρα) ἀνθελληνικοῦ κρατικοῦ κατα-
σκευάσματος, μεγαλουργεῖ ἐκτὸς συνόρων εἴτε ὡς (πρώτη παγκο-
σμίως) ἐμπορικὴ ναυτιλία (ἐκτὸς δικαιοδοσίας καὶ ἀσύλληπτη ἀπὸ
τὶς θανατηφόρες ἀρπάγες τοῦ κρατιδίου) εἴτε ὡς ἐπιστήμη κυρίαρχη
στὰ ξένα πανεπιστήμια καὶ στὰ σημαντικώτερα ἐρευνητικὰ κέντρα
τῆς παγκόσμιας ἐπιστημονικῆς πρωτοπορίας εἴτε στὴν πολιτική,
τὴν οἰκονομία, τὴν τεχνολογία, τὴ διανόηση, τὴν ἱατρικὴ καὶ ἄλλους
τομεῖς στὶς διάφορες χῶρες, στοὺς ὁποίους ἡ τεράστια ἑλληνικὴ πα-
ρουσία εἶναι δυστυχῶς ἐδῶ ἐλάχιστα γνωστὴ καὶ ἴσως ἐσκεμμένα κα-
θόλου προβεβλημένη ἀπὸ τοὺς μηχανισμοὺς τοῦ κράτους.

Αὐτὸς καὶ τῶρα ὁ ἐκτὸς κράτους Ἑλληνισμὸς ἀνακαλύπτει καὶ
πάλι τὸν χαμένο ἑαυτό του καὶ γιὰ πρώτη φορὰ δραματίζεται τὴν
παγκόσμια ἑλληνικότητα – πὺν τόσο ἀνάγκη ἔχει ἡ παραπαίουσα
ἀνθρωπότητα – στὴν καθαρὴ τῆς μορφῆς, χωρὶς τὶς στρεβλώσεις, νο-
θεύσεις καὶ παραχαράξεις τοῦ βυζαντινισμοῦ, τῆς ρωμιοσύνης, τῆς
ἐβραιογενοῦς θεοκρατίας καὶ τοῦ κακομοιριασμένου κρατισμοῦ
τῶν γραικύλων, πὺν ὅλοι αὐτοὶ μαζί ἐδῶ καραδοκοῦν καὶ πλήτ-
τουν ἠθικά, οἰκονομικά καὶ κοινωνικά ὡς «ἀθέους», «αἰρετικούς»,
«εἰδωλολάτρες», «διασπαστές», «ἐθνικιστές», «νεοεποχίτες», «ἀρχαι-
ομανῖτες», «κῆρυκες τοῦ διχασμοῦ» κ.λπ. ὅλους ὅσοι τολμοῦμε νὰ
ψαχτοῦμε καὶ νὰ ἀνακαλύψουμε, μέσα σ' ἓνα μαῦρο σύννεφο συγ-
χύσεως καὶ παραλύσεως τῆς ἐθνικῆς μας συνειδήσεως καὶ τῆς ἱστο-
ρικῆς μας αὐτογνωσίας, ἀπὸ ποῦ ἐρχόμαστε, ποιοὶ εἴμαστε καὶ ποῦ
πᾶμε. Κι ὅλο αὐτὸ τὸ ἀρχαῖο συνδικατο τῆς ρωμαϊκῆς ἀθλιότητος
δὲν ἀρκεῖται κατὰ τὶς τελευταῖες δεκαετίες στὴν ἐντὸς κράτους ὀλέ-
θρια δράση του, ἀλλὰ ἀπλώνει τὰ πλοκάμια του καὶ στὴν Ὁμογέν-
εια, ὅπου προσπαθεῖ νὰ ρίξῃ τὸ γνωστὸ δηλητήριον, γιὰ νὰ παρα-
λύσῃ καὶ πάλι καὶ νὰ κρατήσῃ στὴν ἱστορικὴ του ἀφασία ἢ στὴν
ἐθνικὴ του σχιζοφρένεια τὸν ἀφυπνιζόμενο ὁμογενῆ.

Ἡ ἱστορία διδάσκει, ὅτι ἡ «θεάρεστη» αὐτὴ ἐπιχείρηση δὲν ἔχει
μέλλον: Οἱ Βησσαρίωνες καὶ Λασκάρηδες στὴν Ἰταλία, οἱ Κοραῖδες
καὶ Γαζῆδες στὸ Παρίσι καὶ τὴ Βιέννη καὶ οἱ Ὠνάσηδες ἢ οἱ ἀνώ-
νυμοι καὶ ἀφανεῖς μεγάλοι Ἕλληνες διαστημικοὶ τῆς ΝΑΣΑ, φυ-
σικοὶ τοῦ MIT, Καστοριάδης τῆς Εὐρώπης καὶ ὅποιοι, ὅπου καὶ
ὅπως ἀλλοῦ ζοῦν καὶ δροῦν ἦταν καὶ παραμένουν εὐτυχῶς ἔξω ἀπὸ
τὸ «βεληνεκές» τῶν γαλαζόμαυρων πλοκαμιῶν.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἡ ἡμερομηνία τοῦ γάμου τοῦ Ἑλ. Βενιζέλου

Ἀξιότιμε κ. διευθυντά,

Παρακαλῶ μερικὰς σημαντικὰς διορθώσεις εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀναγνώστου κ. Ν. Κ. τοῦ τεύχους 207:

Ὁ Ἑλ. Βενιζέλος ἐνυμφεύθη τὴν Εὐγενίαν (καὶ ὄχι Ἑλενά) τὸ γένος Σκυλίτση ὄχι εἰς τὰ Ἀγγλικά ἀνάκτορα τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1922, «ἔξι ἡμέρες μετὰ τὴς θηριωδίας τῶν Τούρκων στὴ Σμύρνη», ἀλλὰ εἰς τὸν ὀρθόδοξον ναὸν τῆς Ἀγίας Σοφίας τοῦ Λονδίνου τὴν 15ην Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1921 μὲ τὸ ν.ῆ., ἐπειδὴ ὁ γάμος ἐτελέσθη εἰς τὸ Λονδίον, δηλ. τὴν 2αν Σεπ. μὲ τὸ ἐν ἰσχύι τότε π.ῆ. ἐν Ἑλλάδι, ἥτοι κατὰ ἐποχὴν ὅπου ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς κατήγαγε νίκας εἰς τὸ Μικρασιατικὸν μέτωπον.

Ἀσχέτως πρὸς κάθε καλόπιστον κριτικὴν ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα ἢ μὴ τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, ἀσχέτως τοῦ ὅτι ἡ Τουρκία «ἠτύχησεν» ἐναντὶ ἀνερχόμενον Κεμάλ κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν καὶ ἀσχέτως τοῦ ὅτι ἐμεῖς «ἐτιμωρήθημεν» δι' ἀναθεωρήσεως τῆς Συνθή-

κης τῶν Σεβρῶν μὲ αὐτὴν τῆς Λωζάννης – ὅταν κατὰ τὴν πρώτην ὑπῆρχε καὶ ἡ μόνη εὐκαιρία ἐπανακτήσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἂν μὴ τι ἄλλο – ἀσχέτως πρὸς ὅλα αὐτὰ, φρονῶ ὅτι ἀλληλογραφία μὲ σοβαρὰ ἔντυπα τοῦ ἥθους καὶ τοῦ ἀναστήματος τοῦ «Δαυλοῦ» ἀπαιτοῦν καὶ ἀκριβολόγους ἐπιστολογράφους μετ' αὐτοῦ. Ὅπως ἐπίσης ὅτι ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία καταστροφῆς τῆς Σμύρνης, ἐνῶ ἄρχισε τὴν 27ην Αὐγούστου, ὠλοκληρώθη τὴν 31ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1922. Ἡ 14η Σεπτεμβρίου, ποὺ ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰρημένην ἐπιστολὴν, μπορεῖ νὰ ἀποδίδεται εἰς τὸ ν.ῆ., ἀλλ' ἡ ἀνεξάλειπτος μνημὴ δέον νὰ τηρῇται μὲ τὴν παλαιάν, λόγῳ τοῦ ἱστορικοῦ συμβολισμοῦ τῆς.

Ἀνέγγων τὰ τεύχη 207 καὶ 208 συλλήβδην, διὰ τοῦτο καὶ ἡ καθυστέρησις τῆς παρουσίης.

Μετὰ πλείστης τιμῆς

Αντ. Α. Κουντάκης

Νέα Σμύρνη

Πανεπιστήμιο φερώνυμο ἐνὸς σκοταδιστῇ

Κύριε διευθυντά,

Θὰ πρέπει ἢ νὰ ἔχουν ἀπολέσει ἢ νὰ στεροῦνται παντελῶς ἐθνικῆς ἱστορικῆς μνήμης ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι κινούμενοι ἐντὸς τοῦ νοσηροῦ κλίματος τῆς περιορροῦσης καὶ τὰ πολιτικά μας πράγματα «βυζαντινολαγνίας» προέδρουν εἰς τὴν ἀπρεπῆ καὶ χλευαστικὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ ἐνέργειαν τῆς συστάσεως ἐν Η.Π.Α. «Ἰουστινιανείου Οἰκουμενικοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου» (ἰδιωτικοῦ πανεπιστημίου).

Ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῆς τῆς ἀχαρηκτηρίστου «πρωτοβουλίας» ἐτέθη διδάκτωρ τῆς Θεολογίας, ὁ κ. Κ. Τσιρπανλῆς, ὅστις καὶ ἐπεράτωσε τό... «τάμα» του, ὡς φαίνεται, ἀναζητήσας συμπαράστατας εἰς τὴν τοιαύτην ἀποστολὴν του μεταξὺ τῶν τετυφλωμένων ἀπὸ πλείστους ὅσους δογματισμοὺς καὶ ἐξωμύθια Ἀμερικανούς. Εὐρέθη εἰς Νιοῦπορκ τοῦ Ρόντ Ἀιλαντ κτήριον καὶ ἐστεγάσθη τὸ «Πανεπιστημιακὸν Οἰκουμενικὸν Κέντρον» Ὁρθοδόξων (sic)

Τὰ σφάλματα τῶν ἀντιπάλων τοῦ Βενιζέλου τὸ 1922

Κύριε διευθυντά,

Ἐδιάβασα τὸ γράμμα τοῦ κ. Ν. Καλαϊτζή στὸ περιοδικό σας (τεῦχος 207, σελ. 12979) σχετικά μὲ τὸν Ἑλ. Βενιζέλο καὶ τὴν Μικρασιατικὴ καταστροφή. [...]

Ὅταν δύο φορὲς οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Βενιζέλου ἀπευθύνθηκαν στὸν Ἰωάννη Μεταξά, ζητώντας του νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχιστρατηγία στὴν Μ. Ἀσία, ὁ Μεταξάς δὲν ἐδέχθη, ἐκτὸς ἐὰν ὑποχωροῦσαν τὰ στρατεύματα στὰ ἐδάφη ποὺ παρέχωρησε σὲ μᾶς ἡ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν καὶ τῶν ὁποίων ἡ ὑπεράσπιση θὰ ἦτο εὐκολώτερη. Ὅταν στὸ Δορύλαιο (Ἑσκή Σεχίρ), παρουσία τοῦ Γούναρη, οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ἰδιαιτέρως οἱ ἐπὶ τοῦ ἐφοδιασμοῦ καὶ τῶν μεταφορῶν ἦσαν ἀντίθετοι στὴν ἐπέκταση τοῦ μετώπου, αὐτοὶ ἐνήργησαν ἀντιθέτως, παρὰ πᾶσαν λογικὴν.

Ἀκόμῃ καὶ μετὰ τὴν μάχη τοῦ Σαγγαρίου δὲν ἔκαναν τίποτα, ἀλλὰ μοιρολατρικῶς ἐπερίμεναν τὴν καταστροφή. Ὡς ἀφήσωμε ποὺ ἐπέτρεψαν τὴν χορήγηση ἀδειῶν σὲ μεγάλο ἀριθμὸ στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι οὐδέποτε ἐπέστρεψαν στὶς μονάδες τους ἢ ποὺ ἐπέτρεψαν τὴν κομμουνιστικὴ προπαγάνδα, ὅτι ὁ πόλεμος ἦτο κατακτητικὸς καὶ δὲν ἔγινε γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση ἐλληνικῶν ἐδαφῶν. [...]

Ὡς πρὸς τὸ γάμο τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου δὲν νομίζω ὅτι ἀξίζει νὰ γίνεταί συζήτηση. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν ἦταν σφάλμα, ἀλλὰ στὴν πολιτικὴ ἄλλο εἶναι τὸ ἐπιθυμητὸ καὶ ἄλλο τὸ ἐφικτό.

Μετὰ τιμῆς
Κ. Γκαρμάτης
Ν. Σμύρνη

Μιὰ προσπάθεια Ἑλλήνων τοῦ Καναδά: «Hellenism Net»

Κύριε διευθυντά,

Ἐδῶ ποὺ θρίσκομαι (Ἐντμοντον) δὲν ἔχω συχνὰ τὴ δυνατότητα νὰ διαβάξω ἐλληνικά περιοδικὰ ἢ βιβλία. Ὅσα διαβάξω εἶναι κυρίως ἀπὸ ἐκδοτικὲς ἐταιρεῖες, ποὺ μᾶς στέλνουν μερικὰ περιοδικὰ ἢ βιβλία σὰν διαφημιστικὸ ὑλικό.

Μὲ τὴν τοπικὴ ἐλληνικὴ κοινότητα δὲν ἔχω πολλὲς σχέσεις, μᾶς καὶ οὔτε ἡ πολιτικὴ οὔτε ἡ θρησκεία εἶναι στὴ κορυφὴ τῶν ἐνδιαφερόντων μου. Οἱ Ἕλληνες εἶμαστε λίγοι ἐδῶ καί, ὅπως πάντα, χωρισμένοι σὲ δύο κοινότητες. Ἡ μιὰ κοινότητα λοιπὸν ἐλέγχεται ἀπὸ τὴν ἐκκλησία

Σπουδῶν». Τὴν ὅλην κίνησιν συντρέχουν ἕτερα 22 ἀμερικανικὰ πανεπιστήμια καὶ εὐρωπαϊκὰ. Καὶ εἰς τὰς 29-30 Νοεμβρίου 1995 ἐγκαινιάσθη – συγκληθέντος καὶ συνεδρίου διεθνoῦς «πατερικο-δυζαντινικοῦ» συμποσίου, μὲ θέμα τά... 1900 χρόνια τῆς συγγραφῆς τῆς καλουμένης «Ἀποκαλύψεως», ἥτοι τοῦ λιβέλλου τοῦ Ἰσα, ὃν ἐπανέγραψεν ὁ «μοναχὸς» Πρόχορος – αὐτὸ τὸ τέμενος πρὸς τιμὴν τοῦ ἀγραμμάτου ἐκ Σκοπίων Γιουτπράδα (Ἰουστινιανοῦ).

Γνωρίζομεν ἐκ τῶν ἐνότων τὴν τύφλαν καὶ τὸ ἀνθελληνικὸν μένος τῶν θεραπόντων τοῦ ἀρχιμανδρίτου... καὶ «θεοῦ» τῆς ἐρήμου! Ὅτι ὁμως θὰ ἔφθαναν εἰς τὴν ἐναντίον τοῦ Ἑλληνισμοῦ τοιαύτην πρόκλησιν, ἐπονομάζοντες μίαν στέγην συνάξεων των... «Ἰουστινιάνειον Πανεπιστήμιον» δὲν τὸ ἐφантаζόμεθα: Διότι τοῦτο ἀποτελεῖ δεινὴν ἀνθελληνικὴν ὕδριν. Δὲν εἶναι ὁ Γιουτπράδα (Ἰουστινιανὸς) ἐκεῖνος ὅστις ἔκλεισε ἢ κατέστρεψε τὰ ὅπου ἐλληνικῆς γῆς καὶ ἐστίας ἐκπαιδευτήρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, τὰς φιλοσοφικὰς σχολὰς (529 μ.Χ.) καὶ ἐξώρισεν ἢ ἐφόνευσεν τοὺς διδά-

καί ἡ ἄλλη ἀπὸ κάποιους, πού βάζουν χέρι στίς δωρεές τῶν μελῶν. Ἀπὸ τὰ δύο κακὰ ἐπέλεξα τὸ δεύτερο καὶ συμμετέχω στὴν δεύτερη κοινότητα ἀλλὰ μόνο στίς ἐκδηλώσεις τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, στὸ ὁποῖο διδάσκω σάν ἐθελοντής. Ἀρνοῦμαι νὰ συμμετέχω σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐκδήλωση τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων καὶ νὰ ἔχω ὁποιαδήποτε σχέση μαζί τους.

Στὸ περιοδικό σας ἔρχηκα πολλὰ ἄκρως ἐνδιαφέροντα ἄρθρα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴ σύμφωνη γνώμη τῶν συνεργατῶν μου θὰ παρουσιάσουμε στὸ Hellenism Net. [Θὰ μᾶς ἐνδιέφερε ἰδιαίτερα, ἂν μπορούσατε νὰ μᾶς στείλετε εἴτε περιοδικὰ ταχυδρομικῶς εἴτε ἄρθρα γραμμένα σε MS Word (.doc format) σχετικὰ μὲ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα, σάν μητέρα τῶν γλωσσῶν ὅλου τοῦ κόσμου].

Σκοπὸς τοῦ Hellenism Net εἶναι ἡ προβολή

τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος, ἀλλὰ παρὰλληλα καὶ ἡ παρουσίαση ὅλων τῶν ιδεῶν καὶ ἀντιλόγων, ἀπὸ ὅποια πλευρὰ καὶ ἂν προέρχονται. Τὸ Internet ἔκανε ἓνα μεγάλο καλὸ. Ἐδῶσε θῆμα σὲ ὅλους μας νὰ προβάλλουμε τίς ἀπόψεις μας καὶ τὸ Hellenism Net θέλει νὰ δώσῃ θῆμα σὲ ὁποιοδήποτε αἰσθάνεται ὅτι ἔχει κάτι σημαντικὸ νὰ πῇ, νὰ τὸ πῇ (ἢ νὰ τὸ γράψῃ στὴ συγκεκριμένη περίπτωση), χωρὶς καμμία λογοκρισία. Σκοπὸς μας εἶναι τὸ Hellenism Net νὰ γίνῃ ἓνα website, στὸ ὁποῖο τόσο ὁ μέσος ὅσο καὶ ὁ ἀπαιτητικὸς ἀναγνώστης νὰ βροῖσκῃ κάτι ἐνδιαφέρον νὰ διαβάσῃ.

Φιλικά

Evangelos P. Kordakis

Web developer - Internet consultant

Καναδᾶς

Ἡ ἐπίδραση τῶν Ἑλλήνων στὴν τεχνολογία τῶν Ρωμαίων

Ἀξιότιμε κ. διευθυντά,

Τὸ ἑβδομαδιαῖο ἰταλικὸ περιοδικὸ «Panorama» (τεῦχος 13, 1 Ἀπριλίου 1999) ἀφιέρωσε πέντε σελίδες του στὴν ἔκθεση τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Νεαπόλεως, πού ἐγκαινιάσθηκε στὶς 27 Μαρτίου, μὲ θέμα τὴν ἐπιστῇ καὶ τὴν τεχνολογία στὴν ἀρχαία Πομπηία. (Ὁ

ἀκριδὴς τίτλος τῆς ἐκθέσεως εἶναι: «Homo Faber Natura, Scienza e Technica nell' antica Pompeia»). Στὸ ἄρθρο τοῦ ἀνωτέρω περιοδικοῦ μὲ θέμα τὴν ἔκθεση αὕτη περιγράφονται καὶ ἀναλύονται οἱ ἐπιδόσεις τῶν Ρωμαίων στὴν τεχνολογία. Οἱ Ρωμαῖοι χρησιμοποιοῦσαν ὁδόμετρα (γιά τίς χιλιμετρικὲς ἀποστάσεις), ὑδραυλικὲς μηχανές,

σκοντας εἰς αὐτὰς φιλοσόφους; Ὅση τύφλα καὶ νὰ τοὺς δέρνη τοὺς «θεολογοῦντας»-«θυξαντινολογοῦντας», δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἄκουσαν σχετικῶς; ὄχι στὰς θεολογικὰς σχολὰς ἀλλὰ στὰ γυμνάσια καὶ λύκεια τῶν μαθητικῶν των σπουδῶν. Καὶ αὐτὰ τὰ ὀλίγα, τὰ ὁποῖα ἐγνώριζον ἀπὸ τὴν «μέση παιδεία» των περὶ Ἰουστινιανοῦ (καὶ τῆς περιδοῆτος ἑλληνομάχου Θεοδώρα του, τοῦ πλεόν ἐξαχρειωμένου κατὰ Προκόπιον γυναιίου τῆς οἰκουμένης), θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀποτρέψουν, τοὺς κ.κ. Κ. Τσιρπανλὴν καὶ Γ. Καροῦσον, νὰ προσδοῦν εἰς αὐτὴν τὴν ἀπαράδεκτον ἀλλὰ καὶ ὅλως θαναύσως προκλητικὴν, ὡς ἄνω, ἐνέργειαν καὶ συμπεριφορὰν των. Τώρα, μετὰ τόσας «μελέτας» ἐπὶ τοῦ θυξαντινοῦ θίου καί... «πολιτισμοῦ», δὲν ἔπρεσαν τὰ ὄμματά των ἀκόμη εἰς τὰς παρὰ πλειάδος συγγραφέων, ἱστορικῶν, Ἑλλήνων καὶ ξένων, τονιζομένας ἐγκληματικὰς κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ δραστηριότητος τοῦ ἀθλίου διδύμου Ἰουστινιανοῦ - Θεοδώρα, τὸ ὁποῖον πέραν τοῦ θρησκευτικοῦ πεδίου ἐπέβαλε καὶ καθεστὼς στυγνῆς τρομοκρατίας καὶ λεηλασίας ἐπὶ τῆς κοινωνίας τε καὶ τῆς καθόλου «θυξαντιακῆς» οἰκονο-

θερμάστρες, ὄργανα μετρήσεως, πολιορκητικές μηχανές πού ἐκτόξευαν βλήματα σέ απόσταση 500 μέτρων κ.λπ. Οἱ ἱκανότητες τῶν Ρωμαίων μηχανικῶν ἦσαν παροιμιώδεις καί ἐθαυμάστησαν ἀπό τοὺς Ἀραβες.

Πρὸς τιμὴν τοῦ ὁ συγγραφέας τοῦ ἐν λόγῳ ἀρθροῦ κ. Giorgio Ierapó δὲν παραλείπει νὰ τολμήσῃ ὅτι «οἱ Ρωμαῖοι κληρονόμησαν μέγα μέρος τῶν τεχνολογικῶν γνώσεών τους ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες». Ἀναφέρεται δὲ στὸ ἀρθρο τοῦ τό-

σον στὸν Ἀρχιμήδη ὅσον καὶ στὸν Κτησίβιο τὸν Ἀλεξανδρέα, τὸν ἐφευρέτη τοῦ περιφήμου αὐτομάτου θεάτρου. Εἶναι ἐνθαρρυντικό καὶ παρήγορο, τὸ ὅτι οἱ ξένοι μᾶς ἀναγνωρίζουν πρωτιές, πού κάποιοι ἐντὸς Ἑλλάδος τίς θεωροῦν «ἄχρηστες».

Μετὰ τιμῆς
Μιχαὴλ Γ. Δανίκας

Ἀναπλ. καθηγητῆς Δημοκριτείου
Πανεπιστημίου Θράκης, Ξάνθη

Ἀπορίες ἀναγνώστη γιὰ ἱστορικά πολιτικά γεγονότα

Κύριε Λάμπρου,

1) Μερικὲς ἀπορίες:

– Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ τὸ 1922 μὴπως ἀποτελεῖ «ἀντίπονο» κατὰ τῆς Ἰωνίας, ἐπειδὴ αὐτὴ γέννησε τίς ἐπιστημῆς, τὴ φιλοσοφία, τὸν ἄνθρωπο τὸν λογικόν, πού πέρασε μπροστὰ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο σκοταδιστή;

– Ἡ κίνηση τῆς «Μαύρης Ἀθηνᾶς» μήπως εἶναι «ἐξόφληση γραμματίου», γιὰ τὴν οἱ μαῦροι ἀγρόγραμματοι ἰδίως τῶν ΗΠΑ - Ἀφρικῆς ἀποτελοῦν τοὺς πιὸ δογματικούς πιστοὺς τοῦ Γιαχβέ;

– Μήπως ὁ Κλίντον στὸ Κοσσυφοπέδιο ἐξοφλεῖ γραμμάτιο τῶν ἐξουσιαστῶν, γιὰ τὸν γλύτωσαν ἀπὸ τὴν καθαίρεση λόγῳ Λεβίνσκυ;

– Μήπως οἱ ἐξουσιαστές δὲν ἀφήνουν νὰ ἐρευνηθῇ ὁ τάφος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἐπειδὴ οἱ πρόγονοί τους τὸν δολοφόνησαν, γιὰτί ἐτοίμοι τὸ ἔλεγαν οἱ προφῆτες τους;

2) Καὶ ἓνα πρόσφατο γεγονός:

Κατ' ἐντολὴν τοῦ προϋσταμένου τῆς ἐκκλησίας στὸ Golders Green, ἐδῶ, τοῦ κ. Ἀριστάρχου, φανατικοῦ φαναριώτη, πού γνωρίζει τίς ἀπόψεις μου, ὅταν πῆγα πρὶν 3 μῆνες, γιὰ «πρόκληση» ἔβαλε τὸν ψάλτη καὶ ἔψαλε ἓναν ὕμνον περὶ «μωρῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων» κ.λπ.

Φιλικά
Στέλιος Τσιτσόπουλος
Ἀγγλία

μίας, δυναστεύσαν ἀδιακρίτως ἀδυνάτους καὶ δυνατοὺς ἐπὶ μόνῳ σκοπῷ τὴν ἐξασφάλισιν στρατιωτικῶν σωμάτων διὰ παγκυριαρχίαν καὶ ἐξανδραποδισμόν καὶ ἐτέρων, πέραν τῶν παρὰ τῶν Ρωμαίων κατακτηθέντων λαῶν καὶ ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, ὡς καὶ ἰδιοποιήσιν πόρων χρηματικῶν, πόρων δι' ἀρπαγῆς-κλοπῆς κτωμένων, χάριν συσσωρεύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν πλούτου, ὡς γλαφυρώτατα πάντα ταῦτα διηγεῖται ὁ προαναφερθεὶς Προκόπιος;

Ἀντὶ τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Ἐπικτήτου, τοῦ Ζήνωνος, τοῦ Πλωτίνου ἢ τοῦ Πλουτάρχου, ἵνα μὴ εἰπῶμεν τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Ἡσιόδου, τοῦ Ἡρακλείτου, τοῦ Πυθαγόρου, τοῦ Θαλοῦ, τοῦ Ἀναξιμένους, τοῦ Ἀναξίμανδρου, τοῦ Πρωταγόρου καὶ τοῦ Σωκράτους, οἱ κ.κ. βυζαντινολόγοι τοῦ «νέου» κόσμου πνευματικὸν αὐτῶν ὁδηγὸν θεωροῦν τὸν ἀγράμματον Γιουτπράδα (ἢ ἐπὶ τὸ λατινικώτερον Ἰουστινιανόν), τὸν Γιουτπράδα τὸν φωτοσθέστην, τὸν σήσαντα τὸν εἰς τὴν γῆν τῆς Παλλάδος καταλάμπαντα προαιώνιον αὐτῆς μέγα πνευματικὸν φάρον, τὸ 900 ἐτῶν ἐκπαιδευτήριον,

Παραπεταμένος καὶ παραχωμένος ἰωνικὸς κίων στὴν Καισαριανή

Κύριε διευθυντά,
Σᾶς ἀποστέλλω φωτογραφία ἀπὸ τὸν πέριξ

χώρο τῆς (ιεράς βεβαίως) Μονῆς Καισαριανῆς.
Φαίνεται μαρμαρινὸς σπόνδυλος κίονος ἰωνι-

τὸ ὁποῖον ἴδρυσεν αὐτὸς οὗτος ὁ θεῖος Πλάτων, τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν;
Κύριοι καθηγηταὶ Τζούλιαν (Ἰουλιανὲ) Στέντ, Μιχαήλ Ἀζκούλ, Θεόδω-
ρε Νταμιάν, Θεόδωρε Ἀσάνιν, Κωνσταντῖνε Τσιρπανλή, Γεώργιε Καροῦσε,
Φίλιππε Μίτση καὶ Π. Γιακουμῆ, τὰ θύματα τῶν διώξεων τοῦ ἰνδάλματός
σας «Ἰουστιανιανοῦ», οἱ φιλόσοφοι πλατωνισταὶ Δαμάσκιος, Σιμπλίκιος,
Εὐλάλιος, Πρισκιανός, Ἑρμείας, Διογένης καὶ Ἰσιδωρος, σᾶς βλέπουν ἀπὸ
τὴν Γῆν τῶν Μακάρων καὶ σᾶς οἰκτεῖρουν διὰ τὴν ἐθελούφλωσίν σας ὡς
συνδρομητῶν τῶν ἀποπειρωμένων τὴν συντήρησιν τοῦ ἀνθελληνικοῦ ἐβραι-
οχριστιανισμοῦ. Τοὺς Ἕλληνας τούτους φωστήρας, φιλοσόφους καὶ ἀκρί-
τας τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος ἐξώρτισεν ὁ Γιουτπράδα εἰς Περσίαν καὶ κατ'
ἀπαίτησιν βεβαίως τῶν περὶ αὐτὸν ἀνθελλήνων ἐγκληματιῶν. Τόση ἦτο ἡ
«ἀγάπη» τους διὰ τὸν πολιτισμὸν μας, ὥστε «καλῶς» σεῖς ἐπράξατε καὶ τοῦ
ἀφιερώσατε μίαν «ἀκαδήμειαν». Αἰδώς...

Μετά τιμῆς
Βασίλειος Πελασγὸς-Γούσιος

κού ρυθμού (προφανώς από προϋπάρχοντα έκει και καταστραφέντα αρχαιοελληνικό ναό), τόν όποϊον οί κατασκευαστές του μοναστηριού έχουν παραπετάξει και παραχώσει κάτω από τη λιθοδομή ένός ύοθητικού κατασκευάσματος τους. Στην ίδια κατάσταση, παραπεταμένα και καταπλακωμένα, βρίσκονται και άλλα μαρμά-

ρινα αρχιτεκτονικά μέλη προφανώς καταστραφέντος (άπό ποιούς;...), όπως δείχνουν τά ύπάρχοντα σημάδια πάνω τους, ναού ίωνικού ρυθμού.

Μετά τιμής
Χρήστος Ρουφάνης
ΤΕΙ Πατρών

‘Η Λατινική παρεφθαρμένη διάλεκτος τής ‘Ελληνικής

Κύριε Λάμπρου,

Τό 1974 έκανα κάποια έρώτηση σέ κάποιο αρχαιολογικό περιοδικό τής ‘Αθήνας για τή σχέση άνάμεσα στην έλληνική και λατινική γλώσσα και ή άπάντηση είναι στην έσώκλειστη φωτοτυπία, ή όποία δέν με ένθουσιάζει. Θά προτιμούσα τή δική σας έκδοχή στο έγγυς μέλλον και σās εύχαριστώ έκ τών προτέρων.

Είναι μεγάλη τιμή για μένα νά απολαμβάνω τό έξαιρετο αυτό ιστορικό περιεχομένου περιοδικό. Τά διδλία είναι πολύτιμα· ό «Δαυλός» σας είναι τό πολυτιμώτερο.

Με θερμούς χαιρετισμούς
Γρηγ. Γαυρινιώτης
Μάνσφελντ, Αυστραλία

Σημείωση «Δαυλού»:

Τό θέμα τής σχέσεως μεταξύ τής έλληνικής και λατινικής γλώσσας έχει έξαντλήσει ό «Δ» ήδη από τό 1992 με τίς έρευνες «Λατινικά: ‘Η αρχαιότερη γνωστή κακοποίηση τής έλληνίδος φωνής» (τ. 124), «Οί Μυκηναϊκοί τύποι τής Λατινικής» (τ. 126) και «Λατινική: ‘Εκδαρδαρισμένη ‘Ελληνική» (τ. 126).

«Έξειδίκευση» και «πολλά λεφτά» ή μεράκι και ένθουσιασμός;

Κύριε διευθυντά,

Μέ όδύνη διαβάζω τά σχετικά με τό κατάντημα τών ‘Ελληνικών Βιβλιοθηκών στην ‘Αλεξάνδρεια («Δ», τ. 209).

Στέκομαι στις παρατηρήσεις τών έντοπίων κ.κ. Φιλήμονος Μητροπολίτου Κανώτη και Κουτσιούκου, ότι χρειάζεται «έξειδικευμένον προσωπικόν» και «πολλά χρήματα».

Και λέω: άν δέν καταφέρουμε νά ξανακάνουμε τήν «έξειδίκευση» έρευνα και ένθουσιασμό και τά «πολλά χρήματα» τών «κονδυλίων» προσφορά, τότε φοβόυμαι πώς μάταια θά περιμένουμε τήν άνόρθωση τών «χαμαί πεσόντων» μας.

Μέ εκτίμηση
Γ. Τριανταφυλλίδης
Βέικου, ‘Αθήνα

Πολιτισμός 500.000 έτών στο Σπήλαιο Κεφαλληνίας;

‘Αξιότιμε κ. διευθυντά,

‘Ιδιαίτέρως επιθυμώ νά άπειθυνθώ και νά παρακαλέσω τό περιοδικό «Δαυλός», ή εύαισθησία του όποϊου δια θέματα έλληνισμού είναι γνωστή και έπειδή τά άναφερόμενα προϊστορικά στοιχεία ύπό του καθηγητού κ. Γ. Β. Καβάδια στην «Καθημερινή» (φύλλον 4-5 Αύγούστου 1985) μαρτυρούν παρουσία έλληνικού πο-

λιτισμού πιθανώτατα 500.000 χιλιάδων χρόνων στο Σπήλαιο Χαλιωτάτων τής Κεφαλονίδς, όπως προβάλλη τά εύρήματα αυτά, ώστε και ή αλήθεια νά γίνη γνωστή και νά δοθη ένα ακόμη ισχυρό ράπισμα μέσα από τίς σελίδες του «Δαυλού» εις τούς έντός και έκτός τών τειχών διαστρεβλωτές.

Είναι άνάγκη νά συνειδητοποιήσουν πλέον,

όσοι «έχουν πρόβλημα» με τους Έλληνες, ότι είμεθα αυτόχθονες εις τόν ίερόν αυτό χώρο της έλληνικής χερσονήσου. 'Επί πλέον δέ, εάν δέν είμεθα «άρχαιοτεροι» και αυτού ακόμη του χρόνου, είμεθα άναμφιδόλως, όπως αποκαλύπτουν καθημερινώς τά σπλάγχνα της μητέρας γής, οί

μοναδικοί δημιουργοί του άνθρωπινώτερου, του έλληνικού πολιτισμού.

Μετά τιμής
Παναγής Γ. Λειβαδάς
* Άνω Γλυφάδα

Κίνδυνος πλήρους έξαφανίσεως τών χελιδονιών

'Αγαπητέ κ. Λάμπρου,

Μέ τό σημερινό μου θέμα σάς έχω ξαναενοχλήσει χωρίς ανταπόκριση και θλίδομαι βαθύτατα, διότι δέν πρόκειται για προσωπικό μου θέμα.

'Απολαμβάνω τόν απογευματινό καφέ μου στην φωτεινή βεράντα του σπιτιού μου στά Βριλήσια, απολαμβάνοντας και τόν άπέραντο θαμπό όρίζοντα, όπου έκτός από τίς άμέτρητες πολυκατοικίες δέν διακρίνω πουθενά τίποτε άλλο, έκτός από καμμία κίσσα, πού προσπαθεί νά έντοπίση στίς έλάχιστες κεραμοσκεπείς πολυκατοικίες τίς φωλιές τών σπουργιτών, για νά καταδροχθίση τό περιεχόμενό τους. Είμαι αρκετά γέρος και θλίδομαι βαθύτατα, πού δέν άντικρύζω πουθενά ούτε ένα χελιδόνι, ένν' άλλοτε φτερούγιζαν άμέτρητα μπροστά στά μάτια μου και άκουα τίς γλυκές λαλίτσες τους, όταν έπιαναν καμμία σκνίπα ή κουνούπι στόν άέρα. Πάνε τώρα όκτώ χρόνια, πού παρακολουθώ με θαυιά θλίψη τόν όλοκληρωτικό άφανισμό τους. Τό δημοσίευσα δύο φορές στόν τύπο, κρούοντας τόν κώδωνα... δεινών, χωρίς νά τό προσέξη ποτέ κανείς. Τώρα ή έγώ είμαι άνόητος ή όλος ό άλλος κόσμος έχει αποχυνωθή, πού γέμισε ή κοιλιά

του. Τά λάτρευα από μικρός, πού τά έδλεπα νά κτίζουν τίς φωλιές τους κάτω από την κεραμοσκεπή του παλιού μου σπιτιού, στο έρημωμένο σήμερα χωριό μου. Τά χελιδόνια είναι τά τελειότερα κι όμορφότερα πλάσματα της φύσεως και βρίσκονται ένατομύρια χρόνια πάνω στη γή, προτού μεταμορφωθή ό χιμπαντζής σέ άνθρωπο, πού σήμερα αποχυνώθηκε όλοσχερώς. Έχω πεί, πως αυτό πρέπει νά όφείλεται στίς πολύ κακές καιρικές συνθήκες, πού έπικρατούν Μάρτιο - 'Απρίλιο τά τελευταία δέκα χρόνια πάνω άπ' τη Μεσόγειο.

Στά πρώτα χρόνια άπ' τά ένατομύρια πού έρχονταν, κατάρθωναν κι επιβίωναν μερικά. Ό καιρός όμως φέτος ήτο ό χειρίστος και δέν μόρρεσαν ν' άντέξουν στην πείνα και τό κρύο κι έπεσαν όλα στη θάλασσα χωρίς άμφιβολία. Δέν ξέρω τί θα πούν αυτοί οί χαζοί κτηνάνθρωποι, πού πετσοκόβουν χωρίς ίχνος ντροπής τά άπροστάτευτα κι άθωα γυναικόπαιδα, πού διαθέτουν τά δισεκατομύρια δολάρια για τό σκοπόν αυτόν.

'Ερωτώ, πού πάμε; 'Ολοι αποχυνωθήκαμε;

Μετά τιμής
'Ηλίας Γαζής
Λογοτέχνης, Βριλήσια

Τό άγγλικό pull και οί διαφορετικές έκδοχές λέξεων

Κύριε διευθυντά,

Θά ήθελα με την έπιστολή μου αυτή, νά ευχαριστήσω θερμά τόν άρχιτέκτονα κ. Κ. Καρμιράντζο τόσο για την ευγενική διόρθωση της άδελφιάς μου στην όρθογραφία της άγγλικής λέξεως pull όσο και για την συνεισφορά του με την πρόταση και διαφορετικών έκδοχών σέ ώρισμένες από τίς λέξεις, πού έγώ είχα καταθέσει. («Δαυλός», τ. 208).

Όπως πολύ σωστά παρατηρεϊ, όλες οί επισημες προάγονται με συνεχή έπεξεργασία και

διάλογο επάνω σέ κάθε πρόταση πού κατατίθεται και πιστεύω, ότι ό διάλογος αυτός είναι τόσο περισσότερο άποδοτικός όσο περισσότερο βασίζεται στην καλή προαίρεση και την άλλοτελοκατανόηση. Όμολογώ, ότι ό όρίζοντάς μου επί του θέματος διευρύνθηκε με την παρέμβασή του.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία
Χ. 'Ησαΐας
Πολ. Μηχανικός, Κολωνάκι

Γιουγκοσλαβία: Ἡ ἄλλη ὄψη της

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ ἄγρια ἐπέμβασι τοῦ Διεθνoῦς Ἐξουσιασμοῦ στὴν περιοχὴ τῆς Σερβίας συνέβαλε στὸ νὰ διατυπωθοῦν ποικίλες ἀπόψεις καὶ σκέψεις ἀπ' τὸν δημοσιογραφικὸ καὶ πνευματικὸ κόσμον ἐπὶ τῶν τεκταινομένων, σκέψεις καὶ κρίσεις ὅμως ποὺ ἐν πολλοῖς ἦσαν ἄστοχες, ἀνιστόρητες, μονομερεῖς, ἀποτέλεσμα τῆς δυϊστικῆς ὀπτικῆς, μὲ τὴν ὁποία δυστυχῶς ἔχει συνηθίσει ὁ κόσμος νὰ ὁρᾷ καὶ νὰ ἀντιλαμβάνεται τὴν πραγματικότητα. Τὸ πραγματικὸ πρόσωπον τῶν ἐξουσιαστῶν παραμένει εἰσέτι ἀφανέρωτο, κρυμμένο καλὰ ὀπισθεν τῆς θεατρικῆς σκηνῆς, ὅπου τὰ πόνια τοῦ παίζουν ἄριστα τὸν ρόλον τους. Οἱ σκοποὶ τοῦ παραγνωρίστηκαν ἢ στίς πλείστες τῶν περιπτώσεων διαστρεβλώθηκαν. Οἱ δυζαντινορθόδοξες σημαῖες κυμάτιζαν μαζὶ μὲ τὶς κόκκινες σημαῖες τῆς θνήσκουσας μαρξιστικῆς ἰδεολογίας στὰ γνωστὰ συλλαλητήρια, σημάδι τῆς συγχύσεως ἢ, ἂν θέλετε, ἐπιβεβαίωση τῆς κοινῆς καταγωγῆς καὶ φύσεως τῶν δύο αὐτῶν ἰδεολογιῶν. Ὁ πραγματικὸς ὅμως στόχος τοῦ ἐξουσιασμοῦ παραγνωρίστηκε. Χωρὶς καμμὶ πρόθεση νὰ δικαιώσουμε τὸν Διεθνῆ Ἐξουσιασμό καὶ τὴ βαρβαρότητα τῆς ἐπιθέσεως τοῦ ΝΑΤΟ, θὰ προσπαθήσουμε νὰ ποῦμε μερικὲς ἀλήθειες καὶ γιὰ τὴν ἄλλη πλευρά, τὴν σερβικὴ, ἀλήθειες ποὺ δυστυχῶς δὲν ἐλέχθησαν...

II. Η ΑΛΛΗ ΟΨΗ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΣΜΟΥ

Ἡ νατοϊκὴ ἐπίθεση στὴ Σερβία δημιούργησε στὸν ἑλληνικὸ λαὸ μιὰ ἔντονη συμπάθεια πρὸς τοὺς Σέρβους. Τὰ ἀκριβῶς ἀντίθετα συναισθήματα ἔχουν προκληθῇ στοὺς λαοὺς τῆς Δύσης. Δυστυχῶς ὁ σύγχρονος κόσμος ἀπαιτεῖ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀπόλυτου καλοῦ (Θεός) καὶ τοῦ ἀπόλυτου κακοῦ (Σατανᾶς). Στὴ συγκεκριμένη περίπτωσιν τὸ ἀπόλυτο κακὸ (Σατανᾶς) θεωρεῖται ἡ Ἀμερικὴ καὶ τὸ ΝΑΤΟ, τὸ ἀπόλυτο καλὸ τὸ «ἀδελφὸ» σερβικὸ ἔθνος – τοὐλάχιστον κατὰ τὴν ὀπτικὴ τῶν Ἑλλήνων. Ἄς δοῦμε τὴ δευτέρην περίπτωσιν μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἀλάνθαστης ἱστορικῆς προοπτικῆς τῶν τελευταίων αἰώνων.

Ὁ Σέρβος καθηγητὴς στὸ πανεπιστήμιον τοῦ Βελιγραδίου Ljubomir Maksimović στὴ μελέτη του «Ἡ ἐθνογένεσι τῶν Σέρβων στὸν Μεσαίωνα», μᾶς πληροφορεῖ: «Βάσει ὅλων τῶν ἀναφερθέντων στοιχείων ἀναπτύχθηκε μιὰ συμβίωσι τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ κατὰ τὸν 13ο αἰῶνα ὠδηγοῦσε σὲ μιὰ ἰδεολογία, κατὰ τὴν ὁποία ἡ φυλὴ τῶν Σέρβων μὲ τὸ κράτος τους καὶ τὴν ἐκκλησίαν τους θεωρεῖται ἐκλεκτὴ ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ὀνομάζεται ἀπὸ μερικοὺς ἐκκλησιαστικοὺς συγγραφεῖς “Νέο Ἰσραήλ”». Οἱ Σέρβοι δηλαδὴ υἱοθετῶντας τὴν ἑβραϊκὴ ἀντίληψιν περὶ ἐκλεκτοῦ ἢ περιούσιου λαοῦ, κατὰ τὸν Μαξιμοβίτς, εἶχαν ὡς κύριον σκοπὸ, ὅπως καὶ οἱ Ἑβραῖοι, τὴν παγκόσμιαν ἐπικράτησιν καὶ τὸν ἀφανισμό τῶν γύρω λαῶν.

Ὁ μεγάλος φιλόσοφος Κορνήλιος Καστοριάδης πρὸ πενταετίας εἶχε καυτηριάσει τὴν φιλοσερβικὴ ἑλληνικὴ πολιτικὴ καὶ εἶχε καταγγείλει τοὺς μύθους περὶ «ἀγαθῶν» Σέρβων ἔλεγε σχετικᾶ: «Ἀπὸ τὸ 1918 ὡς τὸ 1988 οἱ Σέρβοι ἔπαιζαν στὴ Γιουγκοσλαβία τὸν ρόλον ποὺ ἔπαιζαν οἱ Ρῶσοι στὴν “Σοβιετικὴ Ἐνωση”». Ὑταν συνεπῶς ἀναμενόμενο, ὅτι, μόλις τὸ ἐπέτρεπαν οἱ συνθήκες, οἱ διάφορες ἐθνότητες τῆς πρώην Γιουγκοσλαβίας θὰ ζητοῦσαν τὴν ἀνεξαρτησίαν τους. Ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ προέκνυπε ζήτημα μειονοτήτων... Ὑταν δύσκολον νὰ προβλέψῃ κανεὶς τὴν “προληπτικὴν” βαρβαρότητα καὶ θηριωδίαν τῆς

σερβικής μειονότητας στην Κροατία. 'Εκεῖ ἡ σερβική μειονότητα ὠπλισμένη ἀπὸ τὸν σερβικὸ στρατὸ ἰσοπέδωσε τὸ Βούκοβαρ, κατέστρεψε μὲ βομβαρδισμοὺς τὴν ἱστορικὴ πόλι τοῦ Ντουμπρόβνικ (μιά μικρὴ Βενετία) καὶ ἄλλα πολλά. Καὶ ὅταν ἡ Βοσνία μετὰ ἀπὸ δημοψήφισμα διακήρυξε τὴν ἀνεξαρτησίᾳ της, ἡ φανατικὴ ἐθνικιστικὴ μερίδα τῆς ἐκεῖ σερβικῆς μειονότητας, ὠθούμενη καὶ βοηθούμενη ἀπὸ τὸν Μιλόσεβιτς, ἐπεδόθη σὲ βαρβαρότητες καὶ θηριωδίες πολὺ μεγαλύτερης ἐκτασης καὶ πολὺ ἀνώτερης ποιότητος, ἂν μπορῶ νὰ πῶ: φόνοι καὶ μαρτύρια ἀμάχων, ὁμαδικοὶ βιασμοὶ μουσουλμανίδων γυναικῶν, στρατόπεδα συγκεντρώσεως κ.λπ. "Ὅλα αὐτὰ εἶναι διαπιστωμένα, διαβεβαιωμένα συνεχῶς ἀπὸ τὸν διεθνή τύπο. Εἶναι ἐπίσης ἐπικυρωμένα ἀπὸ ἐπανειλημμένες ἐπίσημες ἐκθέσεις τοῦ Ταντέους Μαζοβιέτσκι, πρώην πρωθυπουργοῦ τῆς Πολωνίας, πὺν ἡ ἀνάγνωσί τους προκαλεῖ φρίκη, ἀπέχθεια καὶ ἀπόγνωσι γιὰ τὴν ἀνυστερόδουλη τερατωδία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Βεβαίως ἀπὸ μιὰ στιγμή καὶ πέρα ἔγιναν φοβερὰ ἐγκλήματα ὅπως σὲ κάθε πόλεμο καὶ ἀπὸ τίς ἄλλες πλευρές. 'Αλλὰ δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι Σέρβοι "ἀδελφοί" μας τὰ ἄρχισαν καὶ ὅτι διέπραξαν τὸ 98% ἀπὸ αὐτά. 'Απόδειξι ἄλλωστε, ὅτι τὸ διαδόητο ἐθνικὸ ξεκαθάρισμα τῆς Βοσνίας ἔχει καταλήξει στὴν κατάληψι τοῦ 72% τῆς χώρας ἀπὸ τοὺς Σέρβους καὶ σὲ δύο ἑκατομμύρια πρόσφυγες Βοσνίους, πὺν ἔφυγαν ἢ διώχτηκαν ἀπὸ τὰ χωριά καὶ τίς πόλεις τους. Πράγματι, ἀπ' ὅ,τι ἔχω ἀντιληφθῇ, ὅλα αὐτὰ ἀποκρύπτονται σχεδὸν τελείως στὴν 'Ελλάδα ἀπὸ μιὰ ἀναιδῆ, συνεχῇ ψευδολογία καὶ προπαγάνδα, πὺν παρουσιάζει τοὺς "ἀδελφούς μας Σέρβους" ὡς θύματα τῶν ραδιουργιῶν τοῦ Βατικανοῦ, τῶν Γερμανῶν κ.λπ. Στὰ μάτια μου οἱ "Ἕλληνες πολιτικοί, δημοσιογράφοι, ἄνθρωποι τῶν μέσων ἐνημέρωσης καὶ ἄλλοι ὑπεύθυνοι αὐτῆς τῆς παραπληροφόρησης εἶναι ἡθικοὶ συνεργοὶ τῶν σερβικῶν ἐγκλημάτων στὴν Κροατία καὶ στὴ Βοσνία» («'Ελευθεροτυπία», 27-3-1994). 'Ηθικοὶ συνεργοὶ τῶν σερβικῶν ἐγκλημάτων καὶ στὸ Κοσσυφοπέδιο, θὰ προσθέταμε ἐμεῖς. Οὐσιαστικά οἱ Κοσσυφοπεδῖνοι παίρνουν τὸ δρόμο τῆς προσφυγῆς συνεπείᾳ τῶν ἐκκαθαριστικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Μιλόσεβιτς, κάτι τὸ ὁποῖο ἐπιμελῶς ἀποκρύπτεται ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ προπαγάνδα.

'Εκ τῶν ἀνωτέρω διαφαίνεται σαφῶς ἡ ἄλλη ὄψις τοῦ ἔξουσισμοῦ, ὁ ἐθνικισμός, ὁ ὁποῖος οὐσιαστικὰ δὲν διαφέρει ἀπ' τὸν διεθνισμό. 'Αμφότερα εἶναι ὁμογάλακτα τέκνα τοῦ 'Εβραϊκοῦ Πνεύματος: εἶναι οἱ δύο ὄψεις τοῦ ἴδιου νομίσματος, ὅπως ὀρθῶς παρατήρησε ὁ Δ. Λάμπρου στὸ ἄρθρο «Διεθνο-εθνικιστικὲς σφαγές» («Δαυλός», τ. 209). 'Επαληθεύεται συνεπῶς ὁ καθολικῆς ἰσχύος νόμος τῆς 'Ελληνικῆς Σκέψεως: «ἐναντία ταῦτα» (ἰδὲ Δ. Λάμπρου, «'Αναζήτησι»). 'Ο σερβικὸς ἐθνικισμός προσπαθεῖ νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν ἄλλων λαῶν, ὅπως καὶ οἱ παλαιότεροι ἔξουσιστές. Δηλαδή ὁ ἐθνικισμός συμβάλλει στὴν κατάλυσι τῶν ἄλλων ἐθνοτήτων, ὅπως καὶ ὁ διεθνισμός. Παρὰ ταῦτα ὁ διεθνισμός καὶ ὁ ἐθνικισμός ἔχουν καὶ συμμαχήσει, ἀλλὰ καὶ συγκρουσθῇ πλειστάκις στὸ διάβα τῆς ἱστορίας. 'Ο ρωμαϊκὸς «ἐθνικισμός» – μετεξελιχθεὶς σὲ διεθνισμό-κοσμοπολιτισμὸ (Pax Romana) – κατελύθη ἀπ' τὸν χριστιανικὸ διεθνισμό διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, ὅπως σήμερα ὁ σερβικὸς ἐθνικισμός καταλύεται ἀπ' τὸν σύγχρονο Διεθνή 'Εξουσισμὸ. Πλήρησι ταύτισι τῶν ἀντιθέτων.

III. ...ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ

Συνέπεια τῆς ἄγχιαις ἐπιθέσεως τοῦ διεθνισμοῦ κατὰ τοῦ σερβικοῦ ἐθνικισμοῦ εἶναι τὰ φιλοσερβικὰ αἰσθήματα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Οἱ Σέρβοι γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ἀποκα-

λοῦνται «ἀδελφοί μας», καθώς τὰ συνθήματα τοῦ τύπου «Ἑλλάς - Σερβία: Ὁρθοδοξία» ἔγιναν ἰδιαίτερα δημοφιλῆ. Οἱ Σέρβοι θεωροῦνται φίλοι μας, λόγω τοῦ ὅτι εἴμεθα ὁμόδοξοι λαοί. Δυστυχῶς δίδουμε τροφή στὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Χάντιγκτον, ὁ ὁποῖος ἀποκαλεῖ τοὺς Ἕλληνες «σλαβορθόδοξους» καὶ τοῦ Φαλμεράϋερ. Λησμονεῖται ἡ ἀγνοεῖται, πῶς οἱ Σέρβοι ἔνεκα τῆς προαναφερθείσης ἀντιλήψεώς τους ἀποτελοῦν «ἐκλεκτὸ λαό», πού εἶχαν πάντοτε στραμμένα τὰ βλέμματά τους πρὸς τὸ Αἰγαῖο. Ὁνειρό τους εἶναι ἡ «Μεγάλη Σερβία». Ἀγριεὶ ἦσαν οἱ σφαγῆς τῶν Ἑλλήνων ἀπ' τὸν Στέφανο Δουσάν, ὁ ὁποῖος εἶχε φθάσει τὸ σερβικὸ κράτος ὡς τὰ Φάρσαλα. Ὁ Συμεὼν Οὐρέσης (1357) μὲ σφαγῆς, φυλακίσεις καὶ διωγμοὺς ἐπεδίωξε τὸν ἐκσλαβισμό τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἕλληνες ἔπρεπε ἢ νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς πατρογονικὰς ἐστίες ἢ νὰ γίνουν Σέρβοι. Κατὰ τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνες οἱ Σέρβοι ἐπιβουλεύονταν τὴν Μακεδονία, ἐξ οὗ καὶ τὸ δημοφιλέστατο τραγούδι τοὺς «Nas Selaniki» («Ἡ Θεσσαλονίκη μας»). Οἱ γόνιοι τῶν ὀπλαρχηγῶν τοῦ '21 τὸ 1887 – τότε πού εἶχαν ἰδρύσει τὸν «Ἀρβανίτικο Σύνδεσμο» μὲ πρόεδρο τὸν Μάρκο Δ. Νότη Μπότσαρη – σ' ἐπιστολὴ τους πρὸς τὸν βασιλιὰ Γεώργιο Α' ἐτόνιζαν «τὰς παραλόγους καὶ ὑπερφιάλους ἀξιώσεις Βουλγάρων, Σέρβων», ὠνόμαζαν δὲ τοὺς Σέρβους «ἐχθροὺς μας». Οἱ Σέρβοι ἐξ ἄλλου, δημιουργοὶ τοῦ κρατιδίου τῶν Σκοπίων, πρῶτοι τὸ ἀναγνώρισαν μὲ τ' ὄνομα «Μακεδονία», ὅπως ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ φιλόλογος - ἱστορικός Σαράντος Καργάκος στὸ βιβλίο του «Ἀπὸ τὸ Μακεδονικὸ Ζήτημα στὴν Ἑμπλοκὴ τῶν Σκοπίων» (περισσότερες πληροφορίες γιὰ τὴν ἀνθελληνικὴ δρᾶσι τῶν Σέρβων δύναται κανεὶς νὰ εὑρῇ στὸ βιβλίο τοῦ Γ. Λεβέντη «Ἡ κατὰ τῆς Μακεδονίας Ἐπιβουλὴ», ἔκδ. 1991, τὸ βιβλίο τοῦ Α. Κόλλια «Ἡ Ἑλλάδα στὴν παγίδα τῶν Σέρβων τοῦ Μιλόσεβιτς», ἔκδ. 1995 κ.ἄ.).

Οἱ ΝεοἝλληνες δὲν μποροῦν νὰ φανταστοῦν, ὅτι ὀρθόδοξος λαὸς δύναται νὰ διάκειται ἐχθρικῶς πρὸς τὴν ὀρθόδοξὴ Ἑλλάδα. Ἡ πεποίθησι αὕτη εἶναι ἀπόρροια τῆς ἐπανερμηνέσεως τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας μέσα ἀπὸ κρατικίστικα, ἑλληνορθόδοξα φίλτρα, πού ἀνταποκρίνονται στὸν ἰδεολογικὸ χαρακτήρα τοῦ νεοελληνικοῦ-«ἑλληνοχριστιανικοῦ» κράτους. Ἐτοί δὲν ἀναφέρεται συχνά, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι Σέρβοι τοῦ 14ου αἰῶνα ἐστράφησαν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, ἐξορίζοντας μητροπολίτες, ἀρπάζοντας ἐκκλησιαστικὰς περιουσίας καὶ ἀντικαθιστώντας Ἕλληνες μοναχοὺς μὲ Σέρβους μοναχοὺς. Ἀποσιωπᾶται δὲ παντελῶς τὸ γεγονός, ὅτι τὸ 1449 οἱ ὀρθόδοξοι Σέρβοι μὲ συμμάχους τοὺς μουσουλμάνους Τούρκους πολέμησαν κατὰ τῶν συνασπισμένων δυνάμεων τοῦ Ἑλληνοαλβανοῦ Σκεντέρμπεη (Γεωργίου Καστριώτη) – ὁ ὁποῖος δὲν τιμᾶται ἐν Ἑλλάδι – καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Ὁ πανσλαβισμὸς δὲ τῶν ὀρθοδόξων Ρώσων οὐδόλως ἀναφέρεται.

Τὰ ἑλληνικὰ Μέσα Μαζικῆς Ἐνημερώσεως υἱοθέτησαν τὸ ἐπιχείρημα τῶν Σέρβων ἐθνικιστῶν, ὅτι τὸ Κοσσυφοπέδιο εἶναι τὸ λίκνο τοῦ σερβικοῦ λαοῦ – κατὰ πού θυμίζει τὴν προπαγάνδα τοῦ τουρκικοῦ ἐθνικισμοῦ, ὅτι τὰ ἑλληνικώτατα παρὰ τῆς Μ. Ἀσίας εἶναι τουρκικά. Ἐμεῖς ἀπλῶς θὰ ὑπενθυμίσουμε, ὅτι οἱ Σέρβοι ἐμφανίζονται μόλις τὸν 7ο αἰῶνα, ὠριστικοποίησαν δὲ τὸ κράτος τους μόλις τὸν 12ο αἰῶνα, ἔχοντας ἐπικαθίσει σὲ γηγενὲς ἑλληνοπελασγικὸ ὑπόστρωμα (βλ. Κων. Β. Κουτρουβέλη, «Ἡ ἀναχρονολόγησις τῆς Προϊστορίας κυρίως μὲ βάση τὶς ἀστρονομικὰς πληροφορίες ἀρχαίων συγγραφέων», ἔκδ. «Δαυλός», 1999), οἱ δὲ ἀλβανόφωνοι Κοσσυφοπεδῖνοι εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπόγονοι τῶν Δαρδάνων, ἐνὸς ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἑλληνοπελασγικῶν φύλων (δὲς Ἀ. Κόλλια, «Ἡ Ἑλλάς στὴν παγίδα τῶν Σέρβων», ἔκδ. 1995). Αὐτὸ πρὸ 100 χρό-

νων ήταν γνωστό στην Ελλάδα, αφού σύμφωνα με τον V. Berard στο έργο του «Μακεδονία και Έλληνισμός» οι Έλληνες καλούσαν τους Σέρβους να μην κάνουν σκέψη δι-
καιωμάτων επί του Κοσσυφοπεδίου, διότι η περιοχή αυτή «κατοικείται από Άλβανούς,
αδελφούς και ομοπατριούς από τον Πελασό, τον κοινό προπάτορα, συμμάχους, αν όχι
συμπατριώτες μας».

Σήμερα βέβαια ή λήθη και ή ιστορική αμάθεια έχουν οδηγήσει τους Έλληνες σε μία
διαφορετική πολιτική. Κι ενώ οι Έλληνες διοργανώνουν συλλαλητήρια υπέρ του όντως
δεινοπαθόντος σερβικού λαού – οι ίδιοι οι όποιοι διωγάνωναν προ μιάς εξατίας συλ-
λαλητήρια κατά του κρατιδίου των Σκοπίων, που τό 'χαν δημιουργήσει και αναγνωρί-
σει οι Σέρβοι... –, δεν είδαμε να διοργανώνουν συλλαλητήρια και υπέρ των άλβανόφω-
νων Κοσσυφοπεδινών, οι όποιοι τόσα έχουν ύποστη. Διοργανώνουμε συλλαλητήρια
υπέρ των Σέρβων και των Κούρδων – οι τελευταίοι ήσαν οι αίμοδόροι σφαγείς των Έλλή-
νων τό 1917-8 και τό 1922 στην Μικρασιατική καταστροφή – και δεν διοργανώνουμε
συλλαλητήρια υπέρ του Έλληνισμού της Κ. Σικελίας, του Ευξείνου Πόντου και άλλου,
που τείνει να εξαλειφθῇ. Υπερθεματίζουμε υπέρ του «Όρθοδόξου Τόξου», αγνοώντας
ότι πίσω από την προσωπίδα της σλαβικής ορθοδοξίας πάντα καραδοκεί ή άπειλή του
πανσλαβισμού. Είναι γνωστές οι δλέψεις των Σέρβων και των Ρώσων προς τό Αίγαίο.
Όνειρο της Ρωσίας ήταν και είναι ή «Τρίτη Ρώμη» (Κωνσταντινούπολι). Άξιοσημεί-
ωτο είναι, ότι οι γόνοι των επαναστατών του '21 έπίστευαν, ότι, «αν πάμε με τους Μαν-
ροδοιιώτες, τους Σέρβους ή τους Βουλγάρους, θά γίνουμε μιά μέρα ρούσικο κυβερ-
νεϊο» («Η προκήρυξι του Άρβανίτικου Συνδέσμου»). Έξ άλλου αυτή ή πολιτική είναι
δυνατόν να συμβάλη στο μέλλον στη δημιουργία μειονοτικού ζητήματος Άλβανών και
Άρβανιτών δήθεν μη Έλλήνων στην Ελλάδα καθώς και μειονοτικού ζητήματος στην
Θράκη. Η κυρίαρχη ιδεολογία του έν Έλλάδι πολιτικού και πνευματικού κόσμου, ό
έλληνοχριστιανισμός, σύμφωνα με την όποία Έλληνες λογίζονται μόνο οι χριστιανοί,
συμβάλλει στην άφελληνιση των μουσουλμάνων αλλά έλληνογενών Πομάκων. Μ' αυτήν
την τακτική τό έλληνικό κράτος κατέστησε έχθρους τους Έλληνοκορήτες μουσουλμάνους
και άφελλήνισε τους Έλληνες μουσουλμάνους της Μ. Άσίας. Η «έλληνορθόδοξη» ιδε-
ολογική σχιζοφρένειά μας...

IV. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η έλληνικότητα συνάδει με τον πολιτισμό, δημιουργεί τον πολιτισμό. Ό έξουσιασμός
απάδει του πολιτισμού, καταλύει τον πολιτισμό. Ό έθνικισμός και ό διεθνισμός είναι
αρθρώσιες, έκτροπές του Έλληνικού Λόγου που ταλανίζουν την ανθρωπότητα. Ό έθνι-
κισμός και ό διεθνισμός είναι αλλότρια κατασκευάσματα – δόμδες στά θεμέλια της έλλη-
νικότητας. Ό σύγχρονος κόσμος δεν έχει άλλο δρόμο, παρά να επανέυρη τον Λόγο, την
έλληνικότητα, να στηριχθῇ στίς ανεξίτηλες και διαχρονικές άξίες του Έλληνικού Πνεύ-
ματος. Όσαύτως θά πρέπει να έξοδελισθῇ ή τακτική του Έξουσιασμού, τό «διαίρει και
βασιλεύει», ή όποία έπεβλήθη με τά διάφορα θρησκευτικά δόγματα και τους διάφορους
έθνικισμούς στην εύρεία περιοχή του πανάρχαιου έλληνικού χώρου. Οι λαοί της Χερ-
σονήσου του Αΐμου, της Ιταλίας και της Μ. Άσίας πρέπει να επανεύρουν τις πραγμα-
τικές και όχι τις χαλκευθείσες άπ' τον έξουσιασμό ιστορικές και πνευματικές τους ρίζες,
τον αρχαίο Έλληνισμό.

Μάριος Δημόπουλος - Άπολλώνιος

‘Ο «είδωλο»κτόνος

Δύο δηλώσεις του οίκουμενικού πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου· ή μία γραπτή (στις εφημερίδες) και ή άλλη προφορική (από την τηλεόραση). ‘Η προφορική (αυτήκοος ό «Δαυλός») έχει ως εξής: «‘Ο ‘Ιερός Βράχος της ‘Ακροπόλεως επί τη συμπληρώσει 2.000 ετών από της γεννήσεως του Σωτήρος ήμών ‘Ιησού Χριστού πρέπει να ανακηρυχθή σύμβολον της χριστιανοσύνης»... (Πάλι καλά, πού δέν έξή- τησε να μετατραπή και πάλι σε ναό της «Παναγίας της ‘Αθηνιώτισσας» ό Παρθε- νών, όπως τον είχαν μετατρέψει προκάτοχοί του). ‘Ομως στις εφημερίδες διαβά- ζουμε: «‘Ο κ. Βαρθολομαίος ζήτησε τέλος την ανάδειξη του θράχου του ‘Αρείου Πά- γου ως αξιολόγου μνημείου, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 2.000 ετών από την γέννηση του Χριστού» («Καθημερινή», 25 Μαΐου 1999).

Δύο τινά πρέπει να συμβαίνουν. ‘Η ό κ. Βαρθολομαίος ανθόρμητα, εν τη ρύμη του λόγου του, έκανε υπέρβασιν χειρογράφου ή προσεπάθησε με δεύτερη διορ- θωτική δήλωσι να «μαζέψη» την πρώτη. ‘Οπως όμως και να έχη, τó ατόπημα του κ. Βαρθολομαίου παραμένει μεγάλο. ‘Ακόμη κι εάν πρόκειται για τον θράχο του ‘Αρείου Πάγου (βεβαίως για την ‘Ακρόπολιν είναι μεγαλύτερο), ή ουσία των πραγ- μάτων δέν αλλάζει: εκφράζει τον διακαή πόθο της ‘Ορθοδοξίας, να μετατραπούν αρχαιοελληνικά «είδωλολατρικά» μνημεία (όσα έχουν γλυτώσει από την κατα- στροφή) σε χριστιανικά, ώστε να εξαλειφθή κάθε μνήμη του αρχαίου πολιτισμού.

A.K.

«Τουρκοι χωρίς μουστάκια»

‘Ετσι χαρακτηρίζονται οί σύγχρονοι ‘Ελληνες από τον κ. Δαυίδ Κλινγκχόφερ – προδήλου καταγωγής –, συνεργάτη του αμερικανικού περιοδικού «National Review», ό όποιος στο τεύχος της 17ης Μαΐου 1999 του έν λόγω έντύπου παρουσίασε ένα σχετικό κείμενο «κριτικής», παραθέτοντας τις έντυπώσεις του από μία προ- σφάτως ανακαινισθεΐσα μόνιμη έκθεση αρχαίας ελληνικής τέχνης στην Ν. ‘Υόρκη. ‘Ο «κριτικός» συμπεραίνει, ότι τα πολιτισμικά στοιχεία, πού αντικατοπτρίζονται πάνω στα αρχαία μνημεία, ουδεμία σχέση έχουν με τó νεοελληνικό γίνεσθαι. ‘Αν δέ κατ’ αυτόν ληφθή υπ’ όψιν και τó γεγονός, ότι ή ‘Ελλάδα υπέστη κατ’ επανά- ληψη εισβολές και κατακτήσεις από άλλοεθνείς και κυρίως από τούς ‘Οθωμανούς, τότε οί σημερινοί ‘Ελληνες, λέγει επιτιμητικά ό Δαυί Κ., είναι... «Τουρκοι χωρίς μουστάκια».

‘Η επίκριση των μη μουστακαλήδων συγχρόνων ‘Ελλήνων – και ή κατά συνεκ- δοχήν έννοσούμενη υπεροχή των μουστακαλήδων ‘Οθωμανών – ασφαλώς είναι αυτά πού αποκαλύπτουν αυθεντικά την ψυχολογία του θάθους του χαριτωμένου αυτού τεχνοκρίτη, ανεξάρτητα πρós τις περι ελληνικής τέχνης και ιστορίας μεγαλοφρεΐς σαπουνόφουσκές του.

M.M.

Θησαυροί σε αποθήκη

Οί πρόσφατες αρχαιολογικές ανασκαφές στην περιοχή Μακρύγιαλου Πιερίας

ἀνέδειξαν ἓνα μεγάλο μέρος τῆς ἀρχαίας Πύδνας, φωτίζοντας τὴν ἱστορική πορεία τῆς σπουδαίας αὐτῆς μακεδονικῆς πόλεως ἀπὸ τὴν νεολιθική ἐποχή μέχρι τὰ χρόνια τοῦ Βυζαντίου. Τὸ νεολιθικὸ τμήμα τῆς Πύδνας εἶναι ὁ μεγαλύτερος προϊστορικός οἰκισμὸς ποὺ ἀνεσκάφη ποτὲ στὴν Ἑλλάδα, καλύπτοντας μιὰ ἑκτασὴ 60 καὶ πλέον στρεμμάτων. Νεολιθικὰ κοσμήματα καὶ εἰδώλια ὅπως καὶ ἓνας τεράστιος ἀριθμὸς μοναδικῶν κοσμημάτων ἀπὸ χρυσὸ ἀναζητοῦν στέγη, ἓνα μουσεῖο γιὰ νὰ ἀποτεθοῦν. Καὶ ἐδῶ ξεκινᾷ ὁ συνήθης παραλογισμὸς: Οὔτε λόγος γιὰ τὴν κατασκευὴ μουσείου ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο ὑπουργεῖο. «Ἐλλειψὴ πιστώσεων», ὅπως πάντα. Τὴν στιγμή πού ἡ σπατάλη τοῦ δημοσίου χρήματος καὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν κονδυλίων ὀργιάζουν, οἱ ἀνασκαφές τῶν ἀρχαιολόγων χρηματοδοτοῦνται σχεδὸν ἀποκλειστικά ἀπὸ ψίχουλα τοῦ τζόγου τοῦ Ο.Π.Α.Π., ἐνῶ ὁ καταχρεωμένος Ο.Σ.Ε. ἀνέλαβε τὰ ἔξοδα κατασκευῆς μιᾶς ἀποθήκης στὸν Μακρύγιαλο, ὥστε τουλάχιστον νὰ...ἀποθηκευτῇ ὁ θησαυρὸς τῆς ἀρχαίας Πύδνας. Ἀπίστευτα κι ὅμως ἀληθινά!

Π.Α.Κ.

Ἕνα «γιῶτα»

Στὸ τεῦχος 208 τοῦ «Δ» εἶχε παρουσιαστῇ ἡ «θεάρεστη» προσπάθεια κάποιων νὰ χαρακτηρίσουν τὸν «Δαυλὸ» ὡς... αἵρεση τῆς Νέας Ἐποχῆς, διὰ τῆς ἀναρτήσεως ἑνὸς ἐγγράφου στὸν πίνακα ἀνακοινώσεων τοῦ Ι. Ναοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὸ Χολαργό. Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ μετὰ τὸ δημοσίευμα τοῦ «Δαυλοῦ» ἀπεσύρθη καὶ στὴ θέση του ἔχει τοποθετηθῇ ἓνα ἄλλο, τὸ ὁποῖο περιλαμβάνει τετρακόσια (!) περίπου ὀνόματα συλλόγων, σωματείων, διεθνῶν κινήσεων κ.τ.λ. ἀλλὰ τὴν προηγούμενη θέση σ' αὐτὸ τοῦ ἀναγραφόμενου «Δαυλὸς – Ἀρχαιοφίλοι» κατέλαβε κάποιος «Διάυλος», σκέτος, ἀγνώστων λοιπῶν στοιχείων...

Δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμαστε βέβαιοι γιὰ τὸ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ παραπάνω «ἀλλαγὴ» συνιστᾷ τέχνασμα ἀπὸ κάποιους, γιὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταμύηση γιὰ συκοφαντικὴ δυσφήμιση. Ἀλλὰ σὲ καμμιά περίπτωση δὲν ἀποτελεῖ δεῖγμα εὐφυΐας.

Μ.Μ.

Ποδόσφαιρο καὶ Ἐκκλησία

Ἀκόμη δὲν εἶχε τελειώσει τὸ πρωτάθλημα ποδοσφαίρου στὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ ΑΕΚ ἐδημοσιοποίησε τὶς πρῶτες τῆς μεταγραφές: ἑνὸς ὁμογενοῦς κι ἑνὸς Ἑλλήνου. Καὶ αὐτοὶ δὲν εἶναι ἄλλοι ἀπὸ τὸν οἰκουμενικὸ πατριάρχη καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπο τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας. Βεβαίως λόγῳ ἡλικίας εἶναι λιγάκι δύσκολο νὰ παίξῃ ὁ ἓνας σέντερ - φὼρ κι ὁ ἄλλος σέντερ - μπάκ. Ὅμως ἴσως οἱ διοικοῦντες τοῦ συμπαθοῦς σωματείου πιστεύουν, ὅτι οἱ ἱερεῖς εὐλογίες τοὺς θὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ εἶναι οἱ ἐπόμενοι πρωταθλητές. Στὸ δρόμο ποὺ ἐχάραξε ὁ ἀλησμόνητος Κ. Ἀσλανίδης, Γενικὸς Γραμματεὺς Ἀθλητισμοῦ τῆς ἐπταετίας, ὅταν ἐπῆρε μαζί του στὸ Γουέμπλεϋ θανατουργὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν Παναθηναϊκὸ νὰ κατακτήσῃ τὸ πρωτάθλημα Εὐρώπης. Βεβαίως τότε ἐλάχιστα ἐδοήθησε ὁ Θεοτόκος, καὶ ὁ ὀλλανδικὸς Αἶας (Ajax) ἐκέρδισε 2-0. Ἴσως, γιὰ τὴν εἰκόνα ἐκράτει ἓνας λαϊκός. Ἐνῶ τώρα...

Α.Κ.

ΤΟ «ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ» ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ:

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ε.Σ.Ε. Θ. Σπυρόπουλος.

«Δέν ὑπάρχει
σήμερα
ἐλληνικό
“λόμπυ”
στίς Η.Π.Α.»

ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟ «ΛΟΜΠΥ» ΚΑΤΕΥΘΥΝΕΙ ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ

«Ἡ ἡγεσία τῶν Ἑλληνοαμερικανῶν δέν πρέπει νά συνεργάζεται μέ τοὺς Ἑβραίους. -- Πῶς τὸ Συμβούλιο, πού δέν ἤθελε τή συμμετοχή τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀποκλείσθηκε ἀπὸ τὸ ΣΑΕ, πού διορίζεται ἀπὸ τὴν κυβέρνηση. -- Χωρὶς τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα δέν ὑπάρχει ἐλληνικὴ συνείδηση. -- Οἱ συνέπειες τῆς καταργήσεως τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας στίς ἐλληνοαμερικανικὲς ἐκκλησίες ἀπὸ τὸν τ. ἀρχιεπίσκοπο Ἰάκωβο. -- Τὸ ἐβραϊκὸ “λόμπυ” καθοδηγεῖ τὸ τουρκικὸ “λόμπυ” τῶν Η.Π.Α. -- Κοινὸς στόχος ὅλων μας: “Ἕνας Ἑλληνισμός”».

Ἡ εὐλογία ἀνάγκη ὀργανώσεως τοῦ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ σύσφιγξη τῶν σχέσεων του μετὰ τὴν μητροπολιτικὴν Ἑλλάδα «γέννησε» τὸ 1995 τὸ Συμβούλιο Ἀποδήμων Ἑλληνισμοῦ (ΣΑΕ). Σύμφωνα μετὰ τὸ σχετικὸ προεδρικὸ διάταγμα τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ οὐσιαστικὰ καὶ τὸ καταστατικὸ λειτουργίας του, τὸ Σ.Α.Ε. ἀποτελεῖ τὸν ἐπίσημο ἀντιπροσωπευτικὸ φορέα τῆς Ὁμογένειας ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπίσημο συμβουλευτικὸ ὄργανο τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας γιὰ θέματα Ἀποδήμων.

Μέχρι τὸ 1987 μοναδικὸς ἐκπρόσωπος γιὰ τὴν ἑλληνοαμερικανικὴ κοινότητα τῆς Β. Ἀμερικῆς ἦταν ἓνας ἄλλος φορέας, τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιο Ἑλληνισμοῦ, τὸ ὁποῖο καὶ προώθησε τὴν ἰδέα τῆς δημιουργίας ἐνὸς παγκόσμιου ὀργανισμοῦ μετὰ τὸ ὄνομα «Παγκόσμιον Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνισμοῦ». Ἡ σύστασίς του ὅμως δὲν εἶχε τὴν ἐγκρίσιν τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως. Τὸ Συμβούλιον αὐτὸ ἔλαβε μέρος στὴν πρώτη συνέλευσις τοῦ Σ.Α.Ε., ἀλλὰ οἱ ἐισηγήσεις του δὲν ἔγιναν δεκτὲς καὶ ἐτοὶ διατήρησε τὴν αὐτονομία του.

Ὁ «Δαυλὸς», χωρὶς νὰ παίρῃ θέσιν, παρουσιάζει τίς ἀπόψεις τῶν προέδρων τοῦ ΣΑΕ Ἀμερικῆς κ. Χρ. Τομαρά καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνισμοῦ κ. Θ. Σπυρόπουλου. Παρά τίς διαφορὰς πού χωρίζουν τοὺς δύο ὀργανισμούς, ἀξιοσημείωτη εἶναι ἡ ταύτιση τῶν ἀπόψεων τῶν ἐκπροσώπων τους σὲ βασικὰ θέματα, πού ἀφοροῦν στὴν ἀνάγκη διατήρησης τῆς ἐλληνικῆς ταυτότητας καὶ συνειδήσεως τῶν ἀποδήμων, στὴν ἀνάγκη προβολῆς καὶ προώθησης τῶν ἀξιών καὶ ἀρχῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ παγκοσμίως. Ἐνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι ἡ κρίσις πού διέρχεται ἡ ἐλληνικὴ ἐκπαίδευσις τῆς νεολαίας, καθὼς πολλὰ ἀπὸ τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα, ἢ πλειοψηφία τῶν ὁποίων τελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀντιμετωπίζουν τὸν κίνδυνον νὰ κλείσουν.

Ἀρχίζουμε μετὰ τὴ δημοσίευσιν στὸ παρὸν τεῦχος τῶν ἀπόψεων τοῦ παλαιότερου φορέα, τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνισμοῦ, ὅπως τίς ἐκφράζει ὁ πρόεδρος του κ. Θ. Σπυρόπουλος στὴ συνέντευξιν πού παρεχώρησε στὸ «Δαυλὸ», τὸ πᾶν κείμενον τῆς ὁποίας ἀκολουθεῖ. Στὸ ἐπόμενο τεῦχος θὰ δημοσιεύσουμε τὴ συνέντευξιν πού μᾶς παρεχώρησε ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἀποδήμων Ἑλληνισμοῦ κ. Χρ. Τομαράς.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡ.: Τί εἶναι τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιον Ἑλληνισμοῦ; Τί ἐκπροσωπεῖ; Πόσα μέλη ἀριθμεῖ;

– Τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιον Ἑλληνισμοῦ εἶναι ἓνας ὀργανισμὸς – ὁμπρὲς γιὰ τὴν ἑλληνοαμερικανικὴ κοινότητα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Ξεκίνησε τὸ 1987 ὡς ὁ μοναδικὸς ἐκπρόσωπος τῆς ὁμογένειας τῆς Β. Ἀμερικῆς καὶ ἐγκαθιδρύθηκε μετὰ καταστατικὸν στὴν Βοστώνη στίς 11 Ἰανουαρίου τοῦ 1992, γιὰ νὰ ἐπικυρωθῇ τὸν Νοέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους στὴ Νέα Ὑόρκη. Ἐκπροσωποῦσε 22 περιφερειακὰ ὁμοσπονδίες τῶν ΗΠΑ καὶ τοῦ Καναδά. Σήμερα ἀριθμεῖ 27 ὁμοσπονδίες μετὰ 1830 ἐνώσεις καὶ 720.000 ἐγγεγραμμένα μέλη.

ΕΡ.: Ποιά ἡ ἀποστολὴ καὶ οἱ στόχοι τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνισμοῦ καὶ σὲ ποῖο βαθμὸ αὐτοὶ ἐπιτελέσθηκαν μέχρι σήμερα; Τί δραστηριότητες ἔχει ἀναπτύξει;

– Τὸ Συμβούλιον συντονίζει τίς προσπάθειες τῆς ἐνεργοῦ ἑλληνοαμερικανικῆς κοινότητας γιὰ τὰ ἐθνικὰ μας θέματα: πολιτιστικά, ἐκπαιδευτικά, οἰκονομικά, ἀλλὰ καὶ θέματα πού ἀφοροῦν στὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα. Δημιούργησε τὴν ἀνάγκη γιὰ τὴν ἰδρυση παρόμοιων ὀργανισμῶν στὴν Αὐστραλία, Ἀφρική, Ἀνατολικὴ καὶ Δυτικὴ Εὐρώπη καὶ ἀπὸ τὸ 1992 προώθησε τὴν ἰδέα τῆς δημιουργίας ἐνὸς παγκόσμιου ὀργανισμοῦ.

Κάθε ὀργανισμὸς, κάθε ὁμοσπονδία πού ἀνήκουν στὸ Συμβούλιον διατηροῦν τὴν ἀνεξαρτησίαν τους. Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἓνα συντονιστικὸ σῶμα γιὰ κοινὲς δραστηριότητες

στις ΗΠΑ. Η ιδέα της δημιουργίας ενός παγκόσμιου οργανισμού με το όνομα «Παγκόσμιο Έθnikό Συμβούλιο Έλληνισμού» δεν είχε την έγκριση της ελληνικής κυβέρνησης. Για πρώτη φορά στην ιστορία ή έλληνοαμερικανική κοινότητα έχει παρουσιάσει μία φωνή στην πολιτική άρενα στις Η.Π.Α. και απέτρεψε την αναγνώριση των Σκοπίων επί σειρά ετών. Μεγάλες ήταν οι κινητοποιήσεις μας για τα έλληνοτουρκικά θέματα και το Κυπριακό και κάναμε «έκστρατες» για την οικονομική ενίσχυση των Ποντίων στην Γεωργία, ελληνικών οικογενειών στην Βόρειο Ήπειρο και για τους πληγέντες από τους καταστροφικούς σεισμούς στο Αϊγιο και στην Μακεδονία.

Γιατί αποκλείσθηκαν από το Συμβούλιο Ἀποδήμων

ΕΡ.: Κύριε Σπυρόπουλε, ενώ ήσαστε υποψήφιος για το προεδρείο του Συμβουλίου Ἀποδήμων Ἑλληνισμού, τελικώς δὲν συμμετείχατε ὡς Συμβούλιο στὴ σύστασή του.

– Συμμετείχαμε στην πρώτη συνάντηση του Συμβουλίου Ἀποδήμων Ἑλληνισμού στην Θεσσαλονίκη τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1995. Τὸ Συμβούλιό μας ἔθεσε τότε θέμα δίκαιης αντιπροσώπευσης τῶν ὁμογενειακῶν ὁργανώσεων στὴ συνέλευση καὶ μάλιστα ἄσκησε πίεση πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση στὴν ἑλληνικὴ κυβέρνηση. Πρὸς κατάπληξή μας αὐτὸ δὲν ἔγινε. Ἐμεῖς πάντως δώσαμε τὴν εὐκαιρία νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα.

Ἀπὸ τὴν πρώτη ἐκείνη συνάντηση τοῦ 1995 καὶ τὶς ἀσυνήθιστες συνθήκες, ὑπὸ τις ὁποῖες διεξήχθησαν οἱ διαδικασίες ἐκλογῆς τοῦ προεδρείου, παρουσιάσαμε τὶς ἐρωτήσεις καὶ τὰ αἰτήματά μας στὴν ἐπιτροπὴ τοῦ Ὁργανισμοῦ γιὰ τὴν δημιουργία ἀλλαγῶν, ὥστε νὰ συσταθῇ ἓνα διώσιμο καὶ ἐνεργὸ σῶμα. Ἀρχικὰ λοιπὸν ζητήσαμε τὴν δίκαιη ἀντιπροσώπευση σύμφωνα μὲ τὸ ψήφισμα ἀντιπροσώπευσης, τὸ ὁποῖο ἀναγνωρίζει τρίτου βαθμοῦ ὁργανισμούς, ὅπως τὸ Ἑθνικὸ Συμβούλιο Ἑλληνισμού, γιὰ νὰ ἐκπροσωπήσουν τὶς περιοχές τους – καὶ αὐτὸ διότι τὰ μέλη τους εἶναι αἰρετὰ καὶ ὄχι διωρισμένα. Δεύτερον, ζητήσαμε τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας νὰ μὴν συμμετάσχουν σ' αὐτὸν τὸν παγκόσμιο ὁργανισμό. Τρίτον, ὑποστηρίξαμε, ὅτι ὁ ὁργανισμὸς θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοχρηματοδοτούμενος. Τέταρτον καὶ κυριώτερον, ζητήσαμε νὰ καταρτισθῇ τὸ καταστατικὸ του μέσα σὲ 30 μὲ 60 ἡμέρες. Τὸ καταστατικὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς περιφέρειας, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ προτείνουν ἀλλαγές, ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς περιοχῆς ποὺ ἀντιπροσώπευαν.

Ὅλες οἱ προτάσεις μας ἀπὸ τὸ 1996 παρὰ τὶς σχετικὲς ὑποσχέσεις δὲν συζητήθηκαν μέχρι σήμερα. Οἱ ἐκπρόσωποι στὸ ΣΑΕ ἐξακολουθοῦν νὰ διορίζονται καὶ ὄχι νὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τοὺς ὑπάρχοντες ὁργανισμούς. Γιὰ παράδειγμα τὸ Συμβούλιό μας θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχη 83 ψήφους. Τελικῶς μᾶς δόθηκε τὸ δικαίωμα μᾶς μόνον ψήφου.

ΕΡ.: Ποιὲς ἀλλαγὲς πιστεύετε ὅτι πρέπει νὰ γίνουν στὸ ΣΑΕ, γιὰ νὰ συμμετάσχετε καὶ ἐσεῖς;

– Πιστεύουμε, ὅτι ἔξι περιφερειακὰ συμβούλια μποροῦν νὰ συστήσουν αὐτὸν τὸν ὁργανισμό, ἀποτελούμενο ἀπὸ αἰρετὰ στελέχη ἀπὸ τὴν καθεμία ἀπὸ τὶς ἔξι περιοχές. Γιὰ παράδειγμα τὰ Συμβούλια Καναδᾶ, ΗΠΑ, Νοτίου Ἀμερικῆς, Αὐστραλίας, Ἀφρικῆς, Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἀλλὰ δὲν πιστεύουμε, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνηση θὰ ἐπιθυμοῦσε νὰ παράσχει ἐλευθερία σ' ἓναν τέτοιο ὁργανισμό. Ξοδεύουν ἑκατομμύρια δολλαρίων ἐτησίως, χωρὶς νὰ εἶναι ὑπόλογοι σὲ κανέναν. Φυσικὰ τὰ χρήματα αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τοὺς Ἑλλήνες φορολογούμενους καὶ πιστεύουμε ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀξιοποιηθοῦν γιὰ ἄλλους σκοποὺς.

ΕΡ.: Ποιὲς εἶναι οἱ πηγὲς χρηματοδότησης τοῦ Συμβουλίου καὶ ποιὲς οἱ σχέσεις του

μέ την ελληνική κυβέρνηση και το ΣΑΕ σήμερα;

– Το Συμβούλιο είναι αυτότοχρηματοδοτούμενο από τους οργανισμούς, που αποτελούν τα μέλη του. Κάθε συνάντησή μας και τα έξοδά της καλύπτονται από τα μέλη του. Οί σχέσεις μας με την ελληνική κυβέρνηση είναι εξαιρετικές, όσον αφορά στον σεβασμό του ενός από τον άλλο. “Όσον αφορά στο ΣΑΕ όμως, πώς θα μπορούσαμε να διατηρούμε οποιαδήποτε σχέση με έναν οργανισμό, ο οποίος δεν έχει απαντήσει στα έρωτήματα που του θέσαμε;” Από την ίδρυσή του, το ΣΑΕ υπονομεύει συστηματικά το έργο του Συμβουλίου, ξοδεύοντας χρήματα και παρέχοντας υποσχέσεις στα στελέχη του, προκαλώντας σύγχυση τουλάχιστον στην κοινότητα της Βορείου Αμερικής.

Μέγιστα προβλήματα ή εκπαίδευση και ή ήγεσία

ΕΡ.: Πώς επικοινωνείτε με την βάση του απόδημου ελληνισμού; Πιστεύετε, ότι εκφράζετε τις ανάγκες του Έλληνα της Αμερικής; Ποιά τα προβλήματα των ελληνοαμερικανών;

– Η επικοινωνία μας με τους οργανισμούς της ελληνοαμερικανικής κοινότητας είναι εξαιρετικά καλές. Τους ενημερώνουμε για τις ανησυχίες μας σχετικά με τα εθνικά μας θέματα, τις οικονομικές ευκαιρίες, την νεολαία και τις πολιτιστικές δραστηριότητες. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνοαμερικανική κοινότητα, είναι ποικίλα και άσυνήθιστα σε σχέση με άλλες περιοχές, όπου ζή ελληνισμός. Μην ξεχνάτε, ότι η παρουσία των Έλλήνων στην Αμερική αριθμεί σχεδόν 100 χρόνια. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η εκπαίδευση της νεολαίας στην ελληνική γλώσσα. Το Υπουργείο Παιδείας πριν από χρόνια έδωσε την ευθύνη χειρισμού εκπαιδευτικών θεμάτων στην Αρχιεπισκοπή των Ηνωμένων Πολιτειών. Πάντοτε διαφωνούσαμε με αυτή την πολιτική.

ΕΡ.: Ποιά είναι η πολιτική του Συμβουλίου στο θέμα της εκπαίδευσης;

– Πιστεύαμε και πιστεύουμε ακόμη και σήμερα, ότι το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας θα έπρεπε να εμπλακεί άμεσα στην εκπαίδευση και διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα απόδημα Έλληνόπουλα. Όλοένα και περισσότερες κοινότητες κλείνουν τα σχολεία τους, είτε διότι τα δίδακτρα είναι πολύ υψηλά είτε επειδή η ζήτηση για την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας έχει μειωθεί.

Το πιο σημαντικό θέμα για τη νεολαία είναι η εκπαίδευσή της στην ελληνική γλώσσα. Το 1968 η Αρχιεπισκοπή Βορείου και Νοτίου Αμερικής υπό τη διεύθυνση του τότε αρχιεπισκόπου κ. Ισακώβου έδωσε την εντολή να τελεστεί η λειτουργία της Κυριακής στην αγγλική γλώσσα. Η ενέργεια αυτή απέβη καταστροφική για τη χρήση της ελληνικής γλώσσας από την νεολαία μας. Σηματοδότησε την μείωση της ανάγκης της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία μας. Οί συνέπειες είναι αισθητές ακόμη και σήμερα, μετά από 30 χρόνια αγώνα, προσπάθειας για την προώθηση της ελληνικής γλώσσας, αλλά αυτή τη φορά όχι μέσω των παραδοσιακών δρόμων, της Εκκλησίας δηλαδή, ή όποια αποτέλεσε για τους Έλληνες του εξωτερικού την βάση της ελληνικής εκπαίδευσής τους.

ΕΡ.: Κατά την κρίση σας τί είναι πιο σημαντικό: η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ή η απόκτηση ελληνικής συνειδήσεως;

– Χωρίς την ελληνική γλώσσα δεν υπάρχει ελληνική ψυχή. Ο λόγος είναι, διότι εάν δεν εκφράζι κανείς τον εαυτό του στην Ελληνική, δεν μπορεί να αισθανθι τον πλούτο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Είναι αδύνατον να αισθανθις το ελληνικό μεγαλείο

χωρίς την γνώση της ελληνικής γλώσσας. Η Έλληνική είναι η γλώσσα της εκπαίδευσης όχι μόνο για την αγγλική γλώσσα, αλλά και για κάθε γλώσσα. Είναι η γλώσσα της εκφρασης, της Τέχνης, της Ίατρικής, της Λογικής, της Έπιστήμης γενικώτερα.

Την ίδια στιγμή ιδιαίτερη έμφαση θα έπρεπε να δοθεί και στη διδασκαλία της ιστορίας μας. Καί όταν λέω της ιστορίας μας, εννοώ όχι αυτή που πολλοί θέλουν να παρουσιάσουν αλλά την αληθινή ελληνική ιστορία. Για μένα και για το Έθνικό Συμβούλιο Έλληνισμού ο Έλληνισμός είναι η μόνη ελεύθερη «θηρσεία», η όποια διαχρονικά έχει προσφέρει στην ανθρωπότητα την ιδέα της βελτίωσης και της εκφρασης του εαυτού μας, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά οπουδήποτε κι αν ζή κανείς.

Άνύπαρκτο τὸ ἑλληνικὸ «λόμπυ» στὶς Η.Π.Α.

ΕΡ.: Πῶς λειτουργεῖ τὸ ἑλληνικὸ «λόμπυ» στὶς Η.Π.Α.; Τί πρέπει νὰ γίνη, γιὰ νὰ «σπάσῃ» τὸ κατεστημένο τοῦ ἐβραϊκοῦ καὶ τουρκικοῦ «λόμπυ», πὺν τελευταίως συνεργάζονται στενά;

– Τὸ ἑλληνικὸ «λόμπυ» οὐδέποτε ὑπῆρξε. Μοναδική ἐξαίρεση ἀποτελεῖ τὸ Ἑλληνοαμερικανικὸ Ἰνστιτοῦτο (American Hellenic Institute), τὸ ὁποῖο πραγματικὰ ἐκπροσωπεῖ μέρα μὲ τὴν μέρα τὸ ἐθνικὸ μας συμφέρον, τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα καὶ ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὸ Ἑθνικὸ Συμβούλιο Ἑλληνισμοῦ. Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δίκαιο νὰ πληροφοροῦμεθα ἀπὸ τὰ ΜΜΕ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ὅτι ὠρισμένοι ἐξέχοντες Ἑλληνες φωτογραφήθηκαν μὲ τὸν Ἀμερικανὸ πρόεδρο στὴν Οὐάσιγκτον καὶ ἀπέσπασαν ὑποσχέσεις γιὰ τὴν ἐπίλυση τῶν ἐθνικῶν μας θεμάτων. Εἶναι λυπηρὸ τὸ γεγονός, ὅτι πιστεύουμε σὲ ὑποσχέσεις. Ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ ὀργανωθοῦμε μὲ κοινὸς στόχους. Πιστεύω, ὅτι οἱ Ἑλληνες θὰ ἔπρεπε νὰ διατηροῦν στὴν Οὐάσιγκτον τὴν καλύτερη ἐταιρεία δημοσίων σχέσεων, γιὰ νὰ προστατέψουν τὰ συμφέροντά τους. Δὲν πρέπει νὰ στηριζώμαστε σὲ ὠρισμένους φίλους τοῦ πρώην ἀρχιεπισκόπου Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι προσποιοῦνται ὅτι πράττουν τὰ πάντα γιὰ τὴν Ελλάδα. Τὰ τελευταῖα χρόνια τὸ τουρκικὸ «λόμπυ», τὸ ὁποῖο σημειωτέον ξοδεύει περίπου 50.000.000 δολάρια ἐτησίως στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖς, ἔχει ἐπισήμως συνδεθῇ μὲ τὸ ἐβραϊκὸ «λόμπυ» στὴν Οὐάσιγκτον. Τὸ ἐβραϊκὸ λόμπυ κατηύθυνε τὸ τουρκικὸ ἀνεπίσημα κατὰ τὸ παρελθόν. Δὲν πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ ζητήσουμε τὴν βοήθεια τοῦ ἐβραϊκοῦ «λόμπυ», τὸ ὁποῖο ἔχει τὰ δικά του συμφέροντα νὰ προωθήσῃ. Διαθέτουμε σημαντικὸ ἔμφυχο ὑλικὸ καὶ ἐὰν ἐμεῖς οἱ Ἑλληνες ἐνωθοῦμε καὶ προωθήσουμε κοινὸς στόχους γιὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πιστεύω ὅτι θὰ ξεπεράσουμε σὲ ἀποτελεσματικότητα κάθε ἐβραϊκὸ ἢ τουρκικὸ «λόμπυ».

Τὸ Ἑθνικὸ Συμβούλιο Ἑλληνισμοῦ συμβολίζει μία νέα ἀρχή: τὴν ἀφύπνιση τῶν Ἑλλήνων οἱ ὁποῖοι ζοῦν στὶς ΗΠΑ, τὸν Καναδὰ καὶ ἄλλες χώρες στὸν κόσμον. Δυνάμεθα νὰ ἐνωθοῦμε μέσῳ οἰκονομικῶν σχέσεων σὲ κάθε περιοχὴ, ὑποστηρίζοντας κοινὸς στόχους, τοὺς ὁποῖους θὰ θέσῃ ἡ κοινότητά μας σὲ προτεραιότητα. Ἐπίσης οἱ οἰκονομικοὶ δεσμοὶ ἀνάμεσα στοὺς ἐπιχειρηματίες μποροῦν νὰ βελτιωθοῦν δραστικὰ στὸ ἐγγὺς μέλλον. Τὸ Συμβούλιο κινητοποιεῖ τίς ἐπιτροπές του, ὅταν κρίνεται ἀναγκαῖο γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Κύπρου ἀλλὰ καὶ τῶν ἑλληνικῶν μειονοτήτων, ὅπου κι ἐὰν βρίσκονται. Κανένας πρόεδρος τῶν ΗΠΑ δὲν πρόκειται νὰ ὑποσχεθῇ, ὅτι θὰ λύσῃ ἑλληνικὰ ἢ ἄλλης ἐθνικότητος θέματα, ἐὰν αὐτὰ δὲν συμπίπτουν μὲ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας του.

Κοινός στόχος τῶν ἀποδήμων: «Ένας Έλληνισμός»

ΕΡ.: Θὰ εἶσατε ὑποψήφιος στὶς ἐπικείμενες ἐκλογές τοῦ Σ.Α.Ε.;

– Ἦδη ἀπὸ τὴν πρώτη μας συνάντηση τὸ 1995 καὶ ἀκολούθως τὸ 1997 θέσαμε μὲ εἰλικρινῶς καλὴ πρόθεση ζητήματα πρὸς συζήτηση στὶς συνελεύσεις τοῦ ΣΑΕ στὴν Θεσσαλονίκη, σχετικὰ μὲ τὸ γιατί ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις δὲν ἐπιτρέπει στοὺς ὁμογενεῖς νὰ ὁργανωθοῦμε μόνοι μας. Μὴν ξεχνάτε, ὅτι προϋπήρξαμε καὶ εὐημερούσαμε πρὶν ἀπὸ τὸ 1995 καὶ δὲν χρειαζόμαστε τὴν βοήθεια τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, γιὰ νὰ ὁργανωθοῦμε. Δὲν νομίζω, ὅτι ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ξοδέψουμε περισσότερον χρόνον μὲ τὸ ΣΑΕ, ἕναν ὁργανισμό χωρὶς δίκαιη ἐκπροσώπησις, χωρὶς καταστατικὸ καὶ χωρὶς τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιλέξῃ τὰ ἐπόμενα στελέχη του χωρὶς τὴν ἐμπλοκὴ τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Ἐξακολουθοῦμε νὰ πιστεύουμε σὲ ἕναν παγκόσμιον ὁργανισμό, ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ εἶναι ἰσχυρὸς, παραγωγικὸς καὶ συνεργάσιμος μὲ τὴν ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἀλλὰ ὅχι ἄμεσα μὲ ὅποιαδήποτε κυβέρνησις.

Ἡ «ἀτζέντα» τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνισμοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ προστασία τῶν ἐθνικῶν μας θεμάτων, Ἑλλάδος καὶ Κύπρου, ἡ προστασία τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἡ οἰκονομικὴ βοήθεια τῶν Ἑλλήνων, ποὺ ζοῦν στὴν Ἀνατολικὴ καὶ Δυτικὴ Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀφρικὴ, καθὼς καὶ ἡ βελτίωσις τῆς ἐκμάθησις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Κοινὸς στόχος ὧν μας: «Ένας Έλληνισμός».

ΕΡ.: Ποιὸ εἶναι τὸ προσωπικὸ σας ὄραμα;

– Τὸ προσωπικὸ μου ὄραμα ἦταν καὶ παραμένει τὸ ἴδιο: νὰ εἶμαι ἕνας καλὸς καὶ χρησιμὸς πολίτης στὴ χώρα τὴν ὁποία ζῶ, νὰ εἶμαι ὑπερήφανος γιὰ τὴν πολιτιστικὴ μας κληρονομία καὶ νὰ προωθῶ τὰ πιστεύω τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ κάθε ἄνθρωπο ποὺ συναντῶ ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος. Ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι «θρησκεία» καὶ πρέπει νὰ τὸν διαδώσουμε ὅσο μποροῦμε.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οἱ στόχοι τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνισμοῦ, ὅπως ὀρίζονται στὸ καταστατικὸ του:

– Νὰ τιμήσῃ, νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ διατηρήσῃ τὰ δημοκρατικὰ ἑλληνικὰ καὶ ἀμερικανικὰ ἰδεώδη.

– Νὰ ἐνθαρρύνῃ, νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ προωθήσῃ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ καὶ τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα.

– Νὰ προωθήσῃ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ σὲ ὅλους τοὺς Ἀμερικανοὺς μέσῳ ἐκπαιδευτικῶν διαδικασιῶν, ὅπως διαλέξεις, δημόσιες συζητήσεις, «πάνελ» ἐντύπου ὑλικοῦ καὶ νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ διατηρήσῃ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων παγκοσμίως.

– Νὰ προστατεύσῃ τὴν ἀλήθεια τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ τῶν κύριων ἰδεῶν τῆς ἑλληνικότητος.

– Νὰ προωθήσῃ τὴν φιλία καὶ τὴν καλύτερη κατανόησις τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν καλύτερη κατανόησις καὶ τὸν σεβασμὸ, γιὰ τὸ συνταγματικὸ πολίτευμα τῶν ΗΠΑ καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Νάνσυ Μπίσκα

[Στὸ ἐπόμενο τεῦχος: Οἱ ἀπόψεις τοῦ Συμβουλίου Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ (Σ.Α.Ε). Συνέντευξις τοῦ προέδρου του κ. Χρήστου Τομαρά στὸ «Δαυλὸ».]

ΕΚΤΡΟΠΗ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΠΟ ΜΥΚΗΝΑΙΟΥΣ

ἢ

πῶς ἓνας γιατρός ἔγινε «ἀρχαιολόγος»,
γιὰ νὰ διασώσῃ μνημεῖα τῆς Τίρυνθας

“Ένα ποτάμι δημιουργοῦσε πρὶν 5-6.000 χιλιάδες χρόνια μεγάλα προβλήματα στὴ μυκηναϊκὴ Τίρυνθα, ἀφοῦ τὰ νερά του, ὅταν πλημμύριζε, ἀπειλοῦσαν τὰ «κυκλώπεια τείχη» τῆς καὶ ὅλες τὶς γύρω καλλιέργειες, ἐνῶ στὶς πιὸ χαμηλές περιοχὲς δημιουργοῦσε βλαβερὰ ἔλη.

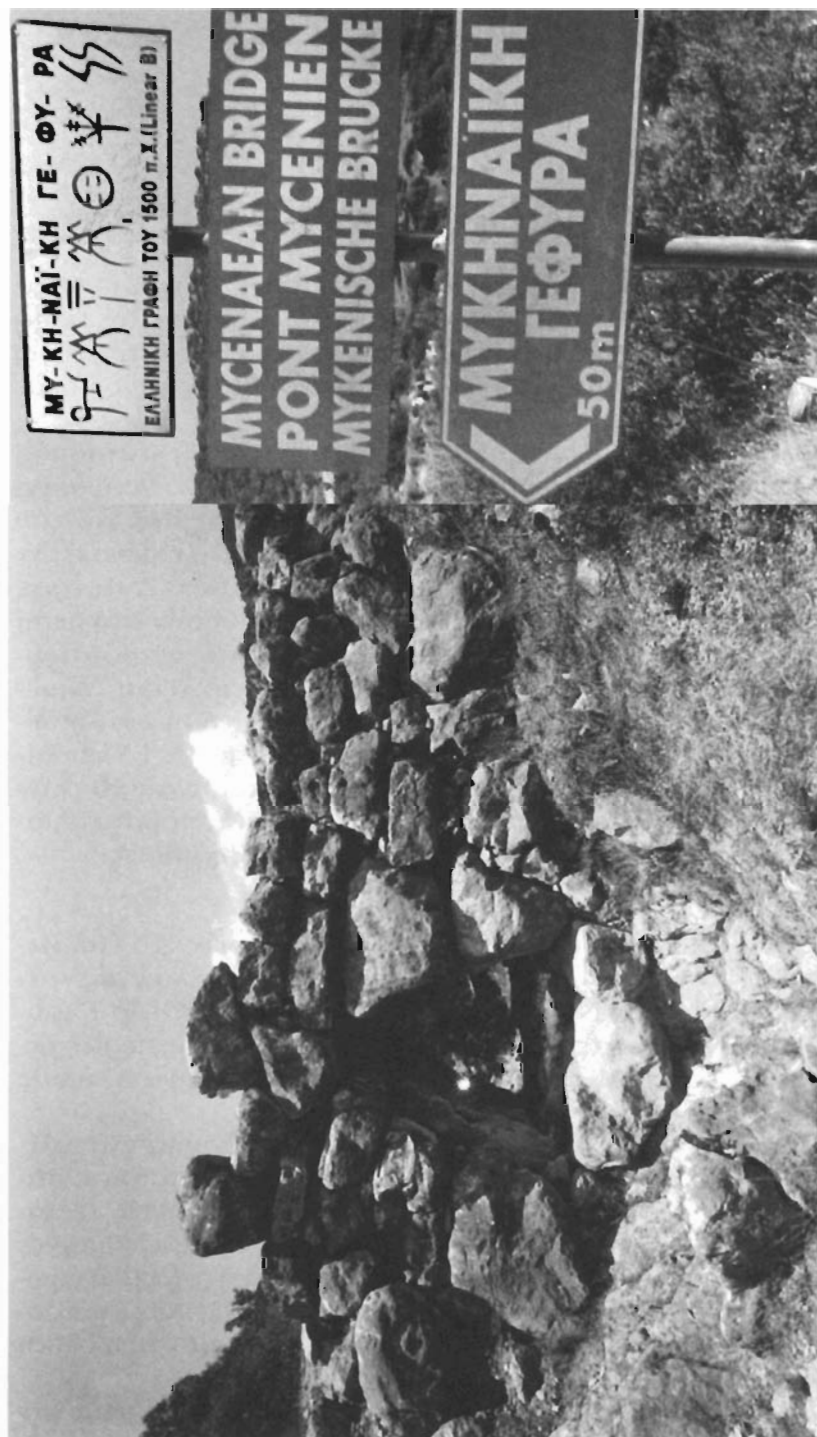
“Έπρεπε λοιπὸν νὰ βρεθῇ μία λύση, κι ἀποφασίστηκε ἡ «ἐκτροπὴ» τῆς κοίτης του πρὸς ἄλλη κατεύθυνση, ὥστε τὸ ποτάμι νὰ γίνῃ ἀκίνδυνο γιὰ τὴν πόλη. “Έτσι μὲ τὴν τεχνολογία τῆς ἐποχῆς τοῦ χαλκοῦ ξεκίνησε μία ἐπιχείρηση, ποὺ μᾶλλον δὲν εἶχε προηγούμενο στὴν ἐποχὴ τῆς. Χρειάστηκαν 120 ἐργάτες, ποὺ δούλεψαν ἐπὶ 250 μέρες, κουβαλώντας τόννους ἀπὸ χῶμα, γιὰ νὰ κατασκευάσουν στὴ μέση τῆς κοίτης ἓνα φράγμα, ποὺ εἶχε σχεδὸν τὶς διαστάσεις μικροῦ βουνοῦ, ἐνῶ ὅλη ἡ κατασκευὴ στηρίχτηκε μὲ κυκλώπεια τείχη. Σήμερα τὸ χτιστὸ μέρος ἔχει σκεπαστῇ ἀπὸ χῶμα, βλάστηση καὶ σκουπίδια, ἔτσι ποὺ τὸ ἔργο νὰ μοιάζῃ μὲ ὅποιονδῆποτε λόφο. Τὸ ἐκπληκτικὸ εἶναι, πῶς τὸ ἀρχαῖο αὐτὸ φράγμα εἶναι τὸ μοναδικὸ στὸν κόσμον ποὺ **ἐξακολουθεῖ νὰ δοῖται σὲ λειτουργία**, προστατεύοντας ἀκόμα καὶ σήμερον τὴ Νέα Τίρυνθα ἀπὸ τὶς πλημμύρες.

Οἱ ἀρχαιότερες γέφυρες τῆς Εὐρώπης

Τὶς πληροφορίες αὐτὲς δὲν μᾶς τὶς ἔδωσε τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ οὔτε ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία Ἀργολίδας, ἀλλὰ ἓνας γιατρός! Πρόκειται γιὰ τὸν Ναυπλιώτη ὀφθαλμίατρο κ. Θέμο Γκουλιώνη, ποὺ ἔχει μία ὠραία προῖστορία μὲ τὰ μνημεῖα τῆς περιοχῆς. Τὸν συναντήσαμε στὸ χῶρον του, στὸ Ναύπλιο, ὅπου ἄρχισε νὰ μᾶς διηγῇται τὸ ἱστορικόν.

Τὸ 1995, μᾶς εἶπε, ὁ φίλος του καὶ σημερινὸς νομάρχης Ἀργολίδας Τάσος Σαλεσιώτης τοῦ ἀποκάλυψε τὴν ὑπαρξὴ κάποιας πανάρχαιας γέφυρας στὴν περιοχή, τῆς μόνης (ἢ μήπως ἦταν περισσότερες;) ποὺ εἶχε διασωθῇ ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο ὁδικὸ δίκτυο Μυκῆνες - Ἐπίδαυρος. Ἡ γέφυρα αὐτὴ, ἐνῶ ἦταν ἡ ἀρχαιότερη τῆς Εὐρώπης (ἴσως καὶ τοῦ κόσμου) καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε παγκόσμια προβολή, δορισκόταν κάπου στὰ ἀζήτητα καὶ ἦταν θέμα χρόνου ἡ ὀλικὴ καταστροφὴ τῆς.

“Ο γιατρός τὴν ἀναζήτησε ἀμέσως, στὴ θέση ποὺ τὴ σημείωναν

Ἀριστερά: Ἡ ἀρχαιότερη γέφυρα τῆς Εὐρώπης (καὶ τοῦ κόσμου) στὸ Γαλόνη, μυκηναϊκῆς κατασκευῆς. Διακρίνεται ἡ τεχνολογία τῆς τριγωνικῆς προσόψεως τοῦ ὀχτοῦ της. Δεξιά: Ἐπὶ τέλους σήμανση τῆς γέφυρας καὶ μάλιστα μὲ τὴν Γραμμικὴ Γραφὴ Β.

Τὸ μυκηναϊκὸ φράγμα, φωτογραφούμενο ἀπὸ τὴν κορυφὴν του με ἄποψη τῆς κοίτης τοῦ ἐκτραπέντος ἤδη ἀπὸ τὴν μυκηναϊκὴ ἐποχὴ ποταμοῦ. Ἐκτροπὴ πού προ-στατεύει ἀκόμη καὶ σήμερα τὴν κωμόπολη τῆς Τίρυνθας ἀπὸ τὶς πλημμύρες!

Ἡ μπουλντόζα μόλις ἔχει ἰσοπεδώσει ἐν μέρει τὸ προϊστορικὸ φράγμα, γιὰ νὰ κατασκευάσῃ ἀγροτικὸ δρόμο, πὺν δὲν ὁδηγεῖ πουθενά...

τὰ κείμενα (14 χλμ. ἀπὸ τὸ Ναύπλιο, στὸ δρόμο πρὸς τὴν Ἐπίδαυρο) καὶ εἶχε τὴ δυσάρεστη ἔκπληξη νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ μισοθαμμένη σὲ χώματα καὶ σκουπίδια, τὴ στιγμή ἀκριβῶς πὺν περνοῦσε ἀπὸ πάνω της μιὰ μπουλντόζα! Στὶς φωνές του ὁ χειριστὴς τοῦ μηχανήματος πρόβαλε τὸ ἀποστομωτικὸ ἐπιχείρημα, πῶς, ἂν περνοῦσε ἀπὸ τὸν δημόσιο δρόμο, κινδύνευε νὰ κάνῃ ζημιὰ στὴν ἀσφαλτο καὶ νὰ βρῇ τὸν μπελλᾶ του!

Φαίνεται, πῶς αὐτὴ ἦταν ἡ καθοριστικὴ στιγμή, ὅπου ὁ γιατρὸς ἀποφάσισε νὰ γίνῃ... «ἀρχαιολόγος». Πρῶτα - πρῶτα φρόντισε νὰ ἐνημερωθῇ. Ἔτσι ἔμαθε, ὅτι πρὶν ἀπὸ 104 χρόνια ἓνας Γερμανὸς περιηγητὴς εἶχε καταγράψει 14 μυκηναϊκὲς γέφυρες στὴ γῆ τῆς Ἀργολίδας. Ἐπειδὴ ὅμως κανένα μέτρο δὲν πάρθηκε ἀπὸ τότε, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη εἶχαν καταστραφῇ. Τώρα εἶχαν ἀπομείνει μόνο τρεῖς (οἱ γέφυρες Καζάρμα, Γαλούση καὶ Ἀρκαδικοῦ). Κι αὐτὲς οἱ τρεῖς ἔπρεπε νὰ διασωθοῦν.

Ὁ γιατρὸς κίνησε γῆ καὶ οὐρανό. Ἀλλωστε τοῦ ἔδιναν φτερὰ δύο σημαντικὰ γράμματα, πὺν τώρα εἶχε στὰ χέρια του. Τὸ ἓνα ἀπὸ τὸν καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Χαϊδελβέργης καὶ πρῶην διευθυντὴ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Τίρυνθας Jorg Schefer καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸ καὶ διευθυντὴ τῆς ἀνασκαφῆς τῶν Μυκηνῶν Σ. Ἰακωβίδη. Καὶ οἱ δύο συμφωνοῦσαν, ὅτι σὲ κανένα σημεῖο τῆς οἰκουμένης δὲν εἶχαν βρεθῇ, ἀνακοινωθῇ ἢ περιγραφῇ γέφυρες ἀρχαιότερες ἀπὸ τὶς μυκηναϊκὲς τῆς Ἀργολίδας.

Ἔτσι μέσα σ' ἓνα χρόνο οἱ γέφυρες εἶχαν καθαριστῇ, εἶχαν ἐκδοθῇ 700.000 τηλεκάρτες καὶ ἡμερολόγιο τοίχου μὲ φωτογραφίες τους, ἡ σημαντικώτερη (τῆς Καζάρμας) εἶχε φωταγωγηθῇ, ἐνῶ στὸ δημόσιο δρόμο τοποθετήθηκε ἐπιγραφή σὲ τέσσερις γλῶσσες, ἀνάμεσά τους καὶ ἡ Μυκηναϊκὴ (γραμμένη σὲ Γραμμικὴ Β Γραφή). Ἀκόμα ὁ γιατρὸς καταχώρισε τὰ στοιχεῖα πὺν διέθετε στὸ Διαδίκτυο. Σὲ λίγο καιρὸ κι ἐνῶ στὴν Ἑλλάδα κανένας ἢ ἐλάχιστοι γνώριζαν ὅτι-δήποτε γιὰ τὴν ἀξία τοῦ μνημείου, τὸ CNN πληροφοροῦσε τὰ ἑκατομμύρια τῶν τηλεθεατῶν του, ὅτι «οἱ ἀρχαιότερες γέφυρες τῆς Εὐρώπης βρίσκονται στὴν Ἀργολίδα καὶ εἶναι ἡλικίας περίπου 3.400 ἐτῶν».

Πῶς δὲν μῆκανε στὸ εὐρώ;

Λέμε στὸ γιατρό, ὅτι θὰ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ἱκανοποιημένος, ἀφοῦ μιὰ ἐντελὴς ἀτομικὴ του προσπάθεια κατέληξε σὲ θρίαμβο. Δὲν μοιάζει ὅμως νὰ συμερίζεται αὐτὴ τὴν ἀποψη, γιὰτὶ φαίνεται ὅτι ὑπάρχει κάποιον μελανὸ σημεῖο στὴν ἱστορία, πὺν ἀποφασίζει τελικὰ νὰ μᾶς τὸ διηγηθῇ: Ὅταν πρὶν ἀπὸ δύο χρόνια δημοσιεύτηκαν γιὰ πρῶτη φορὰ οἱ μακέττες τῶν χαρτονομισμάτων τοῦ εὐρώ, εἶδε μὲ πολλὴ χαρὰ ὅτι ὅλα ἀπεικόνιζαν εὐρωπαϊκὲς γέφυρες, ἀπὸ

τις πιό παλιές ως τις πιό σύγχρονες, που συμβόλιζαν δέδαια τὸ «γεφύρωμα» μεταξύ τῶν λαῶν. Καμμία ὅμως δὲν ἦταν τόσο παλιά ὅσο οἱ μυκηναϊκές.

Ὁ γιατρὸς δὲν ἔχασε καιρό. Ἐφτειαξε ἀμέσως ἓνα πακέττο μὲ τις ἐπιστολές τῶν ἀρχαιολόγων καθηγητῶν καθὼς καὶ δημοσιεύσεις σὲ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ τῆς Κολωνίας, πού μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἀξία καὶ τὴν ἀρχαιότητα τῶν γεφυρῶν καὶ τὰ ἔστειλε στοὺς 24 Ἑλληνες εὐρωδουλευτές, στὸν Ἑλληνα ἐπίτροπο τῆς Ε.Ε., στοὺς ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτισμοῦ καὶ στὸν διευθυντὴ τῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδας κ. Λουκά Παπαδημο.

Πολλοὶ εὐρωδουλευτές ἐπικοινωνήσαν μαζί του, ἐνῶ ὁ κ. Στ. Ἀργυρὸς μαζί μὲ ἓνα συνάδελφό του ἔθεσαν τὸ θέμα στὸν διευθυντὴ τῆς Ἐπιτροπῆς (Κομισσιόν), πού κατασκεύασε τις μακέττες. Ὁ ἄνθρωπος, θορυβημένος πού ἔλειπαν ἀπὸ τὸ εὐρὼ οἱ ἀρχαιότερες γέφυρες τῆς Εὐρώπης, ρώτησε ἐκπληκτος, γιατί ἡ πρόταση γίνεται ἀπὸ κάποιον ἄγνωστο πολίτη αὐτῆς τῆς χώρας καὶ ὄχι ἐπίσημα ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ πολιτεία. Τί ἔγινε ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα; Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τὸ θέμα πῆρε τὴν κάτω δόλτα. Ἐν μέσῳ διαξιφισμῶν μεταξύ ὑπουργείων, φορέων, ἀρμοδίων, ἀναρμοδίων κ.λπ. χάσαμε τὴν προθεσμία καὶ ἡσυχάσαμε.

Ὅλα βρίσκονται στὰ χέρια μας

Μιλᾷ ἀγανακτισμένος, ἐνῶ μᾶς ὁδηγεῖ στὸ χωρὸ τοῦ φράγματος, ὅμως γιὰ αὐτὸν ἡ ἱστορία μὲ τις γέφυρες εἶναι πιὰ παρελθόν. Τώρα τὸν ἔχει συνεπάρει ἡ καινούργια του «ἀνακάλυψη», τὸ ἀρχαῖο φράγμα τῆς Τίρυνθας, πού σταμάτησε ἓνα ποτάμι. Τοῦ φαίνεται κιόλας πολὺ σημαντικώτερο, ἴσως ἐπειδὴ τὸ φράγμα βρίσκεται ἀκόμη παραδομένο στὴ φθορὰ καὶ κανένα χέρι δὲν ἔχει κινηθῆναι τὸ προστατέψῃ... Ὅπως ἀνεβαίνουμε τὸ χωματόδρομο, ὅλα μᾶς δείχνουν ὅτι πρόκειται γιὰ ἓνα συνηθισμένο λόφο. Στὴν κορυφὴ ὅμως τὸ τοπίο ἀλλάζει ἐντελῶς. Ἡ μακρόστενη, καταπράσινη κοιλάδα, πού προχωρεῖ φιδογυριστὰ μπροστὰ στὰ μάτια μας, εἶναι σίγουρα ἡ ἀρχαία κοίτη τοῦ ποταμοῦ. Τὸ φράγμα, πού τώρα στεκόμαστε πάνω του, ἔκοψε τὴ ροὴ τοῦ νεροῦ καὶ τὸ ἔστειλε νὰ κυλᾷ πίσω ἀπ' τὴν πλάτη μας, σχηματίζοντας τὸ ρέμα Ραμαντάνη. Ἡ Νέα Τίρυνθα, ὅπως κάποτε καὶ ἡ ἀρχαία, φαίνεται ἀκόμα ἀσφαλῆς.

Καὶ τώρα τί θὰ γίνη; Ὁ «περίεργος» αὐτὸς γιατρὸς δὲν μοιάζει νὰ ἡσυχάζῃ. Θὰ ἔχη κι αὐτὸ τὴν τύχη νὰ σωθῇ ὅπως οἱ μυκηναϊκές γέφυρες ἢ θὰ καταρρεύσῃ σιγὰ - σιγὰ καὶ θὰ ἐξαφανιστῇ μαζί μ' ἓνα κομμάτι λαμπρῆς ἱστορίας; Ἦδη, ὅπως μᾶς λέει, ἔγινε ἀεροφωτογράφηση τοῦ φράγματος ἀπὸ τὸν ἐρασιτέχνη πιλότο κ. Γιώργο Γαλιῶτο. Τώρα ὁ γιατρὸς φροντίζει νὰ μεταφραστῇ (μὲ τὴν οἰκονομικὴ δοσῆθεια τοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀργολίδας) τὸ διδλίο τοῦ

Οἱ καθαγηγῆς Σέφερ καὶ Κνάους μὲ τὸν γιατρό κ. Θέμο Γκουλιώνη ἐξετάζουν τμήμα τοῦ μηχαναῖκοῦ φράγματος.

κ. J. Knauss, καθηγητῇ τοῦ Πολυτεχνείου τοῦ Μονάχου (ἔδρα Διαχείρισης Ὑδάτινων Πόρων κατὰ τὴν Ἀρχαιότητα), στὸ ὁποῖο ἀναλύεται ἡ λειτουργία τοῦ ἐκπληκτικοῦ αὐτοῦ φράγματος τῆς Ἀργολίδας. Φεύγουμε, ἀφοῦ εὐχηθοῦμε τὰ καλύτερα.

Στὸ γυρισμὸ σκεφτόμαστε, ὅτι τὸ μήνυμα τοῦ γιατροῦ εἶναι σαφές: Πολίτες, μὴν περιμένετε ἀπὸ κανέναν. Πάρτε στὰ χέρια σας τὴν κατάσταση – ὁ καθένας ὅπου ἐτάχθη – καὶ σώστε ὅ,τι μπορεῖ νὰ διασωθῇ. Ὁ καιρὸς δὲν μᾶς παίρνει.

Κατερίνα Πλασσαρᾶ

ΕΠΙΜΕΤΡΟ: Κατεδαφίζεται!

Τὸ ρεπορτάζ πὺν διαβάσατε πιὸ πάνω εἶχε μόλις τελειώσει καὶ εἶχε πάρει τὸ δρόμο του γιὰ δημοσίευση.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι δὲν εἶχαμε ὑπολογίσει καλὰ, ὅτι ἐδῶ εἶναι «ἡ χώρα πὺν δὲν ξέρεις τί σοῦ ξημερώνει». Κι ἔτσι μείναμε ἄνανδοι, ὅταν μάθαμε ὅτι τὸ μοναδικὸ προϊστορικὸ φράγμα – πὺν τὸ εἶχαμε θαυμάσει λίγες μέρες πρὶν – ἄρχισε νὰ... κατεδαφίζεται ἀπὸ μπουλντόζα τοῦ δήμου Νέας Τίρυνθος, πὺν ἐπιχειροῦσε νὰ διαπλατύνῃ ἓναν ἀγροτικὸ δρόμο!

Ἐπικοινωνήσαμε ἀμέσως μὲ τὴν Ἐφορεία Προϊστορικῶν καὶ Κλασσικῶν Ἀρχαιοτήτων Ἀργολίδας. Ἡ διευθύντρια κ. Σπαθάρη μᾶς εἶπε: ὅτι ἡ ὑπηρεσία εἰδοποιήθηκε ἀπὸ τὸν φύλακα ἀρχαιοτήτων πὺς γινόταν ἐπέμβαση ἀπὸ μπουλντόζα στὸ φράγμα μὲ προφανῇ πρόθεση τῇ διαπλάτυνση δρόμου· ὅτι φυσικὰ δὲν εἶχε δοθῇ καμμία ἄδεια γι' αὐτό· ὅτι σταμάτησαν ἀμέσως καὶ εὐτυχῶς ἀρκετὰ ἔγκαιρα τὴν ἐπιχείρηση· ὅτι ὁ δήμος Ν. Τίρυνθας ἔχει τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴ ζημιὰ.

Μιλήσαμε μὲ τὸν δήμαρχο Ν. Τίρυνθας κ. Νικολάου, ὁ ὁποῖος μᾶς εἶπε ὅτι ἡ πρόθεσή του ἦταν ἀπλῶς νὰ μαζέψῃ τὰ σκουπίδια· ὅτι ἡ ἐπέμβαση ἔγινε 100 μέτρα μακριὰ ἀπὸ τὸ φράγμα· ὅτι εἶναι δηλωμένο τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν προστασία τῶν μνημείων τῆς περιοχῆς.

Ἐπὶ τόπου εἶδαμε: ὅτι εἶχε γίνει ἐπέμβαση μὲ μπουλντόζα στὴν ἄκρη τοῦ φράγματος· ὅτι χώματα καὶ μπάζα κάλυπταν μέρος τοῦ μνημείου· καὶ ὅτι... τὰ σκουπίδια ἦταν πάντα ἐκεῖ:

Ἐνῶ εἶναι σίγουρο, πὺς ἡ ἀνάδειξη ἑνὸς μνημείου (καθαρισμός, ἐπισήμανση κ.λπ.) εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ τὴν προστασία του, ὅμως: Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία (ὄχι μόνο τῆς Ἀργολίδας) δηλώνει, ὅτι δὲν διαθέτει τὰ χρήματα πὺν χρειάζονται. Τὸ ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ φαίνεται νὰ ἔχῃ ἄλλες προτεραιότητες. Οἱ δημοτικοὶ ἄρχοντες μοιάζει νὰ μὴν καταλαβαίνουν τίποτα...

Κ.Π.

Πατριάρχης ἐν Ἑλλάδι

Ἐντάξει, ρέ παιδιά! Εἴπαμε νὰ ἔλθῃ καὶ στὴν Ἀθήνα ὁ Πατριάρχης, νὰ τὸν τιμήσουμε καὶ νὰ μᾶς εὐλογήσῃ ὡς ἀρχηγὸς τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ νὰ μεσιτεύσῃ ὑπὲρ ἡμῶν ὡς ὑπολοχαγὸς τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ· πλὴν ὅμως δὲν σᾶς φαίνεται κομμάτι ἀκριβὴ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπίσκεψις; Καθότι τὰ δύο δισεκατομμύρια πού στοίχισε, μᾶλλον δὲν μᾶς τρέχουν ἀπὸ τὰ μπατζάκια. Τώρα θὰ μοῦ πῆς βέβαια, κοτζᾶμ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως εἶναι αὐτός. Τί ἤθελες δηλαδή; Νὰ κοιμᾶται σὲ κανένα μοναστικὸ κελλὶ καὶ ν' ἀρχίσῃ τίς νηστείες καὶ τίς προσευχές; Ὁχι! Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Καὶ στὴν «Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ» νὰ καταλύσῃ καὶ σὲ ἐπίσημα δεῖπνα νὰ λάβῃ μέρος καὶ σὲ δεξιώσεις νὰ παραστῇ καὶ σὲ στριπτηζάδικο, πού λέει ὁ λόγος, νὰ τὸν πᾶνε, ἂν τὸ ψιλογουστάρῃ. Ἀφοῦ εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ ἀσκητισμὸς καὶ τὰ ὄρια συμπεριφορᾶς ἰσχύουν μόνο γιὰ τὸν κατώτερο κλῆρο, τὴν πλέμπα τοῦ ἱερατείου, πού στέκεται σουζα σὲ δεσποτάδες καὶ μητροπολίτες, ἀπὸ τὸν φόβο μήπως χάσῃ (τελειῶς χριστιανικά) τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν του.

Πάντως κατὰ τ' ἄλλα πολὺν κμπάρικα πράγματα. Ἀπλὸς ἄνθρωπος ὁ κ. Βαρθολομαῖος. Ἡ παρουσία του πέρασε σχεδὸν ἀπαρατήρητη, καθὼς ἀπέφυγε τίς κάμερες, τοὺς λόγους, τίς κοσμικὲς ματαιοδοξίες πού, ὡς γνωστόν, ἀπάρδουν σὲ ἀνθρώπους ὀλοκληρωτικὰ ἀφωσιωμένους στὸν Θεό. Ἄλλωστε ἦταν ἀμππτωχα ντυμένος. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ θεία οἰκονομία τὸν ἀντάμειψε. Τρεῖς μέρες σύμπασα ἡ κυβέρνησις παρακαλοῦσε γονατιστὴ τὴν ταπεινότητά του νὰ δεχθῇ τὸν μεγαλόσταυρο τοῦ Σωτῆρος. Ἐ! Τί νὰ κάνῃ καὶ αὐτός. Τοὺς λυπήθηκε καὶ ἐνέδωκε. Ἀμ! Τὸ ἄλλο... Ὁ κ. Δημήτριος Ἀβραμόπουλος ξαπέστειλε σύμπασα τὴν δημοτικὴ ἀστυνομία νὰ τοῦ φέρουν ζωντανὴ ἢ πεθαμένη τὴν Αὐτοῦ Θεία Σεμνότητα τὸν οἰκουμενικὸ μας Πατριάρχη, προκειμένου νὰ τοῦ ἀπονείμῃ τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς πόλεις τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ χρυσὸ κλειδί της. Τί νὰ κάνῃ καὶ αὐτός. Δεμένος χειροπόδαρα ἀναγκάστηκε νὰ ὑποστῇ τὸ μαρτύριον τῆς βραδυνεύσεώς του. (Τελικά, νὰ δῆτε πού θὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι εἶμαι ὁ μοναδικὸς πού δὲν ἔχω βραδυνεθῇ ἀκόμη ἀπὸ τὸν δήμαρχό μας. Ἴσως γιὰ τὸν γνωρίζει τὴν ὑπαρξή μου.) Ἄσε πού δύο πανεπιστήμιά μας τὸν ἀνεκήρυξαν παρὰ τίς ἔντονες διαμαρτυρίες του, μὲ τὸ ἔτσι θέλω, καθηγητὴ ὅλων τῶν τμημάτων τους, γεγονὸς πού προκάλεσε τὴν δυσφορία τοῦ Παναγιωτάτου.

Ὅμως ἐκεῖ πού ἡ δυσφορία τοῦ Παναγιωτάτου ἐγίνε πραγματικὰ ὀργή, ἦταν κατὰ τὴν ἐπίσκεψή του στὰ Μέγαρα. Κατὰ παράδασιν τῆς ρητῶς ἐκφρασθείσης ἐπιθυμίας του μετωνόμασαν κεντρικὸ δρόμο τῆς πόλεις ἐπ' ὀνόματί του. Ἀλλὰ καὶ πάλι σήκωσε μὲ ἀξιοπρέπεια τὸν σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου του. Ἀφοῦ ἡ ἔκφραση «γελοῦσαν καὶ τὰ μουντάκια του» εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγράψῃ τὰ συναισθήματά του. Ἀλλὰ καὶ ἡ περιοδεία του ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἐγίνε μὲ τὴν προσηκουσα στὸ ἀξίωμά του σεμνότητα καὶ λιτότητα. Καὶ μὲ ροδοπέταλα τὸν ἔρραναν καὶ ὅπλα τοῦ παρουσίασαν καὶ τετρακόσια εἰκοσι πέντε χρυσὰ κλειδιά τοῦ ἀπένειμαν. Νὰ δῆτε τώρα, πού μὲ τὸ καλὸ γύρισε στὴν Κωνσταντινούπολη, θ' ἀνοίξῃ ὁ ἄνθρωπος κλειδαράδικο. Ἄν δὲ ἔλειπε ἀπὸ δίπλα του καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος νὰ τὸν ἐπιτηρῇ, μήπως καὶ πῇ τίποτε πού θὰ τοῦ ἀμφισβητοῦσε τὴν κυριαρχία ἐπὶ τοῦ ποιμνίου καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, μιὰ χαρὰ θὰ περνοῦσε ὁ ἄνθρωπος. Διότι καλοὶ εἶναι καὶ ἅγιοι οἱ «ἀδελφικοὶ» ἀσπασμοί, ὅχι ὅμως καὶ νὰ χάσουμε τὸ μάτς – καὶ μάλιστα ἐντὸς ἑδρας – ἀπὸ τὸν φιλοξενούμενο, ὁ ὁποῖος στὸ κάτω-κάτω δὲν ἔχει καὶ χούλιγκανς στὴν Πόλη...

Γιώργος Πετρόπουλος

‘Υποβρύχια πόλη 10.000 χρόνων στό βυθό τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ

ΣΥΝΤΡΙΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ὡς μεταδίδει στοῦ περιοδικοῦ «Ancient American» ὁ συνεργάτης του Trushar Barrot, πρὸ δεκαετίας, τὸ 1989, στὶς ἀκτὲς τῆς ἰαπωνικῆς νησίδος Yonaguni, νοτιοδυτικὰ τῆς Okinawa, ἀνεκαλύφθη ἀπὸ αὐτοδύτη ἀρχαιότατο ὀρθογώνιο οἰκοδόμημα ζιγκουράτ σὲ βάθος 25 μέτρων, πλάτους 600 ποδῶν (198 μ.), ὕψους 90 ποδῶν (30 μ.). Οἱ γηγενεῖς θεώρησαν, ὅτι ἀπετέλει φυσικὸν ὄγκο.

Τὸν Μάρτιο τοῦ 1995, γράφει ἕτερος συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ, ὁ Frank Joseph στοῦ ἴδιου τευχος τοῦ «Ancient American», δύτες ἐντόπισαν 8 χωριστὲς τοποθεσίες. Σὲ πρώτη ὄψη εἶδαν μία ἀμφίλογη καὶ «προκλητική» ὀρθογώνια κατασκευή, περὶ τὰ 40 πόδια (13,20 μ.) κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, καλυμμένη μὲ κοράλλια ἔτσι, ὥστε νὰ εἶναι ἀθέβαιο ἂν πρόκειται γιὰ ἀνθρώπινη κατασκευή.

Τὸ θέρος τοῦ 1996 ἀθλήτης αὐτοδύτης τυχαῖα ἀνεκάλυψε μία ὑποβρύχια γωνιώδη ἐξέδρα περὶ τὰ 40 πόδια (13 μ.) ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ ἀκτὴ τῆς Okinawa. Ἡ χαρακτηριστικὴ τεχνικὴ τῆς κατασκευῆ δὲν ἐπιδέχeto ἐρώτησι. Διευρύνοντες τὴν ἔρευνά τους ὁμάδες πλειόνων δυτῶν βρῆκαν πιὸ πέρα ἄλλο διαφορετικὸ μνημεῖο καὶ ὕστερα ἄλλο καὶ ἄλλο. Ὑπῆρχαν δρόμοι μακροί, μεγάλες λεωφόροι, μεγαλοπρεπεῖς κλίμακες, θαυμάσιες ἀψίδες, ὀγκώδεις λίθοι τέλειας κοπῆς καὶ συναρμογῆς· ὅλοι ἀρμονικὰ συνδεδεμένοι σὲ γραμμικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, διάφορη οἰασδῆποτε προηγούμενως γνωστῆς.

Τὶς ἐπόμενες ἐβδομάδες καὶ μῆνες ἡ ἰαπωνικὴ ἀρχαιολογικὴ κοινότητα ἀκολούθησε τὴν ὀγκούμενη φρενίτιδα τῶν ἀνακαλύψεων. Πειπαιδευμένοι ἐπαγγελματίες σχημάτισαν ὑγιῆ συμμαχία μὲ τοὺς ἐνθουσιώδεις ἐρασιτέχνες, ποὺ ἔκαμαν πρῶτοι τὴν ἀνακάλυψι. Ὁ κοινὸς σκοπὸς τοὺς ἔφερε πλούσιους καρπούς. Τὸν Σεπτέμβριο πλησίον τῆς ἀκτῆς τῆς νήσου Yonaguni, σὲ ἀπόσταση μεγαλύτερη τῶν 300 ἀεροπορικῶν μιλλίων νοτίως τῆς Okinawa ἀνεκάλυψαν γιγάντια πυραμιδικὴ κατασκευὴ σὲ βάθος 100 ποδῶν (33 μ.). Αὐτὸ φαινόταν νὰ εἶναι τὸ ἐπίσημο κέντρο, μὲ εὐρεῖς περιπάτους καὶ πλευρικὲς κιονοστοιχίες. Τὸ «γαργαντουϊκὸ» οἰκοδόμημα ἔχει μῆκος 240 ποδῶν (80 μ.). Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1997 ὠλοκληρώθηκε μία ἀπὸ τίς μεγαλύτερες ἀρχαιολογικὲς ἀνακαλύψεις: μία ὑποβρύχια πόλις ἐκτάσεως 311 μιλλίων (!) ἢ τουλάχιστον ἓνας ἀριθμὸς στενὰ συνδεδεμένων ἐγκαταστάσεων.

Ἡ ἑξαιρετικὰ καθαρὴ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνεια διαύγεια μὲ τὴν 100 ποδῶν (33 μ.) ὄρατότητα κοινὸ συντελεστή, ἐπέτρεψε τέλεια φωτογραφικὴ τεκμηρίωση μὲ μαγνητοσκοπήσεις καὶ φωτογραφίες, μερικὲς τῶν ὁποίων παραθέτομε. **(Βλέπε ἔγχρωμες φωτογραφίες στὶς σελίδες 13326, 13327, 13330, 13331).** Αὐτὲς οἱ εἰκόνες ἀπετέλεσαν τὴν βάση στὶς κύριες ἐπικεφαλίδες ἐντύπων τῆς Ἰαπωνίας πλέον τοῦ ἔτους. Ἀλλὰ οὔτε λέξη γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τῆς Okinawa δὲν ἔφθασε στοῦ ἀμερικανικοῦ κοινοῦ (σημ.: καὶ στοῦ εὐρωπαϊκοῦ· τὰ τελευταῖα γεγονότα ἀπέδειξαν τὸ ρό-

Φωτογραφία 1. (Βλέπε στο κείμενο.)

Φωτογραφία 2. (Βλέπε στο κείμενο.)

λο κομπάρσου της Ευρώπης στην ενημέρωση του κοινού της), μέχρις ότου το περιοδικό «Ancient American» («Ἀρχαῖος Ἀμερικανός») ἀνήγγειλε τὰ νέα τὴν ἀνοιξη τοῦ 1998. Μετὰ τὴν δημοσιογραφικὴ αὐτὴ ἐπιτυχία μόνο μία ἀναφορὰ τοῦ δικτύου CNN ἔδωσε τηλεοπτικὰ τὴν εἶδησι γιὰ τὴν «ὑποβρύχια πόλη τῆς Ἰαπωνίας». Οὐδὲν περὶ αὐτῶν ἀνεκοινώθη σὲ οἰανδήποτε ἄλλη ἐθνικὴ (ἀμερικανικὴ) ἀρχαιολογικὴ ἔκδοσι ἀλλὰ καὶ σὲ ὅποιανδήποτε τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων. Κάποιος θὰ ἐφαντάζετο, ὅτι τέτοια ἀνακάλυψη ποὺ σταματᾷ τὸ νοῦ, θὰ ἦταν ἡ πιὸ συναρπαστικὴ εἶδησι, ποὺ ἓνας ἀρχαιολόγος θὰ ἤθελε νὰ πληροφορηθῇ. Ἀκόμη κι ἔτσι, πλὴν τοῦ «Ancient American» καὶ τῆς ἀπλῆς ἀναφορᾶς τοῦ CNN, πέπλος σιγῆς καλύπτει τὰ γεγονότα γιὰ τὰ συγκροτήματα τῆς Okinawa· τὰ ἀποκρύπτει ἀπὸ τὴ θέα ἀποτελεσματικώτερα ἀπὸ τὴ θέση τους στὸ θαλάσσιο βυθό. **Γιατί;** Πῶς μπορεῖ νὰ συνεχίζεται αὐτὴ ἡ βαρεῖα ἀμέλεια πρὸς παρουσίαση ἀνακαλύψεως τέτοιου ἀπαράμιλλου μεγέθους. Μὲ κίνδυνο νὰ παρεξηγηθῇ θὰ συμπέρανε κάποιος, ὅτι **ὑπαρκτὴ συνωμοσία κατευθυνόμενης πληροφόρησης κυριαρχεῖ στὰ ἀμερικανικὰ κέντρα ἐνημερώσεως τοῦ κοινοῦ.** Ἐτσι περιγράφει, καταγράφει καὶ αἰσθάνεται ὁ Frank Joseph στὸ «Ancient American».

Ἀπόψεις εἰδικῶν ἐπὶ τῶν εὐρημάτων τῆς ὑποβρύχιας πόλεως

Ὁ γεωλόγος καθηγητὴς Masaki Kimura τοῦ Πανεπιστημίου Ryukyu τῆς Okinawa, ποὺ ἐρεῦνησε τὴν τοποθεσίαν τοῦ περιγραφέντος ὀρθογωνίου οἰκοδομήματος τῆς ἰαπωνικῆς νησίδος Yonaguni, συμπέρανε, ὅτι τὸ μυστηριώδες 5 ἐπιπέδων οἰκοδόμημα ἦτο ἀνθρώπινο ἔργο. «*Τὸ ἀντικείμενο δὲν εἶναι μὲρ φῶμα τῆς φύσεως. Σ' αὐτὴν τὴν περίπτωσιν θὰ ἀνέμενε κάποιος ἀπὸ τὴν διάδρῳσιν νᾶχουν συσσωρευθῇ ὑλικά στὴν περιοχὴ, ἀλλὰ ἐκεῖ δὲν ὑπάρχουν τεμάχια θράχων*», τόνισε. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτοῦ, ποὺ φαίνεται ὅτι εἶναι δρόμος ποὺ περιβάλλει τὸ κτήριο, ἀποτελεῖ πρόσθετη ἔνδειξις ὅτι ἡ κατασκευὴ ἐγίνε ἀπὸ ἀνθρώπους, πρόσθεσε.

Ὁ καθηγητὴς M. Kimura δήλωσε, ὅτι εἶναι πρῶτιμο νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ ποιὸς ἔκτισε τὸ μνημεῖο καὶ τὸν σκοπὸ του: «*Ἡ κατασκευὴ θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι θρησκευτικὸς τόπος, πιθανὸν πρὸς τιμὴν ἀρχαίας θεότητος, παρομοίας πρὸς τὸν θεὸ Nirai-Kanai, γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ ντόπιοι λέγουν, ὅτι χάρισε εὐτυχίαν στοὺς ἀνθρώπους τῆς Okinawa πέρα ἀπὸ τὴ θάλασσαν. Αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ἔνδειξις ἐνὸς νέου πολιτισμοῦ, καθόσον δὲν ὑφίστανται στοιχεῖα κάποιου λαοῦ, ἀρκετὰ εὐφυοῦς νὰ δομήσῃ τέτοιο μνημεῖο πρὸ 10.000 ἐτῶν. Αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ διέθεταν ὑψηλὴ τεχνολογία, πιθανῆς προελεύσεως ἐκ τῆς ἀσιατικῆς ἡπείρου, ἀπ' ὅπου προέρχονται οἱ ἀρχαιότεροι πολιτισμοί. Θὰ πρέπει νὰ ὑπῆρξε κάποιον εἶδος περίπλοκων μηχανισμῶν, ὥστε νὰ ἔχουν δημιουργήσει τέτοια πελώρια κατασκευή».*

Ὁ καθηγητὴς γεωλογίας στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βοστώνης Robert Schoch κατεδύθη στὴν τοποθεσίαν τὸν Δεκέμβριον 1997. «*Κατὰ βάσιν φαίνονται σὰν σειρὲς ἀπὸ τεράστια σκαλοπάτια ὕψους ἐνὸς μέτρον ἑκάστο. Οὐσιαστικὰ εἶναι μία βραχώδης ὄψη, ὅμοια μὲ τὴν πλευρὰ κλιμακωτῆς πυραμίδος. Εἶναι λίαν ἐνδιαφέρουσα κατασκευή*», εἶπε. «*Πιθανὸν ἡ φνισικὴ διάδρῳσι ἐκ τοῦ νεροῦ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διαδικασίαν διασπάσεως τῶν ραγισμένων βράχων νὰ δημιουργήσῃ*

τέτοια κατασκευή, ἀλλὰ δὲν ἔχω συναντήσει παρόμοια διαδικασία νὰ δημιουργῇ κατασκευὴ μὲ τόσο καθαρὸ περιγγραμμια.

Πρόσθετη μαρτυρία, ὅτι ἡ κατασκευὴ εἶναι ἀνθρώπινο ἔργο, δόθηκε ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψη μικρότερων ὑποδρύχιων πλησιοχώρων λίθινων ἀναχωμάτων. Ὅπως τὸ κύριο κτήριο, αὐτὰ τὰ μίνι ζιγκουράτ εἶναι κατασκευασμένα ἀπὸ κλιμακωτὲς πλάκες καὶ εἶναι περὶ τὰ 10 μέτρα πλάτους καὶ 2 μέτρα ὕψους.

Ὁ καθηγητὴς γεωλογίας Teruaki Ishii τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τόκιο εἶπε, ὅτι ἡ κατασκευὴ χρονολογεῖται τουλάχιστον 8.000 ἔτη π.Χ., ὅποτε ἡ ξηρὰ ἐπὶ τῆς ὁποίας κατασκευάσθηκαν, θυθίστηκε κατὰ τὸ πέρασ τῆς τελευταίας ἐποχῆς τῶν παγετῶνων. «Ἐλπίζω, ὅτι αὐτὴ ἡ τοποθεσία εἶναι τεχνητή, διότι αὐτὸ θὰ ἦτο ἄκρως συναρπαστικό. Νομίζω, ὅτι ἡ κατασκευὴ θὰ ἦδύνατο νὰ εἶναι φυσικὴ, ἀλλὰ τμῆμα τῆς μπορεῖ νὰ εἶναι κατασκευασμένο», εἶπε. Τὰ πρῶτα σημεῖα πολιτισμοῦ στὴν Ἰαπωνία ἰχνηλατοῦνται στὴ Νεολιθικὴ περίοδο, περὶ τὸ 9000 π.Χ. Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ζοῦσαν ὡς κυνηγοὶ καὶ συλλέκτες τροφῆς. Δὲν ὑπάρχει τίποτε στὰ ἀρχαιολογικὰ ἀρχεῖα, ποὺ νὰ μαρτυρῇ τὴν παρουσίαν ἐνὸς ἀρκετὰ προωθημένου πολιτισμοῦ, ποὺ νὰ ἔχη οἰκοδομήσει κτίσμα, ὅπως τὸ ζιγκουράτ.

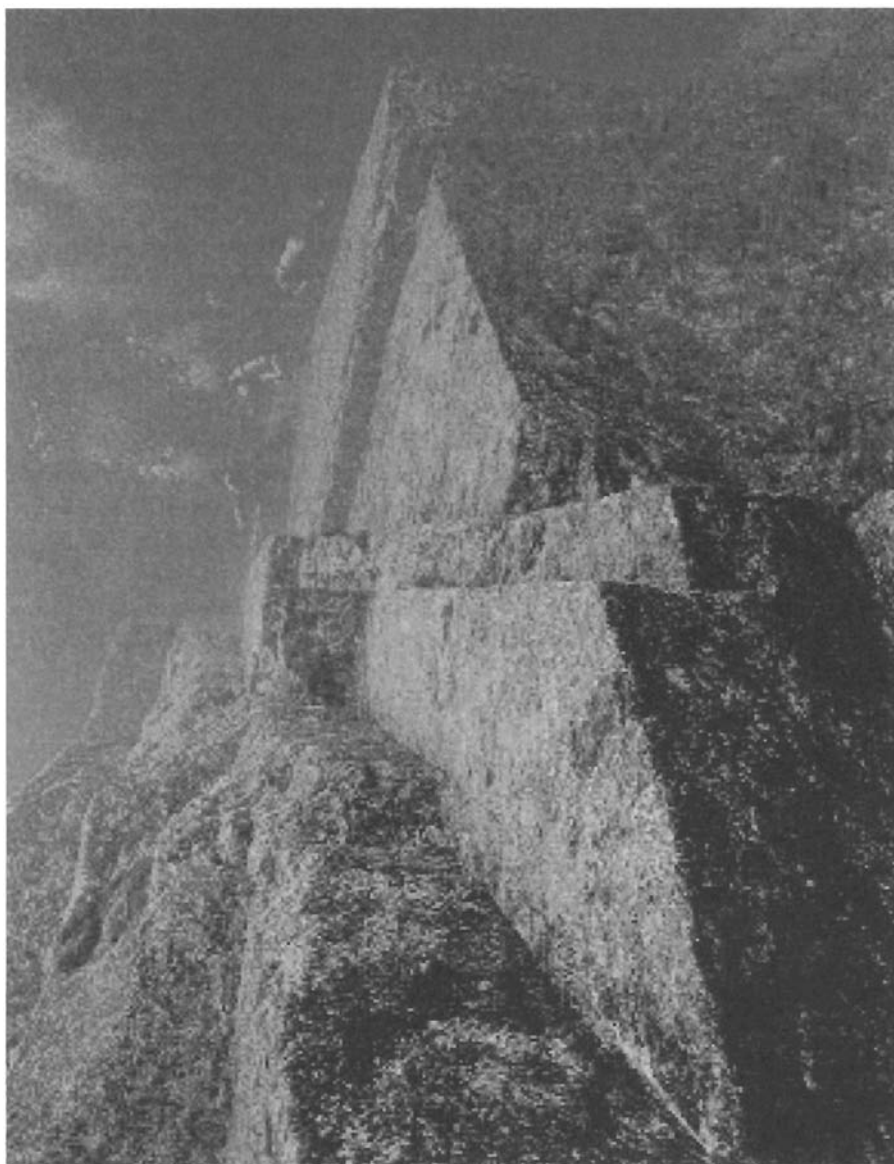
Οἱ Βρεταννοὶ ἀρχαιολόγοι ἐν τούτοις εἶναι ἐπιφυλακτικὰ ἐνθουσιῶδεις περὶ τῆς ἀνακαλύψεως, ποὺ θὰ παρουσιασθῇ τὸ καλοκαίρι αὐτὸ στὸ κανάλι 4 μὲ ντοκουμέντα. Ὁ ἀρχαιολόγος Zim Mower στὸ Πανεπιστημιακὸ Κολλέγιο τοῦ Λονδίνου εἶπε: «Ἐπιβεβαιώθηκε, ὅτι ἡ τοποθεσία εἶναι ἀρχαία, 10.000 ἐτῶν, καὶ ἔργο ἀνθρώπων, ὅποτε τοῦτο πρόκειται νὰ ἀλλάξῃ πάρα πολλὰ στὴν προηγούμενη ἀντίληψιν γιὰ τὴν ἱστορίαν τῆς νοτιοανατολικῆς Ἀσίας. Θὰ ἐξίσωνα τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κατεσκεύασαν τὸ μνημεῖο μὲ τὸν ἀρχαῖο πολιτισμὸ τῆς Μεσοποταμίας καὶ τῆς κοιλάδας τοῦ Ἰνδοῦ».

Τὰ ἀνωτέρω συνέλεξε, περιγράφει καὶ μεταδίδει ὁ Trushar Barrot.

Κρίσεις καὶ πληροφορίες ἐπὶ τῶν εὐρημάτων

Ἡ ἀνέυρεση τῆς ὑποδρύχιας πόλεως μὲ τὴν μεγάλη πυραμίδα, τὰ ζιγκουράτ, τὴν ἐξέδρα, τοὺς δρόμους, τὶς λεωφόρους, τὶς γεωμετρικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ ἄρτιες καὶ ἁρμονικὲς κατασκευές, τὴν τεχνικὰ ἄρτια δόμησίν τους, ποὺ τὰ διетήρησε ἐπὶ χιλιετίες ὑπὸ τὴν θάλασσαν, δὲν μᾶς ἐκπλήσσει. Στὴ σειρὰ ἄρθρων μας ἀπὸ τὸ 1988 στὸ περιοδικὸ «Δαυλός» ἐπιστημονικὰ προσεγγίσαμε καὶ μαθηματικὰ ἀποδείξαμε καὶ τονίσαμε τὴν ἐλληνικότητα τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ. Τὰ ἄρθρα αὐτὰ ἀπετέλεσαν τὴν ἀφετηρίαν ἐρευνῶν καὶ διαπιστώσεων ἐπιστημόνων ὅλης τῆς Γῆς, ποὺ κατέληξαν στὰ αὐτὰ συμπεράσματα καὶ γιὰ μὴ ἐρευνηθέντες τόπους.

Ἀναφερόμαστε στὰ δοθέντα στοιχεῖα τῶν ἄρθρων μας στὸ περιοδικὸ «Δαυλός», συνοδευθέντα μὲ φωτογραφικὸ-ἀποδεικτικὸ ὕλικὸ καὶ ἀναγωγὴν τους σὲ παγκόσμια διβλιογραφία, ποὺ μποροῦν οἱ ἀναγνώστες νὰ τὰ ἐπισκεφθοῦν. Ἀρχὴ τῶν δημοσιεύσεών μας ἀπετέλεσε ἄρθρο μας («Δαυλός», ἀρ. 77, Μαΐου 1988, σ. 4374-4381) μὲ τίτλο «Διάχυτα σὲ ὅλη τὴ Γῆ τὰ πανάρχαια ἔχνη τῶν Ἑλλήνων». Ἀκολούθησαν: στὸ τεῦχος ἀρ. 83, Νοεμβρίου 1988 (σ. 4713-4720) «Ἡ Κρῆτη παγκόσμιον ὁρμητήριον ἐξερευνήσεων» ἀρ. 85, Ἰανουαρίου 1989 (σ. 4821-4824) «Συντριπτικὰ στοιχεῖα ἀποδεικνύουν τὴν πανάρχαιαν ἐλληνικὴν παρουσίαν στὸν Εἰρη-

Φωτογραφία 3. (Βλέπε στο κείμενο.)

Φωτογραφία 4. (Βλέπε στο κείμενο.)

νικό»· ἀρ. 87, Μαρτίου 1989 (σ. 4971-4977) «*Νέα στοιχεῖα γιὰ τὴν ἑλληνικὴ παρουσία στὸν Εἰρηνικό*»· ἀρ. 89, Μαΐου 1989 (σ. 5107-5113) «*Νέες ἐνδείξεις γιὰ τὴν ἑλληνικὴ παρουσία στὸν Εἰρηνικό*»· καὶ τέλος ἀρ. 99, Μαρτίου 1990 (σ. 5687-5697) «*Ἀπὸ τὸ Αἰγαῖο διεχύθη ὁ πολιτισμός*».

Στὰ ἄρθρα μας παραθέσαμε πλῆθος ἀποσπασμάτων ἀρχαιοελλήνων συγγραφέων, ποὺ μαρτυροῦν περὶ τῶν ἐφ' ὅλης τῆς οἰκουμένης στρατειῶν – εἰρηνικῶν καὶ ἐκπολιτιστικῶν – τῶν διαχρονικῶν ἡρώων καὶ θεῶν τῆς Ἑλλάδος Περσέως, Διονύσου - Ὀσίριδος, Ἡρακλέους, Θησέως, Ὀρφέως, Ὀδυσσεύς, Μίνως, Ἰάσονος καὶ Διὸς, γιὰ τὸν ὁποῖο ὑπάρχει ἡ πληροφορία: «*ὅτε ὁ Ζεὺς ἄνθρωπος ἔτι ὢν ἐβασίλευε τῆς Οἰκουμένης ἐπήρχετο ἀναιρῶν τοὺς φονεῖς καὶ ἐγκληματίας (Ποινικὸ Δίκαιο), διδάσκων ἰσότητα (Συνταγματικὸ Δίκαιο) καὶ δημοκρατίαν*» (ἐναρξη Δημοκρατίας), ποὺ ἀνάγονται στὴν ἐποχὴ τοῦ Διὸς καὶ ὄχι στὸν Κλεισθένη, τὸν Σόλωνα, τὸν Δράκοντα ἢ τὸν Κόδρο καὶ τόσοις ἄλλοις φωτισμένους Ἕλληνες φιλοσόφους καὶ νομοθέτες, γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους.

Πηγὴ ἐνημερώσεως μας τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ κείμενα, τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα τοῦ Εἰρηνικοῦ, τὰ γλωσσικὰ μνημεῖα (τοπωνύμια, λαοί, ἔθιμα, συμπλέγματα νήσων μὲ ἑλληνικὲς ἐπωνυμίες) καὶ ἡ ἐπιτόπια θεώρησή μας σὲ ὅλο τὸν Εἰρηνικό ἀπὸ τὴν Ἀλάσκα μέχρι τὴν Ἰαπωνία, Κίνα, Χόγκ - Κόγκ, Φιλιππίνες, Αὐστραλία, ὅπου ὑπάρχουν ἴχνη ἀνεξάλειπτα προϊστορικῆς ἑλληνικῆς παρουσίας.

Λέξεις καὶ τοπωνύμια ἀρχαιοελληνικά

Ἡ Ἰαπωνία ὡς καὶ οἱ λοιπὲς χῶρες, ἀκτὲς καὶ νῆσοι (Κίνα, Ἀλάσκα, Κορέα, Φιλιππίνες, Χαβάη, Αὐστραλία κ.ἄ.) συνδέονται εὐθέως μὲ τὸν προϊστορικὸ μέγα Ἑλληνικὸ Πολιτισμό. Ἡ ἑλληνικὴ παρουσία εἶναι καταλυτικὴ στὴ γλῶσσα, στὰ θεῖα, στὰ τοπωνύμια, στὸν ἀθλητισμό, στὸν πολιτισμὸ γενικῶς. Δὲν παραβλέπεται οὔτε ἀποκρύπτεται, διότι ἀποδεικνύεται εὐχερῶς ἐξ ἀπείρων στοιχείων. Παραπάνω διατυπώθηκε ἡ ὑπόθεση, ὅτι μπορεῖ νὰ εἶναι «*θηρησκεντικός τόπος, πιθανὸν πρὸς τιμὴν ἀρχαίας θεότητος, παρόμοιας πρὸς τὸν θεὸ Nirai-Kanai*». Μήπως ὑπὸ τὸ παραφθαρὲν ὄνομα Nirai-Kanai ὑποκρύπτεται ἡ φράση Nirea Ka naiei-> (Νηρέα Γὰ ναίει), δηλ. τὸν Νηρέα ποὺ τὴν Γῆ ναίει (οἰκεῖ), Ἕλληνα θαλάσσιο θεό, ποὺ παραδίδεται ὅτι «*χάρισε εὐτυχία στοὺς ἀνθρώπους τῆς Okinawa, πέρα ἀπὸ τὴ θάλασσα*»;

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας θεωρεῖται υἱὸς τοῦ Ἡλίου, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἥρωες καὶ ἡγέτες υἱοὶ τοῦ Διὸς (Διόσκουροι, Ἡρακλῆς, Περσεύς, Διόνυσος κ.λπ.). Θεὰ τῆς Ἰαπωνίας εἶναι ἡ Matarasu < Matara/su < Ματέρα σου < Μήτηρ Σου >. Θεὸς τῆς εἶναι ὁ Topan < To / Pan (Τὸ Πάν, Τὸ Σύμπαν; ὁ Πάν, θεὸς τοῦ Παντός, «*δικέρωτος Δίας*» εἰς Ὀρφικὸν ὕμνον Πανός (Μονοθεϊσμός, δολίως διαστρεφόμενος ὡς εἰδωλολατρία). Τὸν μέγα θεὸ τῶν Ἰαπώνων Ἕλληνες εἰδικοί μεταφράζουν *Τοπάν*. Οἱ ἐξουσιαστὲς ἔχουν ἐπιτύχει τὴν πλὺσιν ἐγκεφάλου τῶν Ἑλλήνων, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ διακρίνουν ὅτι ἡ πρώτη συλλαβὴ εἶναι τὸ *Τὸ* καὶ ὁ θεὸς (Τεὸ-θεὸς) *Πάν* ἢ δευτέρη.

Κατὰ τὸν μῦθο τῆς Ἰαπωνίας στὸν αὐτοκράτορα υἱὸ τοῦ Ἡλίου ἡ μητέρα του Matarasu τοῦ παραδίδει τὰ εἰκονιζόμενα σύμβολα κατὰ τὴν «Ancient Japan», τὸν **καθρέπτη** νὰ κατεβάξῃ τὸν πατέρα του στὴ Γῆ, σύμβολο ἡλιακό, ἥτοι τὰ νερά,

τὴν περιβάλλουσα τὶς ἰαπωνικὲς νήσους θάλασσα, ποὺ ἀντανάκλα τὸν ἥλιο· τὸ **ξίφος**, τὸ ἐπιθετικὸ ὄπλο (μῦθος Αἰγέως - Αἴθρας - Θησέως)· τὸν **ὄρμο** (περιδέραιο), ἀμυντικὸ ὄπλο - φυλακτό, ἀντίστοιχο τῆς προσφορᾶς ἀπὸ τὴν Ἀθηνᾶ ὄρμου καὶ πέπλου· ὄρμου Ἐριφύλης, συζύγου τοῦ Ἀμφιαράου, τῶν ὄπλων τοῦ Ἡφαίστου, τῆς ἀσπίδος καὶ τῶν ὄπλων τοῦ Ἀχιλλέως κ.λπ.

Ἡ Ἰαπωνία στὰ γραμματόσημά της γράφει στὰ λατινικά (Κυμαϊκὸ Ἀλφάβητο) *Nippon*, ἀλλὰ γιὰ τοὺς Ἰάπωνες εἶναι καὶ προφέρεται *Νηχόν* (δηλ. τὸ κολυμβῶν νησιωτικὸ της συγκρότημα, ἐκ τοῦ ρήματος *νήχω*). Οἱ Ἰάπωνες, ὅπως οἱ Ἕλληνες νησιῶτες, ἀναφερόμενοι στὸν τόπο τους, δὲν λένε «πάω στὴν Κρήτη, Λέσβο, Ρόδο» κ.λπ., ἀλλὰ στὸ *νησί*· ἀντὶ *Nippon*, *Japan* ἢ *Japon* χρησιμοποιοῦν τὴ λέξη *Nissan* (=νησί)· στὸ Τόκυο, ὅταν ρώτησα Ἰάπωνα πῶς ἀποκαλοῦν τὴν Ἰνδονησία, ἀπάντησε ἀπλᾶ: *Indonissan*.

Στὴ *Hokaido* (βόρεια Ἰαπωνία) στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνος ζοῦσαν 7 ἑκατομμύρια Ἀينوῦ (ἀπόγονοι τοῦ Ἰανού, ἀναγραμματισθένος, ἐξ οὗ ἐκλήθησαν Ἰωνες), ὅπως ἀνακοινώσαμε στὸ 205 τεῦχος τοῦ «*Δαυλοῦ*», Ἰανουαρίου 1999. Ὁ Ἰωάννης Πασσᾶς, πρῶτος γράψας περὶ Ἀينوῦ, μὲ πληροφόρησε, ὅτι, ὅταν ἐρώτησε τὸν πρῶτο πρέσβη τῆς Κίνας τοῦ Μάο, ποῦ μετέβη στὸ Μουσεῖο Ἀνατολικῆς Τέχνης, «πῶς εὐρέθησαν 7.000.000 λευκοὶ ἐν μέσῳ δισεκατομμυρίων κιτρίνων», ὁ πρέσβης ἐδήλωσε ἄγνοια καὶ ἐπικοινωνήσε μὲ τὴν Κίνα. Ἐλαβε ἀπάντησι διὰ τέλεξ, ποῦ τοῦ γνώρισε, ὅτι «ἦτο παράδοσις στοὺς Σίνες καὶ Ἰάπωνες ἀπὸ χιλιετιῶν περὶ λευκῶν μὲ σχεδίεζ, ποὺ ἤρχοντο ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ». Ἀναμφίδολα συνδέεται μὲ πλόες τῶν Ἰώνων καὶ ἡ μέγιστη ἐπαρχία τῆς Κίνας «*Γιοννάν*» (Ἰωνία), ἐκτάσεως ὅσης ἡ Εὐρώπη, καὶ ἡ στὸν *Ταό* (=θεὸ) πίστη τῶν Κινέζων. Ἡ Φορμόζα, πύλη τῆς Κίνας πρὸ τῶν ἀκτῶν της, ἦτο ὁ λιμὴν «*ἐφ' ᾧ ὄρμωσαν*» (Φορμόζα ἢ «ὄρμος Δᾶς» - Γᾶς ἦτοι ὁ ὄρμος τῶν πλοίων γιὰ τὴν ξηρά).

Τὸ ἱερὸ ὄρος *Fuji* ἢ *Fujijame* στὴν «*Ancient Japan*» τοῦ J. Edward Kidder εἶναι «ἡ λέξη Ἀينوῦ» ἐρμηνεύθηκε ἀπὸ ἐπιπόλαιους, ἐντελῶς αὐθαίρετα, ὡς «ὄρος τῆς

Ὁ θεὸς τῆς Χαβάης Πελέ μὲ ὁμηρικὸν τύπον περικεφαλαία. «Πελέ» εἶναι ὁ ἀρχαιότατος πελασγικὸς τύπος τῆς λέξεως Πηλεὺς, ὀνόματος τοῦ πατέρα τοῦ Ἀχιλλέως.

φωτιάς», ως ήφαιστειο. Δέν ήδύναντο ή δέν ήθελαν νά έτυμολογηθῇ ὀρθά ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ 'Αινοῦ. Πρὶν ἀπὸ κάθε ἔκρηξη ήφαιστείου προηγούνται σεισμοί, βοή, ρωγμές, ἀέρια, αἰθάλη κ.ἄ., πού ἐκδιώκουν τὰ ὄντα, προκαλοῦντα τὴν *φυγήν* των ἥτοι *Fugì* στὴν γλῶσσα Αἰνῶ, *fuga* 'Ιταλιστί. *Fugì* ἐκλήθη ἀπὸ τὴν *φυγήν*. *Fugì jama* εἶναι τὸ *ἴαμα* τοῦ *Fugì*, διότι στὸ ήφαιστειο δέν ὑπάρχουν ἱαματικές πηγές.

Δύο ἄλλα ἱερά ὄρη στὸν Εἰρηνικό φέρουν ἑλληνικά ὀνόματα σημαντικά. Πρὸ τοῦ 1991 ἄγνοεῖτο τὸ ὄρος *Pinatumbo* τῶν Φιλιππίνων. 'Εδημοσιοποιήθηκε μὲ τὴν ἔκρηξή του τὸ 1991, πού μετέβαλε τὸ κλίμα τῆς Γῆς· σημαίνει τὸ ἐκ τῆς δράσεως του καταστρεπτικὸν ἀποτέλεσμα: *Pinatumbo* < *Pina/tumbo* < Πάνα / τούμπα - < Πάνα / τύμβος - < τάφος/Πανός -< τάφος τῆς φύσεως. Πρὸ τῆς ἐκρήξεως του ἐμφανίσθηκε, κατελθοῦσα ἐκ τοῦ ὄρους, ἄγνωστη φυλή, ζῶσα στὴ Νεολιθική ἐποχή. 'Η ὀνομασία τῆς «'Αέτα» δοῖ τὴν προϊστορική παρουσία 'Ελλήνων στὸν Εἰρηνικό. 'Ωνομάσθηκε ἐκ τῆς διαβίωσης τῶν μελῶν τῆς ὡς *ἀετῶν* ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους. Σχετική φωτογραφία ζεύγους τῆς φυλῆς «'Αέτα» μὲ τὸ μωρό τους δημοσιεύθηκε στὴν ἐφημερίδα «'Εστία» τῆς 18 'Ιουνίου 1991. Σημειωτέον, ὅτι στὴ γλῶσσα τῶν ἰθαγενῶν τῆς Χαβάης τὸ πτηνὸ ἀετὸς ὀνομάζεται *ἀετό*.

'Εκπληκτική ή εἰκόνα στὸ βιβλίον «*Oceanic Mythology*» τῆς Roslyn Poignant, ξυλογλύπτου εἰδῶλου μὲ ἑλληνική περικεφαλαία τοῦ θεοῦ τῆς Χαβάης *Pele*. 'Αλλὰ *Πελέ* ὀνομάζεται πλὴν τοῦ θεοῦ τῆς Χαβάης καὶ σύγχρονος Βραζιλιανὸς θεὸς ποδοσφαίρου. Τὸ ὄνομα αὐτὸ μήπως εἶναι ἑλληνικό; 'Ο Θωμόπουλος στὰ «Πελασγικά» ἀπαντᾷ: *Pele* - *Πελέ* εἶναι ἀπωτάτη πελασγική ὀνομασία, κατὰ τὰ *Περικλέ*, 'Αχιλλέ κ.λπ., ὁ *Πηλεὺς*, σύζυγος τῆς Θέτιδος καὶ πατέρα τοῦ ἥρωος 'Αχιλλέως. Τέλος θεὸς 'Ιατρικῆς τῶν Φιλιππίνων εἶναι ὁ Γίαςιν (*ἴασις*) 'Ιάσων.

Τὰ ἀγάλματα τῶν Μουσῶν στὶς Νήσους Πάσχα

'Η νῆσος, πού ἐδάπτισε «Πάσχα» (*Easter Island, Isle de Paque*) στὸν Εἰρηνικό ἐσκεμμένα ὁ 'Ολλανδὸς ναύαρχος *Jacob von Roheeven*, ὡς δῆθεν ἀποβιβάσθεις σ' αὐτὴν τὸ Πάσχα καὶ ἔτσι ἀπέκρυψε τὸ ὄνομά της «'Ομφαλὸς τῆς Γῆς», ἔχει ἄμεση σχέση μὲ τὴν 'Ελλάδα, ὅπως προκύπτει ἐξ ὅλων τῶν εὐρημάτων καὶ τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας. Τὴν ἀλήθεια περὶ τῆς νήσου αὐτῆς τοῦ Εἰρηνικοῦ μὲ μέγα πολιτισμὸ δίνει τὸ ὑπὸ ἐκδοσὴ βιβλίον μου «'Η 'Ελληνική Νῆσος τοῦ Πάσχα». Εἶναι γνωστὴ παγκοσμίως ἀπὸ τὰ γιγάντια ἀγάλματά της, πού ἀτενίζουν τὸν οὐρανὸ καὶ ὀνομάζονται μονολεκτικά *Μόαι* ἥτοι *Μοῦσαι* καὶ περιφραστικά «*Μάτα Κίτε Ράνι*», πού σημαίνει «ὄμματα πού κοιτοῦν τὸν οὐρανόν». Οὐδεὶς ἀντελήφθη, ὅτι εἶναι ἡ ἑλληνική φράσις «ὄμματα κεῖνται οὐρανῶ» ἥτοι ὄμματα πού ἀτενίζουν τὸν οὐρανόν. Αὐτόχθων ἀρχαιολόγος ἀνεκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς των πρὸ ἑτῶν. Μονολεκτικά «*Μόαι*», ἑλληνική λέξις στὰ λεξικά τῆς ἀρχαίας ὡς ἄνω. Κατὰ τὰ «'Ηθικά» τοῦ Πλουτάρχου «*αἱ Μοῦσαι προέρχονται ἐκ τοῦ μνεῖν, πού σημαίνει τὸ διδάσκειν τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα*». "Αρα καὶ ὁ σκοπὸς τῶν γιγαντιαίων αὐτῶν ἀγαλμάτων ἦταν μυητικός, διδακτικὸς τῶν ἀνθρώπων.

Στὶς παρατιθέμενες φωτογραφίες εἰκονίζονται οἱ αὐτοδύτες νά περιεργάζωνται τὰ τεχνουργήματα τῆς ὑποδρύχιας πόλεως καὶ ἔτσι δίνεται συγκριτικὰ στὸν ἀναγνώστη τὸ γιγάντιο τῶν κατασκευῶν, ἡ τέλεια σμίλευση τῶν ὀγκων, τὸ σχῆμα τῆς πυραμίδος ἢ τῶν ζιγκουράτ, ἡ ἐξέδρα, οἱ δρόμοι, οἱ κλιμακώσεις κ.λπ., πού δέν

καταλείπουν αμφιβολία, ότι αποτελούν τεχνικά έργα μεγάλου πολιτισμού, υψηλής τεχνολογίας. Ἀλλὰ πολιτισμός τέτοιου ὕψους δὲν ὑπῆρξε πρὸ 10.000 ἐτῶν στὴν Ἰαπωνία. Ὑπῆρχαν ὅμως οἱ Ἕλληνες ἥρωες, ποὺ ἐπῆρχον τὴν οἰκουμένη, ὁ Ζεὺς ποὺ βασίλευε τῆς οἰκουμένης, οἱ Ἀργοναῦτες ποὺ διέσχισαν ὅλες τὶς θάλασσες καὶ ὄχι μόνον, οἱ Μίνωες κ.λπ. Ὁ πρωτογονισμός τῶν ἐντοπίων ἀφ' ἐνός, ὁ ὕψιστος πολιτισμός ποὺ δόμησε τὴν μεγάλη ὑποδρύχια πόλη ἀφ' ἑτέρου καὶ τὰ ἐνδεικτικῶς πρὸς οἰκονομίαν χώρου παρατεθέντα οὐδεμία καὶ ἐπ' ἐλάχιστον καταλείπουν αμφιβολία περὶ τῆς ἐλληνικότητος αὐτῆς.

Βιβλιογραφία:

1. «Ancient Japan» ὑπὸ J. Edward Kidder jr 1965.
2. Ἀμερικανικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια Colliers.
3. Ἑγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἡλίου», Β' ἔκδοσις, ἀρθρον περὶ Ἀينوῦ.
4. Λεξικὸν τετρατόμον Liddel & Scott, *Μόαι*.
5. Λεξικὸν Δίτομον Ἀρχαιοελληνικῆς Γλῶσσης Γιάνναρη, λ. *Μόαι*.
6. «Δαυλός», ἀρ. 77 Μαΐου 1988 (σ. 4374-4371), δημοσίευμα Κ. Γεωργανᾶ.
7. «Δαυλός», ἀρ. 83 Νοεμβρίου 1988 (σ. 4713-4720), δημοσίευμα Κ. Γεωργανᾶ.
8. «Δαυλός», ἀρ. 85 Ἰανουαρίου 1989 (σ. 4821-4824), δημοσίευμα Κ. Γεωργανᾶ.
9. «Δαυλός», ἀρ. 87 Μαρτίου 1989 (σ. 4971-4977), δημοσίευμα Κ. Γεωργανᾶ.
10. «Δαυλός», ἀρ. 89 Μαΐου 1989 (σ. 5107-5113), δημοσίευμα Κ. Γεωργανᾶ.
11. «Δαυλός», ἀρ. 99 Μαρτίου 1990 (σ. 5687-5697), δημοσίευμα Κ. Γεωργανᾶ.
12. «Δαυλός», ἀρ. 205 Ἰανουαρίου 1999 περὶ Ἰανοῦ (ἀναγραμματισμός Ἀينوῦ).
13. «Lost Cities of Lemuria and the Pacific», ὑπὸ David Hatcher Childress.
14. «Oceanic Mythology» τῆς Roslyn Poignant.
15. «Mysteries from Forgotten Worlds» (Μυστήρια Ξεχασμένων Κόσμων) τοῦ Charles Berlitz, 1972.
16. «Mysteries of Easter Island», Maziere 1968.
17. Encyclopedia Man Myth and Magic.
18. «Ἡ Ἀληθινὴ Προϊστορία» ὑπὸ Ἰωάννου Πασσᾶ.
19. «Ὀρφικά» ὑπὸ Ἰωάννου Πασσᾶ.
20. «Lost Cities of China, Central Asia and India» ὑπὸ David Hatcher Childress 1987.
21. «Lost Cities and Ancient Mysteries of South America» ὑπὸ David Hatcher Childress 1987.
22. «The Lost Continent of Mu», James Churchward.
23. «The World's Last Mysteries», Reader's Digest, 1977.
24. Ἐφημερίδα «Ἑστία» τῆς 18 Ἰουνίου 1991.
25. «The Wild Whit Man of Badu» τοῦ Jon Idries.

Κωνσταντῖνος - Εὐστάθιος Γεωργανᾶς

Σημείωση «Δαυλοῦ»

Συστηματικὴ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα γιὰ τὴν πανάρχαια ἐπίδραση καὶ παρουσία τῶν Ἑλλήνων στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανὸ ἐγίνε ἀπὸ τὸν Γερμανὸ καθηγητὴ Nors S. Josephson στὸ ἔργο του «*Greek Linguistic Elements in the Polynesian Languages - Hellenicum Pacificum*», ἐκδ. Πανεπιστημίου Χαϊδελβέργης 1987, ὁ ὁποῖος κατέγραψε 880 ἑλληνικὲς αἰολοδωρικὲς λέξεις στὶς διαλέκτους τῶν ἰθαγενῶν τῶν νησιῶν τοῦ Πάσχα, τῆς Χαβάης, τῶν Μαορὶ τῆς Ν. Ζηλανδίας, τῆς Ταϊτῆς, τῶν Νήσων Κούκ, Τόνγκα, Τσάτεμ, Τουαμότου, Σαμόων, Μαρκησιῶν κ.λπ. Ἐκτενέστατη παρουσίαση τῶν στοιχείων τοῦ N. S. Josephson ἐγίνε στὰ τεύχη 169 (Ἰανουάριος 1996), σ. 10157-10175 καὶ 170 (Φεβρουάριος 1996), σ. 10161-10275 ἀπὸ τὸν Ἰωάν. Δ. Λάμπρου σὲ δύο ἀρθρα του μὲ τίτλο «Οἱ κάτοικοι τῶν νησιῶν τοῦ Εἰρηνικοῦ μιλοῦν ἀρχαῖα Ἑλληνικά».

Παλαιοδιαθηκικός μαραθώνιος

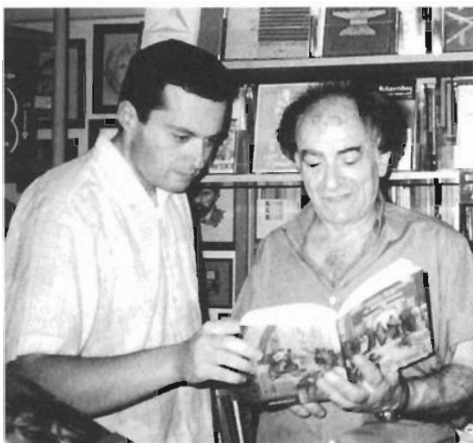
᾽Ω ἡμέρα τῶν ἡμερῶν!!! ᾽Ω ἀγαλλίασις τῆς ἀγαλλιάσεως!!! Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ κι ὁ ἅγιος αὐτὸς πρόγονος. Τρεῖς ἀράδες γράφει ὅλες κι ὅλες τὸ ἱερὸν διβλίον μας (Γένεσις, ΑΗ'), ἀλλὰ νὰ ποὺ ἡ μνήμη του τιμᾶται παγκοσμίως μὲ λαμπρὴν τελετὴν. Ποιὸς Φειδιππίδης καὶ ποιὸς Μαραθώνιος δρόμος... Τὰ πάντα ἐστιάσθησαν· στὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον. Σὲ λίγα χρόνια θὰ τὸ ἐπιβάλω καὶ σὰν Ὀλυμπιακὸ ἄθλημα. Καὶ θὰ εἶναι τὸ ἄθλημα τῶν ἀθλημάτων. Εἰδικὰ στάδια θὰ κατασκευάσω γιὰ τὴν παρακολούθησίν του. Ἐνα ἑκατομμύριο θέσεις θὰ ἔχουν, καὶ πάλι μικρὰ θὰ εἶναι. Βροχὴ θὰ πέφτουν οἱ χορηγίες ἀπὸ τοὺς σπόνσορες· χώρια τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὰ τηλεοπτικὰ δικαιώματα. Καὶ θὰ τὰ οἰκονομήσω, καὶ θὰ σῶσω τὸν ἑλληνικὸ ἀθλητισμό, ποὺ μοῦ κάθεται στὸ στομάχι. Ὁ Μαραθώνιος ἀπέθανε, ζήτω ὁ **ΑΥΝΑΝΟΘΩΝΙΟΣ**. Ὁ Δίας ἀπέθανε, ζήτω ὁ **ΑΥΝΑΝ**!!!

Καὶ γιὰ ὅσους δὲν καταλαβαίνουν, τοὺς παραπέμπω στὸ δημοσίευμα τῆς «Καθημερινῆς» τῆς 13ης Μαΐου 1999 μὲ τίτλο «Καὶ.. μαραθώνιος αὐτοερωτισμοῦ». Σ' αὐτὸ ὁ (ἡ) συντάκτης τῆς ἐφημερίδος μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι «ἡ Παρασκευὴ 7 Μαΐου ἀνεκηρύχθη Ἑθνικὴ Ἡμέρα Αὐτοερωτισμοῦ στὸ Σὰν Φραντζίσκο τῶν ΗΠΑ καὶ ἐτελέσθη ὁ ἐν λόγω μαραθώνιος μ' ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία κι ἐξαιρετικὲς ἐπιδόσεις». Καὶ καταλήγει τὸ ἄρθρο: «Ὅπως ἐπεσήμανε ἄλλωστε ἡ διοργανώτρια τοῦ "αὐνανοθωνίου" Λόρα Γουνάιντ, ἡ ὁποία δραστηριοποιεῖται ἐπιχειρηματικὰ στὴν ἐμπορία ἐργαλείων ὑποδοξήθησής τῆς ἐρωτικῆς πράξης ἢ καὶ ὑποκατάστασης τῶν ἐκ τῆς φύσεως παρασχεθέντων ὀργάνων, μὲ τὰ ὁποῖα συνήθως συντελεῖται αὕτη: "οἱ περισσότεροι Ἀμερικανοὶ αὐνανίζονται"...». Βεβαίως, αὐτὸ τὸ τελευταῖο εἶναι παγκοσμίως γνωστὸ. Ὅμως νὰ τὸ ἐπιβεβαιώω μίᾳ ἐιδικῇ ἐπὶ τοῦ θέματος, προσδίδει ἄλλη βαρὺτητα στὸ γεγονός. Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι τίς πρῶτες ὑποψίες τίς ἔχουν δημιουργήσει οἱ φάτσες τῶν δημοσίων προσώπων, ποὺ ἐμφανίζονται στίς τηλεοπτικὲς ὁθόνες σας. Μὲ προσβάλλει ὁμως ἡ ὑποτίμησίς σας πρὸς τὸ πρόσωπόν μου. Διότι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔπρεπε νὰ εἶστε σίγουροι γιὰ τίς ἐπιδόσεις τῶν Ἀμερικανῶν στὸ ἄθλημα τοῦ Αὐνάν. Εἶναι δυνατὸν νὰ παρέδίδα τὴν πλανηταρχία σ' ἓνα λαό, ποὺ δὲν θὰ ἐσημείωνε ὑψηλὰ ρεκόρ στὸν «αὐνανοθώνιο»; Ὁχι βέβαια.

Μόνον ποὺ κάπως δεδιασμένα ἐνήργησαν οἱ ὀργανωτὲς τῆς ὑπερόχου αὐτῆς ἡμερίδος. Ἐπρεπε νὰ προσκαλέσουν καὶ ὅλους τοὺς Εὐρωπαίους ἡγέτες μὲ ἀρχηγὸ τὸν Βρεταννὸ κ. Τώνυ Μπλάιρ, ὥστε νὰ παγκοσμιοποιηθῇ μίᾳ ὥρᾳ νωρίτερα τὸ ἄθλημα. Ἄς εἶναι... Μικρὸ τὸ κακό, ἀφοῦ ὁ ἀμερικανικὸς πολιτισμὸς διαδίδεται ραγδαίως. Κι ἔτσι θὰ σῶσω τὸν κατηραμένο ἑλληνογενὲς ἀθλητισμό. Ἀθλημα πρῶτον: ποιὸς θὰ τὸ πετάξῃ μακρύτερα – καὶ ἔσθην ὅλες οἱ ῥίψεις. Τί ἡδονὴ νὰ σοῦ προσφέρουν τὰ 23 μέτρα στὴν σφαῖρα, τὰ 100 μέτρα στὸ ἀκόντιο, ἐμπρὸς στὰ 1.40 μέτρα ἐκτόξευσιν σπέρματος; Εἶναι τὸ ἴδιο νὰ τρέχῃς 42 χιλιόμετρα καὶ βάλε μέσα στὴν ζέστη, ἀπὸ τὸ νὰ σπαρταρᾷς σ' ἓνα στρώμα ἀπὸ τὴν ἡδονὴν τοῦ αὐνανοθωνίου; Χώρια, ὅτι ἡ αἶθουσα θὰ κλιματίζεται. Λοιπὸν χαρτομάντηλα, πετσέτες, βιντεοκασέτες καὶ λοιπὰ κι ἐπιδιοθῆτε μετὰ μανίας στὸ εὐγενὲς σπὸρ τοῦ αὐνανισμοῦ. Μὴν σταματᾶτε, γιατί, ἂν σταματήσετε, θὰ μὲ πάρη καὶ θὰ μὲ σηκώσῃ τὸ

Σάρωθρον

Οἱ νέγροι Ἑβραῖοι τῆς... ζούγκλας, τὸ DNA... τοῦ Ἀαρὼν καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ Ἀφροκεντρικοῦ τερατολογήματος

Ὁ μαθηματικὸς - συγγραφέας κ. Βαγγέλης Σπανδάγος (δεξιὰ), γεν. γραμματέας τοῦ Ὁμίλου Προβολῆς τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Μαθηματικῶν, στὸ χῶρο τοῦ γραφείου του, μιλάει στὸν συντάκτη τοῦ «Δ» κ. Μάριο Μαρμανέα.

ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΟΙ κ.κ. Ε. ΣΠΑΝΔΑΓΟΣ ΚΑΙ Ν. ΠΟΥΛΙΑΝΟΣ

[Τὸ φαινόμενο τοῦ «Ἀφροκεντρισμοῦ», τῆς δῆθεν ἐπιστημονικῆς αὐτῆς κινήσεως, πὺν σημειώνεται κατὰ τίς τελευταῖες δεκαετίες κυρίως μεταξὺ πανεπιστημιακῶν παραγόντων ἐβραϊκῆς καταγωγῆς στὶς ΗΠΑ, ἔχει ἀπασχολήσει πλειστάκις τὸν «Δαυλὸ» ἐδῶ καὶ 13 περίπου χρόνια, ὅταν τὸ περιοδικὸ αὐτὸ – πρῶτο μεταξὺ ὄλων τῶν Μ.Μ.Ε. καὶ τῶν Α.Ε.Ι. τῆς Ἑλλάδος – ἐπεσήμανε τὴν ὑπαρξὴ τῆς κινήσεως αὐτῆς καὶ τὴν κατήγγειλε ὡς ἐντελῶς ξένη πρὸς τὴν ἐπιστήμη, πὺν ἀποσκοπεῖ ἀποκλειστικὰ στὴν ἐξυπηρέτηση διαφόρων συγκυριακῶν ἐξουσιαστικῶν σκοπιμοτήτων. Ὁ «Ἀφροκεντρισμὸς» ἐφευρέθηκε καὶ γιγαντῶθηκε μὲ κύριο σκοπὸ τὴν μείωση, διαστρέβλωση καὶ ἀποσιώπηση τοῦ προδήλου γεγονότος, ὅτι ὁλόκληρος ὁ σημερινὸς Παγκόσμιος Πολιτισμὸς εἶναι ἐλληνικῆς προελεύσεως, καὶ μὲ δευτερεύοντες σκοποὺς τὴν προβολὴ τοῦ δῆθεν σπουδαίου πολιτιστικοῦ ρόλου τῶν Σημιτῶν (Αἰγυπτίων, Βαβυλωνίων, Φοινίκων, Ἑβραίων) καὶ τῶν Μαύρων τῆς Ἀφρικῆς (= τόνωση τοῦ ἠθικοῦ τῶν νέγρων τῶν ΗΠΑ), ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποτίναξη τοῦ συμπλέγματος πολιτιστικῆς μειονεξίας τῶν ΗΠΑ ὡς «πολιτιστικῆς ἐπαρχίας» τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ (= Ἑλληνικοῦ) Πολιτισμοῦ – μίᾳ ἀντίδραση πὺν παρατηρεῖται πάντοτε μεταξὺ τῶν νεοπλούτων ταπεινῆς καταγωγῆς, πὺν ἐπι-

διώκουν να παρουσιάσουν δικιά τους όντότητα. Προσφάτως (30/5/1999) στο «Βήμα της Κυριακής» δημοσιεύθηκε άρθρο με τίτλο «**Ο 'Αφροκεντρισμός ξανακτυπά**» έξ' αφορμής πρωτοσέλιδου άρθρου της έφημερίδας «New York Times», όπου κάποιος δημοσιογράφος Ρίτσαρντ Πόε όμιλει για κάποια φυλή «Λέμπα» της άφρικανικής ζούγκλας, που μιλά την γλώσσα Μπαντοϋ, αλλά είναι έβραϊκής καταγωγής φέρουσα το DNA του... 'Ααρών (;!), ή όποια παρήγαγε τον πολιτισμό, τον όποιο στη συνέχεια έκλεψαν οι άρχαίοι 'Ελληνες και τον παρουσίασαν για δικό τους. Είναι προδήλως άντιληπτό, ότι πρόκειται περι κωμικής περιπτώσεως, όμως ή έν πάση σοβαρότητι δημοσίευση των ως άνω τερατολογιών στην πρώτη σελίδα της μεγαλύτερης έφημερίδας του κόσμου άφ' ενός και ή αποκάλυψη της πηγής, από τα νάματα της όποίας άρδύεται το περιβόλι του 'Αφροκεντρισμού (πρόβλ. 'Εβραίοι μαϋροι της ζούγκλας – έφευρέτες του πολιτισμού σέ συνδυασμό με το... DNA του 'Ααρών) μάς έδωσε την εύκαιρία να αναθέσουμε στον συνεργάτη μας Μ. Μαμανέα να ζητήσει τα σχετικά σχόλια του διαπρεπούς ιστορικού των Μαθηματικών Βασ. Σπανδάγου και του γεν. γραμματέως της 'Ελληνικής 'Ανθρωπολογικής 'Εταιρείας όρος 'Ανθρωπολογίας Νίκου Πουλιανού, τα όποια δημοσιεύουμε κατωτέρω. – Δ.Ι.Λ.]

‘Η συνέντευξη του ιστορικού Μαθηματικών Β. Σπανδάγου

ΣΥΝΤ.: Παρατηρούμε, κ. Σπανδάγο, ότι, προϊόντος του χρόνου, ό 'Αφροκεντρισμός προχωρά άκάθεκτος και έν πολλοίς κερδίζει έδαφος στο διεθνές πολιτισμικό και έπιστημονικό στερέωμα. Ποϋ κατά τη γνώμη σας όφείλεται αυτό και ποίό είναι το ύπόδαθρό του, δεδομένου ότι άμφισδητεί και την προέλευση των θετικών έπιστημών από την άρχαία 'Ελλάδα;

Β.Σ.: Αποπή μου είναι, ότι σάν λαός και σάν έθνος φταίμε έμεις, διότι, όταν παρουσιάστηκαν τα πρώτα ισχνά κατά κάποιο τρόπο στοιχεία του 'Αφροκεντρισμού στη δεκαετία του '30, δέν άντιδράσαμε, όπως έπρεπε. "Αν έξαιρέσουμε τον άείμνηστο Ευάγγελο Σταμάτη, ή πνευματική ήγεία του τόπου άδράνησε. 'Αναφέρομαι δέ στη δεκαετία του '30, καθώς τότε δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά κάποια κείμενα του αυστριακού μαθηματικού Νεγκεμπάουερ με θέμα την καταγωγή των θετικών έπιστημών. Είναι γνωστές οι άνθελληνικές θέσεις του ιστορικού αυτού, που ισχυρίζεται με σαθρά έπιχειρήματα, έπειδή ήταν άνθέλλην, ότι οι άρχαίοι "Ελληνες πήραν τα μαθηματικά από τους Βαβυλώνιους και τους Αιγύπτιους και ότι δέν ύπάρχουν άρχαία έλληνικά μαθηματικά, αλλά είναι άναμασήματα γνώσεων των λαών αυτών. 'Ισχυ-

ριζόταν ακόμη, ότι οι μεγάλοι μύστες Θαλής, Πυθαγόρας, Ἀναξίμανδρος, Ἀναξίμενης κ.ἄ. δὲν θεμελίωσαν τὶς θετικές ἐπιστῆμες (μαθηματικά, ἀστρονομία, φυσική) στὴν ἀρχαιότητα, ἀλλὰ ἀπλᾶ μετέφεραν τὶς προϋπάρχουσες αἰγυπτιακές καὶ βαβυλωνιακές γνώσεις στὴν Ἑλλάδα. Ὁ Νεγκεμπάουερ, πὺν δημιούργησε τὸ μῦθο τῶν βαβυλωνιακῶν μαθηματικῶν, γράφει σ' ἓνα ἔργο του ἀφελῶς, ὅτι ἐξ ὑποθέσεως καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση ἑνὸς βαβυλωνιακοῦ κειμένου σὲ ἐλεύθερη ἀπόδοση συνάγει, ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι γινώριζαν ὄχι μόνον τὸ Πυθαγόρειο Θεώρημα, ἀλλὰ εἶχαν στὰ μαθηματικά τους κι ἓνα εἶδος ἀποδείξεως. Δυστυχῶς ἐλάχιστοι Ἕλληνες ἱστορικοὶ τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ἀντιμετώπισαν μὲ ἐπιχειρήματα τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτοὺς. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἀδρανείας, πὺν δείξαμε τότε, εἶναι νὰ κυκλοφοροῦν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας πολλὰ βιβλία στὸ ἐξωτερικό, ἰδίως στὶς ΗΠΑ, νὰ δημοσιεύωνται ἄρθρα σὲ περιοδικὰ καὶ νὰ παρουσιάζονται πληροφορίες στὸ Διαδίκτυο, τὰ ὁποῖα ἐπαναλαμβάνουν καὶ ἐπεκτείνουν τὶς θεωρίες τοῦ Νεγκεμπάουερ. Συγκεκριμένα γράφονται καὶ παρουσιάζονται οἱ ἀπόψεις, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιστῆμη εἶναι κλεμμένες ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους, ὅτι οἱ θετικές ἐπιστῆμες πρωτοπαρουσιάστηκαν στὴν Αἴγυπτο, τὴ Φοινίκη καὶ τὴ Μεσοποταμία, ὅτι οἱ περισσότεροι Ἕλληνες φιλόσοφοι σπουδασαν στὶς χώρες αὐτές, ὅτι ὁ Θαλής, ὁ Πυθαγόρας, ὁ Πλάτων, ὁ Σωκράτης καὶ ἄλλοι μορφωμένοι Ἕλληνες εἶχαν μυηθῇ – ἀκουσον, ἀκουσον! – σ' ἓνα μυστικὸ τάγμα, ἀπ' ὅπου πληροφορήθηκαν τὴν κρυφὴ σοφία τῶν ἱερέων τῆς Αἰγύπτου (!), ὅτι ἐπίσης οἱ ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου ἦταν οἱ πρῶτοι κάτοχοι τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, δηλαδὴ τῶν μαθηματικῶν, τῆς γεωμετρίας, τῆς τριγωνομετρίας, τῆς θεωρίας τῶν ἀριθμῶν, τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας, γεγονὸς ἐπόμενο, ἀφοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἱερομάντις εἶχαν ἐλεύθερο χρόνο νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὸ διαλογισμὸ καὶ τὴν ἐρευνα (ἐνῶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες προφανῶς δὲν εἶχαν!). Λέγουν ἐπίσης οἱ ἀφροκεντριστές, ὅτι οἱ Ἕλληνες φιλόσοφοι καὶ μαθηματικοὶ προσπάθησαν νὰ συγκαλύψουν τὴν αἰγυπτιακὴ καὶ ἀφρικανικὴ καταγωγή τους! Ἰσχυρίζονται τέλος, ὅτι ὁ δυτικὸς πολιτισμὸς στὸ σύνολό του ἔχει τὶς ρίζες του στὴν Ἀφρική. Ἐὰν δὲν ἤμαστε ἀδιάφοροι καὶ προδαίναμε σὲ μιὰ ἐκτεταμένη διαφώτιση τῆς παγκόσμιας κοινῆς γνώμης μὲ ἀδιάσειστα στοιχεῖα, δὲν θὰ γράφονταν τέτοιες ἡλιθιότητες.

ΣΥΝΤ.: Ποιοὶ εἶναι οἱ καθοδηγητὲς τοῦ Ἀφροκεντρισμοῦ σήμερα;

Β.Σ.: Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς «συγγραφεῖς τέτοιων ἐγκληματικῶν ἀνακριθειῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν γνωστὸ ἀφροκεντριστὴ Μάρτιν Μπερνάλ, εἶναι ὁ Τζώρτζ Τζέιμς, καθηγητὴς κλασσικῶν σπουδῶν στὸ πανεπιστήμιο «A and M» τῶν Η.Π.Α., συγγραφέας τοῦ βιβλίου «Κλεμμένη Κληρονομιά», Ἄρκανσω 1954, ὁ Ἐντγκαρ Ζάκς, συγγραφέας τοῦ βιβλίου «Τὰ μαθηματικά τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Πολιτισμοῦ», Ν. Ὑόρκη 1967, ἡ Ζακλὶν Ντ' Ἀριέ, συγγραφέας τοῦ βιβλίου «Τὰ μαθηματικά γεννήθηκαν στὴ Βαβυλῶνα», Παρίσι 1970 καὶ τέλος ὁ Ρίτσαρντ Πόε, δημοσιογράφος τῆς ἐφημερίδας «The New York Times», συγ-

γραφέας του βιβλίου «*Μαύρη σπίθα, λευκή φωτιά*», Ν. 'Υόρκη 1999. Τò περιεχόμενο του βιβλίου αυτού καυτηριάζει με επιτυχημένο τρόπο στο «Βήμα της Κυριακής» τῆς 30ης/5/99 ὁ κ. Ντίνος Σιώτης.

Οἱ Ἕλληνες ἐκπολίτισαν τοὺς Ἀφροασιᾶτες

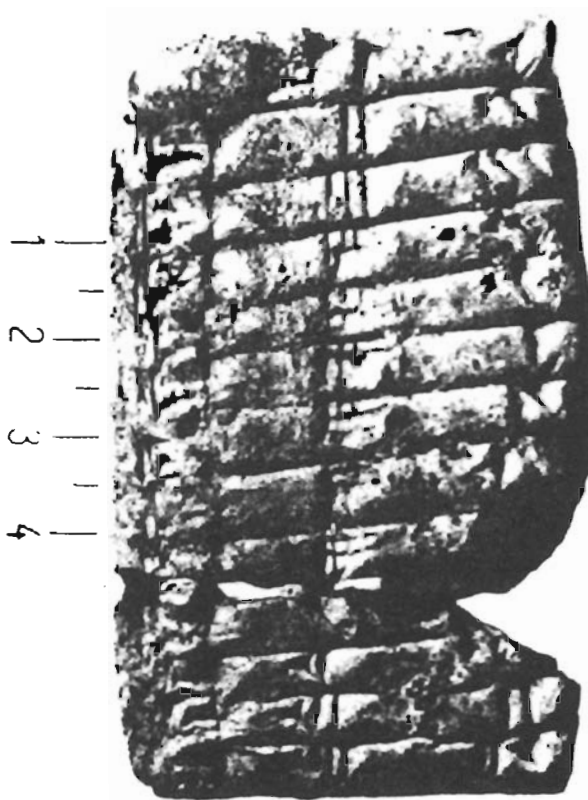
ΣΥΝΤ.: Ἀπέναντι στὴν στάση καὶ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Ἀφροκεντρισμοῦ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιστημονικὴ πλευρὰ τί ἐπιχειρήματα ἔχει νὰ ἀντιτάξῃ;

Β.Σ.: Ἐχουμε ἀδιάσειστα ἐπιχειρήματα νὰ ἀντιτάξουμε στοὺς ἀφροκεντριστικούς ἰσχυρισμούς.

Πρῶτον: Τὸ ὅτι ἡ γεωμετρία ἔχει τὶς ρίζες της στὴν ἀρχαία Αἴγυπτο εἶναι πλάνη, διότι οἱ Αἰγύπτιοι ὡμολόγησαν στὸ Σόλωνα, γύρω στὸ 580 π.Χ., ὅτι πῆραν τὸν πολιτισμὸ τους ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους πρὶν ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸ τοῦ Δευκαλίωνος, ὁ ὁποῖος χρονικὰ τοποθετεῖται 7.000-10.000 χρόνια π.Χ. Αὐτὸ τὸ ἀναφέρει ὁ Πλάτων στὸν «*Τίμαιο*». Ἐρευνες τῆς σοβιετικῆς ἀποστολῆς τὸ 1978 ἀπέδειξαν, ὅτι πράγματι ἡ Ἀτλαντίδα, ποὺ βρίσκεται δυτικὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτάρ, βυθίστηκε κατὰ τὸν κατακλυσμὸ τοῦ Δευκαλίωνος. Ἐπομένως τὰ λεγόμενα στὸν «*Τίμαιο*» δὲν εἶναι μῦθος τοῦ Πλάτωνος.

Δεύτερον: Ὁ Θαλῆς πῆγε στὴν Αἴγυπτο ὡς περιηγητὴς καὶ γιὰ σπουδές. Ἀπόδειξη γι' αὐτὸ εἶναι, ὅτι δίδαξε στοὺς Αἰγυπτίους ἱερεῖς τὴ θεωρία τῶν «ὁμοίων τριγώνων», ὑπολογίζοντας τὸ ὕψος τῶν πυραμίδων ἀπὸ τὴ σκιά τους καὶ τὴ σκιά τῆς ράβδου του, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Πλούταρχος. Ὡς περιηγητὴς ταξίδεψε καὶ ὁ Πυθαγόρας, ποὺ δίδαξε στοὺς ἱερεῖς τῆς Βαθυλῶνος καὶ τῆς Αἰγύπτου τὴν ἀριθμοθεωρία, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Ἰάμβλιχος. Ὁ Εὐδόξος θανάστηκε ἀπὸ τὸ αἰγυπτιακὸ ἱερατεῖο γιὰ τὶς τεράστιες γνώσεις του στὰ μαθηματικά, γνώσεις πρωτόγνωρες γι' αὐτοὺς, ἐφ' ὅσον ἀναφέρθηκε στὴν ἀσυμμετρία καὶ τὶς ἀναλογίες, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Εὐτόκιος. Γενικὰ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες φιλόσοφοι πῆγαιναν στὴ Φοινίκη, στὴν Αἴγυπτο καὶ στὴ Βαθυλῶνα, γιὰ νὰ διδάξουν καὶ ὄχι γιὰ νὰ διδαχθοῦν.

Τρίτον: Ἀπὸ ἀνασκαφές ποὺ ἔγιναν στὸ σημερινὸ Ἰράκ, βρέθηκαν πολλὲς χιλιάδες βαθυλωνιακῶν ἐπιγραφῶν κατασκευασμένες ἀπὸ ἄψητο πηλὸ. Μία ἀκέραη πινακίδα ἔχει τὸ μέγεθος μιᾶς παλάμης. Ἀπὸ τὶς πινακίδες αὐτὲς 400 ἔχουν μαθηματικὸ περιεχόμενο καὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸ 700 π.Χ. ἕως καὶ τὸ 300 π.Χ., ἐνῶ τὸ περιεχόμενό τους ἀναφέρεται σὲ στοιχειώδεις γεωμετρικὲς ἔννοιες, ποὺ δίδονται ἐμπειρικά. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει καὶ ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 322, ποὺ ἀνήκει στὴ συλλογὴ τοῦ Πανεπιστημίου Κολούμπια τῆς Ν. Ὑόρκης καὶ περιέχει τὴν «Πυθαγόρειο Τριάδα» 3.4.5, ποὺ ἐπαληθεύει τὴ σχέση τοῦ «Πυθαγορείου Θεωρήματος», δηλαδὴ οὐσιαστικὰ ἔχουμε μία ἀπλὴ ἐμπειρικὴ ἐφαρμογὴ. Ὁ ἀείμνηστος Εὐάγγελος Σταμάτης στὸ ἔργο του «*Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιστήμη*», Ἀθήνα 1968, γράφει: «*Αὐτὸ ποὺ λέγεται ἀπὸ μερικοῦς, ὅτι οἱ Βαθυλώνιοι γνώριζαν τὸ "Πυθαγόρειο Θεώρημα" ἀπὸ τὸ 1800 π.Χ., προξε-*

*Πλάκα με πρακτικά αριθμη-
τικά στοιχεία από τις άνα-
σκαφές στη Μεσοποταμία.
(Μουσείο Βερολίνου). Οί Άνα-
τολικοί λαοί οὐδέποτε ἀνήγα-
γαν τις στοιχειώδεις μαθημα-
τικές γνώσεις τους σὲ θεωρία
καὶ ἐπιστήμη.*

νεῖ τῇ θυμηδία, διότι οἱ πινακίδες πὺν βρέθησαν στὴ Μεσοποταμία τὸν προη-
γούμενο αἰῶνα καὶ περιέχουν μαθηματικὲς προτάσεις, στίς ὁποῖες πιθανῶς γί-
νεται μνεῖα τοῦ «Πυθαγορείου Θεωρήματος», προέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ἀπὸ ἀρχαιοκαπηλία καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνη χρονολόγησις τῆς
γραφῆς τους». Ἐδῶ ἔχουμε καὶ τὴ μαρτυρία τοῦ Κάριλ Φόγκελ, καθηγητοῦ
τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου, κατὰ τὸν ὁποῖο: «ἀπὸ ἐξέτασις τοῦ μαθη-
ματικοῦ περιεχομένου τῶν πινακίδων αὐτῶν φαίνεται, ὅτι αὐτὸ προέρχεται
ἀπὸ ἑλληνικὲς γνώσεις, οἱ ὁποῖες ἔφθασαν στὴ Μεσοποταμία κατὰ τὴν ἐποχὴ
τῶν Σελευκιδῶν». Ἐπομένως τὰ ἑλληνικὰ μαθηματικὰ προϋπῆρξαν. Ὅσον
ἀφορᾷ στὸν ἰσχυρισμὸ τοῦ Νεγκεμπάουερ, ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι γινώριζαν καὶ
«ἓνα εἶδος ἀποδείξεως» στὰ μαθηματικά, ἐδῶ φαίνεται καθαρὰ τὸ μῖσος τοῦ
κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Τί θὰ πῇ «ἓνα εἶδος ἀποδείξεως»; Ἡ εἶχαν
ἢ δὲν εἶχαν ἀπόδειξη. Μέσος ὁρος δὲν ὑπάρχει. Τὰ παραπάνω γράφονται ἀπὸ
τὸν Νεγκεμπάουερ, διότι ἡ ἐπινόησις ἀποδείξεως στὰ μαθηματικά, πὺν ἀπο-
τελεῖ ὕψιστο δημιούργημα τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, ὀφείλεται στὸν Θαλῆ
τὸ Μιλήσιο καὶ ὄχι στοὺς Βαβυλωνίους, τοὺς ὁποῖους θαύμαζε – ἄγνωστο γιὰ-
τί – ὁ Νεγκεμπάουερ. Τίς γνώσεις μας γιὰ τὰ αἰγυπτιακὰ μαθηματικά τίς ὀφεί-

λουμε σέ δύο κυρίως παπύρους. Ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς βρίσκεται στοὺ Μουσεῖο τοῦ Λονδίνου καὶ γράφτηκε ἀπὸ τὸν Ἄμες γύρω στὸ 1700 π.Χ. καὶ εἶναι γνωστός ὡς «Πάπυρος τοῦ Ρήντ» ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ λόρδου Ρήντ. Οἱ μαθηματικὲς προτάσεις, τὲς ὁποῖες περιέχει ὁ πάπυρος αὐτός, εἶναι περίπου 80 καὶ θεωρεῖται ὅτι ἦταν γνωστὲς ἀρκετὰ πρὶν τὸ 1700 π.Χ. Τὸ μήκος αὐτοῦ εἶναι 5,5 μ. καὶ τὸ πλάτος του 32 ἐκ. Ὁ ἄλλος πάπυρος βρίσκεται στοὺ Μουσεῖο τῆς Μόσχας καὶ ἔχει μήκος ὅσο καὶ ὁ πάπυρος τοῦ Ἄμες, ἀλλὰ πλάτος 8 ἐκ. Ἐκτὸς αὐτῶν τῶν δύο σφύζονται καὶ ἄλλα μικρότερα ἀποσπάσματα παπύρων στὰ Μουσεία τοῦ Βερολίνου, τοῦ Καίρου καὶ τοῦ Λονδίνου. Ὅπως καὶ τὰ μαθηματικὰ τῶν Βαβυλωνίων ἔτσι καὶ αὐτὰ τῶν Αἰγυπτίων ἦταν καθαρὰ ἐμπειρικῆς μορφῆς.

Τέταρτον: Ἡ τριγωνομετρία –διότι οἱ ἀφροκεντριστεῖς ἰσχυρίζονται ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν πήραμε ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ– θεμελιώθηκε ἀπὸ τὸν Ἀρίσταρχο τὸ Σάμιο (320-240 π.Χ.), τὸν μεγάλο Ἀρχιμήδη (287-212 π.Χ.) καὶ τὸν Ἰππαρχο (6' π.Χ. αἰῶνας). Ὁ Ἀρίσταρχος εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ χρησιμοποίησε τριγωνομετρικὲς σχέσεις, γιὰ νὰ ὑπολογίσῃ τὴν ἀπόσταση τῆς Γῆς ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ὁ δεύτερος χρησιμοποίησε τριγωνομετρία στὸ ἔργο του «Κύκλον Μέτρησις», ὁ δὲ Ἰππαρχος, ποὺ εἶναι καὶ ὁ κύριος θεμελιωτὴς τῆς τριγωνομετρίας, κατέστρωσε τριγωνομετρικοὺς πίνακες. Δὲν ὑπάρχει καμμία ἀπολύτως μαθηματικὴ ἐργασία βαβυλωνιακὴ ἢ αἰγυπτιακὴ, ποὺ νὰ περιέχῃ ἔστω καὶ ὑπόνοια τριγωνομετρικοῦ ὀρισμοῦ.

Πέμπτον: Σὲ κανένα αἰγυπτιακὸ ἢ βαβυλωνιακὸ χειρόγραφο ἢ πινακίδα δὲν βρέθηκε ἔστω καὶ μία ἀριθμητικὴ ἢ τριγωνομετρικὴ πρόταση μὲ ἀπόδειξη.

Ἑκτον καὶ σπουδαιότερον: Ἐχουν διασωθῇ 49 ἔργα Ἑλλήνων μαθηματικῶν καὶ 32 ἔργα Ἑλλήνων φυσικῶν καὶ φυσιογνωστῶν, ποὺ ἀρκοῦν, γιὰ νὰ δείξουν τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος. Ἐὰν οἱ προαναφερθέντες «ἐρευνητὲς» διάβαζαν ἔστω καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτά, δὲν θὰ τολμοῦσαν νὰ γράψουν τόσο παιδαριώδεις ἀνακρίδεις.

Τὰ πολιτικὰ κίνητρα τῶν δῆθεν ἐπιστημόνων

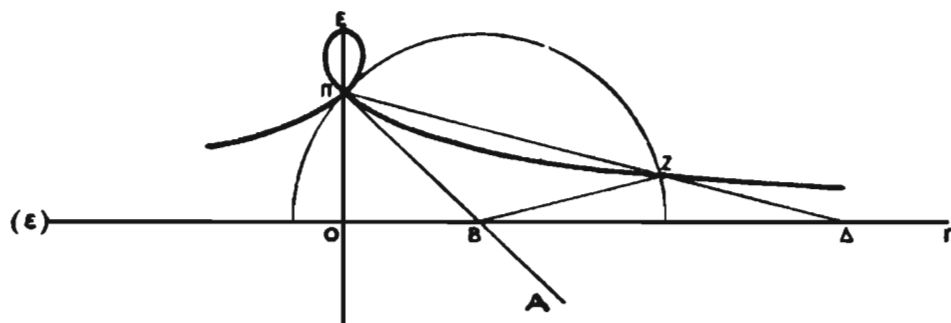
ΣΥΝΤ.: Συμφωνεῖτε μὲ τὴν ἄποψη, ὅτι ὁ Ἀφροκεντρισμὸς ἔχει πολιτικὰ κίνητρα καὶ προεκτάσεις;

Β.Σ.: Ἀσφαλῶς Ἀφροκεντρισμὸς ἔχει πολιτικὰ κίνητρα. Ἐὰν δὲ λάβουμε ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐπίκαιρα γεγονότα στὴ Γιουγκοσλαβία, εὐκόλα ἀντιλαμβανόμαστε, ὅτι ἐντάσσεται καὶ αὐτὸς στὴ λεγόμενη «Νέα Τάξη Πραγμάτων», ποὺ θέλουν νὰ ἐπιβάλουν. Ἀς μὴν ξεχνᾶμε ἐπίσης, ὅτι τὸ 30-40% τῶν σημερινῶν Ἀμερικανῶν εἶναι ἀφρικανικῆς καταγωγῆς.

ΣΥΝΤ.: Ἡ ἐξέλιξη τῶν ἐλληνικῶν μαθηματικῶν σὲ καθαρὴ ἐπιστῆμη πῶς καὶ πότε ξεκινᾷ;

Β.Σ.: Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 7ου π.Χ. αἰῶνα ἐπῆλθε ἡ μεγάλη στροφὴ στὴν ἐξέ-

λιξη του ανθρώπινου πνεύματος, ή όποια έδωσε περιεχόμενο στην έννοια του όρου «*έπιστήμη*». Η στροφή αυτή όφείλεται στην επινόηση ενός ανθρώπου, του Θαλή του Μιλήσιου, «Έλληνα από τη Θήβα κι όχι από τη Φοινίκη, όπως τόν θέλουν μερικοί, ενός από τους Έπτά Σοφούς της αρχαίας Ελλάδος, στον όποιο αποδίδεται ή επινόηση της αποδείξεως στα μαθηματικά. Αυτή είναι θεμελιώδης αρχή της μαθηματικής έπιστήμης. Μεταφέρουμε τις απόψεις του ακαδημαϊκού κ. Νικολάου Άρτεμιάδου από την «*Ιστορία των Μαθηματικών Παλαιότερων Έποχων. – Βαβυλώνιοι και Άρχαιο Έλληνες*», άνάτυπο από τα πρακτικά της Άκαδημίας Άθηνων, τόμος 67, 1992: «*Ομόφωνα όλοι οί ιστορικοί των μαθηματικών αποδίδουν την ανάπτυξη αυτή στους Έλληνες της έποχής εκείνης με πρωτεργάτη τόν Θαλή τόν Μιλήσιο. Ο Θαλής είναι τόν πρώτο άτομο πού αναφέρει ή ιστορία των μαθηματικών, πού εισήγαγε την αποδεικτική μέθοδο στη γεωμετρία – κάτι πού αποτελεί μία κορυφαία στιγμή στην ιστορία των μαθηματικών*».

Η «κογχοειδής» καμπύλη του Νικομήδους (γ' π.Χ. αιών). Πρόκειται για καθαρά επισημονική μαθηματική πρόταση (αποδεικτική), όπως ακριβώς είναι οί προτάσεις της σύγχρονης μαθηματικής έπιστήμης.

Πρόσκληση για διάλογο στους Άφροκεντριστές

ΣΥΝΤ.: Σέ ποιές περαιτέρω ενέργειες προτίθεσθε νά προχωρήσετε για την αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας;

Β.Σ.: Ο Όμιλος για την Προβολή των Άρχαίων Έλληνικών Μαθηματικών, του όποιου τυγχάνω γενικός γραμματέας, με έπιστολές του τόσο πρός τόν κ. Ρίτσαρντ Πόε όσο και πρός τόν κ. Μάρτιν Μπερνάλ (συγγραφέα της «*Μαύρης Άθηνάς*») τούς καλεί σέ δημόσια συζήτηση στην Ελλάδα και σέ χρόνο πού θά καθορίσουν αυτοί, ώστε νά αντικρούσουν με έπιστημονικώς θεμελιωμένα πλέον έπιχειρήματα, άν έχουν φυσικά, τίς άδιαμφισβήτητες αλήθειες, ότι: α) τά λεγόμενα βαβυλωνιακά και αιγυπτιακά μαθηματικά είναι μύθος, β) τά μαθηματικά (γεωμετρία, τριγωνομετρία, θεωρία αριθμών και άλγεβρα) θεμελιώθηκαν και άνεπτυχθηκαν στην αρχαία Ελλάδα, γ) οί άρχαιο Έλλη-

νες φιλόσοφοι και μαθηματικοί επισκέφθηκαν τη Μεσοποταμία, τη Φοινίκη και την Αίγυπτο, για να διδάξουν και όχι για να διδαχθούν, δ) οί ρίζες του Δυτικού Πολιτισμού βρίσκονται στην αρχαία Ελλάδα.

Ο "Ομιλός μας απέφασε παράλληλα να κάνει γνωστούς και να αποδείξει τους προηγούμενους αληθείς ισχυρισμούς με κάθε μέσον (ανακοινώσεις, δημοσιεύματα, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές, πληροφορίες στο Διαδίκτυο κ.τ.λ.).

Ἡ δήλωση τοῦ γ.γ. τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἑταιρείας

Για τὴν ἀνθρωπολογικὴ (διάβαζε ρατσιστικὴ) πλευρὰ τοῦ Ἀφροκεντρισμοῦ ὁ «Δ» ζήτησε τὴν ἀποψη τοῦ ἀνθρωπολόγου καὶ προέδρου τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἑταιρείας Ἑλλάδος κ. Νίκου Α. Πουλιανοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἔκανε τὴν ἀκόλουθη δήλωση:

«Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα ἔχει ἀναπτυχθῇ μία φιλολογία, πὺν ὑποστηρίζει ὅτι ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς πολιτισμὸς δὲν εἶναι αὐτοδημιούργητος, ἀλλὰ μία ἀπλὴ ἀντιγραφὴ τῶν σκέψεων τῶν σοφῶν τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου, οἱ ὁποῖοι ἀνῆκαν στὴ Μαύρη Φυλὴ. Αὐτὲς οἱ ἀπόψεις ἀναπτύχθηκαν ἀπὸ ὠρισμένους ἀφρο-αμερικανοὺς διανοοῦμενους καὶ σήμερα διδάσκονται σὲ διάφορα πανεπιστήμια τῶν Η.Π.Α. "Ὅπως ἐπισημαίνει ἡ Μαίρι Λέφκοβιτς στὸ βιβλίο τῆς *"Not out of Africa"*, οἱ ἀπόψεις αὐτὲς στεροῦνται ἐπιστημονικῆς βάσεως καὶ προωθήθηκαν μὲ σκοπὸ τὴν ἀνύψωση (λόγω τῶν ἔντονων φυλετικῶν διακρίσεων) τοῦ πεσμένου ἠθικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἐπιπέδου τῶν Μαύρων στὶς Η.Π.Α. Ἐξετάζοντας τὸ θέμα ἀπὸ αὐτὴ τὴ σκοπιὰ, ἀντιλαμβανόμεστε ὅτι τὸ ἄδικο πὺν ἐπιχειρεῖται ἐναντίον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων δὲν διαραίνει τόσο τοὺς Μαύρους τῶν ΗΠΑ, ὅσο τοὺς ἴδιους τοὺς ἐκεῖ Λευκοὺς. "Ὅσο οἱ δεῦτεροι δὲν ἀναγνωρίζουν μὲ ἔργα καὶ νομοθετικὲς πράξεις τὸ ἄδικο καὶ τὴ στέρηση πὺν ἔχουν προκαλέσει ἱστορικά, κοινωνικά καὶ οἰκονομικά στοὺς πρῶτους, τόσο θὰ διαιωνίζονται οἱ φυλετικὲς διακρίσεις καὶ τὰ φυλετικά μίσση. Βέβαια τέτοιες ἐνέργειες ἀπαιτοῦν θάρρος καὶ ἐλεύθερο πνεῦμα, γιὰ κάτι πὺν σήμερα δυστυχῶς οἱ Η.Π.Α. δὲν μποροῦν νὰ ὑπερφηανεύονται.

»Ἀπὸ ἀνθρωπολογικῆς πλευρᾶς (αὐτὸ δείχνουν οἱ μελέτες τῶν σκελετικῶν ὑπολειμμάτων) οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἦταν οἱ πρόγονοι τῶν σημερινῶν. Μεταξὺ τῶν βρέθηκαν καὶ κρανία, πὺν ἀνῆκαν στὴ Μαύρη ὅπως καὶ στὴν Ἀσπρὴ Φυλὴ. Κανεὶς δὲν ἀρνεῖται τὴ μετακίνηση καὶ τὴν ἐπιμειξία μεταξὺ τῶν λαῶν. Ἐκπροσώπους τῆς Μαύρης Φυλῆς (καὶ τῆς Κίτρινης) συναντοῦμε πράγματι μέχρι καὶ τὴν προϊστορικὴ Κριμαία, πάντα ὅμως σὲ μικρότερα ποσοστὰ σὲ σχέση μὲ τοὺς ντόπιους Λευκοὺς. Ἡ προσπάθεια ὅμως νὰ διαφτιστοῦν κάποιοι μαῦροι ἰθαγενεῖς (Λέμπα) τῆς Νότιας Ἀφρικῆς ὡς ἐβραϊκῆς καταγωγῆς εἶναι ἐξίσου ἀντιεπιστημονικὴ μὲ αὐτὴ τῆς ἑλληνικῆς καταγωγῆς τῶν Ἰνδιάνων τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς. Ἀλλο πρᾶγμα ἡ ἐπιρροή, ἄλλο πρᾶγμα ἡ καταγωγή.

»Τὸ συμπέρασμα γιὰ παραχάραξη τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ἱστορίας, ποὺ υἱοθετεῖ τὸ ἄρθρο στὸ “Βῆμα”, εἶναι σὲ γενικὲς γραμμὲς σωστό, ἀλλὰ χωρὶς τὶς παραπάνω ἐπισημάνσεις γίνεται λειψό. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ χωλαίνει ἀκόμη περισσότερο ἢ γενικώτερη τακτικὴ τοῦ “Βήματος” τῶν τελευταίων κυρίως ἐτῶν εἶναι ἡ ἀποσιώπηση (στὴν καλύτερη περίπτωση) τῶν πρόσφατων ἐπιτευγμάτων τῆς ἐλληνικῆς ἐπιστήμης σὲ σχετικὰ θέματα. Ὡρισμένοι ξένοι, ποὺ ἔχουν κάθε λόγο νὰ τὰ παραγνωρίζουν, ἀναγκάζονται ἀκόμη καὶ αὐτοὶ νὰ τὰ ἀποδεχθοῦν. Οἱ δικοὶ μας ἐπίσημοι “παραδόξως” ὄχι μόνο τὰ ἐμποδίζουν, ἀλλὰ καὶ τὰ πολεμοῦν. Ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ ἐπιτεύγματα; Θὰ ἀναφεροῦμε ἐνδεικτικὰ στὰ ἐλάχιστα.

»Τὸ σημαντικώτερο ἀφορᾷ στὴ διαπίστωση ἀπὸ τὸν δρ. Ἄρη Πουλιανὸ τῆς ἀκριβοῦς ἡλικίας τοῦ Ἀρχανθρώπου τοῦ σπηλαίου Πετραλώνων Χαλκιδικῆς, 700.000 περίπου ἐτῶν. Ὁ Πετραλώνειος διέθετε ἀναπτυγμένη νοημοσύνη, ὅπως φανερῶνουν τὰ λίθινα καὶ τὰ ὀστέινα ἐργαλεῖα του, ποὺ μαζὶ μὲ τὴ δυνατότητα χρήσης φωτιᾶς σηματοδοτοῦν ἓνα σταθμὸ στὴν ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρώπου γιὰ ὅλη τὴν Εὐρώπη. Εἶναι μέχρι στιγμῆς ὁ ἀρχαιότερος Λευκὸς πρόγονος ποὺ ἔχει βρεθῇ. Παράλληλα στὶς ἄλλες ἡπείρους ἔχουν ἐμφανισθῇ οἱ πρόγονοι τῶν Μαύρων καὶ τῶν Κίτρινων Φυλῶν, ποὺ στὶς ζῶνες ἐπαφῆς εἶναι λογικὸ νὰ δρᾷ τὸ φαινόμενο τῆς ἀνταλλαγῆς βιο-κοινωνικῶν ἐξελικτικῶν ἐπιπέδων. Οἱ ἀπόγονοι τῶν Ἀρχανθρώπων τῆς Χαλκιδικῆς κατοίκησαν σταδιακὰ ὅλη τὴ γηραιὰ ἡπειρο. Στὸ χωρὸ ὅμως ποὺ γεννήθηκαν, λόγω τῶν γεωγραφικῶν καὶ κλιματολογικῶν συνθηκῶν, κυρίως στὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ εὐημερήσουν περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Αὐτὸ δείχνει ἀφ’ ἑνὸς ἡ συνεχῆς καὶ ἀδιάλειπτη παρουσία τους (βάσει σχετικῶν ἀνθρωπολογικῶν μελετῶν) καὶ ἀφ’ ἑτέρου ἡ ἀνάπτυξη προηγμένης ναυσιπλοΐας ἤδη ἀπὸ τὴ Μεσολιθικὴ ἐποχὴ (10-12.000 χρόνια πρὶν ἀπὸ σήμερα), ὅπως ἔδειξαν οἱ ἀνασκαφὲς τοῦ Δρ. Ἀδαμάντιου Σάμψων στὸ σπήλαιο Κύκλωπα Γιούρων Ἀλονήσου (γιὰ περισσότερες πληροφορίες καὶ βιβλιογραφικὲς ἀναφορὲς παραπέμπουμε στὴν ἐπετηρίδα τῆς ΑΕΕ “Ἀνθρωπος” καὶ στὸ Διαδίκτυο, στὴ διεύθυνση www.aee.gr).

»Αὐτὲς οἱ ἰδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης στὰ νησιὰ καὶ παράλια τοῦ Αἰγαίου δημιούργησαν διαφορετικὲς συνθήκες ἀνάπτυξης τόσο γιὰ πιὸ ἀνθρώπινες σχέσεις (μακριὰ ἀπὸ φυλετικὰ μίσση), μὲ πολὺ ἐλεύθερο χρόνο καὶ πνεῦμα, ὅσο καὶ γιὰ μιὰ πιὸ οἰκολογικὴ ἀντίληψη. Αὐτὰ στὸ σύνολό τους ἀποτέλεσαν τὴ δόση γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς φιλοσοφίας, τῶν ἐπιστημῶν, τοῦ διαλόγου καὶ τῆς ἀφαίρεσης, καὶ κατὰ συνέπεια τῆς δημοκρατίας. Ἦταν δηλαδὴ ὁ μόνος γεωγραφικὸς χώρος, ποὺ μποροῦσαν νὰ ἀναπτυχθοῦν ἀνεμπόδιστα οἱ βάσεις τοῦ σημερινοῦ παλινδρομοῦντος πολιτισμοῦ».

Μάριος Μαμανέας

Ἡ τέχνη στοῦ σύμπαν καὶ στίς... γκαλερί

Στὴν Τέχνη, ὅταν ἀγγίξης τὶς πηγές τῶν πραγμάτων καὶ τὴν συγκροτημένη ὑπόστασή τῆς δομῆς τους, ἓνα θὰ καταλάβῃς: Δὲν ὑπάρχει ἡ λεία ἀπομονωμένη ἐπιφάνεια τῶν πραγμάτων, ὅπως σὰν ὄγκοι πάγουν, πλαστικά, σὲ σύγχρονες ἐκθέσεις καλλιτεχνικῆς προσπάθειας ἐπιχειρεῖται. Στὴν Ἀρχαιότητα Ἐπιστήμη, Τέχνη, Φιλοσοφία ἦταν μαζί. Ὅχι, τὰ πράγματα ἄρρηκτα ἐπικοινωνοῦν μὲ ἓνα ἀσταμάτητα πολὺπλοκο ἰστό μεταξὺ τους, δὲν ὑπάρχουν μόνον τους. Ὁ καλλιτέχνης δὲν δημιουργεῖ, ἀπλῶς ἔχει τὴν τιμὴ ἐκ μέρους τῆς Φύσης νὰ πιάσῃ ἀπειροελάχιστο τοῦ ἰστοῦ τῆς καὶ νὰ τὸ «δώσῃ» βουτῶντας μὲ τὴν παλάμη του μίαν συστοιχία ἰστών καὶ νὰ θέσῃ σὲ αἰσθητικὴ λειτουργία ἐκεῖνα, πού συνδέονται μὲ τὸ πλέγμα αὐτό, μέσα στοῦ ὅλο κύκλωμα. Τὸ ὅν γίνεται τὸ ἴδιο βαθμίδα ἀναβάθμισής του. Δὲν εἶναι τρελλή ἡ Φύση νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἀμολητοὺς ἀπ' τὸ παιχνίδι τῆς, καὶ ἐμεῖς νὰ τὸ παίζουμε καλλιτέχνες στοῦ Παρίσι, μὲ φουλάρι, σὲ πανάκριβες γκαλερί. Ἡ Φύση εἶναι ἐνιαία, ἐμεῖς μὲ τὴ μεταφυσικὴ τὴν κομματιάζουμε. Ὁ φυσικὸς Πάουλι (βραβεῖο Νόμπελ) στὴν περιήγησή «ἀρχή» του ἀνακάλυψε ὅτι τὰ μικροσωματίδια στοῦ ἄτομο πιάνουν ὠρισμένες θέσεις μὲ τάξη καὶ ἱεραρχία, ἐπιδρῶντας πολὺπλοκα μεταξὺ τους. Ἐτοί ἡ φύση ἀποφεύγει νὰ γίνῃ μία τελματώδης σούπα καὶ παίρνει τὴν αἰκίνητη μορφή τῆς, πού τόσο λίγο ἀκόμη ξέρουμε, γιὰ νὰ συνεχίσῃ στοὺς νόμους τῆς Παγκόσμιας Ἐλξης. Πάντα ἡ «μοντέρνα» τέχνη, σὰν μεταφυσικὴ πού εἶναι, κάνει λάθος: τὰ ἔργα τῆς δὲν θὰ ἀντέξουν μεταγενέστερες ἀνακαλύψεις θὰ τὰ σαρώσουν, ἐνῶ θὰ μένουν συμπαντικὰ ὁρόσημα τὰ κλασσικὰ δημιουργήματα.

Μὰ καὶ δέβαια ἡ κλασσικὴ τέχνη ἄφησε τεράστιο κενό. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὰ νταμάρια χάσκουν: φυσικοὶ νόμοι. Ἐμφανίζει τὶς μεγάλες ἀξίες. Συνακόλουθα δὲν ὑπάρχει πάντα λύση στὰ φυσικὰ ἀδιέξοδα. Ἴσως αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴ μιᾶς μετεξέλιξης, ὅχι ὅμως αὐτὴ πού πλανηθέντες φανταζόμαστε. Ἡ μετεξέλιξη δὲν ἀκολουθεῖ... καλλιτεχνικοὺς νόμους τῆς γκαλερί, ἀλλὰ φέρει μέσα τῆς ἄλματα τῆς φύσης κοσμογονικὰ καὶ ἀσύλληπτα, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴ μυωπία πού μᾶς δέρνει, τὶς «τάσεις» καὶ «ἀναζητήσεις». Πρῶτη καὶ περισσότερη ἀπ' ὅλους ἡ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Τέχνη μὲ τὶς μορφές τῆς, ἐμπλεκόμενη στὴ διαδικασία τῆς Φύσης, ἀπέτέλεσε συμπαντικὸ τῆς ἐργαλεῖο στὴν πάρα πέρα ἐκφράση τοῦ ὄντος ἀνθρώπου, ἔτσι πού τὰ καλλιτεχνήματά τῆς ἀποτελοῦν συμπαντικὰ ὁρόσημα, γιὰ ντροπὴ ἐκείνων πού τὰ ἔσπασαν καὶ τὰ σπάζουν ἀμετανόητοι (δογματισμός). Ἐτοί οἱ μοναδικοὶ ἐξουσιοδοτημένοι ἀπὸ τὴ Φύση λόγῳ τοῦ ἔργου τους γίγαντες συσκοτίζονται προπαγανδιστικὰ ἀπὸ νάνους τῆς μεταφυσικῆς, ἐκπροσώπους ἐνὸς φτιαχτοῦ κόσμου προφητῶν καὶ μάγων, ἐκπροσώπους ἐνὸς αὐθαιρέτου ὑπερέραν. Ἡ περιορέουσα παντοειδὴς φτήνεια. Αὐτὴ εἶναι ἡ τρέχουσα ἱστορία τοῦ πλανήτη σήμερα. Μεταπράτες καὶ ταχυδακτυλουργοί, ψευδόμενοι καὶ συνωμοτοῦντες. Ὅμως στοῦ δάθος τῆς συνείδησης τοῦ σκεπτόμενου ἀνθρώπου κάπου, ἔστω καὶ δειλά, ὁ λύχνος τῆς ἱστορίας ξε-φυτλί-ζεται, γιὰ νὰ φέξῃ περισσότερη...

Τὴν ἱστορία πολλοὶ ἐξέτρεψαν, τὸν ροῦν τῆς οὐδεῖς.

Παντελῆς Γλάρος

Ἀπρογραμμάτιστα «πειράματα» δείχνουν τὴν ὕπαρξη τοῦ «πληροφοριακοῦ αἰθέρος»

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΣΥΜΠΤΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ «ΔΑΥΛΟΥ» ΚΑΙ ΤΟΥ «NEW SCIENTIST»...

Σὲ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ» (Ἀπρίλιος 1999) δημοσιεύθηκε ἄρθρο τοῦ γρά-
φοντος τὸ παρὸν μὲ τὸν τίτλο: «“Πληροφορία” μιὰ παράξενη ἔννοια μὲ πολλὰ “πρό-
σωπα” στὶς ἐπιστῆμες». Ὁ δὲ ἐκδότης ὑπέβαλε ἐν τίτλῳ τὸ ἐρώτημα: «Εἶναι (ἡ πληροφο-
ρορία) ἡ γενεσιουργὸς αἰτία τῶν φυσικῶν νόμων;». Στὸ κείμενο, ποὺ ἦταν συνέχεια προη-
γουμένου σχετικοῦ ἁρθρου στὸ τεῦχος Ἰανουαρίου 1999 τοῦ «Δαυλοῦ» (βλ. I), ἐσχολιάζετο κυ-
ρίως ἓνα ἐπιστημονικὸ ἄρθρο ἐπὶ τῆς «πληροφορίας καὶ φυσικῆς», ποὺ παρουσίασε τὸ ἀγγλικὸ
περιοδικό «New Scientist» στὴν ἐκδόσή του τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου 1999 (βλ. IA). Μεταξὺ ἄλλων
σχολίων εἶχαμε ἀναφέρει, ὅτι ἡ λέξη «αἰθέρας», ποὺ μεταχειρίζεται ὁ γράφων στὸν ὄρο «πλη-
ροφοριακὸς αἰθέρας», ἐπανεμφανίζεται τελευταίως. Στὸ σημερινό μας ἄρθρο θὰ ἐπισημά-
νουμε μία πολὺ σημαντικὴ φράση τοῦ διασήμου ἀστροφυσικοῦ καὶ δημιουργοῦ τῆς παρα-
στατικώτατης ἔκφρασης «*It from the bit*» («Ὅλα – τὰ πράγματα – ἀπὸ τὴν πληροφορικὴ μο-
νάδα: Bit») τοῦ J.A. Wheeler, ὁ ὁποῖος γράφει σὲ βιβλίο του τοῦ 1996 (1994: βλ. III) ἀμέσως μετὰ
τὴν ἄνω φράση: «...*Αὐριο θὰ ἔχουμε μάθει νὰ ἐννοοῦμε καὶ νὰ ἐκφράζουμε ὁλόκληρη τὴν φυ-
σικὴ μὲ τὴν γλῶσσα τῆς πληροφορίας*».

Εἶναι φανερό ὅμως, ὅτι στὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες ἐκτὸς ἀπὸ τὴν θεωρητικὴ φυσικὴ, ποὺ θὰ
ἐκφράζεται πλέον μὲ τὴν γλῶσσα τῆς πληροφορίας, ὑπάρχει καὶ τὸ σοδαρώτατο σκέλος τῆς
«πειραματικῆς φυσικῆς». Καὶ ναὶ μὲν ἡ θεωρία κάπως εὐκόλα συνδυάζεται μὲ τὴν ἔννοια τῆς
πληροφορίας· πὼς ὅμως θὰ συνδυασθῇ ἡ ἀφηρημένη καὶ ἄυλη ἔννοια τῆς πληροφορίας μὲ τὴν
πειραματικὴ φυσικὴ καὶ τὰ πειράματα; Εἶναι ἐπίσης φανερό, ὅτι ὁ συνδυασμὸς δυνάμεων κε-
νοῦ, αἰθέρος καὶ πληροφορίας καὶ ἡ θεωρητικὴ διασύνδεσή τους, ποὺ μέχρι στιγμῆς ἀναφέ-
ρει ὁ γράφων τὸ παρὸν, θὰ χρειασθῇ καὶ περαιτέρω πειραματικὲς καὶ ἐμπειρικὲς ἐπιβεβαιώ-
σεις καὶ ἀποδείξεις, ποὺ θὰ πρέπει νὰ προέρχωνται καὶ νὰ ἀνήκουν πλέον στὸν τομέα τῆς
«πληροφορικῆς πειραματικῆς φυσικῆς». Δηλαδή θὰ χρειασθοῦν πραγματικὰ «πληροφο-
ριακὰ πειράματα καὶ παρατηρήσεις».

Πειράματα μὲ «ἄλλη μορφή πληροφορίας»

Κατὰ τὸν καθηγητὴ D.M. Mackay (βλ. IV, 1969) ἡ πληροφορία εἶναι κάτι «*ποὺ μεταβάλλει
καὶ ρυθμίζει τὶς παραστάσεις*», κυρίως τὶς διανοητικὲς ἀπεικονίσεις. Ἐπομένως ἡ πληροφο-
ρία συλλαμβάνεται, συλλέγεται, μεταβάλλεται, προσαρμόζεται ἢ ἀναπροσαρμόζεται πάλι ἀπὸ
μία ἄλλη πληροφορία. Τὸ «πείραμά» μας λοιπὸν, ποὺ θὰ πρέπει νὰ συλλάβῃ, ἐντοπίσῃ καὶ
ἐρμηνεύσῃ βασικὰ πληροφοριακὰ στοιχεῖα καὶ δεδομένα, θὰ πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ ὡς μέ-
σο ἐντοπισμοῦ ὅχι τὰ συνήθη μηχανήματα καὶ τεχνικὰ μέσα ἐπιστημονικῆς ἔρευνας, ἀλλὰ κά-
ποια ἄλλη μορφή πληροφορίας. Ὡς ἐκ τούτου ὁ γράφων ὀνομάζει τέτοιες παρατηρήσεις «πλη-
ροφοριακὲς ἐρευνητικὲς παρατηρήσεις καὶ πειράματα χωρὶς τεχνικὰ καὶ μηχανικὰ μέσα, μὲ
a posteriori συντονισμό». Νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ πληροφοριακὸ πείραμα καὶ ἡ παρατήρηση κατ’
ἀρχὴν παράγουν πάλι πληροφορία, ποὺ εἶναι ὅμως, τουλάχιστον θεωρητικῶς, μετατρέψιμη
σὲ μᾶζα/ἐνέργεια. Ἡ ἔμμεση μετατροπὴ «πληροφορίας» (δηλ. κάποιας θεωρίας, προτύπου, ιδέ-
ας, χημικοῦ ἢ μαθηματικοῦ τύπου κ.λπ.) σὲ ἐνέργεια ἢ σὲ ὀτιδήποτε ἄλλο εἶναι ὁ συνήθης
τρόπος καὶ ἡ μόνη δυνατὴ μέθοδος, μὲ τὶς ὑπάρχουσες καὶ γνωστὲς σήμερα ἀνθρώπινες ἱκα-

νότητες. Ἡ Φύσις - Λόγος ἔχει τὴν ὑπερβατικὴ δυνατότητα νὰ μετατρέπῃ ἄμεσα τὴν λογικὴ τῆς καὶ τὴν πληροφορία τῆς σὲ «φυσικὴ πραγματικότητα».

Τὰ πληροφοριακὰ πειράματα, ποὺ πιθανῶς θὰ ἐντοπίσουν τὰ δεδομένα τοῦ πληροφοριακοῦ αἰθέρος, θὰ πρέπει νὰ εἶναι τελείως ἀπρογραμμάτιστα, διότι μόνον ἔτσι εἶναι δυνατόν νὰ ἐλεγχθῇ ἡ πληροφορία, ποὺ ἐμπεριέχεται σὲ φυσικὰ γεγονότα καὶ καταστάσεις ἢ σὲ γεγονότα στὸν γενικώτερο χώρο ἀνθρωπίνων δραστηριοτήτων καὶ κυρίως νὰ ἀποκαλυφθῇ ἡ κατὰ περίπτωσιν ἐμμέσως ὑποκινούσα ἀλλὰ ὑπολανθάνουσα λογικὴ τῆς Φύσεως - Λόγου. Κάθε ἐκ τῶν προτέρων προγραμματισμὸς οἰοῦντο γεγονότος ἀλλὰ καὶ πειράματος ἢ ἐπιστημονικῆς παρατηρήσεως ἀναγκαστικὰ ἐμπεριέχει καὶ ἀκολουθεῖ κυρίως τὴν λογικὴ τοῦ ἐμπνευστῆ καὶ προγραμματιστῆ του, ὡς καὶ τὴν λογικὴ τοῦ φυσικομαθηματικοῦ θεωρητικοῦ προτύπου, ποὺ γιὰ τὴν περίπτωση φυσικῶν συμβάντων καὶ φαινομένων δὲν εἶναι ἀπαραίτητο πάντα νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὴν λογικὴ τῆς Φύσεως (βλ. II). Ἐπομένως τὰ πληροφοριακὰ πειράματα καὶ παρατηρήσεις πρέπει νὰ εἶναι *a priori* ἀπρογραμμάτιστα καὶ ὑπόκεινται σὲ ἐκ τῶν ὑστέρων συντονιστικὴ ἐρμηνεία. Σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ συνήθη πειράματα, ποὺ καὶ ὁ προγραμματισμὸς καὶ ὁ συντονισμὸς προηγούνται.

Τὰ ἄνω θέματα χρειάζονται πολλὲς ἐπὶ πλέον ἐπεξηγήσεις καὶ ἐρμηνεῖς, ποὺ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δοθοῦν σὲ ἓνα σύντομο ἄρθρο. Πάντως πρέπει νὰ γίνῃ σαφῶς ἀντιληπτό, ὅτι ἡ περιγραφή καὶ τὰ στοιχεῖα, ποὺ παρουσιάζονται στὸ παρὸν κείμενο, κατὰ κανένα τρόπο δὲν ἀκυρώνουν ἢ ὑποβαθμίζουν ἢ ἀμφισβητοῦν τὰ συνήθη καὶ ἐξαίρετου συλλήψεως καὶ ἐκτελέσεως τεχνικὰ πειράματα ἢ τίς ἐγκυρες καὶ λαμπρὲς ἐπιστημονικὲς παρατηρήσεις, ποὺ εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖες γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ καὶ ἐρμηνεία φυσικῶν καταστάσεων καὶ γεγονότων καὶ τῶν συναφῶν νόμων τῆς φύσεως γιὰ ἀνθρώπινη χρησιμότητα, χρησιμοποίηση καὶ ἐφαρμογή. Τὰ προτεινόμενα πειράματα καὶ παρατηρήσεις ἀποτελοῦν φιλοσοφικὲς διαπιστώσεις καὶ στοιχεῖα τῆς Φύσεως - Λόγου ἢ νόμους καὶ ἀρχὲς τῆς φύσεως ὑπὸ τὸ πρῖσμα αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς Φύσεως - ὡς θεδαίως εἰκάζεται - δεδομένα ποὺ πρὸς τὸ παρὸν τουλάχιστον ἔχουν φιλοσοφικὴ κυρίως σημασία. Εἶναι ὅμως ἀναγκαῖο, ὅπως ὁ *homo-sapiens*, ποὺ ταχύτατα μεταβάλλεται σὲ *homo-informaticus*, ἀντιληφθῇ τὸ νέο φυσικὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖο εἰσέρχεται, ποὺ πιθανῶς νὰ εἶναι πολὺ πιὸ διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ περιβάλλον τῶν ἡλεκτρονικῶν καὶ ἄλλων ὑπερ-μηχανημάτων τῆς μοντέρνας πληροφορικῆς ἢ τὸ περιβάλλον τῶν ἐντυπωσιακῶν τεχνικῶν καὶ ἡλεκτρονικῶν μέσων καὶ τῶν ταινιῶν ἐπιστημονικῆς φαντασίας.

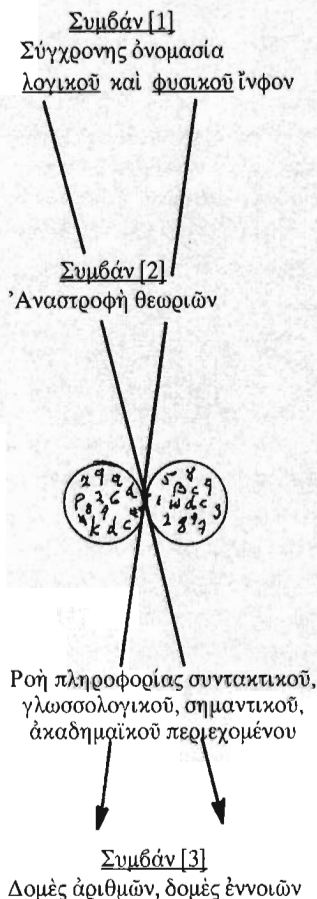
Μέσω τῶν μοντέρνων ἡλεκτρονικῶν ὑπερ-υπολογιστῶν καὶ τῶν ἰδίων βασικῶν θεωριῶν, ποὺ τοὺς δημιουργήσαν καὶ διέπουν τὴ λειτουργία τους, ἀρχίζουμε νὰ διαδλέπουμε μιὰ ἀπέραντη φιλοσοφία τῆς φύσεως, ποὺ τὰ μηχανικὰ μάτια τῶν μακρινῶν δορυφόρων καὶ τὰ μεταλλικὰ αἰσθητήρια τῶν ἱπταμένων ἐργαστηρίων μας ἢ οἱ ἄψυχοι ἐντοπιστὲς σωματιδίων τῶν γιγαντιαίων ὑπερ-επιταχυντῶν κ.λπ. δὲν εἶναι δυνατό νὰ ἀντιληφθοῦν οὔτε νὰ διαπιστώσουν. Ἡ ἐπιστημονικὴ συγκυρία καὶ οἱ ταχέως συγκλίνουσες θεωρίες καὶ ἀπόψεις σχετικὰ μὲ τὴν σύγχρονη ἀλλὰ καὶ ἀρχαία «παράξενη πληροφορία» μᾶς ἐπιτρέπει πλέον αὐτὸ τὸ κάπως ἀκροβατικὸ φιλοσοφικὸ, μεταφυσικὸ καὶ ἐμπειρικὸ ἄλμα. Εἶναι λογικὸ ἢ «παράξενη» πληροφορία νὰ ἔχῃ ἕξ ἴσου παράξενους καὶ ἀσυνήθεις τρόπους «πειραματικῆς» ἐντοπίσεως τῆς.

Δύο ἀπρογραμμάτιστα πληροφοριακὰ «πειράματα»

Θὰ ἔλθουμε τώρα στὸ κύριο ἀντικείμενό μας, ποὺ εἶναι ἡ παρουσίαση, μὲ μεγάλη συντομία καὶ περιληπτικῶς, δύο τέτοιων «ἀπρογραμμάτιστων πληροφοριακῶν παρατηρήσεων» ἢ «πειραμάτων», ποὺ διαγραμματικῶς παρουσιάζονται ἐντὸς πλαisiῶν ὡς διάγραμμα Α καὶ διάγραμμα Β. Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι πρόκειται περὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων ἢ πειραμάτων καὶ ὄχι γιὰ νοητικὰ πειράματα (*gedanken experiments*), παρ' ὅλο ποὺ τὸ περιεχόμενό τους εἶναι πνευματικὸ καὶ συμβαδίζουν στὸν εὐρύτερο χώρο τῆς ἀνθρώπινης διανοήσεως.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Α': ΙΝΦΟΝΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΞΕΡΟΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΙΘΕΡΟΝΙΩΝ

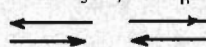
A1 Πρότυπο
πνευματικής πληροφ.

Παράλληλα
Συμβάντα
ΦΥΣΙΚΟΝ ΙΝΦΟΝ

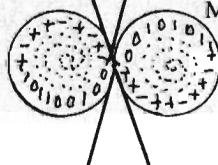
.. - + - + - + - + - ..

Αρχέτυπο Πρόγραμμα Συμβόλων
Μᾶζα 0, Μαθηματικό 0

Δημιουργία ξερονίου Mx
Φυσικό μηδέν xeron $Mx = \frac{m_e}{X}$
Μονάδες c.g.s.

Σύγχρονη ἀναστροφή και
κόμβος/vortex

$$X = \frac{e^2}{G \cdot m_e m_p}$$

$$Mx = \sim 4 \times 10^{-67} \text{ g}$$

$$Mx = \frac{e^2}{2GM_u}$$

κ.λπ. κ.λπ.

Πληροφορ. Μέτρα Xeron

$$2Mx = \frac{1}{\varphi^{216}} \text{ κ.λπ.}$$

Etherion Meth
Φυσικόν αἰθέριον
 $M_{eth} = \frac{h}{c} = 2.1 \times 10^{-37} \text{ g}$

Αριθμοσυνδ.
Φιλοσ. Έξιτώσεις
π.χ. $216 \times 2\varphi^2 \cong 360 \text{ xπ}$
 $\log [2\varphi^2] \cong \frac{\log X}{\log N}$
κ.λπ. κ.λπ.

Για συμβάντα [1] κ.λπ. βλ. κείμενο.
Μονάδες ὁ.ῶ.ῦ.

$$\cong : \text{Σύμβολον ἀριθμοσυνδέσμων } \varphi = \text{Χρυσός ἀριθμός } \frac{1 + \sqrt{5}}{2} = 1.618034$$

m_e = μᾶζα ἡλεκτρονίου, m_p = μᾶζα πρωτονίου, e = ἡλεκτρ. φορτίο M_u = μᾶζα universe
 c = ταχ. φωτός, h = σταθ. Planck, N = Ἀλφάδητο Avogadro, X = Λόγος X ἄνω, G = Στ. βαρύτ.
© 1999 P. Analytis

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Β' ΚΛΕΙΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΤΟΥ «ΛΟΓΟΥ»

* Άρθρα περι
Πληροφορίας και Φυσικής.
«New Scientist»
30 'Ιανουαρίου 1999

Πληροφορίες άρθρου «Δαυλού»
'Ιουνίου 1998
«Φιλοσοφία της Φύσεως και
οί άριθμοί»
Φύσις - Λόγος κ.λπ.

'Επιστολή
προς «New Scientist»,
27 Φεβρουαρίου 1999:
«Λόγος» κατά 'Ιωάννην

* Άρθρο «Δαυλού»
'Ιανουάριος 1999
«Τò κενόν και πληρες
Σύμπαν» – Περι αϊθέρος
πληροφοριακού.

'Επιστολή
προς «New Scientist»,
20 Μαρτίου 1999:
«Λόγος» κατά 'Ηράκλειτον
και αρχαίους Έλλ. φιλοσόφους

Σύνδεση ύλης - πνεύματος
μέσω πληροφορίας
ΦΥΣΙΣ - ΛΟΓΟΣ και Φιλοσοφία της Φύσεως
διάχυτος στην ΦΥΣΗ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΟ

Α Τò πρώτο, συνδυαζόμενο με αριθμητικές συμπτώσεις, δηλ. αριθμοσυνδέσμους (πού ό έλεγχός τους με ύπολογιστήρα τσέπης άποτελεί επίσης είδος έρεýνης ή πειράματος), θά μās ύποδείξη, ως βεβαίως εικάζεται, την γένεση τών «ίνφονς», δηλ. τών φυσικο-λογικών ιδανικών σωματιδίων μηδενικής μάζας του πληροφοριακού αϊθέρα ως και του «ξερονίου» ήτοι του ύπό του γράφοντος προταθέντος ελάχιστου πληροφοριακού σωματιδίου και «συνδέσμου πνεύματος και ύλης» με ελάχιστότατη μάζα κ.λπ. 'Η παρατήρηση/πείραμα, ένα σενάριο διαδοχικών γεγονότων στα διαγράμματα Α1 και Α2, λαμβάνει χώρα στην ευρύτερη περιοχή πληροφοριών τών ακαδημαϊκών έπιστημών και έχει άμεση σχέση με την «πληροφορία» αλλά και αυτήν ταύτην την θεωρία πληροφοριών, έπιστημονικώς και περιγραφικώς. Πρόκειται για σύντομη περιγραφή διαδοχικών εκδόσεων διβλίων δύο συγκεκριμένων έπιστημόνων, πού δημιουργούν ένα «πληροφοριακό σενάριο». 'Ο σκεπτικιστής άναγνώστης μπορεί νά θεωρήση την «παρατήρηση - πείραμα» σάν ένα άπλο και ύποθετικό παραλληλισμό πληροφοριακών γεγονότων, σάν μία άπλη συγκριτική μεταφορά γεγονότων άπό τόν βιοσφαιρικό χώρο άνθρωπίνης διανοήσεως και πληροφορίας στόν πολύν ευρύτερο αλλά και πρωτογενή και άρχέτυπο χώρο τής βασικής συμπαντικής πληροφορίας.

Β Τὸ δεύτερο «πληροφοριακὸ πείραμα», μεῖ τίτλο «*Κλείνοντας τὸν κύκλο τοῦ Λόγου*», θὰ μᾶς διαγράψῃ τὴ διαδρομὴ ἀπὸ τὴν σημερινὴ ἐπιστημονικῶς διερευνώμενη καὶ παραδεδεγμένη «πληροφορία» πρὸς τὴν ἀρχικὴ καὶ ἀρχέγονη πηγὴ τῆς, ποὺ εἶναι ἡ Φύσις - Λόγος, ἀκριβῶς ὡς τὸ διεπίστωσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες φιλόσοφοι, κυρίως βεβαίως ὁ Ἡράκλειτος. (Ἡ πλήρης τῶν ἄνω περιγραφή γίνεται σὲ ἄλλα ἔργα τοῦ ἀρθρογράφου: βλ. XV, XVI). Τὸ «πείραμα», ὡς θὰ ἀνεμένετο, διέρχεται καὶ ἀπὸ τὴν «Ἀποκάλυψη» τοῦ εὐαγγελιστῆ Ἰωάννη καὶ λαμβάνει χώρα στὸν γενικώτερο τομέα τῶν ἐπιστημονικῶν πληροφοριῶν καὶ τὸν ὡς γενικῆς μορφῆς ἐπιστημονικῶν καὶ ἱστορικῶν παρατηρήσεων.

Νὰ σημειωθῇ, ὅτι σὲ αὐτὴν τὴν παρουσίαση τῶν «πληροφοριακῶν πειραμάτων» ὁ γράφων εἶναι ἀπλῶς «a posteriori co-ordinator» (ἐκ τῶν ὑστέρων συντονιστῆς) γεγονότων καὶ ὄχι κριτικὸς ἀναλυτῆς ἢ ἐπιστημονικὸς κριτῆς σχετικὰ μετὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐκτίμηση ἢ τὴν βαθύτερη θεώρηση καὶ ἀνάλυση τοῦ περιεχομένου τῶν συγγραμμάτων ἢ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων, ποὺ θὰ ἀναφερθοῦν.

Σχετικὰ μετὰ τὴν πρώτη πληροφοριακὴ παρατήρηση καὶ τὸ διάγραμμα Α, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη: Ἀριστερὰ εἶναι τὸ διάγραμμα Α1, ποὺ παρουσιάζει τὰ «συμβάντα» στὸ ὡς τῆς ἀκαδημαϊκῆς πληροφορίας, ὅπως θὰ περιγραφοῦν. Στὸ διάγραμμα Α2, δεξιὰ, παρουσιάζεται τὸ σενάριο παραλλήλων πληροφοριακῶν συμβάντων στὸ ὡς τοῦ ὑποστρώματος τῆς συμπαντικῆς πληροφορίας ἢ τοῦ πληροφοριακοῦ αἰθέρος, «συμβάντων» ποὺ βαθμιαίως καὶ συγχρονικῶς δημιουργοῦν τὰ πληροφοριακὰ σωματίδια.

Α. Βασικὸ Πληροφοριακὸ Συμβάν [1]. Στὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου 1999 τοῦ «Δαυλοῦ», σελ. 12865-67, σὲ παράγραφο ἄρθρου τοῦ γράφοντος μετὰ τίτλο «*“Ἦνφον” ἓνα πιθανὸ σωματίδιο τοῦ αἰθέρα*», ἀναφέραμε τὴν χρονικὴ συγκυρία παρουσιάσεως ἐνὸς σωματιδίου «λογικῆς πληροφορίας» ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ καὶ συγγραφέως Keith Devlin καὶ ἐπίσης ἐνὸς σωματιδίου ἀπολύτου «φυσικῆς πληροφορίας» ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ καὶ συγγραφέως Tom Stonier σὲ σχεδὸν σύγχρονα ἐπιστημονικὰ συγγράμματά τους (βλ. V, VI) τὰ ἔτη 1989 καὶ 1990. Ἐπίσης, τελείως συμπτωματικῶς, καὶ οἱ δύο συγγραφεῖς μεταχειρίσθηκαν τὸν εὐρηματικὸν ὄρον «Ἦνφον» γιὰ τὰ προτεινόμενα σωματίδια βασικῆς πληροφορίας, λογικῆς καὶ φυσικῆς (ἀλλὰ μετὰ οὐδεμίαν ἀναφορὰ σὲ αἰθέρα κ.λπ.).

Πληροφοριακὸ Συμβάν [2]. Ἐν συνεχείᾳ ὁ μὲν Tom Stonier ἐξέδωσε νέον λαμπρὸ βιβλίον (βλ. VIII: «*Πέραν ἀπὸ τὴν πληροφορία. – Ἡ φυσικὴ ἱστορία τῆς διανοήσεως*») τὸ ἔτος 1992 καὶ ὁ K. Devlin ἄλλο βιβλίον («*Μαθηματικά. Ἡ ἐπιστήμη τῶν προτύπων*»: βλ. IX) τὸ 1994, ὅπου σχεδὸν ἐγκατέλειψε τὴν «λογικὴ» ἄποψη καὶ ἀνάλυση τῆς πληροφορίας καὶ εἰσῆλθε στὸν μαθηματικὸν τομέα «προτύπων μετὰ σύμβολα» κ.λπ., προσεγγίζοντας τὴν τυπικὴ θεωρίαν προτύπων (τῶν *patterns*, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴν βάση τῶν «μέτρων» πληροφορίας τοῦ γράφοντος κ.λπ.: ἀκόμη καὶ ἡ «ταχύτης φωτός» μπορεῖ νὰ ἐκφρασθῇ μετὰ *patterns*). Ἀναφέρει περὶ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου του καὶ τὴν ἀτομικὴ θεωρίαν τοῦ Lord Kelvin (1867), ποὺ ἰσχυρίζετο ὅτι «*τὰ ἅτομα εἶναι κόμβοι τοῦ αἰθέρος*». Ἐτοὶ κάνει μία πληροφοριακὴ ἀναστροφή, εἰσερχόμενος στὸν τομέα τοῦ «φυσικοῦ Ἦνφον» μετὰ κάποια αἰθερικὴ ἀπόχρωση. Ὁ δὲ Tom Stonier, ποὺ ξεκίνησε μετὰ τὸ «φυσικὸ Ἦνφον», στὸ δεύτερον βιβλίον του κάνει ἐπίσης ἀναστροφή καὶ εἰσερχεται στὸν τομέα τῆς διανοήσεως, δηλ. τοῦ «λογικοῦ Ἦνφον». Ὁ κόμβος αὐτὸς παρουσιάζεται στὸ σχέδιον Α1 μετὰ περιεχόμενο «γραμμάτων», ἢτοι διανοητικῶν συμβόλων, καὶ στὸ Α2 μετὰ περιεχόμενο *bits* κ.λπ. Κατὰ τὸν γράφοντα τὸ παρὸν, τὰ βασικὰ αὐτὰ σύμβολα δημιουργοῦν τὴν ἔννοιαν τοῦ *ξερονίου* (*xeroni*), ποὺ συνδυάζει πλέον ἐλαχιστοτάτη μᾶζα, πληροφορία καὶ πνεῦμα.

Πληροφοριακὸ Συμβάν [3]. Εἶδαμε τὴν ἄμεση μετάβασιν τοῦ K. Devlin ἀπὸ τὴν λογικὴ ἀφηρημένην πληροφορίαν τοῦ πρώτου συγγράμματός του εἰς τὴν μαθηματικὴν διερεύνησιν προτύπων (*patterns*) στὸ ἐπόμενο, ἐνῶ ἓνα μεθεπόμενο βιβλίον τοῦ ἰδίου συγγραφέως παρουσιάζε-

ται με τίτλο: «*Η ζωή μέσω των αριθμών*» (βλ. XI) τὸ 1998, πού ἀναφέρεται σὲ αὐτοὺς τούτους τοὺς ἀριθμοὺς (οἱ ὅποιοι καὶ δημιουργοῦν τὸ ὑπόστρωμα βιοπληροφοριακοῦ αἰθέρα, σύμφωνα με τὸ παρὸν κείμενο). Φυσικὰ τὸ βιβλίο δὲν ἀναφέρεται στὰ θέματα πληροφοριακοῦ αἰθέρα καὶ τῶν στοιχειωδῶν σωματιδίων του, πού μᾶς ἀπασχολοῦν ἐδῶ, ἀλλὰ στοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κοινωνικά τους σύνολα. Ὁ δὲ Tom Stonier τὸ 1997 ἐξέδωσε τὸ τρίτο βιβλίο τῆς τριλογίας του με τίτλο «*Πληροφορία καὶ Ἑννοίες / Σημασίες*» (βλ. X), πού διερευνᾷ τὴν πληροφορία στὶς ὑπαρξικές της ἑννοίες. Ἡ ἀντίστοιχη ὑποθετική διαδρομὴ ἀπὸ τὸ ξερόνιο στὸ αἰθερόνιο κ.λπ. παρουσιάζεται στὸ διάγραμμα A2.

Εἶναι φανερό, ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἀποτελοῦν κάπως αὐθαίρετη καὶ ἀσφαλῶς ἀπροσδόκητη ἐρμηνεία ἀκαδημαϊκῶν κειμένων καὶ γεγονότων ὑπὸ τοῦ γράφοντος τὸ παρὸν. Ἀλλὰ τὸ γεγονός τῆς σύγχρονης καὶ ἀπρογραμματίστης παρουσιάσεως καὶ ἐξελίξεως τῶν θεμάτων τῶν διαδοχικῶν βιβλίων τῶν δύο διακεκριμένων συγγραφέων καὶ τῶν ἑννοιῶν πού διερευνοῦν καὶ ἀναμεταδίδουν, ἀποτελεῖ μία σαφὴ καὶ κατανοητὴ «ἀπόδειξη», τοῦ πῶς δημιουργεῖται καὶ ἐξελίσσεται ἡ ἀκαδημαϊκὴ πληροφορία στὸν μεγάλο πνευματικὸ χῶρο τῆς βιοσφαίρας μας. Ἡ σωφροσύνη καὶ οἰκονομία τῆς φύσεως θὰ ἀπαιτοῦσε, ὅπως καὶ στὸ πρωταρχικὸ συμπαντικὸ ὑπόστρωμα τοῦ πληροφοριακοῦ αἰθέρα ἀκολουθοῦνται παρόμοιες πρωτογενεῖς καὶ στοιχειώδεις θεθαίως διεργασίες βασικῆς πληροφορίας – φυσικὰ ὡς πρὸς τὴν βασικὴ ἐξελικτικὴ καὶ λειτουργικὴ διαδικασία καὶ ὄχι ὡς πρὸς τὸ «πληροφοριακὸ καὶ διανοητικὸ περιεχόμενό» τους – καὶ θεθαίως σὲ πολὺ διαφορετικὸ καὶ ἄγνωστο κατ' ἀρχὴν περιβάλλον καὶ σὲ πολὺ διαφορετικὲς κλίμακες.

Στὸ διάγραμμα A2 ἀναφέρονται ἀριθμητικὰ στοιχεῖα καὶ ἄλλες παρατηρήσεις. Ὑπάρχει μεγάλος ἀριθμὸς τύπων καὶ ἀριθμοσυνδέσμων σχετικῶς με τὰ ξερόνια, αἰθερόνια, τὶς φιλοσοφικὲς ἐξισώσεις κ.λπ., ἀλλὰ στὸ διάγραμμα παρουσιάζονται μόνον ἤδη δημοσιευθέντα σὲ προηγούμενα τεύχη τοῦ «*Δαυλοῦ*» δεδομένα. Γιὰ τὰ στοιχεῖα καὶ τοὺς τύπους τοῦ διαγράμματος ὑπάρχει πλήρες μαθηματικὸ καὶ ἀριθμητικὸ ὑπόβαθρο, κυρίως γιὰ τὰ «πληροφοριακά μέτρα», τὰ ὅποια δὲν ἀναφέρονται στὸ παρὸν κείμενο. Πρέπει πάντως νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα συμβατικῆς μορφῆς «πειράματα» με ὄργανα κ.λπ., πού ἀποδεικνύουν τὴν ὑπάρξη τοῦ πληροφοριακοῦ αἰθέρα, ὅπως καὶ ἄλλες μὴ συμβατικὲς παρατηρήσεις. Ἡ καθαρῶς μαθηματικὴ μορφή τῆς γενικῆς φυσικῆς πληροφορίας τοῦ Roy Frieden (βλ. VII) μετὰ τὴν πληροφορία τοῦ R.A. Fisher ἀποτελεῖ μίαν ἐξαιρετικὴ θεωρητικὴ γενίκευση τοῦ θέματος γιὰ ἀνώτερες ἱεραρχικὲς δομὲς φυσικῶν φαινομένων, καθὼς καὶ ἓνα λαμπρὸ «σημερινό» ἐπίτευγμα τοῦ «*αὐρίου*» τῆς θεωρητικῆς φυσικῆς, σύμφωνα με τὴν πρόρρηση τοῦ J.A. Wheeler. Ἐξακολουθεῖ ὅμως νὰ ἐκφράζεται με δάση τὰ γνωστὰ καὶ παραδεδομένα ἀκαδημαϊκὰ φυσικομαθηματικὰ πρότυπα καὶ μαθηματικοὺς τύπους, δηλαδὴ σύμφωνα με τοὺς ἀνθρώπινους λογικοὺς κανόνες καὶ ὄχι σύμφωνα με τὴ λογικὴ καὶ τὶς γενικώτερες ἀρχὲς τῆς φύσεως, ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἰδίας τῆς φύσεως. Ὡς γνωστόν, τὰ πραγματικὰ φυσικὰ φαινόμενα ἐκφράζονται με ἐξαιρετικὴ συλλήψεως ἀλλὰ σύνθετες καὶ κατὰ κανόνα μὴ γραμμικὲς διαφορικὲς ἐξισώσεις, πού σήμερὰ ἐπιλύονται διὰ τῶν συγχρόνων «ἀριθμητικῶν» μεθόδων ὑπολογισμοῦ καὶ ἐπιλύσεως. Ἐπομένως ἡ σὴ φῶν Φύσις - Λόγος εἶναι λογικὸ νὰ βασίσῃ τὶς θεμελιώδεις σχέσεις τῶν φαινομένων τῆς σὲ ἀπλὲς ἀλλὰ εἰδικὲς ἀριθμητικὲς σχέσεις, σὲ εἰδικούς ἀριθμούς καὶ βασικὲς σχέσεις ἀριθμητικῆς, ἰδίως ὅταν οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἔχουν ἄμεση σχέση με τὴν «πληροφορία». Ἡ Φιλοσοφία τῆς Φύσεως ἐκκινᾷ ἀπὸ ἐκεῖ, πού ἡ ἀνθρώπινη σοφία καταλήγει.

Β. Κλείνοντας τὸν κύκλο τοῦ Λόγου, – μέσω πληροφοριῶν καὶ στοιχείων τοῦ περιοδικοῦ «*New Scientist*» τοῦ Λονδίνου τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου, πού ἀναφέραμε στὸ τεύχος τοῦ Ἀπριλίου τοῦ «*Δαυλοῦ*» (σελ. 13103-13107). Ὑπενθυμίζουμε, ὅτι πρόκειται γιὰ σχολιασμὸ τοῦ βιβλίου «*Φυσικὴ ἀπὸ τὴν πληροφορία τοῦ Fisher*» τοῦ Roy Frieden, καὶ τὸ γενικώτερο θέμα τῆς

έφαρμογής της θεωρίας πληροφοριών στην σύγχρονη φυσική, όπως σχολιάστηκε από τον Robert Matthews στο άρθρο του περιοδικού «I [Information] is the Law» και στο άρθρο των έκδοτών «*Bit before the It?*», που συνέγραψε ο Paul Davies (βλ. I, IA). Στην έκδοση του ίδιου περιοδικού «New Scientist» της 27ης Φεβρουαρίου 1999, στην ειδική σελίδα δημοσιεύσεως επιστολών αναγνωστών («Letters»), οι εκδότες του περιοδικού επέλεξαν, ασφαλώς μεταξύ των πολλών άλλων επιστολών, σχετικών με το θέμα του προηγούμενου άρθρου των για την «πληροφορία», επιστολήν αναγνώστη, που δημοσίευσαν με τίτλο: «Saint's Theory» («Θεωρία 'Αγίου»: βλ. XII). Η αναγνώστρια διαφωνούσα, ότι η πρώτη πρόταση για την πληροφορία ως το γενεσιουργό αίτιο φυσικών φαινομένων προήλθε από τον μεγάλο 'Αμερικανό φυσικό John A. Wheeler ή από τον φιλόσοφο Berkeley, καταλήγει αναφέροντας τους γνωστούς εισαγωγικούς στίχους «'Εν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» κ.λπ. της «'Αποκαλύψεως» του 'Ιωάννη, «που έχει γραφῆ πρὸ 1900 ἐτῶν», ως λέγει ή ίδια. 'Αλλά ἐν συνεχείᾳ, στην έκδοση του ίδιου περιοδικού της 20ῆς Μαρτίου 1999, για τὸ ἴδιο θέμα οἱ εκδότες επέλεξαν και δημοσίευσαν επιστολή άλλου αναγνώστη με τὸν τίτλο: «It's all Greek...» («'Ολα εἶναι ἑλληνικά...»: βλ. XIII). Η επιστολή του αναγνώστη, προερχόμενη από την Αυστραλία, παρατηρεῖ ὅτι: «... Ἡ ἑλληνική λέξη Λόγος (Logos) προχρονολογεῖται τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ 'Ιωάννου... Μπορεῖ νὰ ἀνιχνευθῇ καὶ ἀποδοθῇ στὸν Ἑλληνα φιλόσοφο Ἡράκλειτο». Συνεχίζει δὲ ὁ αναγνώστης με πολὺ συνοπτική ἀλλὰ ἐμπεριστατωμένη ἱστορική ἀνάλυση τῆς χρήσεως καὶ ἐρμηνειῶν τῆς λέξεως «Λόγος».

Ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνάλυση ἢ μᾶλλον ὁ συντονισμὸς τοῦ ἀπρογραμματίστου «πληροφοριακοῦ πειράματος», ὅπως φαίνεται στὸ διάγραμμα Β, ἐκκινᾷ ἀπὸ τὸ πρῶτο ἀρθρο τοῦ γραφόντος τὸ παρὸν, πού δημοσιεύτηκε στὸ «Δαυλὸ» τὸν 'Ιούνιο τοῦ 1998 με τίτλο: «*Ἡ Φιλοσοφία τῆς Φύσεως καὶ οἱ Ἀριθμοί. Ὁ μαθηματικὸς συσχετισμὸς "Πνεύματος" καὶ "Υλῆς"*». 'Απὸ τίς πρῶτες σελίδες δόθηκε μία σύντομη ἐπεξηγήση τῶν σημασιῶν τῆς λέξεως Λόγος, ἡ ἔννοια τῶν ὄρων Φύσις/Λόγος καὶ Φύσις/Δημιουργὸς καὶ ἐπισημάνθηκε ἡ πρωταρχική παρουσίαση καὶ χρήση τῆς λέξεως «Λόγος» ἀπὸ τὸν μεγάλο Ἑλληνα φιλόσοφο Ἡράκλειτο. Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέραμε τίς σύγχρονες ἐπιστημονικὲς ἀντιλήψεις περὶ πληροφορίας καὶ αἰθέρος, μία ἀνάλυση τῶν προτεινομένων «φιλοσοφικῶν ἐξισώσεων τῆς Φύσεως» κ.λπ.

Ἦτσι ἕνας τελείως ἀπρογραμματίστος πληροφοριακὸς κύκλος, πού ἀσχολεῖται με αὐτὸ τοῦτο τὸ θέμα τῆς πληροφορίας σάν μέσου δημιουργίας καὶ συσχετισμοῦ πνεύματος καὶ ὕλης, κλείνει μέσα ἀπὸ τίς σελίδες δύο περιοδικῶν ἐπιστημονικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ περιεχομένου, διαφορετικῆς ὁμῶς μορφῆς, διαφορετικῆς γλώσσας καὶ περιεχομένου καὶ διαφορετικοῦ τόπου καὶ κέντρου παραγωγῆς. Οἱ ἴδιες οἱ πληροφορίες, πού εἴτε ὡς ἀρθρα εἴτε ὡς σχόλια εἴτε ὡς ἐπιστολὲς ἐγράφησαν στὰ δύο περιοδικά, τὰ ὁποῖα τίς παρουσίασαν με τίς συνήθεις ἀκαδημαϊκὲς καὶ δημοσιογραφικὲς προθέσεις, χωρὶς κανένα σχετικὸ προγραμματισμὸ ἢ συνεννόηση συνδέθηκαν μεταξὺ τους κατὰ εὐρηματικὸ μὲν ἀλλὰ ἀσφαλῶς πραγματικὸ καὶ λογικὸ τρόπο. Ὡς δὲ ἀποδεικνύεται, οἱ ἐπὶ ἀπλοῦ χαρτιοῦ περιγραφικὲς πληροφορίες τους δημιουργοῦν πραγματικὲς συνθήκες ὑλοποιήσεως καὶ μετατροπῆς τοῦ «τεχνικοῦ ἐπικοινωνιακοῦ πνεύματος» τῶν ἐντύπων γραμμάτων, συμβόλων καὶ λέξεων σὲ μέσον ἐντοπίσεως καὶ συλλήψεως τοῦ πολὺ μεγαλυτέρου καὶ εὐρυτέρου «αὐλοῦ πνεύματος» τῆς συμπαντικῆς πληροφορίας καὶ τῆς πραγματικῆς καὶ ὑπαρξικῆς ἔννοιας τῆς Φύσεως/Λόγου.

Ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρουμε, ὅτι δύο εἶναι οἱ πλέον πρόσφατες καὶ σημαντικὲς ἐξελίξεις στὸν τομέα τῆς Θεωρητικῆς Φυσικῆς καὶ Κοσμολογίας. Ἀφ' ἑνὸς τὸ θέμα τοῦ «*quantum entanglement*» (κβαντική σύζευξη μεταξὺ ἀπομακρυσμένων στοιχειωδῶν γεγονότων), πού ἐπεξηγεῖ τὴν πολυσυζητημένη «ἐξ ἀποστάσεως δράση» καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ πρόσφατη ἐνοποίηση τῶν θεμελιωδῶν θεωριῶν καὶ νόμων τῆς φύσεως μέσω τῆς «πληροφορίας τοῦ Fisher» (ὅπως τὴν

παρουσιάζει ο Roy Frieden: βλ. ΙΑ, VII). Καί στις δύο περιπτώσεις αναφέρεται μία διάχυτη πληροφοριακή και λογική επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ των βασικών φυσικών φαινομένων, ακριβώς με την έννοια του «ξυνοῦ λόγου» τοῦ Ἡρακλείτου ἥτοι τῆς διάχυτης καὶ κοινῆς επικοινωνιακῆς λογικῆς τῆς Φύσεως/Λόγου, ποὺ συνυπάρχει, δημιουργεῖ καὶ ἐλέγχει τὶς δομὲς ἀένης κινήσεως, τὰ δημιουργήματα καὶ τὰ «ὕλικά» φαινόμενα τῆς Φύσεως/Δημιουργοῦ. Αὐτὴ ἡ διάχυτη λογικὴ συνιστᾷ τὴν βασικὴ «Φιλοσοφία τῆς Φύσεως» καὶ στὴν φυσικὴ τῆς ἐκδήλωσης, ἀποτελεῖ τὸ ὑπόστρωμα τοῦ «πληροφοριακοῦ αἰθέρα» μετὰ τὴν κατὰ Ἡράκλειτον «παλίντονον ἀρμονίην» τῶν βασικῶν του συμβόλων θέσεως καὶ ἀντιθέσεως.

Ὁ γράφων δὲν θὰ ἀποτολμῇ στὸ παρὸν «δοκιμαστικὸ στάδιο» νὰ διερευνήσῃ καὶ ἐκτιμήσῃ τὶς πιθανὲς φιλοσοφικὲς, τελεολογικὲς, μεταφυσικὲς, ἐπιστημονικὲς ἀλλὰ καὶ τὶς πολλὲς ἄλλες πραγματικὲς καὶ πολὺ εὐρύτερες πιθανῶς ἐπιπτώσεις τῶν προτεινομένων «πληροφορικῶν» παρατηρήσεων. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ ἐπαναλάβουμε, ὅτι ὑπάρχουν καὶ συμβατικά «αὐθεντικά» πειράματα, τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦνται κατὰ κανόνα γιὰ τελείως διαφορετικοὺς σκοποὺς, ποὺ μποροῦν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως νὰ ἀποδείξουν τὴν ὕπαρξη τῆς συμπαντικῆς πληροφορίας ἢ τοῦ προτεινομένου «πληροφοριακοῦ αἰθέρος».

© 1999 P.G. Analytis

Βιβλιογραφία

(Δὲν εἶναι κατὰ ἀλφαριθμητικὴ ἢ ἄλλη σειρὰ. Ὑπάρχει ἐκτενὴς βιβλιογραφία, ποὺ ἀναφέρεται στὰ κύρια ἔργα τοῦ ἀρθρογράφου).

I. – «Δαυλός», Ἰανουάριος 1999: «Τὸ κενὸν καὶ πλήρες Σύμπαν» ὑπὸ Π.Γ. Ἀναλυτῆ, σελ. 12861-12867.

ΙΑ. – «New Scientist», Ἰανουάριος 30 1999, ἀρ. 2171/99, ἀρθρο «I is the Law» ὑπὸ Robert Matthews, σελ. 24-28, ἔκδ. New Science Publ. London W1A 4BN (1999). Σχόλιο τοῦ βιβλίου τοῦ Roy Frieden «Physics from Fisher Information»: βλ. VII.

ΙΒ. – «Δαυλός», Ἀπρίλιος 1999, ἀρθρο: «“Πληροφορία” Μιὰ παράξενη ἔννοια μετὰ πολλὰ “πρόσωπα” στὶς ἐπιστῆμες» ὑπὸ Π. Ἀναλυτῆ, σελ. 13103-7 (1999).

ΙΙ. – «Δαυλός», Ἰούνιος 1998, ἀρθρο «Ἡ Φιλοσοφία τῆς Φύσεως καὶ οἱ Ἀριθμοί» ὑπὸ Π.Γ. Ἀναλυτῆ, σελ. 12331-12341 (1998).

ΙΙΙ. – Wheeler John A., «At Home in the Universe», ἔκδ. American Institute of Physics, Woodbury N.Y. 11797-2999, 1st ed. 1994 (1996).

ΙV. – MacKay Donald M., «Information, Mechanism and Meaning», ἔκδ. The M.I.T. Press Cambridge, Mass. USA, London (1969).

V. – Devlin Keith, «Logic and Information», ἔκδ. Cambridge University Press U.K. etc. (1991).

VI. – Stonier Tom, «Information and the Internal Structure of the Universe», ἔκδ. Cambridge University Press (1998, 1999).

VII. – Frieden Roy, «Physics from Fisher Information», ἔκδ. Cambridge University Press (1998, 1999)

VIII. – Stonier Tom, «Beyond Information The Natural History of Intelligence», ἔκδ. Springer - Verlag, London etc. (1992).

IX. – Devlin Keith, «Mathematics. The Science of Patterns», ἔκδ. «Scientific American» Library, Distr. W.H. Freeman and Co, New York N.Y., Oxford U.K. etc. (1994).

X. – Stonier Tom, «Information and Meaning», ἔκδ. Springer - Verlag, London etc. (1997).

XI. – Devlin Keith, «Life by the Numbers», ἔκδ. John Wiley and Sons, New York etc. (1998).

XII. – «New Scientist», No 2175, 27, February 1999, Letters to the Editor, παραγρ. «Saint's theory», p. 55, ἐπιστολὴ ἀναγνώστη, ἔκδ. New Science Publications, London W1A 4BN.

XIII. – «New Scientist», No 2178, 20 March 1999, Letters to the Editor, παραγρ. «It's all Greek», σελ. 52, ἐπιστολὴ ἀναγνώστου, ἔκδ. ὡς XII.

XIV. – Ἀναλυτῆς Π., «Fine Structure Constant and fragmentation of the electron, etc.», ἔκδ. P.G.A., Athens 1972 καὶ 1990.

XV. – Ἀναλυτῆς Π., «The Digital Philosophy and the Design Conditions of Nature», ἔκδ. P.G.A., Athens (1996).

XVI. – Analytis P., «Data of the Sun - Earth system as a basis for the “Anthropic Principles, The Sun-Earth Atom and the underlying numerical structure of the Archetypal Relations», publ. P.G.A., Athens (1995): καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ ἰδίου.

Παναγιώτης Ἀναλυτῆς

ιη. Εὐκλείδης

Τὸ σύμπαν κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀντίληψιν (αὐτο)δημιουργήθηκε ἐπὶ τῇ θάσει σχεδίου· εἶναι δὲ συμμετρικόν καὶ λογικόν, καὶ ὑπακούει σὲ μαθηματικούς νόμους: «Οὐδὲν χρῆμα (=πρᾶγμα) μάτην γίγνεται, ἀλλὰ πάντα ἐκ λόγου τε καὶ ὑπ' ἀνάγκης», μᾶς πληροφορεῖ ὁ Δημοκρίτης. Οἱ Ἕλληνες σοφοὶ καὶ φιλόσοφοι προσπάθησαν νὰ συλλάβουν καὶ νὰ κατανοήσουν τοὺς συμπαντικούς αὐτοὺς νόμους, πρᾶγμα πὸν τοὺς ὠδήγησε στὴ δημιουργία τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης. «Τὰ μαθηματικά ὡς ἐπιστήμη εὗρον τὸν ἀσφαλῆ δρόμον τοὺς εἰς τὸν ἀξιοθαύμαστον λαὸν τῶν Ἑλλήνων», παρατηρεῖ ὁ Ε. Κάντ καὶ ὁ Εὐ. Σταμάτης συμπληρώνει: «Ἡ γεωμετρία ὡς ἐπιστήμη πρὸς ἔρευναν τῶν ιδιοτήτων τοῦ χώρου ἀποτελεῖ ἀποκλειστικὸν δημιούργημα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος».

Ὁ Εὐκλείδης δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ὁ γεννήτωρ τῶν μαθηματικῶν, ἀφοῦ προϋπῆρξαν ὁ Εὐδήμος καὶ ὁ Θεαίτητος, ὁ Φιλόλαος καὶ ὁ Ἀρχύτας, ὁ Ἴπποκράτης ὁ Χίος καὶ ὁ Μεταποντίνος Ἴππασος, ὁ Ζήνων ὁ Ἐλεάτης καὶ ὁ Ἐπίχαρμος, ὁ Ἀναξίμανδρος καὶ πλείστοι ἄλλοι, τοὺς ὁποίους ἀγνοοῦμε. Οἱ πληροφορίες μας ἐξικινεῖται μέχρι τὸν Θαλῆ τὸν Μιλήσιο, στὸν ὁποῖο ἀποδίδονται ἐπτά τουλάχιστον θεωρήματα, ἀπ' αὐτὰ πὸν συνθέτουν τὰ «**Στοιχεῖα τοῦ Εὐκλείδου**», ὡς λέγονται, διότι αὐτὸς συνέλεξε καὶ ἑτακτοποίησε κατὰ τὸν πλέον συστηματικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν τρόπον ὅλες τὶς προτάσεις, πὸν εἶχαν διατυπώσει οἱ προγενέστεροί του, συμπληρώνοντας καὶ ἐδραιώνοντας τες μὲ ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα, ὥστε οὐδεὶς νὰ δύναται νὰ τὶς ἀμφισβητήσῃ.

Ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος γεννήσεως τοῦ Εὐκλείδου δὲν μᾶς εἶναι ἀκριβῶς γνωστοί. Ὑπῆρξε φοιτητὴς τῆς Ἀκαδημίας καὶ διηύθυνε τὸ Πανεπιστήμιο Ἀλεξανδρείας κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πτολεμαίου τοῦ πρώτου. «...αὐτὸς εἶναι νεώτερος μὲν τῶν (κατ' εὐθείαν) μαθητῶν τοῦ Πλάτωνος, πρεσβύτερος δὲ τοῦ Ἐρατοσθένους καὶ τοῦ Ἀρχιμήδους», μᾶς πληροφορεῖ ὁ Πρόκλος· καὶ συνεχίζει: «καὶ ὡς πρὸς τὶς ἀντιλήψεις καὶ τὴν φιλοσοφίαν του ἦτο πλατωνικός, γι' αὐτὸ καὶ ὡς σκοπὸν τῆς συγγραφῆς τῶν «**Στοιχείων**» ἔθεσε τὴν κατασκευὴν τῶν πλατωνικῶν λεγομένων σχημάτων. Πέραν αὐτῶν ὅμως συνέγραψε καὶ πολλὰ ἄλλα μαθηματικὰ ἔργα, πὸν εἶναι ἀξιοθαύματα ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβεια καὶ τὴν θεωρητικὴν θεμελιώσιν τους» («Ὑπόμνημα εἰς τὸ πρῶτον τῶν Εὐκλείδου στοιχείων»).

Τὰ «Στοιχεῖα», πὸν ἀπαρτίζονται ἀπὸ δεκατρία βιβλία (τὰ ἄλλα δύο δὲν ἀνήκουν στὸν Εὐκλείδη), χωρίζονται σὲ τρία μέρη: Τὸ πρῶτον περιλαμβάνει τὰ βιβλία 1-6 καὶ ἀναφέρεται στὰ ἐπίπεδα σχήματα· τὸ δεύτερον (βιβλία 7-10) ἐξετάζει τοὺς ἀριθμούς καὶ τὰ ἀσύμμετρα μεγέθη· καὶ τὸ τρίτον (βιβλία 11-13) τὰ στερεὰ σώματα. Ἐκαστον βιβλίον περιλαμβάνει ἕναν ἀριθμὸ προτάσεων, πὸν διακρίνονται εἰς θεωρήματα καὶ προβλήματα. Εἰς τὰ πρῶτα τίθεται κάποια πρότασις, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀλήθειάς της· τελειώνουν δὲ διὰ τῆς φράσεως «ὅπερ ἔδει δεῖξαι». Εἰς τὰ δεύτερα ἀνήκουν προτάσεις, πὸν ζητοῦν τὴν κατασκευὴν ὀρισμένου γεωμετρικοῦ σχήματος καὶ τελειώνουν μὲ τὴν φράσιν «ὅπερ ἔδει ποιῆσαι». Μεταξὺ τῶν προτάσεων ὑπάρχουν καὶ κάποιες μὲ τὸ ὄνομα **πορίσματα**. Πρόκειται περὶ προτάσεων, τῶν ὁποίων ἡ ἀλήθευσις δὲν ζητεῖται ἐξ ὑπαρχῆς, ἀλλὰ προκύπτει κατὰ τὴν ἀποδεικτικὴν ἢ κατασκευαστικὴν διαδικασίαν.

Οἱ ἀποδεικτικὲς μέθοδοι, πὸν χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ Εὐκλείδου, εἶναι: ἡ συνθετική, πὸν ἀποτελεῖ τὴν γενικὴ ἀποδεικτικὴν μέθοδο τῶν μαθηματικῶν καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ξεκινοῦμε ἀπὸ γνωστὰς προτάσεις, πὸν στηρίζονται σὲ ὁρισμούς καὶ ἀξιώματα, καὶ διὰ μᾶς σειρᾶς συλλογισμῶν καταλήγουμε στὴν ἀπόδειξιν τῆς προτάσεως ἢ ἀναλυτικὴ

(πὸν ἀποδίδεται στὸν Πλάτωνα, ἂν καὶ ἦτο γνωστὴ καὶ στὸν Ἱπποκράτη τὸν Χῖο), σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία, δεχόμενοι πρὸς στιγμὴν τὴν ἀλήθεια τῆς ζητουμένης προτάσεως *A*, συνάγουμε, ἂν εἶναι δυνατόν, τὴν ἀλήθεια μιᾶς ἄλλης προτάσεως *B* καὶ ἐξ αὐτῆς μιᾶς τρίτης *Γ*: ἂν ἡ ἀλήθεια τῆς *Γ* συμβαίνει νὰ εἶναι γνωστὴ ἐξ ἄλλων στοιχείων, τότε δεχόμαστε ὡς ἀληθὴ καὶ τὴν πρότασιν *A*: ἢ εἰς ἀδύνατον ἢ ἄτοπον ἀπαγωγὴ εἶναι ἡ τρίτη ἀποδεικτικὴ μέθοδος, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία δεχόμαστε, πρὸς στιγμὴν καὶ πάλιν, τὴν ἀλήθεια μιᾶς προτάσεως πὸν εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὴν ὑπὸ ἀπόδειξιν δι' ἄλλων ὅμως προτάσεων, γνωστῶν ὡς ἀληθῶν, ἀποδεικνύουμε ὅτι ἡ πρότασις πὸν δεχθήκαμε ὡς ἀληθὴ εἶναι ψευδής, πράγμα πὸν σημαίνει ὅτι ἡ πρὸς ἀπόδειξιν, ἀντίθετός της, εἶναι ἀληθής· κατὰ τὴν μέθοδον τέλος τῆς τελείας ἀπαγωγῆς, λαμβάνουμε πρότασιν γνωστὴ ὡς ἀληθὴ γιὰ δύο τουλάχιστον μαθηματικὰ ἀντικείμενα: ἂν τώρα κατὰ τὴ διαδικασία ἀποδειχθῇ ὡς ἀληθὴς καὶ γιὰ ἕνα τρίτο ἀντικείμενο, λέγομε τότε πὼς ἡ πρότασις αὕτη ἔχει γενικὴν ἰσχύν.

Ὁλοκληρὸν τὸ σύστημα τοῦ Εὐκλείδου βασίζεται ἐπὶ θεμελιωδῶν ἀρχῶν, πὸν διακρίνονται εἰς **ὁρισμούς** - «**ὄρους**», εἰς **αἰτήματα** καὶ εἰς **ἀξιώματα** - «**κοινὲς ἔννοιες**». Οἱ ὁρισμοὶ εἶναι μικρὲς - συνήθως ἀρνητικὲς - προτάσεις, διὰ τῶν ὁποίων καθορίζεται τὸ σηματολογικὸ περιεχόμενο τῶν γεωμετρικῶν ὄρων, ὅπως γιὰ παράδειγμα τοῦ σημείου, τοῦ εὐθύγραμμου τμήματος, τοῦ κύκλου κ.ο.κ. Τὰ αἰτήματα - πέντε τὸν ἀριθμὸν - ἐπέχουν ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀξιώματα τὴν ἴδια θέσιν, πὸν ἔχουν τὰ προβλήματα πρὸς τὰ θεωρήματα: ἰσχυρίζονται δὲ τὴν δυνατότητα μιᾶς κατασκευῆς, μὴ δυναμένης νὰ ἀναχθῇ σὲ κάποιες ἄλλες γνωστὲς ὡς δυνατὲς τοιαῦτες: τὰ δὲ ἀξιώματα ἐκφράζουν ιδιότητες, ἰσχύοντες γιὰ κάθε γεωμετρικὸν καὶ μὴ μέγεθος· ἰσχύουν δηλαδὴ παντοῦ καὶ πάντα.

Διὰ τὸ πέμπτον ἐκ τῶν αἰτημάτων, πὸν ἀναφέρεται εἰς τὴν τομὴν δύο παραλλήλων ὑπὸ τρίτης καὶ τίς σχηματιζόμενες γωνίες, ἡγέρθησαν παλαιόθεν πλείστες ἀμφισβητήσεις. Ὁ Πρόκλος στὰ σχόλια του λέγει, ὅτι «*χρὴ τοῦτο παντελῶς διαγράφειν τῶν αἰτημάτων*» καὶ συνεχίζει: «*Θεώρημα γάρ ἐστι, πολλὰς μὲν ἀπορίας ἐπιδεχόμενον, ἃς καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἐν τινὶ διδλίφ διαλύσαι προῦθετο, πολλῶν δὲ εἰς ἀπόδειξιν δεόμενον καὶ ὄρων καὶ θεωρημάτων*». Ἐπὶ τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ πατώντας οἱ μαθηματικοὶ τοῦ 19ου αἰῶνος Λεζάντο, Λομπατσέφσκι καὶ Ρίμαν, πὸν δὲν ἀνείχοντο τὴν ὑποδούλωσιν τοὺς εἰς τὴν Ἀριστοτελικὴν Λογικὴν καὶ τὴν Εὐκλείδειον Γεωμετρίαν, δημιούργησαν ἐναντίον τῆς πρώτης τὸ σύστημα τῆς ἐπαγωγικῆς ἢ διὰ ἀλγεβρικῶν συμβόλων ἐκφραζομένης λογικῆς, ἐναντίον τῆς δευτέρας δὲ τίς μὴ εὐκλείδειες γεωμετρίας ἢ μεταγεωμετρίας, οἱ ὁποῖες ὑπερβαίνουν δηθὲν τὴν ἀφελὴ γεωμετρικὴν ἀντίληψιν καὶ μᾶς ὁδηγοῦν εἰς τὴν μεταφυσικὴν κατανόησιν τοῦ χώρου. Οἱ γεωμετρίας αὐτὲς ὥστόσο προϋποθέτουν τὴν Εὐκλείδειον. Ἡ γενικὴ ἰδέα περὶ συντάξεως τῆς ἐπιστήμης ὡς ἐνιαίας ἐνότητος ἐπὶ τῇ βάσει ἀξιωμάτων, καὶ ἀρχῶν, καὶ καθωρισμένης μεθοδικῆς πορείας παραμένει, ὅπως τὴν σχεδίασαν ὁ Πλάτων καὶ ὁ Εὐκλείδης.

Ἡ ἀναζήτησις μὴ εὐκλείδειων γεωμετριῶν χαρακτηρίζεται ἀπὸ πολλοὺς ὡς σύμπτωμα τοῦ ἀνορθολογισμοῦ, ὁ ὁποῖος διακατέχει τοὺς συγχρόνους διανοουμένους. Οἱ ἐπιστήμες ὥστόσο δὲν προωθοῦνται μὲ πάθη καὶ ἐπιθυμίες ἀλλὰ μὲ σκέψιν καὶ φρόνησιν. Ἀπαιτοῦν ἀπὸ τοὺς λειτουργοὺς τοὺς νὰ ὑψώνωνται ὑπεράνω τῆς δεδομένης ἐποπτείας καὶ νὰ τηροῦν ἐπακριδῶς τοὺς ὑφισταμένους νόμους. «Ὁ ἀποδεικτικὸς τρόπος, πὸν ἐξέθεσε καὶ ἐστερέωσεν ὁ Εὐκλείδης, ἐξετάζων τὰς προτάσεις του, ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν ἢ καλύτερα προώθησιν τῆς Γενικῆς Λογικῆς, καὶ ἡ Λογικὴ εἶναι ἐπιδεκτικὴ ἀποδείξεων ὅσο καὶ ἡ γεωμετρία...» (Λάμπινις).

Σαράντος Πάν

Γεώργιος Καστριώτης-Σκεντέρμπεης: ‘Ο «Πύρρος» τοῦ νεώτερου Ἑλληνισμοῦ

Ἀρχὲς τοῦ 15ου αἰῶνος (1415-1419) κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς ἡ Ἰλλυρία. Ἡ περιοχὴ ἀποτελοῦσε στρατιωτικὸ στόχο τῶν σουλτάνων, διότι ἀποδυνάμωνε τὸ Βυζάντιο καὶ ἀνοίγε τὸ δρόμο τῆς ἐπέκτασης τῶν Ὀθωμανῶν πρὸς τὴν ἰταλικὴ χερσόνησο. [Τὸ σχέδιο αὐτὸ λειτούργησε ἀντίστροφα τὸν 19ο αἰῶνα, ὅταν οἱ κατακτητὲς τῶν Ἰονίων νήσων –ἰδίως οἱ Γάλλοι– θέλοντας νὰ ἐκμεταλλευτοῦν τὶς τριβὲς τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, σχεδίασαν– ἐπὶ ἐποχῆς Ἀλῆ Πασᾶ (1788-1822)– μέσῳ τῆς Ἀλβανίας καὶ Ἡπείρου νὰ καταλάβουν τὴν Κωνσταντινούπολη.] Ὁ Ἀλβανὸς φεουδάρχης Ἰωάννης Καστριώτης, ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἀλβανίας, ὕστερα ἀπὸ γενναίους ἀγῶνες κατὰ τῶν Τούρκων, ὑποχρεώθηκε νὰ στείλῃ ὁμήρους καὶ τὰ τέσσαρα ἀγόρια του· ὁ μικρότερος γιὸς του ἦταν ὁ Γεώργιος Καστριώτης, ὁ ἐπονομασθεὶς ἀργότερα Σκεντέρμπεης. Οἱ ὁμηροί, ὅταν δὲν δολοφονοῦνταν, ἐπέστρεφαν στὸν τόπο τους πρὸς ἀντικατάσταση τοῦ θανόντος πατέρα τους, ὅπως ἄλλωστε ὠρίζε ἡ συμφωνία τῆς ὁμηρίας. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁμηρίας τους ἐκπαιδεύονταν σὲ πολεμικὰς τέχνες καὶ ἐξιλαμίζονταν. Ὁ Σκεντέρμπεης δὲν εἶχε τὴν τύχη τῶν ἀδελφῶν του, πού δολοφονήθηκαν, κυρίως διότι γρήγορα θαυμάστηκε γιὰ τὰ ψυχικὰ καὶ σωματικὰ του προτερήματα, καθὼς καὶ γιὰ τὴ γενναιότητά του. Ἐτοί κέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ σουλτάνου Μουράτ Β' (1421-1451), ὁ ὁποῖος ἐξαιτίας τῶν ἱκανοτήτων του τὸν ὠνόμασε Σκεντέρμπεη (=Ἀφέντη Ἀλέξανδρος).

«Σκεντέρμπεης»:
Ἔργο τοῦ Νίκου Ἐγγονόπουλου (1907-1985).

Ὁ κύριος ἀντίπαλος τῆς τουρκικῆς ἐξάπλωσης

Μετὰ τὴν ἥττα τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ στὴ μάχη τῆς Ναϊσσου (Nis Σερβίας, 1443), στὴν ὁποία συνέβαλε καὶ ὁ Σκεντέρμπεης, ἐγκατέλειψε τὸν τουρκικὸ στρατὸ καὶ κατευθύνθηκε μὲ τετρακόσιους ἵππεῖς στὴν Ἀλβανία μὲ σκοπὸ τὴν κατάληψη τῆς Κρούας. Τὴν κατέλαβε μὲ δόλο χρησιμοποιώντας τὴν σουλτανικὴ σφραγίδα σ' ἓνα πλαστὸ ἐγγράφο, πού διέτασσε τὸν διοικητὴ τῆς Κρούας νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν στὸν Σκεντέρμπεη γιὰ τὴν καλύτερη ὁργάνωση τῆς ἀμυνᾶς τῆς μετὰ τὴν ἥττα τῶν Τούρκων. Ὁ λαός, πού δὲν εἶχε πάψει ν' ἀντιστέκεται, τὸν ὑποδέχθηκε ὡς σωτῆρα. Ὁ Σκε-

ντέρμπης κατάφερε ἐπὶ 25 χρόνια νὰ κάνῃ τὴν πόλιν τῆς Κρούας κέντρο τῆς θέλησής τῶν Ἀλβανῶν γιὰ ἀνεξαρτησία καὶ σύμβολο τοῦ ἀντιτουρκικοῦ ἀγῶνα. Οἱ ἱκανότητές του, ἡ φυσικὴ ὀχύρωση τῆς Ἀλβανίας-Ἡπείρου («ἐρυμνὴ χώρα») καὶ ἡ ροπὴ τῶν ὀρεσίδιων κατοίκων τῆς στὴν ἀνεξαρτησία τὸν βοήθησε, ποτὲ νὰ μὴν σκύψῃ τὸ κεφάλι.

Ὁ Σκεντέρμπεης κατάφερε νὰ ὀρθώσῃ τὸ ἀνάστημά του ἐναντὶ τῆς ὀθωμανικῆς ἐξάπλωσης, ποὺ γινόταν μὲ φρενήρη ρυθμό. Ἐνέπνεε αὐτοπεποίθηση στὸ στράτευμά του, ἀκόμα καὶ ὅταν ἡ ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ τοῦ ἐχθροῦ ἦταν ἐμφανής. Ταπείνωσε δύο σουλτάνους (Μουράτ Β', Μωάμεθ Β'), οἱ ὁποῖοι εἶχαν συνδυάσει τ' ὄνομά τους μὲ τὴν ἐξάπλωση τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Κατατρόπωσε 13 τουρκικὲς στρατιές καὶ ἔμεινε ἕως τὸ θάνατό του ἀήττητος μὲ ἐλάχιστο στράτο, ἐναντίον δυνάμεων ποὺ κυμαίνονταν μεταξὺ 60.000 καὶ 200.000. Τοῦ ἄξιζε ὁ τίτλος «Μέγας», καθὼς ἔκανε ἀνδραγαθήματα ποὺ ἐλάχιστοι ἦταν ἱκανοὶ νὰ πραγματοποιήσουν. Ἦταν γνώστης πολλῶν γλωσσῶν, γινώριζε τίς ἰδέες τοῦ Γ. Πλήθωνα Γεμιστοῦ καὶ τοῦ μαθητῆ του Βησσαρίωνος καὶ θαύμαζε τὸν Πύρρο. «Οἱ προπάτορες ἡμῶν ἦσαν Ἡπειρώται – γράφει στὸν πρίγκιπα τοῦ Τάραντα Ἰωάννη Ἀντωνίου, ὁ ὁποῖος εἶχε εἰρωνευτῇ τοὺς Ἀρβανίτες –, ἐκ τῶν ὁποίων ἐγένεθ' ἐκεῖνος ὁ Πύρρος».

Πολιτικὴ πράξη θεωρεῖται ἡ προσπάθειά του νὰ ἐνώσῃ τίς ἀρβανίτικες φάρες (Γκέγκηδες, Λιάπηδες, Τσάμηδες, Τόσκηδες) καὶ τοὺς φεουδάρχες τῆς Ἀλβανίας καὶ Ἡπείρου. Τὸ 1444 μὲ τὸ ὄραμα τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐνότητας πραγματοποίησε συνέδριο στὸ Ἀλέσσιο (Λέζα), ὅπου ἔλαβαν μέρος οἱ φεουδάρχες τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Ἡπείρου. Ἐκεῖ σχηματίστηκε ἡ «Λίγκα τῆς Λέζας» μὲ ἀρχιστράτηγο τοῦ ἀντιτουρκικοῦ ἀγῶνα τὸν Σκεντέρμπεη. Ἄν καὶ ἡ συμμαχία δὲν λειτούργησε στὸ βαθμὸ ποὺ θὰ ἦταν ἐπιθυμητός, ἡ διατήρησή της ὀφείλεται στὴν προσωπικότητα τοῦ Σκεντέρμπεη καὶ στὶς νίκες του ἐναντίον τῶν Τούρκων. Ἀργότερα ὁ Σκεντέρμπεης, στὴν προσπάθειά του νὰ ἀνανεώσῃ καὶ νὰ συσφίξῃ τοὺς δεσμοὺς τῆς συμμαχίας, παντρεύτηκε τὴν κόρη τοῦ ἡγεμόνα τῆς Ν. Ἀλβανίας Γ. Ἀριάντη-Ντόνικα.

Μετὰ τὴν κατάληψή τῆς Κρούας ὁ Σκεντέρμπεης ἔγινε χριστιανὸς μὴ πράξη μὲ πολιτικὸ καὶ διπλωματικὸ χαρακτήρα, καθὼς τὸ μόνο ἀντιτουρκικὸ μέτωπο, ποὺ μποροῦσε νὰ συγκροτηθῇ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, ἦταν ἡ συμμαχία τῶν χριστιανικῶν κρατῶν. Κάτι τέτοιο ὅμως ἐξαρτᾶτο ἀπὸ τοὺς ποντίφηκες, ποὺ σκοπὸς τους δὲν ἦταν ὁ ἀντιτουρκικὸς ἀγῶνας, ἀλλὰ ἡ ἐπιρροὴ τῆς Ἀγίας Ἐδρας στὰ ἐπαναστατημένα ἐδάφη τῆς Ἀλβανίας-Ἡπείρου. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ Ἑνετικὴ Δημοκρατία στὸ πρόσωπο τοῦ δυναμικοῦ ἡγεμόνα ἔδλεπε νὰ ἀπειλοῦνται οἱ κτήσεις τῆς στὰ παράλια τῆς Ἀλβανίας-Ἡπείρου. Ὁ Σκεντέρμπεης δὲν ἔλαβε τὴν ἐνίσχυση ποὺ χρειαζόταν, ἂν καὶ ἡ ἀντίστασή του στοὺς Τούρκους ἔσωσε τὴν ἰταλικὴ χερσόνησο ἀπὸ περιπέτειες. Ὁ Μωάμεθ ὁ Β' ὁ Πορθητὴς ἔλεγε: «*Εὰν δὲν εἶχε γεννηθῇ ὁ Σκεντέρμπεης, ἐγὼ θὰ εἶχα τὸ σαρίκι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πάπα καὶ τὴν ἡμισέληνο ἐπὶ τοῦ τρούλου τοῦ Ἀγίου Πέτρου*».

Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1468 ὁ Σκεντέρμπεης ἀρρώστησε σοβαρὰ καὶ οἱ στρατιῶτες του ἀναγκάστηκαν νὰ ἀντιμετωπίσουν χωρὶς τὸν ἀρχηγό τους τοὺς Τούρκους, τοὺς ὁποῖους κατάφεραν νὰ νικήσουν. Ἦταν ἡ τελευταία μάχη τοῦ Σκεντέρμπεη, ὁ ὁποῖος πέθανε στὶς 17 Ἰανουαρίου 1468. Ἔτσι ἔκλεισε μιὰ λαμπρὴ 25ετὴς ἀντίσταση ἐνάντια στοὺς Ὀθωμανούς. Οἱ Ἕλληνες τοῦ 1821 πολλὰ διδάχτηκαν ἀπὸ τὴν τακτικὴ τοῦ πολέμου τοῦ Σκεντέρμπεη. Ὁ Θ. Κολοκοτρώνης δὲν παραλείπει στὰ ἀπομνημονεύματά του νὰ δηλώσῃ, πὼς μελετοῦσε καὶ ἐσυλλογᾶτο τὴν ἱστορία τοῦ Σκεντέρμπεη.

Πὼς εἶδαν οἱ Ἕλληνες τὸν Σκεντέρμπεη

Ἡ πρώτη βιογραφία τοῦ Σκεντέρμπεη στὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα τυπώθηκε στὴν Μόσχα τὸ 1812 ὑπὸ ἀνωνύμων με τίτλο «*Επιτομὴ τῆς Ἱστορίας Γεωργίου τοῦ Καστριώτου τοῦ ἐπονομασθέντος Σκεντέρμπεη βασιλέως τῆς Ἀλβανίας, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ...*». Ἡ βιογραφία αὐτὴ, στὴν ὁποία ἀναφέρθηκε καὶ τὸ περιοδικό

«Λόγιος Ἑρμῆς» (1811-1821), ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ ἀγαπημένα ἀναγνώσματα τῶν Ἑλλήνων στὴν τουρκοκρατούμενη Ἑλλάδα. Ὁ θάνατος τοῦ Σκεντέρμπεη ὠδήγησε στὴν ὑποταγὴ τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Ἡπείρου. Ὁ ποιητὴς Ἰ. Καρασούτσας στὸ ποίημά του «Σκενδέρδεως» ἀναφέρει:

*«Εἰς τὴν γῆν ἐνόσφ' ἔζη, καὶ τὸ ἔθνος σου ποιμένα
καὶ προστάτην τῆς πατρίδος
ἔχον πάντοτε ἐσένα,
εἰς τὰς προσβολὰς ἀντεῖχε τῆς φρικώδους τυραννίδος.
Τοῦ ποιμνίου, ὅταν ὅμως κάτω πέσῃ ὁ ποιμὴν,
τότε κατὰ τῶν προβάτων
ὁ καιροφυλάκτης λύκος τρέχει πάραυτα μ' ὄρμην
καὶ κτυπῶν αὐτὰ καὶ σφάζων κολυμβᾷ στὰ αἵματά των».*

Τὰ κατορθώματά του τὸν ἔκαναν μῦθο. Σ' ἓνα ἄρθρο στὴν ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν «Ἑστία» (1879) ὑπὸ τὸν τίτλο «Προσοδοκία ἐλεύσεως τοῦ Σκεντέρμπεη παρὰ τοῖς Ἀλβανοῖς» ὁ Ν. Πολίτης γράφει, πὼς σύμφωνα μὲ πληροφορίες ποὺ συγκέντρωσε ἀπὸ ἓνα Γκέγκη ληστή στὰ 1686, οἱ ὀρεοῖδιοι κάτοικοι τῆς Ἄνω Ἀλβανίας καὶ ἰδιαίτερα οἱ Γκέγκηδες πίστευαν στὴν μελλοντικὴ ἔλευση τοῦ Σκεντέρμπεη, γιὰ νὰ λυτρώσῃ τὴν περιοχὴ ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς. Γιὰ νὰ ἀξιωθοῦν ὅμως τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σκεντέρμπεη, ἔπρεπε οἱ Ἀρβανίτες νὰ μὴν παραβαίνουν τὴν «μπεσα» καὶ νὰ εἶναι ἔτοιμοι, δηλ. ἐπαναστατημένοι, διότι μόνο τότε θὰ τοὺς συνδράμῃ ὁ μέγας ἥρωας. «Πρὸς διατήρησιν δὲ τοῦ στρατοῦ θ' ἀποκαλυφθῶσιν ἀνεξάντλητοι ἀποθήκαι κέχρου, εὐρισκόμεναι ἐντὸς τινος τῶν ὀρέων τῆς πατρίδος του».

Στὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος μὲ ἄρθρα τοὺς σὲ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ὁ μὲν Μ. Δημίτσας ὑποστήριζε, πὼς ὁ Σκεντέρμπεης ἦταν Ἀλβανὸς Ἡπειρώτης, ὁ δὲ Πετρίδης πὼς ἦταν Ἕλληνας, ἐνῶ ὁ Α. Μηλιαράκης πὼς ὁ Σκεντέρμπεης ἦταν ἐξαλδανισθεὶς Ἕλληνας. Κάποια ἔργα τέχνης (ζωγραφικοὶ πίνακες καὶ λοιπὰ) ἀποτυπώνουν τὴν μορφή τοῦ Σκεντέρμπεη. Ὡραιότερο ἔργο αὐτὸ ποὺ τὸν ἔχει μαζὶ μὲ τὸν Μωάμεθ τὸν Πορθητὴ. Ἐμεῖς θ' ἀναφεροῦμε στὴν περιγραφή τοῦ Κ. Κρυστάλλη (1868-1894), στὸ διήγημά του «Ἡ εἰκόνα»: «(Ἡ εἰκόνα)... παρὰσταται καθαλλάρη παλληκαρὰ μὲ γιγάντιο ἀνάστημα καὶ μὲ πανώρια μορφή. Εἶχε ἀσπροκόκκινο τὸ πρόσωπο καὶ περὶ ῥοσσία ἔμορφο καὶ καλοσυνάτο καὶ εὐγενικό· πρόσωπο βασιλικό, καθαρὸ. Γρυπὴ τὴ μύτη, τὸ μέτωπο καθάριο καὶ πλατὺ, τὸ γένειο μακρὺ καὶ γυρμένο κατὰ ἐμπρὸς λίγο καὶ κομμένον τὸν τσαμπᾶ. Ἐφαίνετο σὰν νὰ τοῦ χάρισε ἡ φύσις σ' ὅλο του τὸ κορμὶ ἀσύγκριτον ἐπιδεξιότητα καὶ ξεχωριστὴ δύναμη. Ἐφόρειε μεγάλῃ σκούφια στὸ κεφάλι του στολισμένη μὲ ὠραῖα φτερὰ καὶ μακρὺ μεταξοπράσινο δουλαμᾶ, περιπλονμισμένον μὲ χρυσὰ σιρότια, ποὺ φάνταζε θαυμάσια... Κι ἀπάνον σ' ὅλα αὐτὰ ἡ λαμπράδα τῶν ὀμματιῶν του καὶ τοῦ κορμιοῦ του ἡ λεβεντιά ἔδειχναν ὅτ' ἦτον στὴν καρδιά δράκος τοῦτος καὶ λιοντάρι στὴ δύναμη». Ἐπίσης στὸ ἴδιο διήγημα ὁ Κ. Κρυστάλλης ἀναφέρει τὴ μητέρα του Σκεντέρμπεη ὡς «βασιλίτσα τῆς Ἀρβανιτιᾶς».

Ἑνδεικτικὴ βιβλιογραφία

- 1) Τίτου Π. Γιοχαρά, «Γεώργιος Καστριώτης, ὁ Σκεντέρμπεης», Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου, Θεσσαλονίκη 1975.
- 2) Ἡλία Ἰ. Οἰκονομόπουλου, «Γεώργιος Καστριώτης, ὁ Σκεντέρμπεης», Πατριωτικὴ Βιβλιοθήκη, ἐν Ἀθῆναις 1904.
- 3) Α. Μηλιαράκη, «Περὶ τῆς Καταγωγῆς τοῦ Σκεντέρμπεη», ἐν Ἀθῆναις 1876.
- 4) Ἀωνύμου, «Ἱστορία Γεωργίου Καστριώτη τοῦ μετονομασθέντος Σκεντέρμπεη» (μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ), Ἀθῆναι 1848.
- 5) Μαργαρίτου Γ. Δημίτσα, «Κριτικὴ ἔρευνα περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ ἐθνικότητος Γεωργίου Καστριώτου τοῦ Σκεντέρμπεη», Ἀθῆναι 1877.
- 6) Κ. Κρυστάλλη, διήγημα «Ἡ εἰκόνα».

Δημήτρης Γ. Παπαϊωάννου

Μυκηναῖοι στὴ Γερμανία τὸ 1600 π.Χ.!
ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Mykene-Goldschatz aus dem Ampertal

Sensations-Fund eines Hobby-Archäologen lag 3600 Jahre unter der Erde

VON JOHANNES WELTE

Es ist eine archäologische Sensation, wie man sie in Bayern noch nicht gefunden hat. Auf einem Hügel bei Kranzberg hat der Haimhauser Arzt und Hobby-Archäologe Manfred Moosauer einen Goldschatz entdeckt, der aus vorkeltischer Zeit stammt. Und der Stil weist direkt nach Mykene, wo einst Heinrich Schliemann den legendären Goldschatz des Priamos entdeckt hatte.

Zur Zeit wird der Schatz noch sorgsam in der Prähistorischen Staatssammlung gehütet. Er soll erst später der Öffentlichkeit vorgestellt werden.

Manfred Moosauer, der von Freunden scherzhaft „Heinrich

Schliemann vom Ampertal“ genannt wird, hatte vier Jahre lang den bewaldeten Hügel erforscht. Nach einer Rodung bot es sich an, die frühbronzezeitliche Siedlung zu erkunden.

Das Ampertal war vor 3600 Jahren ein wichtiges Durchzugsgebiet. Neben dem Freisinger Domberg barg auch der Hügel bei Kranzberg eine wichtige Siedlung, wie ein zwei Kilometer langer Erdwall beweist.

Jahrelang machte Manfred Moosauer für Laien eher unscheinbare Funde: Holzbalken, Scherben, Knochen. Doch im Sommer traute er selbst seinen Augen nicht, als er beim millimeterweisen Abschlürfen der Erdkrume plötzlich Gold aus den

Die Goldschmiede beherrschten ihr Handwerk: Ein Teil des alten Schatzes

Foto: Bayerisches Fernsehen

Boden blitzen sah: Sofort verständigte er die Spezialisten von der Prähistorischen Staatssammlung. Nach und nach förderte man eine komplette Goldkrone, ein Diadem, Schmucknadeln und vieles mehr aus der Erde.

Die Forscher vermuten laut einem Bericht

Auch die Verzierungen der Schmuckgegenstände weisen in ihrem Stil nach Mykene. So gehen die Forscher davon aus, daß damals intensive Handels- und Kulturbeziehungen zwischen Mitteleuropa und Griechenland bestanden.

Bald sollen die wertvollsten Stücke der Öffentlichkeit präsentiert werden. Vorher müssen sie von den Werkstätten der Prähistorischen Staatssammlung in München renoviert und begutachtet werden.

Auf dem Hügel bei Kranzberg ist für Hobby-Archäologen nicht mehr viel zu holen: Das gesamte Gebiet der ehemaligen Siedlung wurde bereits mit Metalldetektoren intensiv abgesucht.

«Μυκηναϊκὸς θησαυρὸς στὴν κοιλάδα τοῦ ποταμοῦ ᾿Αμπερ. Ἐντυπωσιακὸ εὗρημα ἐνὸς ἐρασιτέχνη ἀρχαιολόγου βρισκόταν 3.600 χρόνια κάτω ἀπὸ τὴ γῆ».

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ὡς ἐπικεφαλίδα ἀναφέρει ἡ γερμανικὴ ἡμερησία ἐφημερίδα Τz στὶς 24.11.1998 τὸ πραγματικὰ καταπληκτικὸ εὗρημα τοῦ Γερμανοῦ γιαιτροῦ καὶ ἐρασιτέχνη ἀρχαιολόγου κ. Manfred Moosauer (βλέπε φωτοτυπία ἀποκόμματος τῆς ἐν λόγω ἐφημερίδας).

Οἱ ἐπιστήμονες παλαιοντολόγοι ἐκτιμοῦν, πὼς τὰ ἀνευρεθέντα τυχαῖα χρυσὰ κοσμήματα ἔχουν ἄμεση σχέση μὲ τὴν τεχνικὴ ἐπεξεργασία ἐκείνων τῶν Μυκητῶν. Γι' αὐτὸ καὶ συμπεραίνουν, πὼς στὴν ἐποχὴ αὐτὴ (ἅ' χιλιετία π.Χ.) ὑπῆρχαν πολὺ στενὲς ἐμπορικὲς καὶ μορφωτικὲς σχέσεις ἀνάμεσα στὴν Κεντρικὴ Εὐρώπη καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Σωκράτης Παλαιστής

Ἡ «γεωμετρία» τῶν σπειρῶν τοῦ Δίσκου τῆς Φαιστοῦ

Η ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ

Πρόλογος

Τὸ κείμενο τοῦ Δισκίου τῆς Φαιστοῦ (ΔΦ) ἔχει γραφῇ ἀνάμεσα σὲ μία «σπείρα» (μία σὲ κάθε ὄψι) ἀπὸ τὴν περιφέρεια πρὸς τὸ κέντρο. Στὴν πραγματικότητα δὲν πρόκειται γιὰ σπείρα ὑπὸ τὴν μαθηματικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου ἀλλὰ γιὰ κυκλικὰ τμήματα, τὰ ὁποῖα ἐπικοινωνοῦν μεταξύ των. Στὴν παρούσα ἀνάπτυξη υἱοθετεῖται χάριν ἀπλότητος ὁ ὅρος *σπείρα*.

Στὸ σχῆμα τῆς σελ. 13363 παρουσιάζονται οἱ δύο σπείρες τοῦ ΔΦ. Μὲ λεπτὴ γραμμὴ παρίσταται ἡ σπείρα τῆς ὀψεως Β καὶ μὲ χονδρὴ γραμμὴ τῆς ὀψεως Α. Οἱ σπείρες ἔχουν τοποθετηθῇ κατὰ τὴν θέσι ἀναγνώσεώς των, ἐκκινώντας ἀπὸ τὸ ἴδιο σημεῖο Α1, ὅπως ἀκριδῶς συμβαίνει καὶ στὴν πραγματικότητα, ἀφοῦ τὰ δύο κείμενα ἀρχίζουν ἀκριδῶς ἀπὸ τὸ ἴδιο σημεῖο τῆς περιφερείας τοῦ ΔΦ. Στοιχεῖα γιὰ τὸν «σκελετό» τῶν σπειρῶν εὐρίσκονται στὸ (6), ὅπου σημειώνονται τὰ καταργηθέντα κυκλικὰ τμήματα β, γ. Ἐδῶ οἱ σπείρες κατὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τους μελετῶνται ἀναλυτικά. Μάλιστα δὲ ἡ ἀντιπαράθεσις τῶν σπειρῶν ἀποκαλύπτει τὶς ὁμοιότητες καὶ τὶς διαφορὰς μεταξύ των, πρᾶγμα χρήσιμο γιὰ τὴν μελέτη τους. Μὲ τὰ γράμματα k^a , k^b παρίστανται οἱ κύκλοι τῶν σπειρῶν τῶν ὀψεων Α καὶ Β ἀντιστοίχως καὶ μὲ τὸ k^{ab} οἱ κύκλοι ἢ τὰ τμήματα τῶν σπειρῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἀντιπαράβολή των στὸ σχῆμα ταυτίζονται. Ἐκ προοιμίου καὶ πρὸ οἴας-δήποτε ἀναφορᾶς, ἐπιβάλλεται νὰ ἐπισημανθῇ ἡ σημαντικὴ ταῦτισις τῶν σπειρῶν στὸ μεγαλύτερο μέρος των. Δίδεται ἡ ἐντύπωσις, ὅτι οἱ σπείρες ἔχουν ἀντιγραφῇ ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη. Στὸ σχῆμα, ὅπου ἀναγράφονται καὶ οἱ διαστάσεις τῶν σπειρῶν, φαίνεται καθαρῶς, ὅτι οἱ δύο ὀψεις τοῦ ΔΦ εἶναι ἴσες καὶ ἐλαφρῶς ἑλλειπτικῆς, μὲ διαστάσεις 159/166 χλστ. Ἐχει παρατηρηθῇ δέ, ὅτι οἱ σπείρες καὶ στίς δύο πλευρὰς ἔχουν γραφῇ ἀπὸ τὴν περιφέρεια πρὸς τὸ κέντρο; καὶ ὁ γραφέας «σῆκωσε» μερικὲς φορὲς τὸ χέρι του. Δηλαδή οἱ σπείρες δὲν γράφτηκαν «μονοκονδυλιά». (Louis Godart, «Ὁ Δίσκος τῆς Φαιστοῦ. Τὸ Αἶνιγμα μιᾶς γραφῆς τοῦ Αἰγαίου», ἐκδόσεις Ἰτανος, 1995. Yves Duhoux: «Le Disque de Phaestos», Archeologie-Epigraphie-Edition Critique-Index: Louvain 1977. [1], [2].)

Ἀλλὰ ἂς παρακολουθήσουμε, πῶς δημιουργήθηκαν οἱ σπείρες.

Ὅψις Β

Ἡ σπείρα τῆς ὀψεως Β ἐχαράχθη ὡς ἑξῆς. Μέσα στὸν χώρο της (περιφέρεια α) ἐδημιουργήθησαν τρεῖς ὁμόκεντροι περιφέρειες β, γ, δ. Ἐτσι προέκυψαν τρεῖς ὁμόκεντροι δακτύλιοι μεταξύ τῆς ἐσωτερικῆς περιφερείας δ καὶ τοῦ περιγράμματος τοῦ ΔΦ, δηλαδή τῆς περιφερείας α. Οἱ δακτύλιοι αὐτοὶ συνεδέθησαν μεταξύ των ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν κατάργησι μικροῦ τμήματός των, ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὴν προσθήκη ἐνὸς προσθέτου τμήματος. Δηλαδή: Κατὰ τὰ σημεία, ὅπου γράφονται τὰ γράμματα β, γ, δ, μὲ κουκκίδες παρουσιάζονται τὰ καταργηθέντα τμήματα 1-2-3-4, 5-6- τῶν περιφερειῶν β, γ, δ. Ἀκολούθως ἀπὸ τὸ σημεῖο 2 μὲ τὴν γραμμὴ 2-3 συνεδέθη ἡ περιφέρεια β μὲ τὴν περιφέρεια γ, ἀπὸ τὸ σημεῖο 4 μὲ τὴν γραμμὴ 4-5 συνεδέθη ἡ περιφέρεια γ μὲ τὴν ἐσωτερικὴ περιφέρεια δ καὶ ἀπὸ τὸ σημεῖο 6 ἕως τὸ κέντρο Κ δημιουργήθηκε χώρος γιὰ τὰ ἐσωτερικὰ σφραγίσματα τοῦ ΔΦ. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ στὴν ὄψι Β προέκυψε ἡ γραμμὴ, ἡ ὁποία ὀνομάζεται «σπείρα».

Βλέπε: «Γυναικες διάδασαν τὸν Δίσκο τῆς Φαιστοῦ», «Δαυλός», τ. 196· καὶ «Δίσκος τῆς Φαιστοῦ: Ἡ πρώτη παράρχαια τυπογραφία», «Δαυλός», τ. 197).

Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι «όμόκεντρες περιφέρειες» β, γ, δ δεν είναι περιφέρειες κύκλων αλλά έλλειψεων. Μάλιστα δέ από την έξωτερική περιφέρεια α προς την έσωτερική δ οι έλλειψεις γίνονται όλο και περισσότερο μακρόστενες κατά την «κατακόρυφη» διεύθυνση, δηλαδή εμφανίζονται αύξανόμενη πλάτυνση από τις έξωτερικές προς τις έσωτερικές. [“Αν b, d, οι ήμιάξονες των δύο έλλειψεων, μικρός και μεγάλος αντίστοιχως, ή πλάτυνση ρ ορίζεται ως ή διαφορά των ήμιαξόνων προς τον μεγάλο ήμιάξονα, δηλαδή $\rho = (d-b)/d$].

Στό σχήμα πάνω δεξιά, σε μικρό πίνακα, παρουσιάζεται ή πλάτυνση κάθε έλλειψεως, από όπου φαίνεται ότι ή πλάτυνση 0.24 της έσωτερικής δ είναι 6 φορές μεγαλύτερη από εκείνη της έξωτερικής α. Ός έχει δέ παρατηρηθή έδω και πολλά χρόνια (Alessandro della Seta, «*Il Disco di Faistos*», Tipografia della R. Accademia dei Lincei, Proprietà del cav. V. Salvini, Roma 1909) [3], ή διαρκής αύξησης της καμπυλότητας της σπείρας έγινε έτσι, ώστε το πλοίο, το όποιο είναι το τελευταίο σφράγισμα της προτελευταίας ομάδος, να προσαρμοσθή πλήρως κατά την καμπυλότητα της σπείρας στο σημείο αυτό. Μάλιστα δέ το πλοίο στο συγκεκριμένο σημείο είναι ή μοναδική φορά από όσες απαντάται στον ΔΦ, και εύρίσκεται στην φυσιολογική του θέσι, δηλαδή θέσι πλεύσεως.

Επανερχόμενοι στην σπείρα της Β όψεως παρατηρούμε, ότι ο μεγάλος άξονας Α-Α (στο σχήμα σημειούται με βέλη) των «έλλειψεων» α, β, γ, δ είναι έστραμμένος ως προς τον «κατακόρυφο» Κ-Κ. Η έστραμμένη θέσις του άξονος Α-Α ως προς τον «κατακόρυφο» Κ-Κ προέκυψε εκ της ανάγκης δημιουργίας της σπείρας, δηλαδή της έπικοινωνίας έξωτερικών και έσωτερικών δακτυλίων και για τον λόγο αυτό ο άνωτερος ήμιάξονας παρεκκλίνει προς τα άριστερά, ενώ ο κατώτερος προς τα δεξιά, κατά τα σημεία (I^a, I₆/2), (III₆/4) έπικοινωνίας των έξωτερικών με τους έσωτερικούς δακτυλίους. Όποιαδήποτε άλλη έρμηνεία της αποκλίσεως αυτής είναι απορριπτέα.

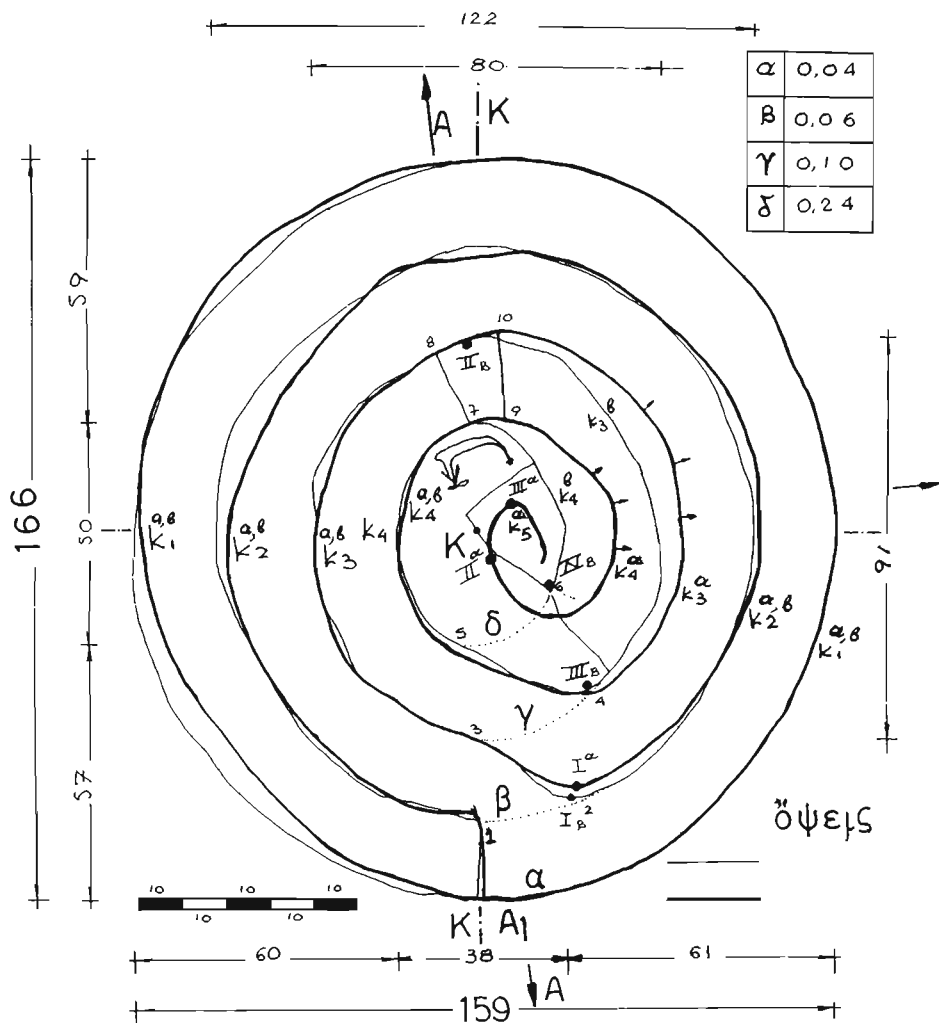
Η σπείρα, ως έχει διαπιστωθή, δεν είναι συνεχής. Από της άρχης Α₁ (των τεσσάρων διακεκριμένων κουκκίδων, διά των οποίων σημειούται ή άρχή του κειμένου στην πλευρά Β) ο γραφέας «σήκωσε» 4 φορές το χέρι του, δηλαδή κατά τα σημεία I₆, II₆, III₆, IV₆, τα όποια στο σχήμα σημειώνονται με τελείες. Η σπείρα έχαραχθη από την περιφέρεια προς το κέντρο και, ως αναπτύσσεται σε άλλο κεφάλαιο, αυτή είναι και ή φορά άποτυπώσεως των σφραγίδων. Μάλιστα δέ ή καμπυλότητα των διαφόρων σημείων της σπείρας και ή σχετική τοποθέτησις των σφραγισμάτων, ως επί παραδείγματι συμβαίνει στο σημείο συναρμογής (I₆, I^a/2), τροφοδότησε συζητήσεις, προσφέροντας έπιχειρήματα σε εκείνους, οι όποιοι ύποστήριζαν ότι ο ΔΦ διαβάζεται εκ του κέντρου προς την περιφέρειαν. (Σχετικώς Hans-Joachim Haecker-Erwin Scheller, «*Ein Neues Argument für Rechtsläufige Leserichtung des Diskos von Phaistos*», Kadmos 1971) [4].

Η γραφίδα, με την όποια έχάραξε την σπείρα ο γραφέας, ήταν σαν εκείνες οι όποιες έχρησιμοποιούντο για την γραφή των κειμένων των Γραμμικών Γραφών Α και Β και οι όποιες έχουν ήδη ανακαλυφθή στην Θήβα και άλλοι (Martin S. Rouiperez, Jose L. Melena, «*Οί Μυκηναίοι Έλληνες*», Ινστιτούτο του Βιβλίου, Μ. Καρδαμίτσα [5]) και άπετελούντο από ένα πεπλατυσμένο κατά το ένα άκρο και αίχμηρό κατά το άλλο στυλίσκο έξ έλεφαντοστού. Ο γραφέας έχρησιμοποίησε το πεπλατυσμένο άκρο για την χάραξη της σπείρας και τις διορθώσεις του κειμένου και το αίχμηρό για την άποτύπωση των κουκκίδων.

Άλλα άς δούμε, πώς έχαραχθη ή άλλη σπείρα, δηλαδή εκείνη της πλευράς Α.

“Οψις Α

Ο γραφέας χάραξε την σπείρα της Α όψεως, εργαζόμενος όμοιο τρόπο με την χάραξη της σπείρας της όψεως Β μόνον μέχρι της διαχωριστικής γραμμής 9-10. Εκ της διαχωριστικής αυτής γραμμής και συγκεκριμένα εκ του σημείου 10 και έως το τέλος ή σπείρα της όψεως Α είναι διαφορετική εκείνης της Β και δημιουργήθηκε παραμορφώνοντας και μετατοπίζοντας τον «κύκλο» γ προς την περίμετρο του ΔΦ στο σημείο

Οί σπείρες του Δίσκου της Φαιστού. (Επεξηγήσεις βλέπε στο κείμενο.)

αυτό. Ἡ διεύθυνσις τῆς μετατοπίσεως σημειώνεται μὲ μικρὰ θέλη. Ἀφοῦ ἐχάραξε μετατοπισμένο τὸν κύκλον Υ, ὥστε νὰ προκύψῃ ὁ $K3^a$ τῆς Α πλευρᾶς, στὸ σημεῖο III₆/4 ἐπανῆλθε στὴν περίμετρο τοῦ κύκλου δ/ $K4^{ab}$, ἐπὶ τῆς ὁποίας παρέμεινεν ἕως τοῦ σημείου 7. Ἐκ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἐξακολούθησε τὴν χάραξιν τῆς σπείρας μετατοπίζοντάς τὴν τελείως πρὸς τὰ δεξιὰ, δημιουργῶντας τὸν δεξιὸ κλάδο $K4^a$ καὶ πλησιάζοντας ἄρκετὰ τὴν ἤδη μετατοπισθεῖσα $K3^a$. Στὸν δημιουργηθέντα πλέον χῶρον τοῦ κέντρου, λόγῳ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ μετατοπίσεως ὅλης τῆς σπείρας, ἐτοποθέτησε τὸν ἐπὶ πλέον κύκλον $K5^a$ τῆς Α πλευρᾶς. Ὅπως λοιπὸν παρουσιάζεται στὸ σχῆμα, ἡ σπείρα τῶν δύο ὄψεων εἶναι πραγματικὴ σπείρα μόνο στὸ τμήμα μετὰ τὸ σημεῖο 10 τῆς Α ὄψεως. Δίδεται δὲ ἡ ἐντύπωσις, ὅτι ἡ σπείρα τῆς Α ὄψεως μετὰ τὸ σημεῖο 10, δηλαδὴ οἱ κύκλοι $K3^a$, $K4^a$, $K5^a$, ἀναρτῶνται ἐκ τοῦ σημείου 10, εἰδικῶς δὲ ὅτι τὸ κεντρικὸν τμήμα ἀναρτᾶται ἐκ τοῦ σημείου 9.

Γιὰ ποίους λόγους ὅμως ὁ γραφέας ἐδημιούργησε τὴν διαφορετικὴ σπεῖρα τῆς Α ὄψεως; Ὑπενθυμίζεται, ὅτι τὸ κείμενο τῆς Α ὄψεως ἐγράφη μὲ 122 σφραγίδες, ἐνῶ ἐκείνο τῆς Β μὲ 119 (βλ. «Δαυλόν», τ. 197). Μάλιστα δὲ ἕως τὶς διαχωριστικὲς γραμμὲς 7/8/9/10 τῶν δύο ὄψεων Β καὶ Α ἀντιστοίχως ἔχει ἀποτυπωθῇ ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ἐξ 98 σφραγίδων. (Στὸν ἀριθμὸ τῶν σφραγίδων τῆς Α πλευρᾶς ἔχει προσμετρηθῇ καὶ ἡ σθησμένη σφραγίδα τῆς ομάδος ΑVIII.)

Ἐπομένως μπορεῖ νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ παραμόρφωσις τῆς σπεύρας Α, δηλαδὴ ἡ μετατόπισις τῶν Κ3^α, Κ4^α μετὰ τὴν διαχωριστικὴ γραμμὴ 9/10 τῆς Α πλευρᾶς ἢ τὴν 7/8 τῆς Β πλευρᾶς, μέχρι τῶν ὁποίων ἔχει ἀποτυπωθῇ, ὡς ἀνεφέρθη, καὶ στὶς δύο ὄψεις ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς σφραγισμάτων, ἦτο ἀπαραίτητη, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ αὐξηθῇ τὸ μήκος τῆς σπεύρας καὶ νὰ γραφοῦν τὰ ὑπεράριθμα τρία σφραγίσματα τῆς Α πλευρᾶς, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ δημιουργηθῇ χώρος, ὥστε νὰ χωρέσῃ ὁ τελευταῖος ἐσωτερικὸς κύκλος Κ5^α τῆς Α πλευρᾶς.

Ὅμως, γιατί ἡ παραμόρφωσις τῶν σπειρῶν ἐγίνε κατὰ τὸν ἄξονα τῶν 159 χλστ., κατὰ τὸν ὅποιον ὁ ΔΦ παρουσιάζει τὴν μικρότερη διάστασι καὶ ὄχι κατὰ τὸν ἄλλον, ὁ ὅποιος μὲ τὰ 166 χλστ. εἶναι μεγαλύτερος, καὶ ἐπομένως ὁ γραφέας θὰ εἶχε περισσότερο χώρο στὴν διάθεσί του; Ὅσον ἀφορᾷ στὴν φορὰ χαράξεως τῆς σπεύρας τῆς Α ὄψεως, καὶ αὐτὴ ἐγινεν ἐκ τῆς περιφερείας πρὸς τὸ κέντρο καὶ ὁ γραφέας μετὰ τὴν ἀρχὴ τοῦ κειμένου, ἡ ὁποία σημειώνεται στὸν ΔΦ μὲ πέντε κουκκίδες, σήκωσε τὸ χέρι τοῦ 3 φορές ἕως τὸ πέρας τῆς σπεύρας, δηλαδὴ κατὰ τὰ σημεῖα Ι^α, ΙΙ^α, ΙΙΙ^α.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς «γεωμετρίας» τῆς σπεύρας Α καὶ τῆς ταυτίσεώς της σὲ ἀρκετὰ σημεῖα μὲ τὴν σπεῖρα Β, ἡ χάραξις της μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀσφαλῶς μόνον ἐκ τῆς περιφερείας πρὸς τὸ κέντρο, ὥστε, ἐνῶ ἔχουν ἤδη χαραχθῇ οἱ ἐξωτερικοὶ κύκλοι Κ1^{αβ}, Κ2^{αβ}, ὁ γραφέας νὰ τοὺς λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ ὡς ὄριο καὶ ὁδηγὸ γιὰ τὴν χάραξι τῶν ἐσωτερικῶν κύκλων Κ3, Κ4, Κ5. Μπορεῖ ἐπομένως πολὺ καλὰ νὰ αἰτιολογηθῇ ἡ χάραξις τῆς σπεύρας ἐκ τῆς περιφερείας πρὸς τὸ κέντρο μόνον ἐκ τῆς «γεωμετρίας» αὐτῆς.

Ἀντὶ ἐπιλόγου

Στὶς ἀνωτέρω παραγράφους ἀνεπτύχθη συνοπτικῶς ἡ γεωμετρικὴ κατασκευὴ τῶν «σπειρῶν», ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὴ ἡ χάραξις των. Ἡ «σπεῖρα» τῆς Β ὄψεως ἀποτελεῖται ἐξ ἐπικοινωνούντων ἐλλειπτικῶν δακτυλίων, ἐνῶ ἡ «σπεῖρα» τῆς Α ὄψεως ἀποτελεῖται ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐξ ἐπικοινωνούντων ἐλλειπτικῶν δακτυλίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ μετὰ τὴν διαχωριστικὴ γραμμὴ 9/10 ἐκ γραμμῆς, ἡ ὁποία εἶναι πραγματικὴ σπεῖρα. Ἡ γεωμετρία τῶν σπειρῶν καθ' ἑαυτὴ ὑποστηρίζει τὴν χάραξι των ἐκ τῆς περιφερείας πρὸς τὸ κέντρο τοῦ ΔΦ. Ἡ σχεδίασις τῶν σπειρῶν τῶν δύο ὄψεων Α καὶ Β τοῦ ΔΦ κατ' ἐπαλληλίαν, δηλαδὴ κατὰ τὴν θέσιν ἀναγνώσεώς των, καθιστᾷ ἐμφανεῖς τόσο τὶς ὁμοιότητες ὅσο καὶ τὶς διαφορὰς των, οἱ δὲ λόγοι, οἱ ὅποιοι ὠδήγησαν στὴν ἀπόδοσι τῆς συγκεκριμένης μορφῆς καθὲ σπεύρας Α ἢ Β, ἀκροθιγῶς ἀνεφέρθησαν. Διεξοδικῶς ἀναλύονται σὲ ἐπόμενο κεφάλαιο τῆς παρούσης ἐργασίας.

Βιβλιογραφία:

1. Louis Godart: Ὁ Δίσκος τῆς Φαιστοῦ. Τὸ Αἶνγμα μιᾶς Γραφῆς τοῦ Αἰγαίου. Ἐκδόσεις ΙΤΑΝΟΣ, 1995.
2. Yves Duhoux: Le Disque de Phaistos. Archeologie-Epigraphie-Edition critique-Index: Louvain 1977.
3. Alessandro della Seta: Il Disco di Faistos: Tipografia della R. Accademia dei Lincei. Proprietà del cav. V. Salviucci, Roma 1909.
4. Hans-Joachim Haecker-Erwin Scheller, Ein Neues Argument für Rechtsläufige Leserichtung des Diskos von Phaistos: Kadmos 1971.
5. Martin S. Rouiperez, Jose L. Melena: Οἱ Μυκηναῖοι Ἕλληνες: Ἰνστιτούτο τοῦ Βιβλίου - Μ. Καρδαμίτσα.
6. Working Paper, Mayar Tudományos Akademia Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intéze Computer and Automation Institute, Hungarian Academy of Sciences.

Βασίλης Κατσιαδράμης
Πολιτικὸς μηχανικὸς

Μετά πάντων τῶν ἐλαιοῶνων καὶ ἐλαιοτριβείων κ.λπ.

Μὴν ἀπορῆτε, φίλοι μου, πὰ μὲ τὴν ἐνασχόλησίν μου στὸ παρὸν μὲ τὰ ἐκκλησιαστικά. Ὡς πανεπιστήμων μπουρδολόγος ὄχι μόνον μοῦ εἶναι ἐπιτρεπτόν νὰ ἐρευνῶ ἐπὶ παντός ἐπιστητοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦμαι, ἰδίᾳ δὲ ὅταν πρόκειται περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν. Ἄλλωστε δὲν τὸ βαστᾷ ἡ ψυχὴ μου νὰ βλέπω σκυθρωπὸν τὸ πρόσωπον τοῦ Κυροῦ Βαρθολομαίου, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου (νὰ μὴ ξεχνοῦμε καὶ τὸν πλήρη τίτλον του). Καὶ ἐδῶ ποῦ τὰ λέμε, ὁ φόρτος τοῦ ἐκάστοτε πατριάρχου εἶναι βαρὺς. Ἐδῶ ἀπὸ τὸ 1971 προετοιμάζουν τὴν «Ἀγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδοξίας» καὶ δὲν ἔχουν κατορθώσει νὰ τὴν συγκαλέσουν. Αὐτὰ εἶναι δύσκολα πράγματα. Λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἄς παραμερίσῃ τὰ ἐμπόδια, ποῦ θέτει στὸ πατριαρχικὸ ἔργο. Ἐξ ἄλλου ὁ νέος πατριάρχης εἶναι ἀποφασισμένος νὰ ἐπιβάλῃ τὴν πειθαρχία στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησία. Ὁ ἴδιος σὰν ὑπολοχαγὸς (ἔστω καὶ ἑφεδρος) τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ γνωρίζει κάλλιον παντός ἄλλον τὴν ἀξία τῆς πειθαρχίας. Ὅπως γνωρίζει ἀκόμα ὁ πατριάρχης, ὅτι μᾶλλον «ἐλέω Τουρκίας» εἶναι πατριάρχης. Διότι ἔτσι κι ἔλεγε «γιὸκ» ἡ τουρκικὴ κινδύρνησις στὸν διορισμό του, τὸ πολὺ πολὺ νὰ ἐγένετο ἀρχιεπίσκοπος Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ κανένας Γιαχβὲ ἢ Χριστὸς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ μεταστρέψῃ τοὺς τουρκικοὺς νόες, γνωστοὺς γιὰ τὴν ἐπιμονή τους. Ὅμως μὲ τέτοιους συλλογισμοὺς ἐκτρεπόμεθα τοῦ θέματός μας, ποῦ εἶναι οἱ διαφορὲς Πατριαρχείου καὶ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ στὴν ἐξομάλυνσι τῶν σχέσεών τους θέλω νὰ συμβάλω μὲ τὴν ἀναμφισβήτητη μπουρδολογικὴ κατάρτισίν μου.

Ἀλλὰ πρῶτον ἄς δοῦμε ποιές εἶναι αὐτὲς οἱ διαφορὲς (ὅσες δηλαδὴ γνωρίζουμε ἀπὸ τὴν δημοσιοποίησίν τους). Σὲ δύο κυρίως θέματα περιστρέφονται: τὴν ἀνεξάρτητη ἐκπροσώπησιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας στὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἑνωσιν καὶ τὸ καθεστῶς τῶν μητροπόλεων τῶν λεγομένων «Νέων Χωρῶν». Κατ' ἀρχὰς ἄς δοῦμε τὸ πρῶτον θέμα. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ πατριάρχης εἶναι ὁ «πρῶτος», ἔστω καὶ μεταξὺ ἴσων. Ἄρα εἶναι λογικὸ σ' ἓναν τόσο σοβαρὸ ὄργανισμό νὰ ἐκπροσωπῇ τὴν Ὁρθοδοξία ὁ πρῶτος καὶ μέσῳ αὐτοῦ νὰ ἐκφράζωνται οἱ ὑπόλοιποι. Καὶ δὲν θέλω πονηρὰ, ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις εἶναι πρῶτιστα πολιτικὸς ὀργανισμὸς καὶ «ἐξυπνάδες» τύπον: τί δουλεῖα ἔχει ἡ ἀλεποῦ στὸ παζάρι. Πρῶτον σ' ἓνα πολυεθνικὸ παζάρι τὴν πρώτη θέσιν πρέπει νὰ κατέχῃ ὁ κληρονόμος τοῦ ὕψιστου πολυεθνικοῦ Βυζαντίου. Ἄλλωστε σ' ἓναν κόσμον, ποῦ ὁδεύει πρὸς τὴν πολυεθνικὴν πλανηταρχία, εἶναι λογικὸ νὰ προπορεύωνται οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ πολυεθνισμοῦ γι' αὐτὸ καὶ ἡ προβολὴ τοῦ βυζαντινισμοῦ μὲ ἐκθέσεις παγκοσμίως. Ἄλλωστε σκοπὸς τῆς Ὁρθοδοξίας (καὶ προορισμὸς) εἶναι νὰ ὑπερβῇ τὴν ἐθνικὴ ἐσωστρέφεια, ὅπως σωστὰ ἐπισημαίνει καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς Γε-

νικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας Βλ. Φειδᾶς (περ. «Ἑπτὰ Ἡμέρες» στήν «Καθημερινή τῆς Κυριακῆς», 23 Μαΐου 1999, σελ. 25). Ὡς εἴπαμε, ὅλες οἱ ἐκκλησίες τῶν διαφόρων χωρῶν ἐκπροσωποῦνται. Τώρα, ἂν οἱ ἄλλες χώρες ἐκπροσωποῦνται μὲ τὶς ἐθνικὲς ἐκκλησίες τους, αὐτὸ ἀποδεικνύει τὴν προοδευτικότητα καὶ προσήλωσιν τῆς Ὁρθοδοξίας στήν παγκοσμιοποίησιν. Ὅσο γιὰ τὸ ἀνακάτεμα ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν (ὅλες χριστιανικὲς στήν Εὐρωπαϊκὴν Ἑνωσιν) μὲ τὴν πολιτικὴν, ἀποτελεῖ αὐτὸ πάγια κατάστασιν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς τους καὶ θὰ ἐκομίζαμε «γλαῦκα εἰς Ἀθήνας», ἐὰν προβαίναμε σὲ περαιτέρω ἀνάλυσιν.

Μένει λοιπὸν νὰ ἐξετάσουμε τὸ δεῦτερο θέμα, ποὺ ἀφορᾷ στὶς μητροπόλεις τῶν νέων χωρῶν, δηλαδὴ ὅσων ἀπελευθερώθησαν μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους, ποὺ, ἂς σημειωθῇ, τὰ δικαιώματα τοῦ πατριάρχου ἐπ' αὐτῶν ἔχουν κατοχυρωθῇ διὰ νόμου τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους καὶ μόνον χάρις στήν πατριαρχικὴ μεγαθυμίαν ἀνετέθη ἡ διοικητικὴ μέριμνα αὐτῶν στήν Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία. Ὡς ἀντιπαρέλθουμε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατριάρχου νὰ ἔχη λόγον ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν μητροπολιτῶν τῶν ἐν λόγῳ μητροπόλεων, ἀφοῦ εἶναι λογικὸν νὰ ρυθμίξῃ τὰ τοῦ οἴκου του. Καὶ ἂς ἔλθουμε στὸ πλεον ἀκανθῶδες καὶ οὐσιαστικὸ πρόβλημα: τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν οἰκονομικῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν τῶν μητροπόλεων πρὸς τὴν Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ. Ὡς τὸ ἀποσαφηνίσουμε ἀπὸ τὴν ἀρχή: σὲ μία ἐποχὴ συνενώσεων, ποὺ ὁδηγοῦν στήν παγκοσμιοποίησιν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διασπῶνται τὰ ἔσοδα ἐνὸς ὁργανισμοῦ. Καὶ ἡ ἐκκλησία ὑπῆρξε ἀνέκαθεν ἕνας βαθύπλοτος οἰκονομικὸς ὁργανισμός: καὶ τὸ περὶ τῶν οἰκονομικῶν ἦταν τὸ κύριον μέλημα τῶν ἱεραρχῶν. Ἐδῶ μέχρι καὶ οἱ ξένοι «μᾶς πῆραν χαμπάρι καὶ μᾶς ξεφώνισαν». Ὅπως ἔγινε μὲ τὸν καθηγητὴ τῆς Χαϊδελεδέργης Μ. Οὐρσένιο, ποὺ ἀνεκάλυψε ἕνα σωρὸ αἰτήματα παραπόνων τῶν πατριαρχῶν στὸν σουλτάνο, ποὺ περιεῖχαν μόνον οἰκονομικὰς διεκδικήσεις. Ἀποφαίνεται αὐτὸς ὁ καθηγητής: **«Σὲ καμμία ἀπὸ τὶς ἐξετασθεῖσες περιπτώσεις δὲν βλέπουμε τοὺς ἡγέτες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας νὰ λειτουργοῦν ὡς “ἐθνάρχες”. Τὸ μόνο ποὺ φαίνεται νὰ τοὺς ἐνδιέφερε εἶναι τὰ δικά τους, κυρίως οἰκονομικά, συμφέροντα»**. (Δὲς στὸν «Δαυλό», τ. 171, Μάρτιος 1996, στὸ ἄρθρο ἐνὸς κάποιου Ἀθ. Κονκοβίστα περὶ τῶν βαθυντέρων αἰτιῶν ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκέφαλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας).

Πῶς νὰ τὸ κάνουμε; Τὴν δόξα καὶ τὰ μεγαλεῖα ὁ πατριάρχης τὰ ἀποκτᾷ ἀπὸ τὴν ἄνοδό του στὸν πατριαρχικὸ θρόνο. Τί μένει λοιπὸν; Τὸ ΧΡΗΜΑ. «Βοῦρ στὸν πατσά». Ἡ κατὰ τὴν ἄλλῃ λαϊκὴ ρῆσιν: «Μαζέψτε μπαμπακόσπορο». Αὐτὸ ἔκαναν καὶ αὐτὸ κάνει ὁ νέος πατριάρχης. Καὶ τὸν λυπάται τὸν νέον πατριάρχη, ποὺ τὸν ἠνάγκασαν νὰ ταξιδεύσῃ μέχρις ἐδῶ, γιὰ νὰ κατοχυρώσῃ τὰ δικαιώματά του. Ποῦ τὰ παλιὰ μεγαλεῖα, ποὺ ἤρκει ἕνα πατριαρχικὸ σιγίλλιο, γιὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν; Τώρα, ὡς φαίνεται, οὔτε ἐπιστολὲς οὔτε fax λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Ἀλλοτε ἀκόμα καὶ τὰ ἔσοδα ἐνὸς μικροῦ μοναστηριοῦ νὰ ἐστερεῖτο ἕνας πατριάρχης, ἀμέσως ἐξαπέλυε τὸ σιγίλλιό του. Καὶ μάλιστα προκατελάμβανε τοὺς μέλλοντας νὰ διαπράξουν λαθροχειρίᾳ ἐπὶ

τῶν ἐσόδων του. Τὸ αὐτὸ ἔπραξε καὶ ὁ πατριάρχης Γαβριήλ Δ' (1780-1785) σχετικῶς μὲ τὸν μητροπολίτη Λετρίνων (Πύργου Ἡλείας). Ὡς φαίνεται, τέσσερα χρόνια μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ ἀξιώματος εἶδε τὰ ἔσοδά του ἐκ τοῦ μοναστηρίου τῆς Σκαφιδιάς νὰ ἐλαττοῦνται. Καὶ κατὰ τὴν συνήθεια ἐξαπέστειλε τὸ σιγίλλιό του. Καὶ τί ὥραϊα πὺν ἀρχίζει! Κουδέντα γιὰ χρήματα. Γιὰ τὴν ἀνάγκη νὰ συντηροῦνται τὰ μοναστήρια γράφει στὴν ἀρχή: **«ἐπειδὴ γὰρ ἀναγκαῖα τοῖς εὐσεβέσιν ὁ πρὸς θεὸν ὕμνος καὶ τῶν θεῶν αἱ καὶ ἱερῶν μοναστηρίων τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως τελεταὶ τῶν ἀναγκαίων, ἄρα καὶ τὰ ἱερὰ ταῦτα καταγώγια, ἐν οἷς ἐκεῖνα ἐπιτελεῖται»**. Κι ἐπειδὴ τὸ καταγώγιον τῆς Σκαφιδιάς ἦταν σταυροπηγιακὸ (πατριαρχικὴ περιουσία), ἠναγκάσθη νὰ τὸ ὑπενθυμίῃ: **«ἐπὶ δὲ εἰκὸς ποτε διὰ χρόνου ἀπορῶνῃναι τῆς μνήμης τὸ προνόμιον αὐτοῖς τοῦτο, διὰ ταῦτα καὶ ἐν σιγίλλιώδεσι (γράμμασι) κατασφαλίζει αὐτά, ἀνακαινίζουσα πρὸς τὴν χρεῖαν ἐκ διαδοχῆς τὸ ἀξίωμα αὐτοῖς τοῦτο, ὥς οὕτως ἂν ὑπὸ νεαρᾷ τῇ μνήμῃ ἐς αἰὶ διαφυλαχθῇσόμενα ἀνεπιχείρητα τῇ πλεονεξίᾳ»**. Γιὰ νὰ μὴν ξεχνιώμαστε δηλαδή.

Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ὁ ἅγιος μητροπολίτης Λετρίνων ἦταν καὶ ἐπιλήσμων καὶ πλεονέκτης, γιὰτὶ εἶχε ἀναγκάσει καὶ τὸν προηγούμενον πατριάρχη Κυρὸν Σωφρόνιο νὰ τοῦ ἀποστείλῃ πρὶν ἀπὸ ἑπτὰ χρόνια ἕτερον σιγίλλιο (τὸ 1777). Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ μετόχιον τοῦ μοναστηρίου τῆς Σκαφιδιάς, πὺν ἦταν στὴν Ζαχαριάναν τῶν Φιλιατρῶν, εἶχε ἐξαποστείλῃ σιγίλλιον πιὸ παλιὰ ὁ πατριάρχης Κυρὸς Παῖσιος τὸ 1747 πρὸς τὸν μητροπολίτη Χριστιανουπόλεως. Καὶ ὁ πατριάρχης Κυρὸς Γαβριήλ ὑπενθυμίζει στὸν μητροπολίτην, ὅτι τὰ ἐν λόγῳ μοναστήρια ἔγιναν σταυροπηγιακὰ μὲ ἀποφάσεις τῶν ἀξιωματικῶν μητροπολιτῶν Ὡλένης Κυροῦ Ἰακώβου καὶ Χριστιανουπόλεως Κυροῦ Δανιὴλ (πιθανώτατα ὡς ἀντίτιμον τῆς μητροπολιτικῆς ἔδρας, ἀφοῦ συνηθίζεται ἡ σιμωνεία καὶ ἡ ἐξαγορά τους). Ὅμως στὴν συνέχεια ὁ Γαβριήλ ἀφήνει τὶς θεωρίες κι ἔρχεται στὸ ψητό, τὸν μπαμπακόσπορο. Γράφει λοιπόν: **«καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἀμφότερα τὰ εἰρημένα ἱερὰ καὶ σεβάσμια μοναστήρια δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τὸ τε ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὡλένης εἰς χωρίον Σκαφιδιά καὶ τὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Χριστιανουπόλεως εἰς τοποθεσίαν Ζαχαριάναν λεγομένην πλησίον τοῦ χωρίου Φιλιατρῶν μετὰ πάντων τῶν ἐλαιῶνων, καὶ ἐλαιοτριβεύων, καὶ λοιπῶν πραγμάτων αὐτοῦ τῶν τε ἤδη ὄντων καὶ τῶν εἰς ἔπειτα προσγεννησομένων ὑπάρχωσι κατὰ πάντα δικαίου λόγου ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα αἰῶνα, καὶ λέγονται, καὶ παρὰ πάντων γινώσκονται πατριαρχικά, σταυροπηγιακά, ἐλεύθερα, ἀδούλωτα, ἀκαταπάτητα, αὐτόνομα τε καὶ αὐτοδέσποτα, καὶ πάντῃ ἀσύδοτα, ἀκαταζήτητα καὶ ἀνενόχλητα, καὶ ἀνεπηρέαστα παρὰ παντός προσώπου ἀρχιερατικοῦ, καὶ πατριαρχικοῦ ἐξάρχου, καὶ παρ' οὔτινος οὐδ' ἄλλου, μηδενὶ μηδὲν ὅλως ὀφείλοντα δοῦναι, μήτε τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ μήτε ἄλλῳ τινί, μόνῳ τε τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῳ, ἀποστολικῷ, πατριαρχικῷ καὶ οἰκουμένικῳ θρόνῳ ὑποκείμενα, καὶ ὑπ' αὐτοῦ δεσποζόμενα, καὶ ἐξουσιαζόμενα,**

κρινόμενά τε καὶ ἀνακρινόμενα». Μὲ ἄλλα λόγια τὸ «μαλλί», ὁ μπαμπακόσπορος, πρέπει νὰ πηγαίνει κατ' εὐθείαν στὸ «κεμέρι τῆς πατριαρχικῆς θρακοζώνας» (ὅπως ἐλέγετο τότε). Οὔτε στὸν ἀντιπρόσωπό του (ἐξαρχο) ἔδινε δικαίωμα εἰσπράξεως. Κάτι ἤξερε ὁ μακαρίτης Κυρὸς Γαβριήλ. Ὁχι καὶ νὰ τὰ τρῶνε οἱ δικοὶ μας ἄνθρωποι μὲ τίποτα τεκνά, ὅπως ἔγινε πρόσφατα στὴν Πάτμο, καὶ νὰ μᾶς κάνουν δούκινο οἱ ἐφημερίδες.

Νομίζω, ὅτι σὰν ἀνώτατος μπουρδολόγος καὶ ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν προσέφερα στὸν πατριάρχη Κυρὸν Βαρθολομαῖο τὴν ἀναγκαία ἱστορικὴ στήριξη γιὰ τὶς οἰκονομικὲς ἀπαιτήσεις του. Εἶναι παράδοσις, νὰ ἀπαιτοῦν οἱ πατριάρχες τὰ ἔσοδά τους. Ὅμως αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔχει κάνει τρομερὴ ἐντύπωση εἶναι ὁ χλιαρὸς τρόπος ποὺ τὰ ζητᾷ. Ἀπειλεῖ, ὅτι, ἂν δὲν ἱκανοποιηθοῦν τὰ αἰτήματά του, θὰ ἀναγκαστῇ νὰ ἄρῃ τὴν διοικητικὴ μέριμνα τῶν μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ τὶς ὑπαγάγῃ στὴν ἄμεση δικαιοδοσία του. Ἀσε ποὺ εἶναι τρομερὰ δύσκολο νὰ τὸ κάνῃ. Καὶ νὰ τὸ κάνῃ, τί θὰ γῇ; Τίποτε ἀπολύτως! Πιάσ' τ' ἀγὼ καὶ κούρεντο, ποὺ λέει καὶ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα. Χρειάζονται δραστικὰ μέτρα. Σὰν κι αὐτὰ ποὺ ἔλαβε ὁ προαναφερθεὶς προκάτοχός του Κυρὸς Γαβριήλ Δ'. Γιὰ νὰ εἶναι σίγουρος, ὅτι τὰ λεπτὰ θὰ πᾶνε σίγουρα στὸν προορισμόν τους, ἐξαπέλυσε τὸν κευρανό του: «ὅς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων **τολμήσῃ ποτὲ οἰφδήτινι τρόπῳ ἀθετῆσαί τι καὶ ἀνατρέψαι, ἢ ὅλως διασεῖσαί τι τῶν ἐν τῷ παρόντι διοριζομένων καὶ ἀποφαινομένων, ὁ τοιοῦτος, ὁποῖας ἂν εἴῃ τάξεως, καὶ καταστάσεως, καὶ βαθμοῦ, ἀφωρισμένος εἴῃ παρὰ τῆς ὁμοουσίου Τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, καὶ καθηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ πάσαις ταῖς πατριαρχικαῖς, καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος, καὶ ἐνοχος τῷ πυρὶ τῆς γεέννης, καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος**». (Ὁλόκληρο τὸ σιγίλλιο τοῦ Γαβριήλ Δ' ὑπάρχει στὸν «Νέον Ἑλληνομνήμονα» τοῦ Σπ. Λάμπρου, τ. 5ος, σελ. 86-89).

Ἔτσι ἔκαναν οἱ προκάτοχοι τοῦ Κυροῦ Βαρθολομαίου καὶ «καθαρίζαν». Τοὺς ἔστελναν ἀδιάβαστους στὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον ὅσους κατεκράτουν τὰ πατριαρχικὰ ἔσοδα. Κι ἔτσι πρέπει νὰ γίνεται. Γιατὶ δὲν εἶναι σωστὸ κάποιος, ποὺ καταχρᾶται τὰ πατριαρχικὰ λεπτὰ καὶ τὴν «γαζώνει» καλὰ στὴν ἐπίγειαν ζωὴ, νὰ κερδίζει καὶ τὴν αἰώνια ἐν κόλποις Ἀβραάμ. Καὶ ἡ πρακτικὴ τῶν πατριαρχῶν ἦταν νὰ κνηγοῦν καὶ τὸ παραμικρὸ ἔσοδο. Κάτι ἤξερε κι ὁ Κοραῆς, ποὺ ἀπεκάλει τὸν Γρηγόριο Ε' «**πλακουντοπώλην**», τοῦτέστιν μικροπωλητὴ ζαχαρωτῶν γιὰ παιδιά. Καὶ πρέπει νὰ προσέχῃ ὁ Κυρὸς Βαρθολομαῖος. Ἐὰν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κυρὸς Χριστόδουλος τοῦ δώσῃ τίποτε λίγες ἔναντι, νὰ τὶς ἐξετάσῃ καλὰ, μήπως εἶναι ἀπὸ τὶς κίβδηλες, ποὺ παραχάραξε ἐκεῖνος ὁ αἰδεσιμώτατος στὴν Παιανία.

Περαίνων τὸ παρόν, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τονίσω τὸ διαλλακτικὸ πνεῦμα τοῦ Κυροῦ Βαρθολομαίου. Εἶμαι σίγουρος, ὅτι, ἐὰν ἔξῃ ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης, δὲν θὰ τὸν ἀπεκάλει «νέον Ἰουδαῖον ζηλωτὴν», ὅπως ἔκανε τὸ 1833.

Θανάσης Νακόπουλος

Ἀνώτατος καθηγητὴς Μπουρδολογίας

ΕΝΑ ΙΔΑΝΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὸ «Κλεοστράτιον»

Τὸ σύγχρονο ἡμερολόγιο. Τὸ 45 π.Χ. ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἐπιβάλλει τὸ ἡλιακὸ ἡμερολόγιο τοῦ Σωσιγένη (στηριγμένο σὲ ἔργο τοῦ Ἀρχιμήδη) ἀντὶ τοῦ ἑλληνικοῦ σεληνιακοῦ, ἀποτελουμένου ἀπὸ 365 ἡμέρες καὶ ἀνὰ τέσσερα ἔτη ἀπὸ 366 (δίσεκτον). Οὐτε ὅμως οἱ 365,25 ἡμ. ταυτίζονται μὲ τὸ πραγματικὸ τροπικὸ (ἡλιακὸ) ἔτος διαρκείας 365 ἡμερῶν 5 ὥρῶν 48' 45", μὲ ἀποτέλεσμα τὸ 1582 ἐπὶ πάπα Γρηγορίου 13ου νὰ προστεθοῦν 10 ἡμέρες, γιὰ νὰ καλυφθῇ ἡ διαφορὰ. Τὸ πρόβλημα θεαβαίως δὲν λύθηκε, ἐφ' ὅσον συνεχίζουμε νὰ χρησιμοποιοῦμε τὰ δίσεκτα ἔτη· ἔτσι πρέπει κάθε ἑκατονταετία περίπου νὰ ἀφαιρῇται 1 ἡμέρα. Συμπερασματικά: τὸ ἡμερολόγιό μας ἔχει ἱκανοποιητικὴ προσέγγιση καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἔτους εἶναι εὐκόλος, μὲ μόνον ἐλάττωμα ὅτι οἱ μῆνες εἶναι ἄνισοι (30, 31, 28 ἡμ.) καὶ δὲν ἔχουν ἀκέραιο ἀριθμὸ ἐβδομάδων. Ἀλλὰ θὰ ἐπανεέλθουμε. Τί συνέβαινε ὅμως στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα;

Ἄ ἰδανικὸς συνδυασμός. Ἦταν θέμα πολιτικῆς βούλησης ἢ καθιέρωση τοῦ ἤδη γνωστοῦ ἡλιακοῦ ἡμερολογίου 365 $\frac{1}{4}$ ἡμερῶν. Ἀλλὰ οἱ Ἕλληνες, ὅπως ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι λαοί, ἐσέβοντο τὴν φύση, ὅχι σὰν «περιβάλλον» ἀλλὰ σὰν τὴν Μεγάλῃ Μητέρα. Ὅπως ὁ Οὐρανὸς καὶ ὁ Ἥλιος εἶναι ἀρσενικά, ἔτσι καὶ ἡ Γαῖα, ἡ Νύξ καὶ ἡ Σελήνη εἶναι θηλυκά. Ἡ ἰσορροπία Ἀρρεν-Θήλυ, Ἥλιος-Σελήνη δὲν θὰ διαταραχθῇ. Πῶς ὅμως θὰ συνδυασθῇ ἡ μικρότερη μονὰς (ὁ σεληνιακὸς μῆνας 29,53022... ἡμερῶν = 29 ἡ. 12ω. 43,8") μὲ τὴ μεγάλη (τὸ ἡλιακὸ τροπικὸ ἔτος = 365,2421578... ἡμερῶν); [Οἱ τιμὲς αὐτὲς εἶναι οἱ σήμερα παραδεδεγμένες.]

Τὸ πρόβλημα ἐτέθη γιὰ τοὺς Ἕλληνες καὶ πολλοὶ ἀστρονόμοι, γεωμέτρες, μαθηματικοὶ ἀνταποκρίθηκαν στὴν πρόκληση. Κατὰ τὰ Μηδικὰ (περίπου 480 π.Χ.) ὁ ἀστρονόμος Κλεόστρατος προτείνει (καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀποδέχονται) τὴν Ὀκταετηρίδα, ἥτοι κύκλον ὀκτὼ ἐτῶν. Ἡ ἰδέα του ἦταν ἐκπληκτικὴ στὴν ἀπλότητά της καὶ στὴν ἀσύλληπτη προσέγγιση στὸν πραγματικὸ χρόνον.

Ξεκινώντας μὲ τὸ γνωστὸ σεληνιακὸ ἔτος τῶν 12 μηνῶν (μὲ 29 καὶ 30 ἡμέρες ἐναλλάξ: $29 \times 6 + 30 \times 6 = 354$ ἡμέρες), προσθέτει ἓνα 13ο ἐμβόλιμον μῆνα 30 ἡμερῶν στὸ τέλος τοῦ 3ου ἔτους. Τὸν ἴδιο μῆνα προσθέτει στὸ τέλος τοῦ 5ου καὶ τοῦ 8ου ἔτους, δηλ. τρεῖς συνολικὰ ἐμβολίμους. Τὸ σύνολο τῆς ὀκταετηρίδας ἦταν $= 354 \times 8 + 3 \times 30 = 2.922$ ἡμέρες μὲ διαφορὰ ἀπὸ τὰ τροπικὰ ($365,24218 \times 8 = 2921,938$) μόλις 0,06 ἡμέρες $\approx 1,5$ ὥρες, ἥτοι στὰ 100 ἔτη +18 ὥρες!

Ἄ ὁ «Κλεοστράτους ἐνιαυτός» ἦταν ἀκριδέστερος ἀπὸ τὸν σημερινό! Εἶχε ὅμως μίαν ἀτέλεια. Τὰ 8 σεληνιακὰ ἔτη εἶχαν ἄθροισμα 99 σεληνιακοὺς μῆνες ($12 + 12 + 13 + 12 + 13 + 12 + 12 + 13$) καὶ σύνολο 2.923,5 ἡμέρες, δηλ. «προχωροῦσε» ἡ σελήνη κατὰ 1,5 ἡμ. Μικρὸ τὸ κακό; Σὲ 80 ἔτη οἱ μῆνες δὲν θὰ ξεκינוῦσαν μὲ νέα σελήνη ἀλλὰ μὲ πανσέληνο. Καὶ αὐτὸ τὸ θεωροῦσαν ἀπαράδεκτο οἱ Ἕλληνες.

Ἡ διόρθωση γίνεται ἐνωρίτερα (τὸ 440 π.Χ. ἐπὶ Περικλέους) ἀπὸ τὸν Μέτωνα τὸν Ἀθηναῖο, ἀστρονόμο καὶ γεωμέτρη (βλ. «Λεξικὸν Ἑλληνικῆς Γλώσσης» τοῦ

Σκαρλάτου Βυζάντιου), με την *έννεακαιδεκαετηρίδα* (περίοδος 19 έτων).

Τα αποτελέσματα είναι εκπληκτικά και αναλύονται στον κάτωθι πίνακα:

1	2	3	4	5	6	7	8
Σύνολο Σελην.		ΕΤΗ	Μήνες	ΗΜΕΡΕΣ		Πραγμ. ημέρες	Διαφ.
Ημερ.	Μή.			έτους	σύνολο		
354	12	1	12	354	354	365	-11
708	24	2	12	354	708	730	-22
1092	37	3	12+30 ήμ.	384	1.092	1.096	-4
1446	49	4	12	354	1446	1461	-15
1831	62	5	12+31 ήμ.	385	1831	1826	+5
2185	74	6	12	354	2185	2191	-6
2539	86	7	12	354	2539	2556	-17
2923	99	8	12+30	384	2923	2922	+1
3277	111	9	12	354	3.277	3.288	-11
3662	124	10	12+31	385	3.662	3.653	+9
4016	136	11	12	354	4.016	4017	-1
4370	148	12	12	354	4370	4382	-12
4754	161	13	12+30	384	4754	4.748	+6
5108	173	14	12	354	5.108	5113	-5
5463	185	15	12	354	5.462	5478	-16
5847	198	16	12+31	385	5847	5844	+3
6201	210	17	12	354	6201	6.209	-8
6555	222	18	12	354	6555	6574	-19
6939	235	19	12+30	384	6939	0	-

Στήλη 3: Τα 19 έτη ποικίλου αριθμού ημερών.

Στ. 4: Σεληνιακοί μήνες 29 ή 30 ήμ. εναλλάξ και ό έμβόλιμος μήνας (30 και 31 ήμ. εναλλάξ).

Στ. 5: Οί ποικίλες ημέρες κάθε έτους στήλης 3.

Στ. 6: Άθροισμα τής στήλης 5.

Στ. 7: Πραγματικές ημέρες του τροπικού έτους (365,2421878 x αριθμόν έτων τής στήλης 3).

Στ. 8: Η διαφορά ημερών στο τέλος κάθε έτους τής στήλης 3.

Άνάλυση: Συγκρίνοντας τις στήλες 1 και 6, παρατηρούμε ότι ταυτίζονται. Έπομένως στο τέλος κάθε έτους ή σελήνη βρίσκεται στην αυτή φάση, και βεβαίως κάθε μήνας επί 19 έτη ξεκινάει με νέα σελήνη, για την ακρίβεια $29,53022 \times 235 = 6.939,601$ και «προχωράει» 0,6 τής ημέρας. Όσο για τη διαφορά από το τροπικό έτος είναι και αυτή 0,601 ήμ. (365,24... x 19 = 6939,601). Η διαφορά αυτή καλύφθηκε αργότερα (πότε;) από την *έκκενενηκονταετηρίδα* (96 έτη = 5×19) με την πρόσθεση 3 ημερών ($5 \times 0,60 = 3$). Η ιδανική ταύτιση σεληνιακού μηνός και ήλιακού έτους και ή απόδειξη ότι γνώριζαν το μήνα και έτος με ακρίβεια δευτερολέπτου!

Έμπνεόμενος από τους προγόνους, προτείνω **νέο διαρκές** ημερολόγιο 13 μηνών x 28 ήμ. (= 4 έβδ. x 7) = 364 ημερών συν 1 «λευκή» μή μετρούμενη (ή 2 σε δίσεκτο), που θα είναι διπλή ή τριπλή Κυριακή στο τέλος του έτους. Οί ισημερίες/τροπές ανά 13 εβδομάδες. Κάθε μήνας θα αρχίζει από Δευτέρα. Αρχή του έτους ή σημερινή χειμερινή τροπή (22 Δεκεμβρίου). Απλό, έ, Εύκαιρία να αρχίση την 22-12-2000 με το νέο έτος 01 (1-1-01).

Κων. Καρμιράντζος
Άρχιτέκτων

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΝΤΟΚΑΣ, Λόγος

‘Ο Λάμπρος Ντόκας, καθηγητής της Μαθηματικής ‘Αναλύσεως του Πανεπιστημίου Πατρών, συνδυάζει στο βιβλίο του αυτό τὸν πεζὸ δοκιμακὸ φιλοσοφικὸ λόγο μὲ τὴν ποιητικὴ ἔκφραση. ‘Η πρωτοτυπία καὶ τὸ μεγάλο ἐνδιαφέρον τοῦ ἔργου ἐντοπίζονται καὶ στὸ γεγονός, ὅτι σπάνια ἓνας θετικὸς ἐπιστήμων παρουσιάζει τόσο ὕψηλὴ φιλοσοφικὴ σκέψη μ’ αὐτὴ τὴν τεχνικὴ καὶ λογοτεχνικὴ μορφή. Σημειώνουμε, ὅτι ὡς συνεργάτης τοῦ «Δαυλοῦ» ἔχει κατὰ καιροὺς πρωτοδημοσιεύσει στὶς σελίδες τοῦ Περιοδικοῦ πολλὰ δοκιμακὰ καὶ ποιητικὰ κείμενα, πού ἐμπεριέχονται στὴν παρούσα συλλογή.

‘Ο κύριος ἄξονας τοῦ ἔργου εἶναι ἡ ὄντολογικὴ θέαση τῆς ἀντικειμενικῆς πραγματικότητας, κατὰ τὴν ὁποία ὁ συγγραφέας σχολιάζει τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς, τὰ ὑπάρχοντα ἰδεολογήματα, τὴν κρατοῦσα κοσμοαντίληψη καὶ τὶς μεταφυσικὲς ἀπόψεις σταθμίζοντάς τα μὲ τὴ λογικὴ, σχετικὰ μὲ τὴν ὁποία ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ παραθεώρησή της εἶχε καὶ ἔχει ὀλέθριες συνέπειες γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δραστηριότητα τοῦ ἀνθρώπου ὡς βιολογικοῦ, πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ὄντος. ‘Ο λόγος τοῦ κ. Ντόκα εἶναι καθαρὰ φυσιοκεντρικὸς καὶ ἔχει τὴν τάση νὰ ἐξιδανικεύῃ τὸ κατὰ φύσιν καὶ νὰ ἀπορρίπτῃ ὅτιδήποτε ἀντιβαίνει στοὺς νόμους πού διέπουν τὴ λειτουργία τοῦ κόσμου, τοῦ ὁποίου μέρος εἶναι καὶ ὁ ἄνθρωπος. Τὸ ζητούμενο, ὅπως φαίνεται στὰ ποιητικὰ κυρίως πονήματά του, εἶναι ἡ ἐξασφάλιση τῆς ἁρμονίας, τῆς ἰσορροπίας πού δὲν ἔχει ἀφηρημένο περιεχόμενο, ἀλλὰ πού πρέπει νὰ ρυθμίξῃ τὶς σχέσεις μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ κόσμου, ὑποκειμένου καὶ ἀντικειμένου, αἰσθητοῦ καὶ νοητοῦ.

Συνήθως ὁ λογοτεχνικὸς τρόπος ἔκφρασης καὶ δὴ ὁ ποιητικὸς ἀπομακρύνει τὸν ἀναγνώστη ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ τὸν ὀδηγεῖ σὲ ὄνειρικά μονοπάτια ἢ τοῦ δημιουργεῖ ἄλλου εἴδους συγχινήσεις. Μὲ τὸ ἔργο του αὐτὸ ὅμως ὁ κ. Ντόκας δὲν ἀφήνει καμμιὰ

Federico Krutwig Sagredo, ὁ “Ἕλληνας

Στὶς 15 Νοεμβρίου 1998 ὁ πρύτανης τῆς «‘Ακαδημίας τῆς Βασκωνικῆς Παιδείσεως» καὶ πρόεδρος τῆς «Ἑλληνικῆς ‘Ακαδημίας τῆς Βασκωνίας» **Federico Krutwig Sagredo** ἀπεδίωσε ἥρεμα στὴν κατοικία του, στὸ Μπιλμπάο στὴ Χώρα τῶν Βάσκων, χωρὶς ἡ κλονισμένη ὑγεία του νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ πραγματοποιήσῃ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἐπιθυμίες τῆς ζωῆς του, γιὰ τὴν ὁποία συνέχεια μᾶς μιλοῦσε: τὴν μόνιμὴ ἐγκατάστασή του στὴν Ἑλλάδα, πού θεωροῦσε πνευματικὴ πατρίδα τον καὶ λάτρευε καὶ ἀγαποῦσε τόσο, ὅσο καὶ τὴν γῆ τῶν Βάσκων, ὅπου γεννήθηκε καὶ ἀνατράφηκε.

‘Ο Federico γεννήθηκε στὸ Γεϊχο στὶς 15 Φεβρουαρίου 1921. Σὲ ἡλικία 18 ἐτῶν γνώρισε τὸν ἰδρυτὴ καὶ πρῶτο πρόεδρο τῆς «‘Ακαδημίας Βασκωνικῆς Παιδείσεως», *Resurrección María de Azkue*, μὲ τὸν ὁποῖο συνεργάστηκε γιὰ τὴν ὁργάνωση τῆς ‘Ακαδημίας. Σὲ ἡλικία μόλις 21 ἐτῶν ὀνομάστηκε ἀκα-

τέτοια δυνατότητα. 'Ο τρόπος άποτυπώσεως και μεταδόσεως τών ιδεών του και κυρίως τó περιεχόμενό τους «προσγειώνουν» τόν δέκτη τους και τόν λογιικοποιούν, προκαλώντας του παράλληλα έντονο διωματικό προβληματισμό. 'Όπως και ό ίδιος χαρακτηριστικά σημειώνει στόν πρόλόγό του: «*Χρέος τοῦ πραγματικοῦ στοχαστῆ εἶναι νά δοθῇ μέ κάθε τρόπο στήν πνευματική καί ψυχική ἐξύψωση τοῦ παραπαίοντος εὐδαιμονιστῆ ἀνθρώπου στό τέλος τοῦ αἰῶνος. Οἱ ὠραιολογίες καί τὰ φαντάσματα πού ὑπνωτίζουν τοὺς ἀφελεῖς, εἶναι τó φοβερό ὅπιο τῆς ἐποχῆς μας*».

Πραγματική μάχη μέ τὰ συμπτώματα τοῦ παραλογισμοῦ καί τῆς μεταφυσικῆς παράνοιας, ὅλων τών ἐποχών θά μπορούσε νά χαρακτηρισθῇ ἐπιγραμματικά τó ἐν λόγω διδλίο, μάχη ἐν τέλει τῆς ἐλλογῆς καί ἀδογματίστης ἐλληνικῆς θεωρήσεως τῆς ζωῆς καί τοῦ κόσμου ἐναντίον τῆς ἐξουσιαστικῆς-σκοπιμοθηρικῆς ἐκτροπῆς. 'Ο διεξαγών τήν μάχη αὐτή συγγραφέας κατήγαγε μιά προσωπική νίκη –ἀλλά τó διωματικό τίμημα πού κατέβαλε εἶναι προφανῶς βαρὺ ἂν ὄχι τραγικό.

Μάριος Μαρανέας

Β. ΣΠΑΝΔΑΓΟΣ, *Φυσικοί ἐπιστήμονες τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος*

'Εξεδόθη προσφάτως ἀπό τόν ἐκδότη καί συγγραφέα, ἐρευνητῆ καί μαθηματικό Βαγγέλη Σπανδάγο τó διδλίο «*Οἱ Φυσικοί Ἐπιστήμονες τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος*», 256 σελίδων. Αὐτό ἀκολούθησε 4 ἄλλες ἐπιτυχεῖς συγγραφές του, στίς ὁποῖες συνέβαλαν ἡ Ρούλα Σπανδάγου καί ἡ οἰκονομολόγος καί ἱστορικός τών ἐπιστημῶν Δέσποινα Τραυλοῦ, ὑπó τίτλους «*Οἱ Ἰατροὶ καί Φαρμακολόγοι τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας*», «*Οἱ Μαθηματικοὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας*», «*Οἱ Ἀστρονόμοι τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας*», «*Οἱ Θετικοὶ Ἐπιστήμονες τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας*». Καί στά πέντε διδλία-συγγράμματά του ὡς θετικὸς ἐπιστήμων εἶναι λιτός, ἀκριβολόγος, μέ πλούσια διδλιογραφία ὄχι πρὸς τó θεαθῆναι, ἐκ τῆς ὁποίας περιλαμβάνει αὐτούσια τεμάχια. Διὰ τών ἔργων του καλύπτει ὑπάρχον κενό· προσφέρει ἀνάγλυφη τήν εἰκόνα, πού ἐπὶ δύο χιλιετίες ἀπέκρυπταν οἱ ἐξουσιαστές, τών πολυπληθῶν ἀρχαιοελλήνων ἐπιστημόνων κατὰ εἰδικότητες καί τοῦ ἔργου των, κατὰ τρόπο χρῆσιμο καί καταληπτό γιὰ τῇ σπουδάζουσα νεολαία καί ὅλους τοὺς Ἕλληνες, ἀκόμη καί μέ λί-

δημαϊκός. Λίγα χρόνια ἀργότερα ἄρχισε νά ἐργάζεται ὡς ὑπάλληλος τῆς Ἀκαδημίας. Σπούδασε Νομική καί Οἰκονομία στά Πανεπιστήμια τῆς Σοφοδόννης καί τῆς Βόννης, ἐνῶ μιλοῦσε καί ἔγραφε περίπου 20 γλώσσες, μεταξὺ τών ὁποίων καί πολλές ἀνατολικές. Ἡ γλώσσα ὅμως, στήν ὁποία προτιμοῦσε νά ἐκφράζῃ τίς ιδέες του, τόσο γραπτῶς ὅσο καί προφορικῶς, ἦταν ἡ Ἀρχαία Ἑλληνική, γιὰ τὴ «*ἡ μελέτη καί ἡ χρῆση αὐτῆς τῆς διεθνoῦς γλώσσας*», ὅπως μᾶς ἔλεγε, «*καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπο ἱκανὸ νά ἀγγίξῃ τὰ ἀνώτατα πνευματικὰ ἐπίπεδα*». Ἀφιερώθηκε στῇ γλωσσολογία καί στῇ συγγραφῇ πολλῶν ἄρθρων, δοκιμίων καί διδλίων μέ ἐπιστημονικό, πολιτισμικό ἀλλά καί πατριωτικό περιεχόμενο.

Ἡ μεγάλη ἀγάπη καί ὁ θαυμασμός τοῦ Federico πρὸς τὴν ἀρχαία Ἑλληνική Γλώσσα καί Παιδεία τὸν ὠδήγησαν μαζὶ μέ πολλοὺς ἄλλους Βάσκους «*Ἕλληνες ἀπὸ τῆς παιδεύσεως*» νά ἰδρῦσουν τὴν «*Ἑλληνική Ἀκαδημία τῆς Βασκωνίας*», τὴν «*Καλιὰ τῆς Γνώσεως*», ὅπως θέλησαν νά τὴν ὀνομάσουν. Κατὰ

γες γραμματικές γνώσεις.

Τὸ νέο βιβλίο του μετὰ βραχεῖα εἰσαγωγή δίνει στὸ πρῶτο μέρος τὸ ἱστορικό τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα κατὰ ἐποχὲς καὶ ἐξέλιξι. Δίνει τὶς ἀπαρχές τῆς Χημείας, περιγράφει τὴν Πειραματικὴ Φυσικὴ καὶ ἀναφέρεται στὶς ἐργασίες τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φυσικῶν. Τὸ δεύτερο μέρος περιέχει βιογραφικὰ στοιχεῖα καὶ ἐργασίες 165 φυσικῶν καὶ χημικῶν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τοὺς μυθικοὺς χρόνους ἕως καὶ τὸν 6ο μ.Χ. αἰῶνα.

Ὅπως καὶ τὰ προηγούμενα βιβλία του, καὶ τὸ ἐν λόγῳ εἶναι ἐπιστημονικὰ ἄρτιο, στερούμενο ἱστορικῶν ἀνακριθειῶν καὶ ὑπερβολῶν. Τὸ περιεχόμενο προέκυψε μετὰ λεπτομερῆ ἔρευνα καὶ διασταύρωσι. Δὲν κατέγραψε ἀβασάνιστα ὡς φυσικοὺς ἀνύπαρκτα ἢ μὴ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸ ἀντικείμενο πρόσωπα οὔτε παρερμήνευσε ἀναφορὰς ἀρχαίων συγγραφέων περὶ αὐτῶν. Ἀντιθέτως διήνθισε πολλὰς βιογραφίες καὶ ἐργασίες φυσικῶν μὲ ἀποσπάσματα ἀρχαίων κειμένων. Σημειωτέον, ὅτι μετὰ τῆς διβλιογραφίας του στὰ 4 ἐκ τῶν πέντε βιβλίων του συμπεριέλαβε καὶ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ «Δαυλοῦ» «*PIZEΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ* – 2.500 Πνευματικοὶ Δημιουργοὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος», ἐκ τῆς ὁποίας παρέθεσε καὶ ἀποσπάσματα.

Ὁ συγγραφέας πέραν αὐτῶν ἔχει μεταφράσει καὶ ἐκδώσει ἐργασίες ἀρχαιοελλήνων, ποὺ ἀνεῦρε ὁ ἴδιος σὲ χειρόγραφα, ὅπως ἓνα ἐξ Ἰνδιῶν, ἐπιτελῶν σιωπηρῶς ἐθνικὸν ἔργο. Τὸ ἔργο του εἶναι χρήσιμο γιὰ ὅλους τοὺς πολιτισμένους ἀνθρώπους.

Κωνσταντῖνος-Εὐστάθιος Γεωργανᾶς

Δ. ΤΣΑΚΩΝΑΣ, *Ἐπίτομη Ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας*

Μετὰ τὸ ἔργο τῶν ἐννέα τόμων τῆς «*Ἱστορίας τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας*» ὁ καθηγητὴς Δημήτριος Τσάκωνας ἐπιστρέφει μὲ τὴν «*Ἐπίτομη Ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας*», ἡ ὁποία εἶναι ὅπωςδὴποτε περισσότερον εὐχρηστος καὶ ἀναγνώσιμος ἀπὸ τὸ προηγούμενο ὀγκωδέστατο ἔργο, ποὺ ἀπευθύνετο, λόγῳ κυρίως τῆς ἐξαντλητικῆς ἐρεύνης καὶ τῶν ἀπειρῶν παραπομπῶν, σὲ ἐξειδικευμένο ἀναγνωστικὸ κοινό. Ἡ παροῦσα

τὸν Federico «οἱ μορφωμένοι ἄνθρωποι τῆς σύγχρονης Ἐνωμένης Εὐρώπης ὀφείλουν νὰ μελετοῦν, νὰ γράφουν καὶ νὰ ὁμιλοῦν τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καλύτερα ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ τους γλῶσσα, γιατί εἶναι ἀναμφισβήτητα σημαντικώτερο γιὰ κάποιον ἄνθρωπο νὰ εἶναι πολιτισμένος καὶ καλλιεργμένος, παρὰ νὰ εἶναι ἀπλὸ μέλος κάποιας ἐθνότητος. Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα χάρις στὶς δομές, τὴν μορφολογία καὶ τὸ πλούσιο λεξιλόγιό της εἶναι ἡ μόνη ποὺ μπορεῖ νὰ συνεισφέρῃ τὰ μέγιστα στὴν διανοητικὴ ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου». Τὶς ὑψιπετεῖς ἑλληνοκεντρικὰς ἰδέας του διέδωσε, καλλιέργησε καὶ ὑπερασπίστηκε μὲ πίστη καὶ πάθος μέσα ἀπὸ ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες, εἰσηγήσεις σὲ διεθνῆ συνέδρια καὶ πλούσια ἀλληλογραφία μὲ ἐξέχουσες προσωπικότητες τῆς παγκόσμιας Τέχνης, Ἐπιστήμης καὶ Φιλοσοφίας. Ὑπῆρξε ἐμπνευστὴς καὶ πρωτοεργάτης τῆς ἰδέας γιὰ καθιέρωση τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλῶσσας ὡς μόνης ἐπίσημης γλῶσσας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος. Οἱ ἀνάλογες θέσεις καὶ προτάσεις του προωθήθηκαν μέχρι τὸ

ἐκδοσις καλύπτει τὴν λογοτεχνικὴ παραγωγή μας ἀπὸ τὸν Ἀκριτικό κύκλο (1.200 μ.Χ.) μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἀσχολούμενη μὲ ὅλα τὰ ρεύματα, τὶς τάσεις καὶ τὶς σχολές ποὺ παρουσιάστηκαν κατὰ τοὺς ὀκτὼ αὐτοὺς αἰῶνες. Ὅμως, ἐπειδὴ ἡ λογοτεχνικὴ παραγωγή κάθε ἐποχῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ξεκομμένη οὔτε ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ γίνεσθαι οὔτε ἀπὸ τὰ κοινωνικὰ τῆς δρώμενα, ἐνταῦθα συνεξετάζονται καὶ αὐτὰ οὕτως, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ ἔχη μιὰ πλήρη καὶ ἐναργὴ εἰκόνα τῆς κάθε διαλαμβανομένης περιόδου. Καὶ ἂν ἡ ἐννεάτομος «*Ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας*» ὑπῆρξε ἔργο ζῆσις γιὰ τὸν Δημήτρη Τσάκωνα, ἡ ἀνὰ χεῖρας «*Ἐπίτομη*» ἦτο ἔργο ἐπίπονο καὶ δυσχερέστατο, ἀφοῦ ἐν ὀλίγοις (760 σελίδες) ἔπρεπε νὰ γραφοῦν πολλὰ καὶ ἰδιαιτέρως σημαντικὰ, χωρὶς παρῶντα ἢ ἀλλήλα ἡ δευτέρη νὰ ὑπολείπεται τῆς πρώτης στὸ γνωστικὸ καὶ τὸ ἐρευνητικὸ πεδίο. Ὅμως ὁ συγγραφεὺς κατάφερε, χάρις εἰς τὴν οἰκονομία τοῦ λόγου του, νὰ προσφέρει εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιβλιογραφία μιὰ σύγχρονη καὶ ἐμπεριστατωμένη θεώρηση τῆς γραμματείας μας μέχρι τὴν σύγχρονη ὑπαρξιακὴ λογοτεχνία, καθὼς οἱ περισσότερες λογοτεχνικὲς μας ἱστορίες (Γιάννη Κορδάτου, Ἀριστοῦ Καμπάνη, Κώστα Θρακιώτη, Ἡλία Βουτιερῆ καὶ ἄ.) ἔχουν ξεπεραστῇ ἀπὸ τὸν χρόνον καὶ τὰ γεγονότα, ἐνῶ καὶ αὐτὴ τοῦ Κ. Θ. Δημαρᾶ μόνο σὲ ὠρισμένα τῆς κεφάλαια εἶναι πιά χρήσιμη. Μοιραῖα λοιπὸν ἡ «*Ἐπίτομη Ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας*» τοῦ Δημήτρη Τσάκωνα ἔρχεται στὴν καλύτερη ὥρα, γιὰ νὰ καλύψῃ ἓνα μεγάλο κενὸ στὴν διερεύνηση τῶν ἱστορικῶν καὶ λογοτεχνικῶν μας πραγμάτων, ἀντικειμενικὰ καὶ ἀπροσωπώληπτα, σὲ ἀντίθεση μὲ ἄλλες (Κίμωνος Φράιερ καὶ Mario Vitti), ποὺ ἐγράφησαν μὲ γνώμονα τὶς ἰδεοληψίες, φιλίες καὶ προτιμήσεις των.

Γιῶργος Πετρόπουλος

Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο μέσω μαχητικῶν συνεργατῶν του, ποὺ ἀνέλαβαν νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο τοῦ Federico ἢ Ἀρίστωνος Ἀμμωνος, ὅπως ἑλληνιστὶ συνήθιζε νὰ ὑπογράφῃ.

Ὅταν πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες ἀντιλήφθηκε, ὅτι τὸ κουρασμένο σῶμα του δὲν θὰ μποροῦσε νὰ κρατήσῃ μέσα του γιὰ πολὺ καιρὸ ἀκόμη τὴν πάντοτε ἀκμαία καὶ νεανικὴ ψυχὴ του, ζήτησε ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ συνεργάτες του νὰ τὸ ἀποτεφρώσουν μετὰ θάνατον καὶ νὰ σκορπίσουν ἓνα μέρος ἀπὸ τὶς στάχτες του στὴν θάλασσα – «*γιατὶ τὰ ὄρη περιορίζουν, ἐνῶ ἡ θάλασσα ἐνώνει*», ἓνα ἄλλο στὴν Βασκικὴ γῆ καὶ τὸ τελευταῖο στὴν Ἑλλάδα, τὴν πνευματικὴν πατρίδα του. Οἱ ἐταῖροι τῆς «*Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας τῆς Βασκωνίας*» ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Βάσκου ἑλληνιστῆ Juan José Pujana Arza μαζὶ μὲ τοὺς φίλους καὶ συνεργάτες τοῦ Federico Krutwig Sagredo πραγματοποιοῦσαν τὴν τελευταία ἐπιθυμία τοῦ σεβάσμιου γέροντα στὴν Ἀθήνα.

Ἀθανάσιος Α. Τσακνάκης

Ἐταῖρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας τῆς Βασκωνίας

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Ὅπως κάθε χρόνο, τὸ ἐπόμενο 212^ο τεῦχος τοῦ Αὐγούστου θὰ κυκλοφορήσῃ συσσωματωμένο μὲ τὸ τεῦχος 213 Σεπτεμβρίου στίς 10 Σεπτεμβρίου 1999.